

**КООРДИНАЦИОНО ТЕЛО ЗА СПРОВОЂЕЊЕ АКЦИОНОГ ПЛАНА
ЗА ПОГЛАВЉЕ 23**

**ИЗВЕШТАЈ 1/2023 О СПРОВОЂЕЊУ РЕВИДИРАНОГ
АКЦИОНОГ ПЛАНА
ЗА ПОГЛАВЉЕ 23**

БЕОГРАД, АПРИЛ 2023

ИЗВЕШТАЈ О СТАТУСУ СПРОВОЂЕЊА АКТИВНОСТИ ИЗ РЕВИДИРАНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ПОГЛАВЉЕ 23: „ПРАВОСУЂЕ И ОСНОВНА ПРАВА”

Правосуђе

1.1. Независност

1.1.1.1. Спровођење поступка за промену Устава у делу за правосуђе (члан 203 Устава РС и чл. 142-149 Пословника о раду Народне скупштине РС)

Рок: IV квартал 2021.

Активност је у потпуности реализована

- 1) Влада је 4. децембра 2020. године поднела Народној скупштини Предлог за промену Устава са образложењем.
- 2) Одбор за уставна питања и законодавство утврдио је на седници одржаној 6. маја 2021. године да је Предлог за промену Устава са образложењем поднет од стране овлашћеног предлагача и у прописаном облику.

Пре разматрања Предлога за промену Устава са образложењем на седници Народне скупштине, Одбор за уставна питања и законодавство спровео је широк консултативни процес о променама Устава, организовањем белих слушања у циљу прибављања стручних мишљења о Предлогу за промену Устава са релевантним субјектима.

Прво јавно слушање одржано је 29. априла 2021. године (на овом јавном слушању учествовали су судије Уставног суда, судије, јавни тужиоци, чланови Високог савета судства, чланови Државног већа тужилаца, представници Правосудне академије и представници струковних удружења судија и јавних тужилаца – Друштво судија Србије, Удружење тужилаца Србије, Удружење судија и јавних тужилаца Србије, Форум судија Србије, Алумни клуб Правосудне академије, Удружење судијских и тужилачких помоћника Србије).

Друго јавно слушање одржано је 19. маја 2021. године (на овом јавном слушању учествовали су професори Правног факултета у Београду, Правног факултета у Новом Саду, Правног факултета у Нишу и Правног факултета у Крагујевцу, као и представници адвокатских комора).

Треће јавно слушање одржано је 24. маја 2021. године (на овом јавном слушању учествовали су представници организација цивилног друштва).

Четврто јавно слушање одржано је 26. маја 2021. године у Нишу (на овом јавном слушању учествовали су судије, јавни тужиоци са подручја Апелационог суда у Нишу). Пето јавно слушање одржано је 27. маја 2021. године (на овом јавном слушању учествовали су представници Делегације Европске уније у Србији, Савета Европе и Организације за европску безбедност и сарадњу, као и представници амбасада држава чланица Европске уније, амбасаде Сједињених Америчких Држава, амбасаде Велике Британије и амбасаде Канаде).

Шесто јавно слушање одржано је 31. маја 2021. године у Новом Саду (на овом јавном слушању учествовали су судије, јавни тужиоци са подручја Апелационог суда у Новом Саду).

Седмо јавно слушање одржано је 2. јуна 2021. године у Крагујевцу (на овом јавном слушању учествовали су судије, јавни тужиоци са подручја Апелационог суда у Крагујевцу).

Република Србија
Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

- 3) и
- 4) Седница Народне скупштине на којој је разматрано и одлучено о Предлогу за промену Уставу одржана је 7. јуна 2021. године. Народна скупштина је прихватила Предлог за промену Устава.
- 5) После прихватања Предлога за промену Устава Одбор за уставна питања и законодавство Народне скупштине приступио је утврђивању Нацрта акта о промени Устава и Нацрта уставног закона за његово спровођење. Одбор за уставна питања и законодавство Народне скупштине образовао је 23. јуна 2021. године Радну групу за припрему Нацрта акта о промени Устава и припрему текста Нацрта уставног закона за спровођење Устава. У раду Радне групе учествовали су представници Народне скупштине, Министарства правде, професори правних факултета, научних института и струковних удружења судија и јавних тужилаца. Радна група је као полазну основу за израду Акта о промени Устава користила текст Уставних амандмана које је израдило Министарство правде и које је Европска комисија за демократију путем права издала Меморандум о усклађености. Радна група израдила Нацрт акта о промени Устава и Нацрт уставног закона за његово спровођење, који је прихватио Одбор за уставна питања и законодавство Народне скупштине на седници одржаној 6. септембра 2021. године.
- 6) После израде Нацрта акта о промени Устава и Нацрта уставног закона за његово спровођење, Одбор за уставна питања и законодавство Народне скупштине организовао је више јавних слушања са релевантним субјектима у циљу утврђивања коначног текста. О овим нацртима спроведено је више јавних слушања. Јавно слушање у Нишу одржано је 13. септембра 2021. године, у Крагујевцу 14. септембра 2021. године, у Новом Саду 16. септембра 2021. године и Београду 17. септембра 2021. године.

На овим јавним слушањима учествовали су: судије Уставног суда, судије, јавни тужиоци, чланови Високог савета судства, чланови Државног већа тужилаца, представници Правосудне академије и представници струковних удружења судија и јавних тужилаца – Друштво судија Србије, Удружење тужилаца Србије, Удружење судија и јавних тужилаца Србије, Форум судија Србије, Алумни клуб Правосудне академије, Удружење судијских и тужилачких помоћника Србије, професори Правног факултета у Београду, Правног факултета у Новом Саду, Правног факултета у Нишу и Правног факултета у Крагујевцу, представници адвокатских комора, представници Делегације Европске уније у Србији, Савета Европе и Организације за европску безбедност и сарадњу, као и представници амбасада држава чланица Европске уније, амбасаде Сједињених Америчких Држава, амбасаде Велике Британије и амбасаде Канаде.

- 7) Пошто се Нацрт акта о промени Устава разликује у односу на текст Акта о промени Устава за који је издат Меморандум о усклађености Венецијанске комисије, текст Предлога акта о промени Устава заједно са Нацртом уставног закона поново је достављен, 24. септембра 2021. године, на мишљење Венецијанској комисији. Венецијанска комисија је на 128. пленарном заседању усвојила позитивно мишљење на Нацрт акта о промени Устава и Нацрт уставног закона за његово спровођење у којем су изнете одређене препоруке ради унапређења текста Нацрта акта о промени Устава које су имплементирани у текст.

Нови текст Нацрта акта о промени Устава у којем су имплементирани препоруке Венецијанске комисије из коначног мишљења које је усвојено на 128. пленарном заседању достављен је 26. октобра 2021. године на ургентно мишљење Венецијанској комисији. Нацрт ургентног мишљења биће припремљен у новембру, а примљен к знању од стране Венецијанске комисије на 129. пленарном заседању које ће се одржати 10-11. децембра 2021. године (очекује се да Нацрт мишљења о акту о промени Устава буде припремљен око 19. новембра).

- 8) После израде Нацрта ургентног мишљења Одбор за уставна питања и законодавство Народне скупштине доставиће Акт о промени Устава на разматрање и одлучивање Народној скупштини.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Пре разматрања Акта о промени Устава неопходно је да буде донет нови Закон о референдуму за који је неопходно да буде прибављено ново ургентно мишљење Венецијанске комисије чији ће Нацрт Венецијанска комисија да припреми 9. новембра 2021. године. Очекује се да до краја новембра Закон о референдуму буде усвојен у Народној скупштини (највероватније 25. новембра). После усвајања Закона о референдуму а пре доношења Акта о промени Устава, неопходно је, у складу са одредбама овог закона, а ради спровођења референдума, да буде изабрано шест чланова Републичке изборне комисије и њихових заменика из реда стручњака за изборно право и изборни процес (у периоду од 26. до 28. новембра).

9) Ако Акт о промени Устава буде усвојен у Народној скупштини 2/3 већином гласова од свих народних посланика, ставља се на потврђивање на референдуму. О Акту о промени Устава Народна скупштина би најраније могла да се изјасни најраније 29. новембра 2021. године. Референдум би могао да се спроведе најраније 45 дана од дана расписивања референдума, а најкасније 60 дана од дана усвајања Акта о промени Устава у Народној скупштини (16. јануара 2022. године).

10) На референдуму Акт о промени Устава треба да буде потврђен већином гласова изашлих бирача.

11) Ако Акт о промени Устава буде потврђен на референдуму приступа се његовом проглашењу у Народној скупштини.

12) После проглашења Устава у Народној скупштини приступа се доношењу Уставног закона за спровођење Устава који претходно утврђује Одбор за уставна питања и законодавство Народне скупштине (у истом дану када се и проглашава Устав) – у другој половини јануара 2022. године/првој половини фебруара 2022. године.

Закључно са трећим кварталом 2021. године Народна скупштина је реализовала осам корака у оквиру поступка за промену Устава у делу за правосуђе.

Закључно са четвртим кварталом 2021. године у току је реализација једанаестог корака (спровођење референдума) у оквиру поступка за промену Устава у делу за правосуђе.

Предложене измене Устава су потврђене на референдуму 16.01.2022.

Народна скупштина Републике Србије на Десетој посебној седници у Дванаестом сазиву, одржаној 9. фебруара 2022. године, донела је **Акт о промени Устава Републике Србије и Уставни закон за спровођење Акта о промени Устава Србије**, који су у складу са мишљењем Венецијанске комисије.

1.1.1.2. Рад на усклађивању сета правосудних закона са Уставом, припрема радних верзија о изменама и допунама Закона о уређењу судова, Закон о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава, Закона о судијама, Закона о јавном тужилаштву, Закона о Високом савету судства, Закона о Државном већу тужилаца и Закона о Правосудној академији и израда нацрта закона, што посебно подразумева: - образовање радних група за израду текстова радних верзија измена и допуна правосудних закона - израда радних верзија сета правосудних закона и организовање јавних расправа ради давања примедба на нацрте - усаглашавање радних верзија сета правосудних закона са примедбама након одржаних јавних расправа - достављање нацрта правосудних закона на мишљење Венецијанској комисији - даље усклађивање нацрта правосудних закона са мишљењем Венецијанске комисије - прихватање нацрта правосудних закона и утврђивање предлога закона на Влади ради подношења Народној скупштини РС

Рок: I – II квартал 2022. године

Активност се успешно реализује

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Министарка правде и чланови радних група одржали су online састанак са известиоцима Венецијанске комисије о решењима садржаним у сету правосудних закона дана 25. јула 2022. године и 30. септембра 2022. године. Закони су упућени Венецијанској комисији на мишљење 12. септембра 2022. године, како би Венецијанска комисија припремила и усвојила мишљење о сету правосудних закона на пленарној сесији која ће се одржати у периоду 21- 22. октобра 2022. године. Закони су (на српском и енглеском језику) постављени на интернет страницу Министарства правде, отворена је посебна адреса електронске поште и за коментаре и предлоге.

У периоду од 20. – 27. септембра организоване су јавне дискусије у Београду, Новом Саду, Крагујевцу, Нишу и Златибору за судије, јавне тужиоце, представнике адвокатуре, струковна удружења судија и јавних тужилаца, правних факултета, Адвокатске коморе Србије и подручних адвокатских комора у њеном саставу, Делегацију Европске Уније у Србији, Савет Европе, ОЕБС, ГИЗ, УН, УСАИД, као и посебан округли сто за представнике организација цивилног друштва. Након добијања мишљења Венецијанске комисије планирано је отпочињање јавне расправе сходно одредбама члана 41. Пословника Владе, која траје до 15. јануара 2023. године. У оквиру јавне расправе одржани су округли столови у седиштима четири апелациона суда, и то:

- 21. децембра 2022. године - представљање радних верзија закона у Нишу,
- 23. децембра 2022. године - презентација радних верзија закона у Крагујевцу,
- 26. децембра 2022. године - презентација радних верзија закона у Новом Саду,
- 28. децембра 2022. године - презентација радних верзија закона у Београду,
- 10. јануара 2023. године - презентација радних верзија закона организацијама цивилног друштва.

Ове предлоге закона Влада Републике Србије усвојила је 17. јануара 2023. године и потом су упућени Народној скупштини. Сет правосудних прописа донесен је у законом предвиђеном року, односно 9. фебруара 2023. године.

Влада РС: Влада је на својој 25. седници од 17. јануара 2023. године, утврдила Предлог закона о уређењу судова и закључила да, на основу члана 123. тачка 4. Устава Републике Србије и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст), поднесе Народној скупштини Предлог закона о уређењу судова.

Влада је на својој 25. седници од 17. јануара 2023. године, утврдила Предлог закона о судијама, и закључила да, на основу члана 123. тачка 4. Устава Републике Србије и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст), поднесе Народној скупштини Предлог закона о судијама.

Влада је на својој 25. седници од 17. јануара 2023. године, утврдила Предлог закона о Високом савету судства, и закључила да, на основу члана 123. тачка 4. Устава Републике Србије и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст), поднесе Народној скупштини Предлог закона о Високом савету судства.

Влада је на својој 25. седници од 17. јануара 2023. године, утврдила Предлог закона о јавном тужилаштву, и закључила да, на основу члана 123. тачка 4. Устава Републике Србије и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст), поднесе Народној скупштини Предлог закона о јавном тужилаштву.

1.1.1.3. Доношење правосудних закона у Народној скупштини РС:

- **Закон о уређењу судова**
 - **Закон о седиштима о подручјима судова и јавних тужилаштава**
 - **Закон о судијама**
 - **Закон о јавном тужилаштву**
 - **Закон о Високом савету судства**
-

Република Србија
Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

- Закон о Државном већу тужилаца
- Закон о Правосудној академији

Рок: II квартал 2022. године

Активност је делимично реализована

Народна скупштина РС: Народна скупштина је на седници Првог ванредног заседања у 2023. години, која је почела 4. фебруара, а завршена 9. фебруара донела следеће правосудне законе:

- Закон о уређењу судова („Сл. гласник РС, број 10/23)
- Закон о судијама („Сл. гласник РС, број 10/23)
- Закон о јавном тужилаштву („Сл. гласник РС, број 10/23)
- Закон о Високом савету судства („Сл. гласник РС, број 10/23)
- Закон о Државном већу тужилаца („Сл. гласник РС, број 10/23)

Доношењу ових закона претходи је транспарентан процес, уз активно и равноправно учешће представника правосуђа и струке, уз широко успостављен консултативни процес и организоване јавне расправе.

1.1.1.4. Избор нових чланова Високог савета судства и Државног већа тужилаца

Рок: у складу са прелазним и завршним одредбама релевантних закона

Активност је делимично реализована

ВСС: Активност ће у потпуности бити спроведена након објављивања одлуке о избору свих чланова Савета које бира Народна скупштина у „Службеном гласнику Републике Србије“. Избор претходно наведених чланова Високог савета судства, након чега ће уследити и конституисање самог Савета, очекује се почетком маја 2023. године.

Народна скупштина РС: На основу члана 61. став 2. Закона о Високом савету судства („Службени гласник РС“, број 10/23) и члана 201. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС“, број 20/12 - пречишћен текст) Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу је на 13. седници одржаној 26. марта 2023. године утврдио Предлог кандидата за први избор чланова Високог савета судства које бира Народна скупштина, и доставио га Народној скупштини ради разматрања и одлучивања.

У складу са чланом 43. Закона о Високом савету судства („Службени гласник РС“, број 10/23), Народна скупштина бира четири члана Високог савета судства (у даљем тексту: Савет) међу истакнутим правницима са најмање десет година искуства у правној струци од осам кандидата које предложи одбор Народне скупштине надлежан за правосуђе (у даљем тексту: Одбор).

Председник Народне скупштине је, на основу члана 19. став 1. тачка 7) Закона о Народној скупштини („Службени гласник РС“, број 9/10) и чл. 46. и 61. став 1. Закона о Високом савету судства (у даљем тексту: Закон), донео Одлуку о расписивању Првог јавног конкурса за избор чланова Високог савета судства које бира Народна скупштина 01 Број 02-282/23, која је објављена у „Службеном гласнику Републике Србије“ број 11 од 10. фебруара 2023. године.

У складу са чланом 48. став 1. Закона, Одбор је спровео Јавни конкурс.

Чланом 47. став 1. Закона прописано је да се пријава на јавни конкурс подноси Одбору у року од 15 дана од дана објављивања јавног конкурса у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Чланом 61. ст. 2. и 3. Закона прописано је да је Одбор дужан да достави Народној скупштини предлог осам кандидата за први избор чланова Савета у року од 30 дана од дана истека рока за

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

подношење пријаве на јавни конкурс, те да, ако Одбор на првој посебној седници не утврди предлог кандидата за први избор чланова Савета које бира Народна скупштина, рок за одржавање нове седнице Одбора јесте најраније осам дана од дана одржавања седнице Одбора на којој није утврђен предлог кандидата.

Рок за подношење пријава, прописан Законом, истекао је 25. фебруара 2023. године.

Пријаве на јавни конкурс поднело је 19 (деветнаест) кандидата.

Одбор је у складу са чланом 48. ст. 1, 2, 5. и 6. Закона, на Десетој седници, одржаној 6. марта 2023. године, испитивао дозвољеност, благовременост и потпуност поднетих пријава и утврдио да је 18 пријава поднето од стране лица које испуњавају законом прописане услове за избор и да су благовремене и потпуне, док је једну пријаву Одлуком 07 Број: 02-282/23-25 од 6. марта 2023. године одбацио као неблаговремену.

На истој седници, Одбор је сачинио листу кандидата који испуњавају услове за избор и 6. марта 2023. године, у складу са чланом 48. став 7. Закона, на интернет страници Народне скупштине објавио биографије кандидата који испуњавају услове за избор, као и распоред разговора са њима. Одбор је, на 11. седници, одржаној 11. марта 2023. године, обавио разговор са кандидатима са листе кандидата, у складу са чланом 48. ст. 8. и 9. Закона.

Одбор је, на 12. седници, одржаној 18. марта 2023. године, у складу са чланом 49. став 3. Закона, утврдио предлог шест кандидата за први избор члана Високог савета судства

С обзиром на то да на 12. седници Одбор није утврдио предлог свих осам кандидата за чланове Савета, Одбор је, у складу са чланом 61. став 3. Закона, на 13. Седници, одржаној 26. марта 2023. године, утврдио предлог два кандидата за избор члана Савета.

Након што је утврдио предлог свих осам кандидата за чланове Савета, Одбор је предлог, сагласно члану 61. став 2. Закона, упутио Народној скупштини ради првог избора четири члана Савета.

На основу члана 61. став 2. Закона о Високом савету тужилаштва („Службени гласник РС“, број 10/23) и члана 201. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС“, број 20/12 - пречишћен текст) Одбор за првосуђе, државну управу и локалну самоуправу је на 13. седници утврдио Предлог кандидата за први избор чланова Високог савета тужилаштва које бира Народна скупштина, и доставио га Народној скупштини ради разматрања и одлучивања.

У складу са чланом 43. Закона о Високом савету тужилаштва („Службени гласник РС“, број 10/23), Народна скупштина бира четири члана Високог савета тужилаштва (у даљем тексту: Савет) међу истакнутим правницима са најмање десет година искуства у правној струци од осам кандидата које предложи одбор Народне скупштине надлежан за правосуђе (у даљем тексту: Одбор).

Председник Народне скупштине је, на основу члана 19. став 1. тачка 7) Закона о Народној скупштини („Службени гласник РС“, број 9/10) и чл. 46. и 61. став 1. Закона о Високом савету тужилаштва (у даљем тексту: Закон), донео Одлуку о расписивању Првог јавног конкурса за избор чланова Високог савета тужилаштва које бира Народна скупштина 01 Број 02-283/23, која је објављена у „Службеном гласнику Републике Србије“ број 11 од 10. фебруара 2023. године.

У складу са чланом 48. став 1. Закона, Одбор је спровео Јавни конкурс.

Чланом 47. став 1. Закона прописано је да се пријава на јавни конкурс подноси Одбору у року од 15 дана од дана објављивања јавног конкурса у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Чланом 61. ст. 2. и 3. Закона прописано је да је Одбор дужан да достави Народној скупштини предлог осам кандидата за први избор чланова Савета у року од 30 дана од дана истека рока за подношење пријаве на јавни конкурс, те да, ако Одбор на првој посебној седници не утврди предлог кандидата за први избор чланова Савета које бира Народна скупштина, рок за одржавање нове седнице Одбора јесте најраније осам дана од дана одржавања седнице Одбора на којој није утврђен предлог кандидата.

Рок за подношење пријава, прописан Законом, истекао је 25. фебруара 2023. године.

Пријаве на јавни конкурс поднело је 13 (тринаест) кандидата.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Одбор је у складу са чланом 48. ст. 1, 2, 5. и 6. Закона, на Десетој седници, одржаној 6. марта 2023. године, испитивао дозвољеност, благовременост и потпуност поднетих пријава и утврдио да је 11 пријава поднето од стране лица које испуњавају законом прописане услове за избор и да су благовремене и потпуне, док је две пријаве Одлуком 07 Број: 02-283/23-20 од 6. марта 2023. године и Одлуком 07 Број: 02-283/23-19 од 6. марта 2023. године, одбацио као неблаговремене.

На истој седници, Одбор је сачинио листу кандидата који испуњавају услове за избор и 6. марта 2023. године, у складу са чланом 48. став 7. Закона, на интернет страници Народне скупштине објавио биографије кандидата који испуњавају услове за избор, као и распоред разговора са њима. Одбор је, на 11. седници, одржаној 11. марта 2023. године, обавио разговор са кандидатима са листе кандидата, у складу са чланом 48. ст. 8. и 9. Закона.

Одбор је, на 12. седници, одржаној 18. марта 2023. године, у складу са чланом 49. став 3. Закона, утврдио предлог седам кандидата за први избор члана Високог савета тужилаштва.

С обзиром на то да на 12. седници Одбор није утврдио предлог свих осам кандидата за чланове Савета, Одбор је, у складу са чланом 61. став 3. Закона, на 13. Седници, одржаној 26. марта 2023. године, утврдио предлог једног кандидата за избор члана Савета.

Након што је утврдио предлог свих осам кандидата за чланове Савета, Одбор је предлог, сагласно члану 61. став 2. Закона, упутио Народној скупштини ради првог избора четири члана Савета.

1.1.1.5. Усклађивање подзаконских аката који се односе, али нису ограничени, на:

- **Пословник о раду Високог савета судства**
- **Пословник о раду Државног већа тужилаца**
- **Правилници који се односи на органе и поступак за вредновање рада судија и (заменика) јавних тужилаца**
- **Правилници о раду сталних радних тела Високог савета судства и Државног већа тужилаца (дисциплински органи, етички одбори, изборне комисије, жалбене комисије, комисије за вредновање рада судија и тужилаца)**
- **Пословник о раду Управног одбора и Програмског савета Правосудне академије**

Рок: IV квартал 2022

Активност није реализована

ДВТ: Закон о Високом савету тужилаштва, као и Закон о јавном тужилаштву ступили на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, односно 9. фебруара 2023. године, а примењиваће се од дана конституисања Савета. Подзаконски акти прописани Законом о Високом савету тужилаштва, доносе се у року од једне године од дана конституисања Савета.

Подзаконски акти донети у складу са Законом о Државном већу тужилаца („Службени гласник РС”, бр. 116/08, 101/10, 88/11 и 106/15) примењују се до доношења наведених подзаконских аката, ако нису у супротности са овим законом.

ВСС: Доношењем нових правосудних закона у овом извештајном периоду створена је правна основа за израду пратећих подзаконских аката, који ће, у складу са новим законским решењима, бити донети у року од годину дана од дана конституисања Високог савета судства.

ПА: У првом кварталу 2023. године, директор Правосудне академије је формирао Радно тело за израду нацрта вишегодишњег плана рада Правосудне академије, анализе закона о Правосудној академији и смерница за измену закона о Правосудној академији.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Радно тело чине следећи чланови: судије и тужиоци, чланови Високог савета судства и Државног већа тужилаца, професор Правног факултета, као и представници Министарства правде и Правосудне академије. У извештајном периоду, одржан је један уводни састанак, као и један тродневни радни састанак у Вршцу, са члановима Радног тела и експертима, уз подршку заједничког пројекта Европске уније и Савета Европе „Подршка реформи правосуђа у Србији“.

1.1.2.1. Доношење подзаконских аката о критеријумима и мерилима за избор на судијску функцију и функцију председника суда, за напредовање и престанак судијске функције и функције председника суда и њихово објављивање на интернет презентацији Високог савета судства

Рок: IV квартал 2022

Активност није реализована

Имајући у виду да су у овом циклусу извештавања усвојени нови правосудни закони и створена основа за израду предметних унутрашњих аката, радно тело Савета за праћење примене нових правосудних закона који се односе на избор, оцену и унапређење судија приступило је анализи предлога судија, председника судова и једног струковног удружења – Друштва судија Србије (који је Савет примио дописом од 21.10.2021. године, о чему је детаљно извештавано током претходног циклуса).

Стога се у наредном периоду, а у законском року од годину дана од дана конституисања Високог савета судства, очекује доношење нових подзаконских акта Савета којим се ближе уређују критеријуми и показатељи за вредновање, начин и поступак вредновања рада судије, односно председника суда, те њихово објављивање на интернет презентацији Високог савета судства.

1.1.2.2. Високи савет судства доноси одлуке о избору, напредовању и престанку судијске функције и функције председника суда, примењујући нова законска и подзаконска решења и акте за избор, напредовање и престанак судијске функције и функције председника суда

Рок: Континуирано, почев од IV квартала 2022

Активност није реализована

Народна скупштина Републике Србије, на седници одржаној 09. фебруара 2023. године, усвојила је нови сет правосудних закона, што, између осталог, када је реч о надлежностима Високог савета судства, подразумева Закон о уређењу судова, Закон о судијама и Закон о Високом савету судства, који су ступили на снагу даном њиховог објављивања у Службеном гласнику Републике Србије („Службени гласник РС“, број 10 од 9. фебруара 2023. године).

Сходно претходно наведеном, у извештајном периоду створен је правни основ за спровођење предметне активности, тј. за примену нових законских и подзаконских решења и аката за избор, напредовање и престанак судијске функције и функције председника суда.

Високи савет судства ће започети са применом нових закона од дана конституисања Савета, односно од дана када у „Службеном гласнику Републике Србије“ буде објављена одлука о избору свих чланова Савета које бира Народна скупштина, након чега ће у року од годину дана од дана конституисања Високог савета судства бити усвојени и сви релевантни подзаконски акти.

1.1.2.3. Доношење подзаконских аката о критеријумима и мерилима за избор на јавнотужилачку функцију, за напредовање и престанак јавнотужилачке функције и њихово објављивање на интернет презентацији Државног већа тужилаца

Рок: IV квартал 2022

Активност није реализована

Нема нових информација. У претходном периоду, радна група за праћење правосудних закона одржала је прву седницу у јуну 2021. године, на којој је одлучено о хитној изради анализе ефеката примене правосудних закона који се тичу избора, вредновања и напредовања јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца, а на основу периодичне професионалне оцене учинка. На захтев Радне групе, апелациона јавна тужилаштва су доставила своје извештаје који садрже мишљења и конструктивне предлоге за измену правосудних закона који се односе на избор, вредновање и напредовање носилаца јавнотужилачке функције. Такође, ради квалитетније и свеобухватније анализе ангажовани су експерти из пројекта „Подршка тужилачком систему“ (ИПА 2017). Експерти су израдили компаративну анализу, узимајући у обзир позитивне прописе из наведене области 5 земаља Европске Уније, и то: Француске, Аустрије, Италије, Словеније и Хрватске, и доставили Радној групи. Радна група је детаљно анализирала достављене извештаје, сачинила свеобухватан извештај и доставила Државном већу тужилаца. Такође, у оквиру пројекта „Јачање независности и одговорности правосуђа“ који се реализује у оквиру заједничког програма Европске уније и Савета Европе „Horizontal Facility за Западни Балкан у Турску II“, експерти су израдили упоредну анализу која се односи на систем вредновања јавних тужилаца, са решењима из 9 земаља чланица Савета Европе. Анализом је обухваћено и пондерисање предмета у тужилаштву у делу који утиче на вредновање рада јавних тужилаца.

1.1.2.4. Државно веће тужилаца доноси одлуке о избору, напредовању и престанку јавнотужилачке функције, примењујући нова законска и подзаконска решења и акте за избор на јавнотужилачку функцију, за напредовање и престанак јавнотужилачке функције

Рок: Континуирано, почев од IV квартала 2022

Активност се успешно спроводи

У Републици Србији тренутно јавнотужилачку функцију обавља 711 заменика јавног тужиоца од 814 систематизованих места. Одлуке о избору јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Државно веће тужилаца објављује на својој интернет презентацији. Тренутно су у току 5 огласа за избор носилаца јавнотужилачке функције.

1.1.2.5. Високи савет судства на интернет страни објављује детаљне информације о поступку вредновања рада судија и њиховим прослеђивањем свим судовима стара се о промоцији значаја вредновања рада судија и његовом утицају на напредовање у каријери

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Комисија за вредновање рада судија и председника судова је у периоду од 01. јануара 2023. године до 31. марта 2023. године одржала једну седницу и покренула поступак ванредног вредновања 90 судија.

Савет је наставио са активностима које имају за циљ да се поступак вредновања рада судија унапреди, као и да се оснаже капацитети Правосудне академије да на одговарајући начин одговоре потребама судија за обуком, посебно у погледу упућивања судија на обуку као последице вредновања њиховог рада.

У вези са тим, у првом кварталу 2023. године, након што у поступку вредновања није било судија за које је утврђена оцена „не задовољава“, није било упућивања на обавезну обуку на Правосудну академију, у складу са ставом 1, члана 266 Правилника о критеријумима, мерилима, поступку и органима за вредновање рада судија и председника судова.

Такође, као и у свим претходним извештајним периодима, Савет континуирано обезбеђује транспарентност рада, тако што се на интернет страници Високог савета судства www.vss.sud.rs објављују одлуке Савета о промени чланова у комисијама за спровођење поступка вредновања и утврђивања оцена рада судија и председника судова, као и статистички подаци о броју судија чији је рад вреднован и оцене које су добили.

1.1.2.6. Државно веће тужилаца на интернет страни објављује детаљне информације о поступку вредновања рада јавних тужилаца и њиховим прослеђивањем свим јавним тужилаштвима стара се о промоцији значаја вредновања рада јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца и његовом утицају на напредовање у каријери

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Нема нових информација у извештајном периоду, док је Државно веће тужилаца на седници одржаној 8.2.2022. године донело одлуку о ванредном вредновању носилаца јавнотужилачке функције, који су се пријавили за обављање функције заменика јавног тужиоца у Посебном одељењу за сузбијање корупције у Вишем јавном тужилаштву у Београду и Вишем јавном тужилаштву у Новом Саду.

1.1.2.7. Високи савет судства, у оквиру својих надлежности, образује радна тела ради праћења ефеката примене правосудних закона који се тичу избора, вредновања и напредовања судија и припрема извештаје са препорукама ради унапређења ових поступака

Рок: III квартал 2020 за образовање радног тела; Континуирано, почев од IV квартала 2020 за припрему извештаја са препорукама

Активност је делимично реализована

Високи савет судства, у оквиру својих надлежности, на својој 11. редовној седници, одржаној 06. маја 2021. године, образовао је радно тело за спровођење активности из Акционог плана за Поглавље 23, чији је носилац Високи савет судства. Наведено радно тело Савета, у чијем саставу су изборни чланови из реда судија, задужено је тиме и за праћење примене нових правосудних закона који се тичу избора, вредновања и напредовања судија.

Напомињемо да је поменуто радно тело Савета до сада израдило један извештај са препорукама, поднет Савету ради унапређења претходно наведених поступака.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Са спровођењем ове активности интензивније ће се наставити од момента формалноправног отпочињања примене сета нових правосудних закона, тј. од дана конституисања Високог савета судства, управо након чега ће образовано радно тело Савета бити у прилици да анализира реалне ефекте њихове примене и припрема пропратне извештаје са препорукама ради евентуалног унапређења поступака избора, вредновања и напредовања судија.

1.1.2.8. Високи савет судства, путем свог радног тела, анализира ефекте примене правосудних закона који се тичу избора, вредновања и напредовања судија, на основу периодичне, професионалне оцене учинка

Рок: Извештавање два пута годишње, II и IV квартал

Активност се делимично реализује

У складу са горенаведеним, а у директној вези са спровођењем претходне активности 1.1.2.7, радно тело Савета задужено за праћење ефеката примене нових правосудних закона који се тичу избора, вредновања и напредовања судија, већ током 2021. године отпочело је са својим активностима (у смислу одржавања заједничких седница чланова овог радног тела Савета, те давања препорука ради унапређења поступака имплементираних од стране Савета).

У вези са тим, као и са чињеницом да је су у овом извештајном циклусу усвојени нови правосудни закони, те створен основ за израду релевантних подзаконских аката, предметно радно тело Савета приступило је анализи достављених примедби од стране судија, председника судова, те једног струковног удружења – Друштва судија Србије (пристиглих Савету по допису од 21.10.2021. године, о чему је детаљно извештавано током претходног циклуса), те ће се у наредном периоду, а у законском року од годину дана од дана конституисања Високог савета судства, најпре приступити изради и усвајању подзаконског акта Савета којим се ближе уређују критеријуми и показатељи за вредновање, начин и поступак вредновања рада судије, односно председника суда.

1.1.2.9. Државно веће тужилаца, у оквиру својих надлежности, образује радна тела ради праћења ефеката примене правосудних закона који се тичу избора, вредновања и напредовања јавних тужилаца и припрема извештаје са препорукама ради унапређења ових поступака

Рок: III квартал 2020 за образовање радног тела; Континуирано, почев од IV квартала 2020 за припрему извештаја са препорукама

Активност је делимично реализована

Нема нових информација у извештајном периоду. У претходном периоду, Државно веће тужилаца је на седници одржаној 23. априла 2021. године, образовало две радне групе:

1. Радна група за праћење правосудних закона
2. Радна група за програме обуке

Радна група за праћење правосудних закона одржала је прву седницу у јуну 2021. године, на којој је одлучено о хитној изради анализе ефеката примене правосудних закона који се тичу избора, вредновања и напредовања јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца, а на основу периодичне професионалне оцене учинка. На захтев Радне групе, апелациона јавна тужилаштва су доставила своје извештаје који садрже мишљења и конструктивне предлоге за измену правосудних закона који се односе на избор, вредновање и напредовање носилаца јавнотужилачке функције. Такође, ради квалитетније и свеобухватније анализе ангажовани су експерти из пројекта „Подршка тужилачком систему“ (ИПА 2017). Експерти су израдили компаративну анализу, узимајући у

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

обзир позитивне прописе из наведене области 5 земаља Европске Уније, и то: Француске, Аустрије, Италије, Словеније и Хрватске, и доставили Радној групи. Радна група је детаљно анализирала достављене извештаје, сачинила свеобухватан извештај и доставила Државном већу тужилаца.

1.1.2.10. Државно веће тужилаца, путем свог радног тела, анализира ефекте примене правосудних закона који се тичу избора, вредновања и напредовања јавних тужилаца, на основу периодичне, професионалне оцене учинка

Рок: Извештавање два пута годишње, II и IV квартал

Активност је делимично реализована

Нема нових информација у извештајном периоду. Државно веће тужилаца је на седници одржаној 23. априла 2021. године, образовало две радне групе:

1. Радна група за праћење правосудних закона
2. Радна група за програме обуке

Радна група за праћење правосудних закона одржала је прву седницу у јуну 2021. године, на којој је одлучено о хитној изради анализе ефеката примене правосудних закона који се тичу избора, вредновања и напредовања јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца, а на основу периодичне професионалне оцене учинка. На захтев Радне групе, апелациона јавна тужилаштва су доставила своје извештаје који садрже мишљења и конструктивне предлоге за измену правосудних закона који се односе на избор, вредновање и напредовање носилаца јавнотужилачке функције. Такође, ради квалитетније и свеобухватније анализе ангажовани су експерти из пројекта „Подршка тужилачком систему“ (ИПА 2017). Експерти су израдили компаративну анализу, узимајући у обзир позитивне прописе из наведене области 5 земаља Европске Уније, и то: Француске, Аустрије, Италије, Словеније и Хрватске, и доставили Радној групи. Радна група је детаљно анализирала достављене извештаје, сачинила свеобухватан извештај и доставила Државном већу тужилаца.

1.1.3.1. Измена Закона о Високом савету судства, Закона о уређењу судова и Закона о министарствима ради јасног разграничења надлежности у кључним областима буџета и судске администрације између Високог савета судства и Министарства надлежног за послове правосуђа, у циљу јачања независности судства у организационом смислу и извршавању буџета

Рок: II квартал 2022

Активност је реализована

Министар правде и чланови радних група одржали су онлајн састанак са известиоцима Венецијанске комисије о решењима садржаним у сету правосудних закона 25. јула 2022. и 30. септембра 2022. Закони су послати Венецијанској комисији на мишљење 12. септембра 2022. године, како би Венецијанска комисија припремила и усвојила мишљење о сету правосудних закона на пленарној седници одржаној 21-22. октобра 2022 године. Закони (на српском и енглеском језику) су постављени на сајту Министарства правде, отворена је посебна е-маил адреса за коментаре и сугестије.

У периоду од 20. до 27. септембра организоване су јавне расправе у Београду, Новом Саду, Крагујевцу, Нишу и Златибору за судије, јавне тужиоце, представнике адвокатуре, струковна удружења судија и јавних тужилаца, правне факултете, Адвокатску комору Србије и регионалне

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

адвокатске коморе у свом саставу, Делегација Европске уније у Србији, Савет Европе, ОЕБС, ГИЗ, УН, УСАИД, као и посебан округли сто за представнике организација цивилног друштва. Након добијања мишљења Венецијанске комисије одржана је јавна расправа у складу са одредбама члана 41. Пословника Владе која је трајала до 15. јануара 2023. године. У оквиру јавне расправе одржани су округли столови у седишту четири апелациона суда и то:

- 21. децембра 2022. године - презентација радних верзија закона у Нишу,
- 23. децембра 2022. године - презентација радних верзија закона у Крагујевцу,
- 26. децембра 2022. године - презентација радних верзија закона верзије закона у Новом Саду,
- 28. децембра 2022. - представљање радних верзија закона у Београду,
- 10. јануара 2023. године - представљање радних верзија закона организацијама цивилног друштва

Предлоге закона Влада Републике Србије усвојила је 17. јануара 2023. године и потом су упућени Народној скупштини. Сет правосудних прописа донесен је у законом предвиђеном року, односно 9. фебруара 2023. године.

Народна скупштина РС: Закон о Високом савету судства и Закон о уређењу судова донети на седници Првог ванредног заседања Народне скупштине у 2023. години обезбеђују унапређивање ефективности алоцираних средстава, као и унапређење оперативне ефикасности судова.

Реално је очекивати да ће примена наведених закона допринети унапређењу структуре и повећању броја запослених у Административној канцеларији Високог савета судства, у складу са новом систематизацијом радних места, а посебно јачање аналитичких, статистичких и управљачких капацитета, као и да ће Високи савет судства предлагати и извршавати сопствени буџет, те да ће се повећати степен јавности седница Високог савета судства, квалитетнијег образлагања одлука Високог савета судства и успоставити јасне процедуре институционалне одговорности Високог савета судства.

Приликом доношења наведених закона није усвојена измена или допуна Закон о министарствима.

ВСС: У извештајном периоду, тачније на седници одржаној дана 09. фебруара 2023. године, Народна скупштина Републике Србије усвојила је Закон о уређењу судова и Закон о Високом савету судства, којима је, између осталог, извршено јасно разграничење надлежности у кључним областима буџета и судске администрације између Високог савета судства и министарства надлежног за послове правосуђа, у циљу јачања независности судства у организационом смислу и извршавању буџета.

Наведени закони ступили су на снагу даном њиховог објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, а са применом истих ће се отпочети од дана конституисања Савета, односно од дана када у „Службеном гласнику Републике Србије“ буде објављена одлука о избору свих чланова Савета које бира Народна скупштина.

У поменутом контексту, Законом о уређењу судова („Службени гласник Републике Србије”, бр. 10/2023) прописано је да обим и структуру буџетских средстава за рад судова предлажу Високи савет судства и министарство надлежно за правосуђе; да Високи савет судства предлаже обим и структуру буџетских средстава неопходних за текуће расходе судова, осим расхода за судско особље, у складу са Законом о Високом савету судства и врши расподелу ових средстава судовима; да министарство надлежно за правосуђе предлаже обим и структуру буџетских средстава неопходних за текуће расходе за судско особље, одржавање опреме и објеката судова, расходе за инвестициона и капитална улагања за судове, уређење и развој правосудног информационог система и врши расподелу ових средстава (члан 87.). Надзор над трошењем буџетских средстава опредељених за рад судова спроводе Високи савет судства и министарство надлежно за правосуђе, у оквиру својих буџетских надлежности, као и министарство надлежно за

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

финансије у складу са законом (члан 88.). При чему, посебним чланом предвиђено је да се буџету Републике Србије посебно исказују приходи од рада судова и усмеравају се за редован рад правосудних органа, у складу са законом, те да се висина и намена средстава из става 1. овог члана утврђују се Законом о буџету (члан 89.).

Такође, одредбом члана 17. Закона о Високом савету („Службени гласник Републике Србије”, бр. 10/2023) прописане су надлежности Високог савета судства, те је тако, у погледу питања које се тичу буџета, тачком 21) предвиђено да Савет предлаже обим и структуру буџетских средстава и врши надзор над њиховим трошењем, у складу са законом.

У вези са претходно наведеним, Закон о Високом савету судства („Службени гласник Републике Србије”, бр. 10/2023) прописује да се средства за рад и функционисање Савета обезбеђују у буџету Републике Србије, на предлог Савета; да Савет самостално располаже средствима буџета која су опредељена за рад Савета; да Влада не може без сагласности Савета обуставити, одложити или ограничити извршење буџета Савета, односно средства из буџета опредељена за рад суда; те да се поступак за утврђивање предлога буџета Савета уређује овим законом (члан 3.).

Надаље, у новом Закону о Високом савету судства одредбом члана 4. став 1. прописано је да секретар Савета припрема предлог буџета Савета у складу са законом којим се уређује буџетски систем и доставља га радном телу Савета надлежном за финансијска питања. Буџетска комисија утврђује предлог буџета Савета и упућује га председнику Савета ради достављања на мишљење министарству надлежном за послове финансија (члан 4. став 2.). О предлогу из става 2. овог члана министар надлежан за послове финансија доставља Савету образложено мишљење (члан 4. став 3.). Ако министар надлежан за послове финансија има примедбе на достављени предлог буџета Савета, организује консултације са председником Савета и Буџетском комисијом ради постизања сагласности (члан 4. став 4.). Ако министар надлежан за послове финансија нема примедби на предлог буџета Савета или се постигне сагласност из става 4. овог члана, Савет утврђује коначан предлог буџета Савета, који министарство надлежно за послове финансија без измена укључује у нацрт закона о буџету Републике Србије, а Влада без измена у предлог закона о буџету Републике Србије (члан 4. став 5.). Ако се не постигне сагласност из става 4. овог члана, министарство надлежно за послове финансија коначан предлог буџета Савета из става 5. овог члана, без измена укључује у нацрт закона о буџету Републике Србије, а Влада без измена у предлог закона о буџету Републике Србије, ако је предлог буџета Савета у оквиру опредељеног обима расхода и издатака (члан 4. став 6.). Ако се не постигне сагласност из става 4. овог члана министарство надлежно за послове финансија у образложењу наводи разлоге због којих сматра да предлог буџета Савета није прихватљив (члан 4. став 7.). Одредбе ст. 1-7. овог члана примењују се и на поступак предлагања буџетских средстава из надлежности Савета прописаних Законом о уређењу судова (члан 4. став 8.). Контрола извршења буџета Савета и интерна финансијска контрола и ревизија спроводе се у складу са прописима који уређују буџетски систем, рачуноводство и ревизију (члан 5.).

1.1.3.2. Измена Закона о Државном већу тужилаца, Закона о јавном тужилаштву и Закона о министарствима ради јасног разграничења надлежности у кључним областима буџета и јавнотужилачке администрације између Државног већа тужилаца и Министарства надлежног за послове правосуђа у циљу јачања самосталности јавног тужилаштва у организационом смислу и извршавању буџета

Рок: II квартал 2022

Активност је реализована.

У складу са Уставним законом за спровођење Акта о промени Устава, радне групе које је формирало Министарство правде припремиле су радне текстове сета правосудних закона - Закона о судијама, Закона о уређењу судова, Закона о Високом савету судства, Закона о јавном

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

тужилаштву и Закона о Високом савету тужилаштва и Министарство правде је 12. септембра 2022. године упутило нацрте поменутих закона Венецијанској комисији ради издавања мишљења. Закони су (на српском и енглеском језику) постављени на интернет страницу Министарства правде, отворена је посебна адреса електронске поште и за коментаре и предлоге.

У периоду од 20. – 27. септембра организоване су јавне дискусије у Београду, Новом Саду, Крагујевцу, Нишу и Златибору за судије, јавне тужиоце, представнике адвокатуре, струковна удружења судија и јавних тужилаца, правних факултета, Адвокатске коморе Србије и подручних адвокатских комора у њеном саставу, Делегацију Европске Уније у Србији, Савет Европе, ОЕБС, ГИЗ, УН, УСАИД, као и посебан округли сто за представнике организација цивилног друштва. Након добијања мишљења Венецијанске комисије планирано је отпочињање јавне расправе сходно одредбама члана 41. Пословника Владе, која траје до 15. јануара 2023. године. У оквиру јавне расправе одржани су округли столови у седиштима четири апелациона суда, и то:

- 21. децембра 2022. године - представљање радних верзија закона у Нишу,
- 23. децембра 2022. године - презентација радних верзија закона у Крагујевцу,
- 26. децембра 2022. године - презентација радних верзија закона у Новом Саду,
- 28. децембра 2022. године - презентација радних верзија закона у Београду,
- 10. јануара 2023. године - презентација радних верзија закона организацијама цивилног друштва.

Предлоге закона Влада Републике Србије усвојила је 17. јануара 2023. године и потом су упућени Народној скупштини. Сет правосудних прописа донесен је у законом предвиђеном року, односно 9. фебруара 2023. године.

Народна скупштина РС: Закон о Високом савету тужилаштва и Закон о јавном тужилаштву донети на седници Првог ванредног заседања Народне скупштине у 2023. години обезбеђују унапређивање ефективности алоцираних средстава, као и унапређење оперативне ефикасности јавних тужилаштва.

Реално је очекивати да ће примена наведених закона допринети унапређењу структуре и повећању броја запослених у Административној канцеларији Високог савета тужилаштва, у складу са новом систематизацијом радних места, а посебно јачање аналитичких, статистичких и управљачких капацитета, као и да ће Високи савет тужилаштва предлагати и извршавати сопствени буџет, те да ће се повећати степен јавности седница Високог савета тужилаштва, квалитетнијег образлагања одлука Високог савета тужилаштва и успоставити јасне процедуре институционалне одговорности Високог савета тужилаштва.

Приликом доношења наведених закона није усвојена измена или допуна Закон о министарствима.

1.1.3.3. Јачање капацитета Административне канцеларије Високог савета судства у складу са новом систематизацијом радних места, а посебно јачање аналитичких, статистичких и управљачких капацитета

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује.

У складу са сетом нових правосудних закона усвојених у извештајном периоду (Закон о Високом савету судства, Закон о судијама и Закон о уређењу судова, објављених у „Службеном гласнику РС“, број 10/23, од 09.02.2023. године, а са чијом применом ће се отпочети од дана конституисања Високог савета судства), прописане су нове надлежности Високог савета судства и предвиђено је преузимање одређених надлежности од Министарства правде. Нови акт о систематизацији радних

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

места у Административној канцеларији Високог савета судства, којим ће бити предвиђена нова унутрашња структура Административне канцеларије, имајући у виду нове надлежности Високог савета судства, биће донет након почетка примене сета нових правосудних закона.

Додатно, Савет континуирано спроводи активности у циљу јачања капацитета Административне канцеларије Високог савета судства у складу са важећом систематизацијом радних места, а посебно у смислу јачања аналитичких, статистичких и управљачких капацитета, па је тако дана 18. јануара 2023. године, на основу члана 61. ст. 1. и 3. Закона о државним службеницима („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 81/05-исправка, 83/05-исправка, 64/07, 67/07-исправка, 116/08, 104/09, 99/14, 94/17, 95/18, 157/20 и 142/22) и члана 9. став 3. Уредбе о интерном и јавном конкурс за попуњавање радних места у државним органима („Службени гласник РС”, број 2/19 и 67/21) и члана 5. Правилника о попуњавању извршилачких радних места и положаја у Административној канцеларији Високог савета судства („Службени гласник РС”, број 78/19 и 130/21), расписао јавних конкурс за попуњавање извршилачког радног места - радно место за статусна питања судија и судија поротника, разврстано у звање виши саветник, Одсек за статусна питања судија и судија поротника, Сектор за статусна питања судија и судија поротника – 1 извршилац. Рок за пријаву по претходно наведеном конкурс је истекао 26. јануара 2023. године.

Такође, Савет је дана 25. јануара 2023. године, на основу члана 61. ст. 1. и 3. Закона о државним службеницима („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 81/05-исправка, 83/05-исправка, 64/07, 67/07-исправка, 116/08, 104/09, 99/14, 94/17, 95/18, 157/20 и 142/22), члана 9. став 3. Уредбе о интерном и јавном конкурс за попуњавање радних места у државним органима („Службени гласник РС”, број 2/19 и 67/21) и члана 5. Правилника о попуњавању извршилачких радних места и положаја у Административној канцеларији Високог савета судства („Службени гласник РС”, број 78/19 и 130/21), расписао јавни конкурс за попуњавање извршилачких радних места, и то: 1. Радно место за аналитичко-планске послове, разврстано у звање самостални саветник, Одсек за буџет и аналитичко-планске послове, Сектор за материјално-финансијске послове - 1 извршилац; 2. Радно место за стручну помоћ Дисциплинској комисији, разврстано у звање самостални саветник (самостални извршиоци изван свих унутрашњих јединица) - 1 извршилац. Рок за пријаву по претходно наведеном конкурс је истекао 02. фебруара 2023. године.

Напоследку, Савет је дана 22. марта 2023. године, на основу члана 66. став 1, а у вези са чл. 54. став 1. и 55. Закона о државним службеницима („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 81/05-исправка, 83/05-исправка, 64/07, 67/07-исправка, 116/08, 104/09, 99/14, 94/17, 95/18, 157/20 и 142/22), члана 9. став 3. Уредбе о интерном и јавном конкурс за попуњавање радних места у државним органима („Службени гласник РС”, број 2/19 и 67/21) и чл. 6. и 9. Правилника о попуњавању извршилачких радних места и положаја у Административној канцеларији Високог савета судства („Службени гласник РС”, број 78/19 и 130/21), огласио јавни конкурс за попуњавање положаја – секретара Високог савета судства. Рок за пријаву по претходно наведеном конкурс је истекао 30. марта 2023. године.

Истичемо да се за све наведене конкурсе изборни акти и поступци спроводе у складу са прописима.

1.1.3.4. Јачање капацитета Административне канцеларије Државног већа тужилаца, у складу са новом систематизацијом радних места, а посебно јачање аналитичких, статистичких и управљачких капацитета

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује.

Влада Републике Србије - Министарство правде, као предлагач Закона о Високом савету тужилаштва и Закона о јавном тужилаштву, у процени финансијских ефеката за спровођење ових

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

закона, навела је да су Државном већу тужилаца, за примену два закона, Закона о Високом савету тужилаштва и Закона о јавном тужилаштву, неопходна су додатна средства из буџета за повећање броја запослених, и то за 10 места.

С тим у вези, Министарство финансија је дало сагласност на достављени Предлог кадровског плана Државног већа тужилаца за 2023. годину.

1.1.4.1. Измена у Пословнику о раду Високог савета судства ради:

- прописивања јасних процедура за јавно реаговање Високог савета судства у случају политичког мешања у судству
- успостављања ефикасног механизма праћења у Високом савету судства о случајевима политичког утицаја на рад судства
- прописивања поступка извештавања, укључујући периодичност извештавања о случајевима политичког мешања у судству

Рок: IV квартал 2020

Активност се успешно реализује

Народна скупштина Републике Србије, на седници одржаној 09. фебруара 2023. године усвојила је, између осталог, Закон о Високом савету судства, који је ступио на снагу даном његовог објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, а примењује од дана конституисања Савета (тј. од дана када у „Службеном гласнику Републике Србије“ буде објављена одлука о избору свих чланова Савета које бира Народна скупштина).

Сходно одредби члана 68. став 1. Закона о Високом савету судства („Сл. гласник РС“, бр. 10/23) Пословник о раду Високог савета судства биће донет у року од једне године од дана конституисања Савета.

Надаље, имајући у виду одредбу члана 68. став 2. Закона о Високом савету судства („Сл. гласник РС“, бр. 10/23), којом је прописано да се подзаконски акти донети у складу са Законом о Високом савету судства („Службени гласник РС“, бр. 116/08, 101/10, 88/11, 106/15 и 76/21) примењују до доношења аката из става 1. овог члана, ако нису у супротности са овим законом, судија Савета надлежна да поступа по одредби члана 27а актуелног Пословника о раду Високог савета судства, који се тиче случајева недозвољеног утицаја на рад судија и судства, у периоду од 01.01.2023. године до 31.03.2023. године, поступала је по основу 4 (четири) предметна захтева. Поступак по овим захтевима је у току.

Додатно, Савет је на 4. редовној седници дана 23. фебруара 2023. године одлучивао о захтевима о недозвољеном утицају на рад судије у предмету Високог савета судства број: 021-05-49/2022-01, број: 021-05-78/2022-01 и број: 021-05-103/2022-01, те је, након што је судија Савета надлежна да поступа по одредби члана 27а актуелног Пословника о раду Високог савета судства упознала присутне чланове Савета са садржином означених предмета Високог савета судства, као и са свим битним чињеницама које су неопходне за одлучивање по истима, донео одлуку о одбачају сва 3 (три) поднета захтева.

1.1.4.2. Анализа рада Повереника за самосталност тужилаца и, уколико је потребно, измена Пословника о раду Државног већа тужилаца у циљу унапређења рада и јачања капацитета Повереника

Рок: IV квартал 2020

Активност се успешно реализује

Нема нових информација у извештајном периоду. У првом кварталу 2023. године Високи савет тужилаца и Повереник за независност примили су 19 нових предмета. У 2 случаја (од ових 19) донета је одлука и Повереник није утврдио незаконит и неодговарајући утицај, док је преосталих 17 предмета још у поступку. Наведене изјаве Повереника у вези са незаконитим притисцима објављене су на сајту Државног већа тужилаца. Комесар за независност приликом поступања узима у обзир, између осталог, мишљења Консултативног већа европских тужилаца, као и пресуде Европског суда за људска права.

1.1.4.3. Редовно и периодично извештавање и ванредно обраћање Високог савета судства јавности, у вези са евентуалним постојањем политичког утицаја на рад судства

Рок: Континуирано; Извештавање једном годишње кроз Годишњи извештај о раду; Обраћање по потреби

Активност се успешно реализује

Судија Савета надлежна да поступа по члану 27а Пословника о раду Високог савета судства, у случајевима недозвољеног утицаја на рад судија и судства, као што је то већ наведено током претходног циклуса извештавања, уредно извршава своју обавезу о годишњем извештавању о свом раду, кроз Годишњи извештај о раду, који се редовно доставља Савету и објављује на интернет презентацији Савета www.vss.sud.rs.

У овом извештајном периоду, односно од 01. јануара 2023. године до 31. марта 2023. године, није било потребе за ванредним обраћањем Високог савета судства јавности, које је у директној вези са евентуалним постојањем политичког утицаја на рад судства.

Додатно, а у индиректној вези са претходним, поводом текста објављеног на порталу „direktno.rs“ под насловом: „Исповест судије која је добила отказ: страх од губитка посла тера тужиоца и судије да ћуте“, који садржи изјаву Марине Смиљковић, некадашње судије Основног суда у Лесковцу, да је председник суда вршио непримерен утицај на њу, тражећи да у поступцима експропријације донесе незаконите одлуке на штету грађана, Високи савет судства саопштењем од дана 10. марта 2023. године обавестио је јавност да је правноснажном одлуком Високог савета судства број: 116-04-671/2014-01 од 14.10.2014. године, Марине Смиљковић, тада судији Основног суда у Лесковцу, престала судијска функција разрешењем са функције због извршеног тешког дисциплинског прекршаја из члана 90. став 2. Закона о судијама у вези члана 90. став 1. алинеја 3. Закона о судијама.

1.1.4.4. Редовно и периодично извештавање и ванредно обраћање Државног већа тужилаца јавности, у вези са евентуалним постојањем политичког утицаја на рад тужилаштва

Рок: Континуирано; Извештавање једном годишње кроз Годишњи извештај о раду; Обраћање по потреби

Активност се успешно реализује

У овом извештајном периоду поднето је 19 представки Поверенику за самосталност. Од тог броја, Повереник је решио два предмета у којима није утврдио недозвољен, нити било који други непримерен утицај на носиоце јавнотужилачке функције, док су остали предмети у раду.

1.1.5.1. Успостављање механизма за праћење за пуно поштовање судских одлука, кроз одржавање кварталних заједничких састанака између представника Високог савета судства, Државног већа тужилаца, Народне скупштине РС и Владе РС да би се подигла свест државних службеника и политичара о потпуном поштовању судских одлука и рада судова и јавних тужилаштава као и да критиковање одлука доводи у питање независност судства

Рок: IV квартал 2020 за успостављање механизма за праћење; Континуирано, почев од IV квартала 2020 за одржавање кварталних састанака

Активност се успешно реализује

ДВТ: Стање непромењено. У претходном периоду, а у циљу настављања реализације ове активности, у децембру 2022. године одржан је редован састанак представника наведених институција у Народној скупштини.

ВСС: У складу са успостављеним механизмом за праћење за пуно поштовање судских одлука, овлашћени представници Високог савета судства, заједно са представницима Државног већа тужилаца, Народне скупштине Републике Србије и Владе Републике Србије, континуирано спроводе ову активност.

Народна скупштина: Стање непромењено јер у извештајном периоду није било састанака. 28. децембра 2022. у Народној скупштини одржан је састанак коме су присуствовали председник Народне скупштине др Владимир Орлић, министарка правде Маја Поповић, Републичка јавна тужитељка и председница Државног већа тужилаца Загорка Доловац и председница Врховног касационог суда и Високог савета судства Јасмина Васовић. Тема састанка била је подизање свести државних службеника и политичара о потпуном поштовању судских одлука у циљу реализације активности из Ревидираног акционог плана за Поглавље 23: Правосуђе и основна права. На састанку је закључено да ће усвајање правосудних закона који садрже оваква решења омогућити јачање владавине права у Републици Србији и усклађивање са међународним стандардима у овој области. Њихово усвајање у Народној скупштини очекује се почетком фебруара следеће године.

1.1.5.2. Заједничка група представника свих етичких одбора из активности 1.1.5.1. припрема тромесечне извештаје о закључцима и препорукама за будућа побољшања у области пуног поштовања правосудне независности и самосталности

Рок: Континуирано, квартално извештавање

Активност се реализује

ДВТ: Етички одбор је у фебруару 2023. године поднео Државном већу тужилаца годишњи извештај о раду за 2022. годину.

ВСС: У складу са закључцима са састанка представника етичких одбора Високог савета судства, Државног већа тужилаца и Комисије за етику Народне скупштине Републике Србије одржаног дана 07. јуна 2022. године, чланови Етичког одбора Високог савета судства, заједно са представницима осталих поменутих етичких одбора, имају у плану израду извештаја о закључцима и препорукама за будућа побољшања у области пуног поштовања правосудне независности и самосталности.

1.1.5.3. Израда и објављивање електронске брошуре за пуно поштовање судских одлука и рада судова и јавних тужилаштава намењене државним службеницима и носиоцима политичких функција њихова доступност на интернет странама одговарајућих институција

Рок: IV квартал 2020

Активност је у потпуности реализована

Ова активност је у потпуности реализована. Као што је то током претходног извештајног циклуса детаљно појашњено, на интернет страници Савета објављена је публикација „Водич за судије и тужиоце Етички аспекти употребе друштвених мрежа“ која је израђена у оквиру заједничког пројекта Европске уније и Савета Европе „Јачање независности и одговорности правосуђа“. Водич је настао на основу свеобухватног истраживања у коме су учествовали изборни чланови Високог савета судства. Аутори водича су експерти Савета Европе, а аутор уводне речи је Омер Хаџиомеровић, председник Етичког одбора Високог савета судства. Водич је намењен носиоцима правосудних функција као корисницима јер садрже мапирање потенцијалних ризика са којима се сусрећу приликом коришћења друштвених мрежа, а садрже и практичне савете за суочавање са најчешћим изазовима. Видети активност 1.2.2.10. – подаци о реализацији.

1.1.5.4. Увођење стандарда у програме Правосудне академије који се односе на начело поделе власти и перцепцију да друге две гране власти треба да се уздрже од јавног коментарисање појединачних судских одлука и поступака, у контексту поштовања независности и самосталности судског система и спровођење тих програма

Рок: Континуирано, кроз годишње програме почетне и сталне обуке Правосудне академије

Активност се успешно реализује

ПА: У првом кварталу 2023. године, одржано је укупно 6 једнодневних обука на тему: „Напредне комуникацијске вештине - модул 1“, у Београду, Нишу и Новом Саду, за укупно 94 учесника (портпароли у суду и тужилаштву).

ДВТ: Правосудна академија, у сарадњи са Саветом Европе, објавила је јавни позив носиоцима судских и јавнотужилачких функција за учешће у програму обуке предавача у области спречавања непримерених утицаја на правосуђе. Циљ позива је да се кроз јаван и транспарентан процес изврши избор до 12 носилаца правосудних функција који ће чинити групу која ће похађати обуку предавача. Одабрани предавачи ће учествовати и у спровођењу једнодневних обука за носиоце правосудних функција у улози предавача.

ВСС: Савет континуирано спроводи ову активност, како кроз своја овлашћења у поступку давања сагласности на програме Правосудне академије, тако и путем организовања сталних обука/радионица и предавања на тему непримереног утицаја на судије/правосуђе у целини.

У конкретном извештајном периоду није било посебних пројеката на ову тему, док је у току разматрање и анализа предложеног годишњег програма сталне обуке Правосудне академије, те одлучивање о давању сагласности на исти. Наведени програм Правосудне академије, а у оквиру

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

теме која се тиче етике и интегритета, те области које се односе на посебне вештине и способности које носиоци правосудних професија морају да поседују како би се ефикасно супротставили недозвољеним и непримереним утицајима, инкорпорира стандарде који се односе на начело поделе власти и перцепцију да друге две гране власти треба да се уздрже од јавног коментарисање појединачних судских одлука и поступака, у контексту поштовања независности и самосталности судског система.

1.1.5.5. Организовање радионица за новинаре у циљу усвајања европских стандарда и унутрашњих норми везаних за поштовање судске независности и самосталности, поштовање судских одлука и извештавање о судским поступцима

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

ВСС: Високи савет судства континуирано остварује успешну комуникацију са Независним удружењем новинара Србије (НУНС-ом), између осталог, и у погледу организовања радионица за новинаре у циљу усвајања стандарда и унутрашњих норми везаних за поштовање судске независности и самосталности, поштовање судских одлука и извештавање о судским поступцима. У овом извештајном периоду нису биле организоване посебне радионице/обуке на ову тему, нити пројекти на предметну тему који се организују у сарадњи са Саветом Европе и ЕУ. Међутим, у току су разговори са Светском банком да убудуће подржи наведену активност Високог савета судства, тј. да организује обуке за портпароле судова и радионице са новинарима.

ДВТ: Стање непромењено. У претходном периоду, радионица за новинаре под називом „Ка новом партнерству правосуђа и медија“ у организацији Савета Европе одржана је у периоду од 8 до 11. марта 2022. године којој су присуствовали представници медија, представници Савета Европе, портпароли судова, портпароли јавних тужилаштва, чланови радне групе за израду акта о промени Устава Србије, представници Високог савета судства и Државног већа тужилаца. У оквиру пројекта „Јачање одговорности и независности правосуђа“ у периоду од 28 до 29. марта 2022. године одржана је обука за портпароле јавних тужилаштва са простора Апелације Београд и Апелације Нови Сад у организацији Савета Европе.

1.1.6.1. Припрема и објављивање јавног позива организацијама цивилног друштва и професионалним удружењима за достављање предлога и коментара који се односе на дефинисање даљих реформских процеса и надзора над спровођењем реформских корака

Рок: Континуирано, почев од II квартала 2020

Активност се успешно реализује

Министарство правде: Министарство правде је 13. септембра 2022. године објавило радне текстове сета правосудних прописа и позвало све заинтересоване да доставе своје коментаре и сугестије, што је било могуће до 15. јануара 2023. године, датума дефинисаног као престанак јавног објављивања. дебате. Министарство правде организовало је 23. септембра 2022. године округли сто са представницима Радне групе НКЕУ и представницима коалиције ПреУговор, на којем су разматрани радни текстови сета правосудних прописа. Такође, у оквиру јавне расправе,

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

10. јануара 2023. године одржан је округли сто за представљање радних верзија наведених закона организацијама цивилног друштва.

У извештајном периоду Министарство за људска и мањинска права и социјални дијалог у сарадњи са Министарством правде расписало је јавни позив свим организацијама цивилног друштва за подношење пријаве за чланство у Радној групи за израду Акционог плана за спровођење Националне стратегије о правима жртава и сведока кривичних дела у Републици Србији, за период 2023-2025. Јавни позив је трајао од 7. до 21. октобра 2022. године, а за учешће су изабране четири организације цивилног друштва – Комитет правника за људска права ЈУКОМ, АСТРА, „Да се зна!” и Центар за несталу и злостављану децу.

МЉМПДД: Није било промена у односу на претходни извештајни период.

1.1.6.2. Објављивање и разматрање предлога и коментара организација цивилног друштва и професионалних удружења који се односе на дефинисање будућих реформских корака

Рок: Континуирано, почев од II квартала 2020

Активност се успешно реализује

Министарство правде: Министарство правде је 13. септембра 2022. године објавило радне текстове сета правосудних прописа и позвало све заинтересоване да доставе своје коментаре и сугестије, што је било могуће до 15. јануара 2023. године, датума дефинисаног као крај јавне расправе. Министарство правде организовало је 23. септембра 2022. године округли сто са представницима Радне групе НКЕУ и представницима коалиције ПреУговор, на којем су разматрани радни текстови сета правосудних прописа. Такође, у оквиру јавне расправе, 10. јануара 2023. године одржан је округли сто за представљање радних верзија наведених закона организацијама цивилног друштва. Министарство правде ће припремити документ који ће садржати одговоре на све достављене коментаре, од 13. септембра до 15. јануара 2023. године, што је, као што је поменуто, означило датум завршетка јавног датума.

Такође, у извештајном периоду Министарство за људска и мањинска права и социјални дијалог у сарадњи са Министарством правде расписало је јавни позив свим организацијама цивилног друштва за подношење пријаве за чланство у Радној групи за израду Акционог плана за спровођење Националне стратегије о правима жртава и сведока злочина у Републици Србији за период 2023-2025. Јавни позив је трајао од 7. до 21. октобра 2022. године, а за учешће су изабране четири организације цивилног друштва – Комитет правника за људска права ЈУКОМ, АСТРА, „Да се зна!” и Центар за несталу и малтретирану децу.

1.1.6.3. Организовање округлих столова на којима би се разматрали донети, недостаци остварене сарадње и могућности унапређења сарадње у креирању и спровођењу реформских корака, у складу са добром праксом омогућавања повратне информације поводом предлога које подносе организације цивилног друштва

Рок: Два пута годишње, почев од II квартала 2020

Активност се успешно реализује

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Министарство правде: Министарство правде је 13. септембра 2022. године објавило радне текстове сета правосудних прописа и позвало све заинтересоване да доставе своје коментаре и сугестије, што је било могуће до 15. јануара 2023. године, датума дефинисаног као крај јавне расправе. Министарство правде организовало је 23. септембра 2022. године округли сто са представницима Радне групе НКЕУ и представницима коалиције ПреУговор, на којем су разматрани радни текстови сета правосудних прописа. Такође, у оквиру јавне расправе, 10. јануара 2023. године одржан је округли сто за представљање радних верзија наведених закона организацијама цивилног друштва. Министарство правде је припремило документ који садржи одговоре на све достављене коментаре достављених од 13. септембра 2022. године до 15. јануара 2023. године, што је, као што је поменуто, означило датум завршетка јавне расправе.

Такође, у извештајном периоду Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог у сарадњи са Министарством правде расписало је јавни позив свим организацијама цивилног друштва за подношење пријаве за чланство у Радној групи за израду Акционог плана за спровођење Националне стратегије о правима жртава и сведока злочина у Републици Србији за период 2023-2025. године. Јавни позив је трајао од 7. до 21. октобра 2022. године, а за учешће су изабране четири организације цивилног друштва – Комитет правника за људска права ЈУКОМ, АСТРА, „Да се зна!” и Центар за несталу и злостављану децу.

МЉМПДД: Није било промена у односу на претходни извештајни период.

1.1.6.4. Унапређење других видова сарадње са цивилним друштвом (заједничко организовање радионица, заједничке публикације, истраживања и кампање подизања нивоа свести) у процесу дефинисања реформских корака, а у складу са:

- Смерницама (израђеним уз подршку ТАИЕХ експерта) за сарадњу институција укључених у Поглавље 23 и цивилног друштва и
- Смерницама за укључивање цивилног друштва у законодавни процес

Рок: Континуирано, почев од II квартала 2020; Израда нацрта смерница IV квартал 2020

Активност се успешно реализује

Министарство правде: Министарство правде организовало је 23. септембра 2022. године округли сто са представницима Радне групе НКЕУ и представницима коалиције ПреУговор, на којем су разматрани радни текстови сета правосудних прописа. Поред тога, Министарство правде је 13. септембра 2022. године објавило радне текстове сета правосудних прописа и позвало све заинтересоване да доставе своје коментаре и сугестије. Такође, у оквиру јавне расправе, 10. јануара 2023. године одржан је округли сто на којем је организацијама цивилног друштва представљена радна верзија сета наведених закона. Извештај Механизма раног упозоравања (EWM) је припремљен у децембру 2021. и ажуриран у марту 2022. Овај механизам има за циљ да истакне значајна кашњења у примени и спречи потенцијална кашњења у наредним периодима имплементације. Механизам раног упозоравања је развијен на основу ревидираног Акционог плана за Поглавље 23 који предвиђа озбиљнији механизам раног упозоравања на основу посебног извештаја који би требало да послужи као средство да Координационо тело реагује на основу релевантних информација. Од 2022. године Извештај о механизму раног упозоравања се редовно припрема тромесечно, а у његовој изради учествују све релевантне институције. Последњи Извештај о механизму раног упозоравања припремљен је и представљен члановима Координационог тела на састанку 23.02.2023. године.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

МЉМПЦД: Током I квартала 2023. године реализована су 3 позива за укључивање ОЦД у различита радна тела и радне групе за израду предлога докумената јавних политика и нацрта, односно предлога прописа:

1. Јавни позив организацијама цивилног друштва за подношење кандидатуре за чланство у Посебној међуминистарској радној групи за израду петог Акционог плана за спровођење иницијативе Партнерство за отворену управу у Републици Србији, коју је Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог реализовало на иницијативу Министарства за државну управу и локалну самоуправу, чији је рок за подношење пријава продужен до 13. јануара 2023. године (претходни рок 15. децембар 2022. године). У оквиру овог позива изабрано је и предложено за чланство 14 организација цивилног друштва и њихови представници.

2. Јавни позив организацијама цивилног друштва за подношење кандидатуре за чланство у Савету за праћење спровођења Стратегије превенције и заштите од дискриминације за период од 2022. до 2030. године, који је на иницијативу Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог реализован у период од 9.1.2023. године до 31.1.2023. године. У оквиру јавног позива предложено је на укључивање 12 организација цивилног друштва чије пријаве су испуниле услове позива.

3. Јавни позив организацијама цивилног друштва за подношење кандидатуре за чланство у Савету за родну равноправност Владе Републике Србије, реализован на иницијативу Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог у периоду од 11. јануара 2023. године до 31. јануара 2023. године. На овом јавном позиву изабрани су и предложени за чланство у Савету представници 7 организација цивилног друштва.

У складу са преузетим обавезама из Закључка о усвајању Смерница за укључивање организација цивилног друштва у радне групе за израду предлога докумената јавних политика и нацрта, односно предлога прописа („Сл. гласник РС“, бр. 8/20 и 107/21), Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог је, 31. марта 2023. године, доставило Влади РС Извештај о примени Смерница за 2022. годину. С обзиром да је 2022. година била изборна година у којој је законодавна активност била смањена, смањен је био обим израде предлога прописа, односно докумената јавних политика, те последичном мањи број иницијатива органа за укључивање представника цивилног друштва у рад радних група за израду предлога докумената јавних политика и нацрта, односно предлога прописа у односу на 2021. годину.

Током 2022. године иницијативу за избор организација цивилног друштва (ОЦД) путем поступка дефинисаног Смерницама, Сектору за сарадњу са цивилним друштвом је упутило 9 органа државне управе. Овај број укључује и иницијативе за спровођење поступка јавног позива за потребе Министарства. С обзиром да су поједина министарства (Министарство правде, Министарство заштите животне средине, Министарство за европске интеграције, Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог) иницијали реализацију јавних позива за више радних група и других радних тела, укупано је током 2022. године иницијано 16 поступака за избор ОЦД, од чега је реализовано 12 јавних позива ОЦД за учешће у радним телима. Значајно је напоменути да је први пут током 2022. године забележено да се од три иницијативе одустало. Наведени су различити разлози за одустајања, а један од наведених разлога је дуже трајање процедуре спровођења јавног позива од очекиваног, због чега је Министарство у закључним запажањима у Извештају дало препоруку да органи јавне управе самостално спроводе процес избора ОЦД у складу са процедуром уређеном Смерницама. Такође, препоручују се обуке за подизање капацитета органа јавне управе у циљу самосталног спровођења поступка избора ОЦД на начин прописан Смерницама.

Када је у питању број ОЦД-а које су показале заинтересованост за учешће у процесима израде и доношења прописа и докумената јавних политика, односно оних које су учествовале у јавним позивима, укупно је било 70 поднетих пријава/организација у оквиру 12 јавних позива, док је предложено за укључивање у радна/саветодавна тела 43 организације. То практично значи да је 61% заинтересованих организација за учешће у процесу израде прописа и документа јавних

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

политика предложено за именовање у радним групама/саветодавним телима. Имајући у виду да се у сваком телу именују представник и његов заменик (односно члан и заменик члана) укупан број предложених представника ОЦД је 82 особе. У погледу броја жена и мушкараца представника ОЦД који су предложени за чланство у радним групама/саветодавним телима, евидентиран је нешто већи број жена (56%) у односу на број мушкараца (44%).

Резултати пројекта „Дијалог промена-Подршка реформама кроз сарадњу организација цивилног друштва и јавних власти“ за 2022. годину, објављени су 3. фебруара 2023. године. У сарадњи Министарства за људска и мањинска права и друштвен дијалог, Београдском отвореном школом, РСЈП и другим партнерима, те под покровитељством Делегације ЕУ у Београду, пројекат се спроводи до краја 2023. године. Током извештајне године организовано је девет догађаја са више од 350 учесника, организовано је осам радионица/обука које је похађало 236 учесника, од чега 87 представника ОЦД и 149 представника органа јавне управе, из више од 50 ЈЛС.

У извештајном периоду одржани су следећи друштвени дијалози: Бескућништво – решавање питања личних докумената на путу ка друштвеној укључености; Ресоцијализација и реинтеграција бивших осуђених лица - пут до корисног члана друштва; Представљање Инструмента „Да нико не буде изостављен“ у законска и стратешка документа Републике Србије председницима и члановима радних тела јединица локалних самоуправа у Шумадијском управном округу и на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу и први од три дијалога на тему „Како до родно осетљивог језика?“.

1.2. Непристрасност и одговорност

1.2.1.1. Измена Закона о судијама у делу који се односи на расподелу предмета случајем, а у циљу спровођења Програма за вредновање предмета по тежини (пондерисање предмета)

Рок: II квартал 2021

Активност је у потпуности реализована.

Народна скупштина је на седници Првог ванредног заседања у 2023. години, која је почела 4. фебруара, а завршена 9. фебруара донела Закон о судијама („Сл. гласник РС, број 10/23), који се односи на расподелу предмета случајем, а у циљу спровођења Програма за пондерисање предмета.

1.2.1.2. Измена Судског пословника у циљу прецизирања правила о аутоматској (случајној) расподели предмета, којима ће као један од критеријума расподеле бити обухваћена и сложеност предмета

Рок: III квартал 2021

Активност је делимично реализована

ВСС: Имајући у виду да је у извештајном периоду усвојен сет нових правосудних закона (Закон о Високом савету судства, Закон о судијама и Закон о уређењу судова, објављених у „Службеном гласнику РС“, број 10/23, од 09.02.2023. године, а са чијом применом ће се отпочети од дана конституисања Високог савета судства), створен је правни основ за измену Судског пословника, што укључује и питање прецизирања правила о аутоматској (случајној) расподели предмета, којима ће као један од критеријума расподеле бити обухваћена и сложеност предмета.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Одредбом члана 94. Закона уређењу судова („Службени гласник РС“, број 10/23) прописано је да ће се подзаконски акти прописани овим законом донети у року од једне године од дана конституисања Високог савета судства.

Министарство правде је већ формирало радну групу, у чијем саставу су и овлашћени представници Савета, за израду измена Судског пословника, која је одржала први састанак дана 29. марта 2023. године. Наредни састанци заказани су за месец април, мај, јун и јул текуће године.

1.2.1.3. Примена Програма – методологије за вредновање предмета по тежини у основним, вишим и привредним судовима

Рок: IV квартал 2021

Активност је у потпуности реализована

Пројекат подршке ВКС, на основу анализе постојећег пилот система за пондерисање предмета у 20 судова и на основу којег је закључено да формула за пондерисање успешно функционише у основним судовима, започео је имплементацију формуле у преосталих 50 основних судова, са роком до децембра 2021. Истовремено, стручњаци су припремили конкретне препоруке за унапређење формуле за више судове, након чега ће Пројекат приступити имплементацији побољшане формуле у преостала 23 виша суда, рок до децембра 2021. године. Пројекат предузима активности усмерене ка оснивању радне групе за анализу, израду и имплементацију пондерисане формуле за привредне судове; рок за спровођење ове активности је децембар 2021. године. Формула за расподелу предмета по критеријуму „тежине“ имплементирана је у свим основним, вишим и привредним судовима у Републици Србији.

1.2.1.4. Израда методологије вредновања предмета по тежини у јавним тужилаштвима у складу са специјализацијом заменика јавних тужилаштава и потребом за уједначеном и једнаком оптерећеношћу

Рок: III квартал 2022

Активност није реализована

Нема информација.

1.2.1.5. Имплементација софтверског система за расподелу предмета са механизмом за праћење система случајне расподеле предмета, у јавним тужилаштвима, имајући у виду специфичну организацију тужилаштва

Рок: IV квартал 2022

Активност није реализована

МП: Предуслов за имплементацију софтверског система за праћење расподеле предмета је увођење САПО система за вођење предмета у сва јавна тужилаштва.

САПО Софтверу недостаје критичан сет функционалности који се односи на радње којима се управља у предмету. Без њих није могуће евидентирати радње у предмету. Министарство правде се сагласило са захтевом за продужење рока за завршетак пројекта из разлога што је предметни софтвер САПО системски планиран и повезан са другим активностима у низу стратешких аката у правосуђу и зато што је понуђен план дораде софтвера који предвиђа динамику сталних итерација (повратних информација) на израђене верзије софтвера које даје посебно образован тим у оквиру

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Републичког јавног тужилаштва. Остале компоненте (опрема, софтвер и обуке) су завршене, и то је био један од разлога који оправдавају продужење пројекта. Рок за имплементацију је 30.6.2023. године.

РЈТ: Нема измена у односу на претходни извештајни период. До доношења Методологије вредновања предмета по тежини у јавним тужилаштвима од стране Државног већа тужилаца, јавна тужилаштва не могу израдити Нацрте Правилника о управи у јавним тужилаштвима којима би се прецизирала правила о аутоматској расподели предмета, којима ће као један од критеријума расподеле бити обухваћена и сложеност предмета. По доношењу наведених подзаконских аката приступиће се изради софтвера за аутоматску расподелу предмета у јавним тужилаштвима.

1.2.1.6. Измена Правилника о управи у јавним тужилаштвима у циљу прецизирања правила о аутоматској расподели предмета, којима ће као један од критеријума расподеле бити обухваћена и сложеност предмета

Рок: III квартал 2021

Активност није реализована

Нема нових информација.

1.2.1.7. Формирање припремних одељења у судовима задужених, између осталог, за вредновање предмета по тежини (пондерисање предмета)

Рок: IV квартал 2021

Активност је делимично реализована

Имајући у виду да је у овом извештајном периоду усвојен сет нових правосудних закона, те створен основ за наставком реализације ове активности, по налажењу, радне групе Савета за израду програма за пондерисање предмета који обезбеђује степеновање у увођењу система пондерисања, као кључни недостатак у вези са формирањем припремних одељења у судовима, задужених, између осталог, за вредновање предмета по тежини (пондерисање предмета) огледа се у недостатку капацитета, у смислу недостатка људских ресурса (превасходно у квантитативном, потом и у квалитативном погледу).

Уочени проблем, све у складу са стратешким циљевима прописаним Стратегијом људских ресурса у правосуђу за период 2022-2026. године, биће отклоњен доношењем новог закона којим ће се запослени у правосуђу издвојити из система државне управе.

1.2.1.8. Формирање припремних одељења у јавним тужилаштвима задужених, између осталог, за вредновање предмета по тежини

Рок: IV квартал 2021

Активност није реализована

Стање непромењено.

1.2.1.9. Израда програма обуке и спровођење обука судијских и тужилачких помоћника који раде у припремним одељењима на примени методологије за вредновање предмета по тежини и за рад на пословима вредновања предмета по тежини (пондерисања предмета)

Рок: Континуирано, почев од III квартала 2021

Активност се успешно реализује

ПА: Програм је усвојен. Планирано је да се почне са спровођењем обука.

1.2.1.10. Праћење случајне расподеле предмета у судовима

Рок: Континуирано, почев од I квартала 2022

Активност се успешно реализује

Стање непромењено. Након састанака са управитељима писарница и судијама Првог основног суда у Београду и Другог основног суда у Београду у овом извештајном периоду и увида у извештаје о броју додељених предмета уочено је да судије добијају несразмерно различит број хитних предмета. Закључено је да је потребно унапредити формулу тако да уважи околност хитности предмета. У том циљу ће се Министарство правде обратити Радној групи ВСС-а након чега ће се одлучити о евентуалној измени формуле и имплементацији у АВП.

У претходном извештајном периоду, формула за равномерну расподелу предмета је имплементирана, и било је планирано приступање изради процедура праћења расподеле.

1.2.1.11. Разграничење надлежности између Министарства правде и Високог савета судства / Државног већа тужилаца / Врховног касационог суда / Републичког јавног тужилаштва у вршењу послова правосудне управе у области надзора над радом и резултатима рада судова / јавних тужилаштва, укључујући и област прикупљања и анализе статистичких података

Рок: IV квартал 2020

Активност није реализована

Врховни касациони суд: Нема промена у односу на претходни извештај. Председница Државног већа тужилаца је, заједно са председницом Високог савета судства и министарком правде, у априлу 2021. године, потписала акт који се односи на разграничење надлежности правосудних савета и Министарства правде. Једногласно су закључили да питања трансфера дела надлежности од Министарства правде ка саветима подразумевају и неминовно редефинисање буџетске компоненте, у ком случају оцењују да није целисходно у овом моменту приступити нормативном интервенисању, поред осталих закона, и Закону о Државно већу тужилаца, с обзиром на започет процес измене највишег правног акта. Измене сета правосудних закона, које се односе на разграничење надлежности, уследиће кроз рад на изради сета правосудних прописа које треба усагласити са уставним амандманима.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

ВСС: У извештајном периоду, тачније 09. фебруара 2023. године, усвојени су нови правосудни закони у складу са уставним амандманима из области правосуђа и стратешким документима, чиме је прописана надлежност Високог савета судства у погледу инспекцијског надзора у судовима.

У вези са претходним, одредбом члана 17. став 1. тачка 19) Закона о Високом савету судства („Службени гласник РС“, бр. 10/23) прописано је да Савет обавља посао правосудне управе из своје надлежности, док је Законом о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 10/23) прописано да послове правосудне управе врше Високи савет судства и министарство надлежно за правосуђе.

Сем тога, одредбом члана 73. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 10/23) јасно су разграничени послови правосудне управе које врши Савет у односу на оне које врши министарство надлежно за послове правосуђа. Тако, послови правосудне управе које врши Високи савет судства су: надзор над применом Судског пословника; утврђивање општих смерница за унутрашње уређење суда; доношење упутства о састављању извештаја о раду суда; праћење рада судова; статистичка и аналитичка обрада података о раду суда, ради повећања квалитета и ефикасности рада суда; доношење подзаконских аката из своје надлежности; сарадња у изради подзаконског акта о организацији и раду суда и другог правосудног органа који је у надлежности министарства надлежног за правосуђе; давање мишљења на правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у суду; старање о истинитом, благовременом и потпуном обавештавању јавности о раду суда и функционисању судског система; вођење личних листова судија и судија поротника и други послови одређени законом; док су послови правосудне управе које врши министарство надлежно за правосуђе: надзор над применом Судског пословника; статистичка и аналитичка обрада података о раду судова, ради праћења примене прописа у областима које министарство нормативно уређује односно израде прописа, стратегијских, планских и програмских аката; давање сагласности на правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у суду; уређење, развој и одржавање правосудног информационог система; старање о смештајним условима, опремању и обезбеђењу судова; развој и спровођење капиталних пројеката и других програма за правосудне органе; постављање и разрешење судских вештака и тумача и други послови одређени законом.

При чему, новим Законом о уређењу судова гарантовано је да министарство надлежно за правосуђе приликом обављања послова управе који спадају у његову надлежност не задире у независност судија и судова, нити у обављање послова судске управе у надлежности председника суда.

Са применом сета нових правосудних закона ће се отпочети од дана конституисања Савета.

Такође, као што је то наведено у оквиру активности 1.2.1.2, радна група формирана од стране Министарства правде (у чијем су саставу и овлашћени представници Савета) већ је приступила раду на измени Судског пословника, што укључује и питање прецизирања правила о аутоматској (случајној) расподели предмета, којима ће као један од критеријума расподеле бити обухваћена и сложеност предмета, те који подзаконски акт, сходно одредби члана 94. став 1. Закона уређењу судова („Службени гласник РС“, број 10/23) ће бити донет у року од једне године од дана конституисања Високог савета судства.

1.2.1.12. Доследна примена измењених правила о аутоматској расподели предмета у судовима уз редовно спровођење инспекцијског надзора над њиховом применом од стране Високог савета судства

Рок: Континуирано

Активност није реализована

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

ВСС: Стање непромењено, али је у току измена закона у складу са уставним амандманима из области правосуђа, и стратешким документима.

1.2.1.13. Доследна примена измењених правила о аутоматској расподели предмета у јавним тужилаштвима, уз ограничења прописана законима и подзаконским актима, имајући у виду специфичну организацију тужилаштва

Рок: Континуирано

Активност није реализована

Нема информација.

1.2.1.14. Успостављање сталног радног тела Високог савета судства ради праћења правилне расподеле предмета у судовима и њихово извештавање о обиласцима и спроведеним контролама, у складу са програмом обиласка

Рок: III – IV квартал 2021

Активност се успешно реализује

ВСС: Високи савет судства је на својој 25. редовној седници током 2021. године, која је одржана дана 02. децембра 2021. године, образовао стално радно тело – радну групу за спровођење назора над применом правила о аутоматској расподели предмета у судовима, те чији састав чине 4 (четири) изборна члана Савета из реда судија.

Као што је то наведено у претходној активности 1.2.1.12., све у вези са спровођењем активности 1.2.1.2., имајући у виду да су у извештајном периоду усвојени нови правосудни закони у складу са уставним амандманима из области правосуђа и стратешким документима, чиме је прописана надлежност Високог савета судства у погледу инспекцијског надзора у судовима, предметна радна група Савета ће бити у прилици да предузима радње и мере ради реализације ове активности (праћење правилне расподеле предмета у судовима и извештавање о обиласцима и спроведеним контролама, у складу са програмом обиласка), од момента почетка њихове примене (тј. од дана конституисања Савета), те доношења релевантних подзаконских аката којима ће ово питање бити детаљније прописано.

1.2.1.15. Успостављање сталног радног тела ради праћења правилне расподеле предмета у јавним тужилаштвима и њихово извештавање о обиласцима и спроведеним контролама, у складу са програмом обиласка

Рок: III – IV квартал 2021

Активност није реализована

1.2.2.1. Редовно подношење пријава од стране органа о ступању на правосудну функцију и њеном престанку Агенцији за борбу против корупције, ради ефикасније провере постојања евентуалног сукоба интереса

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Агенција за спречавање корупције: У Регистру јавних функционера тренутно има 2.909 активних судија и 886 активних тужилаца. Укупан број регистрованих судија је 5.418, а тужилаца 1.445. Судија Апелационог суда је обавештен о томе да нема сметње, у смислу одредбе чл. 46. ст. 2. Закона о спречавању корупције, да истовремено обавља други посао. Заменик Републичког јавног тужиоца је обавештен о томе да нема сметње, у смислу одредбе чл. 49. Закона о спречавању корупције, да обавља дужност потпредседника извршног одбора удружења. Поступајући по обавештењу тужиоца за ратне злочине, поднетом у складу са одредбом чл. 42. ст. 1. Закона о спречавању корупције, АСК је дала мишљење у складу са одредбом чл. 42. ст. 3. Закона. Због повреде одредаба чл. 68. ст. 3. Закона о спречавању корупције, АСК је против двоје ранијих судија поднела захтев за покретање прекршајног поступка.

РЈТ: Активност се континуирано спроводи. Јавна тужилаштва благовремено подносе пријаве о ступању на функцију и престанку функције јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Агенцији за спречавање корупције.

1.2.2.2. Подизање свести о стриктном поштовању сукоба интереса кроз унапређену сарадњу Високог савета судства и Државног већа тужилаца са Агенцијом за борбу против корупције, кроз редовне састанке и разматрање текућих проблема у циљу доследног и правовременог спровођења обавезе подношења извештаја о имовини и приходима (имовинских карата) носилаца правосудних функција

Рок: Континуирано, два пута годишње одржавање састанака

Активност се успешно реализује

ДВТ: Нема нових информација. Редован састанак између Агенције за борбу против корупције, Државног већа тужилаца и Високог савета судства поводом подизања свести о стриктном поштовању сукоба интереса, одржан је у новембру 2022. године. Након састанка Државно веће тужилаца упутило је обавештење јавним тужилаштвима како би се носиоци јавнотужилачке функције упознали са обавезама органа јавне власти и јавних функционера у складу са одредбама Закона о спречавању корупције.

ВСС: Високи савет судства кроз унапређену сарадњу са Агенцијом за борбу против корупције, у сарадњи са Државним већем тужилаца, континуирано спроводи ову активност, путем редовних годишњих састанака, који се одржавају два пута, на којима се разматрају текући проблеми у циљу доследног и правовременог спровођења обавезе подношења извештаја о имовини и приходима (имовинских карата) носилаца правосудних функција. Наредни предметни састанак заказан је за месец април текуће године.

АСК: До сада укупан број обрађених и објављених извештаја о имовини и приходима судија је 9.929, а тужилаца 1.903. У наведеном периоду АСК је вршила проверу тачности и потпуности података као и благовремености достављања извештаја о имовини и приходима за седам судија и 13 тужилаца.

1.2.2.3. Измена нормативног оквира којим се уређују:

- **разлози за престанак судијске функције са циљем њиховог прецизирања**
 - **надлежност за вођење дисциплинског поступка и доношење одлука**
-

Република Србија
Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

- рок застарелости код дисциплинског прекршаја
- систем санкционисања и пракса

Рок: II квартал 2022

Активност се делимично реализује

Радне групе које је формирало Министарство правде припремиле су радне текстове сета правосудних закона - Закона о судијама, Закона о уређењу судова, Закона о Високом савету судства, Закона о јавном тужилаштву и Закона о Високом савету тужилаштва. Министарка правде и чланови радних група одржали су online састанак са известиоцима Венецијанске комисије о решењима садржаним у сету правосудних закона дана 25. јула 2022. године и 30. септембра 2022. године. Закони су упућени Венецијанској комисији на мишљење 12. септембра 2022. године, како би Венецијанска комисија припремила и усвојила мишљење о сету правосудних закона на пленарној сесији која ће се одржати у периоду 21-22. октобра 2022. године. Закони су (на српском и енглеском језику) постављени на интернет страницу Министарства правде, отворена је посебна адреса електронске поште и за коментаре и предлоге.

У периоду од 20. – 27. септембра организоване су јавне дискусије у Београду, Новом Саду, Крагујевцу, Нишу и Златибору за судије, јавне тужиоце, представнике адвокатуре, струковна удружења судија и јавних тужилаца, правних факултета, Адвокатске коморе Србије и подручних адвокатских комора у њеном саставу, Делегацију Европске Уније у Србији, Савет Европе, ОЕБС, ГИЗ, УН, УСАИД, као и посебан округли сто за представнике организација цивилног друштва. Након добијања мишљења Венецијанске комисије планирано је отпочињање јавне расправе сходно одредбама члана 41. Пословника Владе, до 15. јануара 2023. године. У оквиру јавне расправе одржани су округли столови у седиштима четири апелациона суда, и то:

- 21. децембра 2022. године - представљање радних верзија закона у Нишу,
- 23. децембра 2022. године - презентација радних верзија закона у Крагујевцу,
- 26. децембра 2022. године - презентација радних верзија закона у Новом Саду,
- 28. децембра 2022. године - презентација радних верзија закона у Београду,
- 10. јануара 2023. године - презентација радних верзија закона организацијама цивилног друштва.

Предлоге закона Влада Републике Србије усвојила је 17. јануара 2023. године и потом су упућени Народној скупштини. Сет правосудних прописа донесен је у законом предвиђеном року, односно 9. фебруара 2023. године.

Влада РС: Влада је на својој 25. седници од 17. јануара 2023. године, утврдила Предлог закона о судијама, и закључила да, на основу члана 123. тачка 4. Устава Републике Србије и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст), поднесе Народној скупштини Предлог закона о судијама.

Народна скупштина РС: Народна скупштина је на седници Првог ванредног заседања у 2023. години, која је почела 4. фебруара, а завршена 9. фебруара донела Закон о судијама и Закон о Високом савету судства, којима је прописано да Високи савет судства поступа у дисциплинским поступцима у складу са новим правилима.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

ВСС: У току извештајног периода усвојени су Закон о судијама и Закон о Високом савету судства, који су ступили на снагу даном њиховог објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, број 10 од 9. фебруара 2023. године.

Наиме, новим законским решењима су разлози за престанак судијске функције конституционализовани.

Законом о Високом савету судства („Службени гласник РС“, бр. 10/23), одредбом члана 17, између осталог, тј. у контексту предметне активности, прописано је да Високи савет судства одлучује о престанку функције судије, да именује Дисциплинског тужиоца, његове заменике и чланове Дисциплинске комисије одређује услове за именовање и начин престанка дужности, начин рада и одлучивања у дисциплинским органима, те да одлучује о жалби у дисциплинском поступку.

Одредбом члана 64. Закона о судијама („Службени гласник РС“, бр. 10/23) прописано је да судијска функција престаје на захтев судије, кад судија наврши радни век, ако трајно изгуби радну способност за вршење судијске функције, ако му престане држављанство Републике Србије или ако буде разрешен (члан 64.), док су у наредним одредбама истог закона прецизирани услови наведених разлога за престанак судијске функције, и то: престанак судијске функције на захтев судије (одредбом члана 65. Закона о судијама), навршење радног века (одредбом члана 66. Закона о судијама), трајни губитак радне способности за обављање судијске функције (одредбом члана 67. Закона о судијама), као и разрешење судије (одредбом чланова 68-71. Закона о судијама).

При чему, сходно новим законским решењима, судија се разрешава ако је правноснажно осуђен за кривично дело на казну затвора од најмање шест месеци или ако је у дисциплинском поступку утврђено да је учинио тежак дисциплински прекршај који, према оцени Високог савета судства, озбиљно штети угледу судијске функције или поверењу јавности у судове, док нестручност није више није прописна као разлог за разрешење судије.

Одлуку о престанку судијске функције прописано је да доноси Високи савет судства, после спроведеног поступка у којем утврђује разлог за престанак судијске функције. Поступак из става 1. овог члана покреће и води Високи савет судства по службеној дужности. Судијска функција престаје оног дана који Високи савет судства наведе у својој одлуци, изузев у случају из члана 65. став 3. и члана 66. овог закона. Одлука о престанку судијске функције мора бити образложена и објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на интернет страници Високог савета судства (члан 72. Закона о судијама).

Против одлуке Високог савета судства о престанку судијске функције, предвиђено је да судија може изјавити жалбу Уставном суду, која искључује право на подношење уставне жалбе у року од 30 дана од дана достављања одлуке. Уставни суд својом одлуком може одбити жалбу или усвојити жалбу и поништити одлуку о престанку судијске функције. Одлука Уставног суда је коначна и објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“ (члан 73. Закона о судијама).

У погледу измена нормативног оквира који се односе на дисциплински поступак Законом о судијама („Службени гласник РС“, бр. 10/23) прописана је надлежност за вођење дисциплинског поступка и доношење одлука, те је тако, најпре одредбом члана 100. овог закона прописано да су дисциплински органи (и то, као једно од сталних радних тела Савета, сходно одредби члана 19. новог Закона о Високом савету судства): Дисциплински тужилац и његови заменици и Дисциплинска комисија, које образује Високи савет судства; дисциплинског тужиоца, његове заменике и чланове Дисциплинске комисије именује Високи савет судства из реда судија на период од пет година (за разлику од претходног законског решења по коме је њихов мандат износио четири године), без могућности поновног именовања, док се састав, услови за именовање и начин престанка дужности, начин рада и одлучивања у дисциплинским органима уређују актом Високог савета судства, који се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на интернет страници Високог савета судства.

Дисциплински поступак ближе је уређен одредбом члана 101. Закона о судијама („Службени гласник РС“, бр. 10/23), којом је прописано да свако лице може поднети дисциплинску пријаву против судије, односно председника суда, Дисциплинском тужиоцу; предлог за вођење

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

дисциплинског поступка, Дисциплински тужилац подноси на основу дисциплинске пријаве или по службеној дужности; дисциплински поступак води Дисциплинска комисија на предлог Дисциплинског тужиоца, при чему дисциплинска комисија не може одлучивати изван предлога Дисциплинског тужиоца; у току дисциплинског поступка Дисциплински тужилац може да измени или прошири предлог за вођење дисциплинског поступка, ако изведени докази указују на измену чињеничног стања у односу на поднети предлог или ако је судија чија се дисциплинска одговорност утврђује учинио још неки дисциплински прекршај; дисциплински поступак је хитан, води се уз сва јемства правичног суђења, без присуства јавности, осим ако судија у односу на кога се води дисциплински поступак захтева да поступак буде јаван; дисциплински поступак ближе се уређује актом Високог савета судства.

Дисциплински тужилац може да одбаци дисциплинску пријаву или да је прихвати и поднесе предлог за вођење дисциплинског поступка (члан 102. Закона о судијама („Службени гласник РС“, бр. 10/23)).

Судија има право да му се одмах достави предлог за вођење дисциплинског поступка, да се упозна са предметом и доказима и да сам или преко пуномоћника пружи објашњење и доказе за своје наводе; судија има право да своје наводе усмено изложи пред Дисциплинском комисијом (члан 103. Закона о судијама („Службени гласник РС“, бр. 10/23)).

После спроведеног дисциплинског поступка Дисциплинска комисија може да одбије предлог за вођење дисциплинског поступка или да усвоји предлог и изрекне дисциплинску меру; одлука Дисциплинске комисије из става 1. овог члана мора бити образложена; против одлуке Дисциплинске комисије, Дисциплински тужилац и судија против кога се води дисциплински поступак, могу изјавити жалбу Високом савету судства, у року од осам дана од дана достављања одлуке (члан 104. Закона о судијама („Службени гласник РС“, бр. 10/23)).

Одлучујући о жалби, Високи савет судства може жалбу да одбаци као неблаговремену, недозвољену или изјављену од неовлашћеног лица, да потврди првостепену одлуку Дисциплинске комисије или да одлуку преиначи; Високи савет судства је дужан да о жалби одлучи у року од 30 дана од дана достављања жалбе; одлука Високог савета судства о жалби мора бити образложена; одлука Високог савета судства је коначна и против ње се може покренути управни спор; поступак у управном спору је хитан; правноснажна одлука којом је изречена дисциплинска мера уписује се у лични лист судије; одлука којом је изречена дисциплинска мера брише се из личног листа судије по протеклу три године од дана правоснажности одлуке (члан 105. Закона о судијама („Службени гласник РС“, бр. 10/23)).

Напоследку, у погледу питања које се тиче рока застарелости код дисциплинског прекршаја, новом законском одредбом продужен је рок застарелости код дисциплинског прекршаја, те је тако прописано да вођење дисциплинског поступка застарева истеком три године од дана када је дисциплински прекршај учињен, уз то да је прецизирано да исти рок не тече за време трајања управног спора, односно судског поступка у вези са покренутим дисциплинским поступком и извршеном дисциплинском мером (члан 101. став 7. Закона о судијама („Службени гласник РС“, бр. 10/23)).

Савет ће отпочети са поступањем у дисциплинским поступцима у складу са новим законским правилима од дана конституисања Високог савета судства, чиме ће тек бити креиран нов систем санкционисања и пракса.

1.2.2.4. Измена нормативног оквира којим се уређују:

- разлози за престанак јавнотужилачке функције, са циљем њиховог прецизирања
- надлежност за вођење дисциплинског поступка и доношење одлука
- рок застарелости дисциплинског прекршај
- систем санкционисања и пракса

Рок: II квартал 2022

Активност се делимично реализује

Радне групе које је формирало Министарство правде припремиле су радне текстове сета правосудних закона - Закона о судијама, Закона о уређењу судова, Закона о Високом савету судства, Закона о јавном тужилаштву и Закона о Високом савету тужилаштва. Министарка правде и чланови радних група одржали су online састанак са известиоцима Венецијанске комисије о решењима садржаним у сету правосудних закона дана 25. јула 2022. године и 30. септембра 2022. године. Закони су упућени Венецијанској комисији на мишљење 12. септембра 2022. године, како би Венецијанска комисија припремила и усвојила мишљење о сету правосудних закона на пленарној сесији која ће се одржати у периоду 21-22. октобра 2022. године. Закони су (на српском и енглеском језику) постављени на интернет страницу Министарства правде, отворена је посебна адреса електронске поште и за коментаре и предлоге.

У периоду од 20. – 27. септембра организоване су јавне дискусије у Београду, Новом Саду, Крагујевцу, Нишу и Златибору за судије, јавне тужиоце, представнике адвокатуре, струковна удружења судија и јавних тужилаца, правних факултета, Адвокатске коморе Србије и подручних адвокатских комора у њеном саставу, Делегацију Европске Уније у Србији, Савет Европе, ОЕБС, ГИЗ, УН, УСАИД, као и посебан округли сто за представнике организација цивилног друштва. Након добијања мишљења Венецијанске комисије планирано је отпочињање јавне расправе сходно одредбама члана 41. Пословника Владе, која траје до 15. јануара 2023. године. У оквиру јавне расправе одржани су округли столови у седиштима четири апелациона суда, и то:

- 21. децембра 2022. године - представљање радних верзија закона у Нишу,
- 23. децембра 2022. године - презентација радних верзија закона у Крагујевцу,
- 26. децембра 2022. године - презентација радних верзија закона у Новом Саду,
- 28. децембра 2022. године - презентација радних верзија закона у Београду,
- 10. јануара 2023. године - презентација радних верзија закона организацијама цивилног друштва.

Предлоге закона Влада Републике Србије усвојила је 17. јануара 2023. године и потом су упућени Народној скупштини. Сет правосудних прописа донесен је у законом предвиђеном року, односно 9. фебруара 2023. године.

Народна скупштина РС: Народна скупштина је на седници Првог ванредног заседања у 2023. години, која је почела 4. фебруара, а завршена 9. фебруара донела Закон о јавном тужилаштву, Закона о Високом савету тужилаштва као и Закон о Високом савету судства, којима је прописано да Високи савет тужилаштва поступа у дисциплинским поступцима у складу са новим правилима

Влада РС: Влада је на својој 25. седници од 17. јануара 2023, утврдила, Предлог закона о јавном тужилаштву, и закључила да, на основу члана 123. тачка 4. Устава Републике Србије и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст), поднесе Народној скупштини Предлог закона о јавном тужилаштву.

1.2.2.5. Измена Закона о судијама и Закона о Високом савету судства у циљу:

- прописивања Етичког одбора као сталног радног тела Високог савета судства
 - прописивања надлежности Високог савета судства за доношење Пословника о раду Етичког одбора
 - прописивања обавезе израђивања извештаја о раду Етичког одбора Високог савета судства о поштовању одредаба Етичког кодекса
-

Рок: II квартал 2022; Континуирано за извештавање једном годишње (Извештај о раду Етичког одбора Високог савета судства)

Активност се успешно реализује

ВСС: Народна скупштина Републике Србије, на седници одржаној 09. фебруара 2023. године усвојила је Закон о судијама и Закон о Високом савету судства, који су ступили на снагу даном њиховог објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, а примењују од дана конституисања Савета (тј. од дана када у „Службеном гласнику Републике Србије“ буде објављена одлука о избору свих чланова Савета које бира Народна скупштина).

Стога, у складу са одредбом члана 19. Закона о Високом савету судства („Сл. гласник РС“, бр. 10/23) прописано је да је Етички одбор стално радно тело Високог савета судства, чије образовање, састав и начин рада се ближе уређује актом Савета.

Такође, одредбом члана 24. Закона о Високом савету судства („Сл. гласник РС“, бр. 10/23) прописано је, између осталог, да се Етички одбор стара о поштовању и примени Етичког кодекса, те да Етички одбор подноси Савету годишњи извештај о поштовању Етичког кодекса.

Сходно одредби члана 68. став 1. Закона о Високом савету судства („Сл. гласник РС“, бр. 10/23) Пословник о раду Етичког одбора Високог савета судства биће донет у року од једне године од дана конституисања Савета.

Надаље, имајући у виду одредбу члана 68. став 2. Закона о Високом савету судства („Сл. гласник РС“, бр. 10/23), којом је прописано да се подзаконски акти донети у складу са Законом о Високом савету судства („Службени гласник РС“, бр. 116/08, 101/10, 88/11, 106/15 и 76/21) примењују до доношења аката из става 1. овог члана, ако нису у супротности са овим законом, Етички одбор Високог савета судства, а сходно својој обавези прописаној одредбом члана 6. Правилника о раду Етичког одбора („Службени гласник РС“, бр. 68/22), објављеног на интернет страници Савета, као и одредбом члана 6. актуелног Пословника о раду Етичког одбора (усвојеног на седници одржаној 31. марта 2023. године, те објављеног на интернет страници Савета 04. априла 2023. године када је и ступио на снагу), Савету је благовремено (до 01. марта текуће године) поднео годишњи извештај о раду за претходну 2022. годину број 021-02-19/2023-01 од 03.02.2023. године.

Народна скупштина РС: Народна скупштина је на седници Првог ванредног заседања у 2023. години, која је почела 4. фебруара, а завршена 9. фебруара донела Закон о судијама и Закон о Високом савету судства, којима је прописано образовање Етичког одбора као сталног радног тела Високог савета судства, као и надлежности Високог савета судства за доношење Пословника о раду Етичког одбора и обавеза израђивања извештаја о раду Етичког одбора Високог савета судства о поштовању одредаба Етичког кодекса

1.2.2.6. Анализа, и у случају да резултати анализе покажу да је потребно, изменити Етички кодекс за судије

Рок: III квартал 2021

Активност је у потпуности реализована

Етички одбор је на седници одржаној 31. марта 2023. године разматрао и анализирао положај и улогу Етичког одбора у складу са новим сетом правосудних закона који ће почети да се примењују након што се конституише Високи савет судства.

У вези са претходним, акти Савета, међу којима и Етички кодекс судија, као и Етички кодекс чланова Високог савета судства, биће усаглашени са новим законским решењима након што се

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

конституише Савет у складу са Законом о Високом савету судства („Службени гласник РС“, број 10/23).

1.2.2.7. Измена Закона о јавном тужилаштву и Закона о Државном већу тужилаца у циљу:

- прописивања Етичког одбора као сталног радног тела Државног већа тужилаца
- прописивања надлежности Државног већа тужилаца за доношење Пословника о раду Етичког одбора
- прописивања обавезе израђивања извештаја о раду Етичког одбора Државног већа тужилаца о поштовању одредаба Етичког кодекса

Рок: II квартал 2022

Активност се делимично реализује

Радне групе које је формирало Министарство правде припремиле су радне текстове сета правосудних закона - Закона о судијама, Закона о уређењу судова, Закона о Високом савету судства, Закона о јавном тужилаштву и Закона о Високом савету тужилаштва. Министарка правде и чланови радних група одржали су online састанак са известиоцима Венецијанске комисије о решењима садржаним у сету правосудних закона дана 25. јула 2022. године и 30. септембра 2022. године. Закони су упућени Венецијанској комисији на мишљење 12. септембра 2022. године, како би Венецијанска комисија припремила и усвојила мишљење о сету правосудних закона на пленарној сесији која ће се одржати у периоду 21-22. октобра 2022. године. Закони су (на српском и енглеском језику) постављени на интернет страницу Министарства правде, отворена је посебна адреса електронске поште и за коментаре и предлоге.

У периоду од 20. – 27. септембра организоване су јавне дискусије у Београду, Новом Саду, Крагујевцу, Нишу и Златибору за судије, јавне тужиоце, представнике адвокатуре, струковна удружења судија и јавних тужилаца, правних факултета, Адвокатске коморе Србије и подручних адвокатских комора у њеном саставу, Делегацију Европске Уније у Србији, Савет Европе, ОЕБС, ГИЗ, УН, УСАИД, као и посебан округли сто за представнике организација цивилног друштва. Након добијања мишљења Венецијанске комисије планирано је отпочињање јавне расправе сходно одредбама члана 41. Пословника Владе, која траје до 15. јануара 2023. године. У оквиру јавне расправе одржани су округли столови у седиштима четири апелациона суда, и то:

- 21. децембра 2022. године - представљање радних верзија закона у Нишу,
- 23. децембра 2022. године - презентација радних верзија закона у Крагујевцу,
- 26. децембра 2022. године - презентација радних верзија закона у Новом Саду,
- 28. децембра 2022. године - презентација радних верзија закона у Београду,
- 10. јануара 2023. године - презентација радних верзија закона организацијама цивилног друштва.

Предлоге закона Влада Републике Србије усвојила је 17. јануара 2023. године и потом су упућени Народној скупштини. Сет правосудних прописа донет је у законом предвиђеном року, односно 9. фебруара 2023. године.

Народна скупштина РС: Народна скупштина је на седници Првог ванредног заседања у 2023. години, која је почела 4. фебруара, а завршена 9. фебруара донела Закон о јавном тужилаштву и

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Закона о Високом савету тужилаштва којима је прописано образовање Етичког одбора као сталног радног тела Високог савета тужилаштва, као и надлежности Високог савета тужилаштва за доношење Пословника о раду Етичког одбора и обавеза израђивања извештаја о раду Етичког одбора Високог савета тужилаштва о поштовању одредаба Етичког кодекса.

1.2.2.8. Анализа, и у случају да резултати анализе покажу да је потребно, изменити Етички кодекс за јавне тужиоце и заменике јавних тужилаца

Рок: III квартал 2021

Активност је у потпуности реализована

Веће је, на редовној седници одржаној у априлу 2021. године, донело нови Етички кодекс јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Републике Србије, заједно са Смерницама за примену Етичких начела.

1.2.2.9. Усвајање Пословника о раду Етичког одбора Високог савета судства односно Етичког одбора Државног већа тужилаца, као сталних радних тела, којима ће бити регулисано праћење поштовања одредаба етичких кодекса и спровођење активности евалуације и обуке судија и тужилаца из области етике

Рок: IV квартал 2022

Активност је успешно реализована

Ова активност је у потпуности реализована.

Имајући у виду да је у извештајном периоду усвојен сет нових правосудних закона, Пословник о раду Етичког одбора Високог савета судства, сходно одредби члана 68. став 1. Закона о Високом савету судства („Сл. гласник РС“, бр. 10/23), биће донет у року од једне године од дана конституисања Савета.

У међувремену, актуелни чланови Етичког одбора Високог савета судства су на седници одржаној 31. марта 2023. године усвојили Пословник о раду Етичког одбора Високог савета судства који је објављен на интернет страници Савета дана 04. априла 2023. године када је и ступио на снагу, те који се, као што је већ истакнуто у оквиру активности 1.2.2.5., сходно одредби члана 68. став 2. Закона о Високом савету судства („Сл. гласник РС“, бр. 10/23), примењују до доношења аката из става 1. овог члана, ако нису у супротности са овим законом.

У ранијим извештајним периодима, Савет је на седници одржаној 9. јуна 2022. године донео Правилник о раду Етичког одбора Високог савета судства („Службени гласник Републике Србије“, број 68/22 од 26. јуна 2022. године).). Одредбама члана 4. Правилника о раду Етичког одбора Високог савета судства прописано је да Етички одбор доноси Пословник о свом раду. Веће је на седници одржаној у јулу 2021. године, донело Одлуку о изменама и допунама Пословника о раду Етичког одбора Државног већа тужилаца, којим је уведен институт Поверљивог саветника.

Чланом 3а Пословника, прописано је да пре обраћања Етичком одбору јавни тужилац или заменик јавног тужиоца може се обратити Поверљивом саветнику ради давања претходних савета или разјашњења у вези примене одредаба Етичког кодекса и спровођења надлежности Етичког одбора. Такође, истим чланом је прописано да Поверљиви саветник може бити лице које поседује посебна знања из области етике; да се Поверљиви саветник бира на период од три године и може бити поново биран; члан Државног већа тужилаца не може бити Поверљиви саветник; Етички одбор доноси Смернице за рад Поверљивог саветника којима се ближе уређује његов рад. Етички одбор

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

је у септембру 2021. године, донео одлуку о избору Поверљивог саветника. Изабран је редовни професор етике на Филозофском факултету Универзитета у Београду, који је уједно и члан Етичког одбора.

Након избора Поверљивог саветника, Државно веће тужилаца је проследило Обавештење о избору Поверљивог саветника свим јавним тужилаштвима, и позвало јавне тужиоце и заменике јавног тужиоца да могу да подносе представе путем електронске поште: eticki.savetnik@dvt.jt.rs

Државно веће тужилаца је приликом испуњавања горе наведених активности које се односе на етику, тесно сарађивало са Саветом Европе, узимајући у обзир, на првом месту, препоруке ГРЕКО, као и активности из ревидираног Акционог плана за Поглавље 23. У оквиру програма Европске уније и Савета Европе „Horizontal Facility за Западни Балкан и Турску II“, Савет Европе спроводи пројекат „Јачање независности и одговорности правосуђа“, где је пружио велику помоћ и подршку Државном већу тужилаца:

- у јулу 2021. године, представљена је упоредна студија о механизмима поверљивог саветовања о етичким питањима за судије и јавне тужиоце;
- сачињен нацрт Смерница за рад Поверљивог саветника и достављен Етичком одбору;
- израђена је брошура о јавнотужилачкој етици, која садржи Етички кодекс и Смернице за његову примену. Брошура је одштампана, а током септембра је достављена свим јавним тужилаштвима, у складу са активношћу 1.2.2.12. из ревидираног Акционог плана за Поглавље 23.

1.2.2.10. Организовање семинара о правилима интегритета и етике за носиоце правосудних функција

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Чланови Етичког одбора Високог савета судства континуирано обављају активности из њихове надлежности прописане одредбом члана 4. алинеја 7. Правилника о раду Етичког одбора, а које се тичу едукације судија и чланова Савета, односно припреме програма обуке из области судијске етике, те учествовању и праћењу реализације ових обука.

У извештајном периоду нису организовани семинари из ове области.

1.2.2.11. Израда електронске брошуре намењене судијама, са циљем подизања свести о правилима етике, а који садрже примере неадекватног понашања судија Објављивање брошуре на интернет страни Високог савета судства

Рок: IV квартал 2020

Активност се успешно реализује

Електронска брошура намењена судијама са циљем подизања свести о правилима етике, а који садржи примере неадекватног понашања судија у таквој форми није израђена.

Међутим, Етички одбор сагласно важећем Правилнику о раду Етичког одбора доноси начелна мишљења о томе да ли је одређено понашање судије у складу са Етичким кодексом судија, односно да ли је понашање члана Савета у складу са Етичким кодексом чланова Високог савета судства (члан 4. алинеја 3.).

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Такође, начелна мишљења Етичког одбора се редовно објављују на интернет страници Високог савета судства и на тај начин су доступна свим судијама.

1.2.2.12. Израда електронске брошуре намењене носиоцима јавнотужилачке функције, са циљем подизања свести о правилима етике, а који садрже примере неадекватног понашања јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Објављивање брошуре на интернет страни Државног већа тужилаца

Рок: IV квартал 2020

Активност је у потпуности реализована.

У сарадњи са Саветом Европе, израђена је брошура о јавнотужилачкој етици, која садржи Етички кодекс и Смернице за његову примену. Брошура је одштампана, а током септембра је достављена свим јавним тужилаштвима. Ажурирана брошура о етици са примерима неадекватног понашања јавних тужилаца доступна је на интернет презентацији Државног већа тужилаца. Погледати активности 1.2.2.9. и 1.2.2.13.

1.2.2.13. Проактивно учешће судија и Високог савета судства у креирању и праћењу примене Етичког кодекса за судије кроз промоцију етичких принципа и правила професионалног понашања

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Чланови Етичког одбора Високог савета судства континуирано обављају активности из њихове надлежности прописане одредбом члана 3. Правилника о раду Етичког одбора које се односе на промовисање етичких принципа садржаних у Етичком кодексу судија и Етичком кодексу чланова Високог савета судства и праћењу њихове примене, у циљу подизања свести судија, председника судова и чланова Савета о значају примене етичких принципа и правила понашања у вршењу њихових дужности, јавном деловању и приватном животу за подизање угледа правосуђа и јачање поверења грађана у рад судија и судова.

Уз то, чланови Савета такође активно учествују у креирању и праћењу примене Етичког кодекса судије, у свему у складу са својим овлашћењима и обавезама прописаним одредбама Закона о судијама и Закона о Високом савету судства.

Међутим, у извештајном периоду, односно од 01. јануара 2023. године до 31.03.2023. године, није било посебних активности у смислу конкретних промоција етичких принципа и правила професионалног понашања судија, све имајући у виду да су у претходним извештајним циклусима интензивно спровођене предметна предавања, уз подршку пројеката Савета Европе и ЕУ.

Додатно, у оквиру судијских дана који ће се одржати у Врњачкој Бањи, у периоду од 24. маја до 27. маја 2023. године, биће организована радионица о етици судија.

1.2.2.14. Измена Закона о судијама у делу који се односи на дисциплинску одговорност судија, посебно у делу:

- разликовања између лакших, тежих и најтежих дисциплинских прекршаја
 - поштовања принципа пропорционалности између дисциплинског прекршаја и дисциплинске санкције
-

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

- **јасно дефинисање дисциплинског поступка и надлежности за вођење дисциплинског поступка и поступка за разрешење**
- **улога Дисциплинске комисије**
- **успостављање базе података о дисциплинским поступцима покренутим против судија и њиховом исходу**

Рок: II квартал 2022

Активност је делимично реализована.

Радне групе које је формирало Министарство правде припремиле су радне текстове сета правосудних закона - Закона о судијама, Закона о уређењу судова, Закона о Високом савету судства, Закона о јавном тужилаштву и Закона о Високом савету тужилаштва. Министарка правде и чланови радних група одржали су online састанак са известиоцима Венецијанске комисије о решењима садржаним у сету правосудних закона дана 25. јула 2022. године и 30. септембра 2022. године. Закони су упућени Венецијанској комисији на мишљење 12. септембра 2022. године, како би Венецијанска комисија припремила и усвојила мишљење о сету правосудних закона на пленарној сесији која ће се одржати у периоду 21-22. октобра 2022. године. Закони су (на српском и енглеском језику) постављени на интернет страницу Министарства правде, отворена је посебна адреса електронске поште и за коментаре и предлоге.

У периоду од 20. – 27. септембра организоване су јавне дискусије у Београду, Новом Саду, Крагујевцу, Нишу и Златибору за судије, јавне тужиоце, представнике адвокатуре, струковна удружења судија и јавних тужилаца, правних факултета, Адвокатске коморе Србије и подручних адвокатских комора у њеном саставу, Делегацију Европске Уније у Србији, Савет Европе, ОЕБС, ГИЗ, УН, УСАИД, као и посебан округли сто за представнике организација цивилног друштва. Након добијања мишљења Венецијанске комисије планирано је отпочињање јавне расправе сходно одредбама члана 41. Пословника Владе, која траје до 15. јануара 2023. године. У оквиру јавне расправе одржани су округли столови у седиштима четири апелациона суда, и то:

- 21. децембра 2022. године - представљање радних верзија закона у Нишу,
- 23. децембра 2022. године - презентација радних верзија закона у Крагујевцу,
- 26. децембра 2022. године - презентација радних верзија закона у Новом Саду,
- 28. децембра 2022. године - презентација радних верзија закона у Београду,
- 10. јануара 2023. године - презентација радних верзија закона организацијама цивилног друштва.

Предлоге закона Влада Републике Србије усвојила је 17. јануара 2023. године и потом су упућени Народној скупштини. Сет правосудних прописа донесен је у законом предвиђеном року, односно 9. фебруара 2023. године.

Народна скупштина РС: Народна скупштина је на седници Првог ванредног заседања у 2023. години, која је почела 4. фебруара, а завршена 9. фебруара донела Закон о судијама којим је прописана дисциплинска одговорност судија, као и разликовање између лакших, тежих и најтежих дисциплинских прекршаја, поштовање принципа пропорционалности између дисциплинског прекршаја и дисциплинске санкције, јасно дефинисање дисциплинског поступка и надлежности за вођење дисциплинског поступка и поступка за разрешење, као и улога Дисциплинске комисије и успостављање базе података о дисциплинским поступцима покренутим против судија и њиховом исходу.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Влада РС: Влада је на својој 25. седници од 17. јануара 2023. године, утврдила Предлог закона о судијама, и закључила да, на основу члана 123. тачка 4. Устава Републике Србије и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст), поднесе Народној скупштини Предлог закона о судијама.

ВСС: У току извештајног периода усвојен је Закон о судијама, који закон је ступио на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, број 10 од 9. фебруара 2023. године, а примењује се од дана конституисања Високог савета судства.

Одредбом члана 95. Закона о судијама („Службени гласник РС“, бр. 10/23) прописана је сврха дисциплинске одговорности, која се огледа у томе да се судија упозори или санкционише, без угрожавања независности судије, због непримереног понашања или пропуста у раду који угрожава ауторитет и непристрасност суда, а у циљу одржавања поверења јавности у судство.

Измењеним нормативним оквиром у делу који се односи на дисциплинску одговорност судија предвиђено је да се другим законом не може се прописати дисциплински прекршај судије (члан 97. став 6. Закона о судијама („Службени гласник РС“, бр. 10/23)).

Такође, Законом о судијама („Службени гласник РС“, бр. 10/23) јасно је дефинисан дисциплински прекршај као несавесно вршење судијске функције или понашање судије недостојно судијске функције, који је прописан овим законом. Несавесно вршење судијске функције и функције председника суда је поступање које је супротно прописаним обавезама и забранама у вршењу функције или у вези са вршењем функције. Понашање недостојно судијске функције представља понашање судије и председника суда у вршењу функције и изван вршења функције којим се нарушава углед суда и поверење грађана у судство (члан 96.).

Истовремено, новим Законом о судијама прави се јасна разлика између лакших, тежих и најтежих дисциплинских прекршаја. Тако, одредбом члана 97. став 1. прописано је да су дисциплински прекршаји: 1) повреда начела непристрасности; 2) пропуштање судије да тражи изузеће у предметима у којима постоји очигледан разлог за изузеће, односно искључење предвиђен законом; 3) неоправдано одуговлачење поступка или неоправдано незаказивање рочишта или претреса или неоправдано кашњење у изради одлука; 4) узимање предмета у рад редом који неоправдано одступа од реда којим су примљени; 5) учестало кашњење на заказано рочиште или претрес; 6) неоправдано необавештавање председника суда о предмету у којем поступак дуже траје; 7) очигледно непримерено поступање према учеснику у судском поступку и запосленом у суду; 8) неоправдано и учестало непоштовање радног времена; 9) прихватање поклона супротно пропису који уређује сукоб интереса; 10) упуштање судије у непримерени однос са странком или његовим правним заступником у поступку који води; 11) давање коментара о судској одлуци, поступку или предмету у средству јавног информисања на начин супротан закону и Судском пословнику; 12) обављање друге функције, посла или приватног интереса који су неспојиви са судијском функцијом; 13) неоправдано непохађање обавезног програма обуке; 14) достављање непотпуних или нетачних података од значаја за рад и одлучивање Високог савета судства; 15) непоступање по одлуци Високог савета судства о упућивању на обавезан здравствени преглед; 16) неовлашћено саопштавање медију информације о текућем судском поступку; 17) неоправдано непоступање председника суда по мери донетој у поступку надзора; 18) неоправдано непоступање по годишњем распореду судијских послова у суду или неоправдана повреда принципа случајног судије супротно закону; 19) непримерено вршење утицаја на судију у вршењу судијске функције; 20) кршење одредбе Етичког кодекса у већој мери које је утврђено од стране Етичког одбора; 21) недостављање или неблаговремено достављање приговора против одлуке о годишњем распореду послова у суду или одлуке о измени одлуке о годишњем распореду послова у суду или приговора на годишњи распоред у суду и измену годишњег распореда у суду; 22) недостављање или неблаговремено достављање приговора против одступања од редоследа пријема предмета или одузимања предмета.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

У вези са претходним, одредбом члана 97. став 2. Закона о судијама („Службени гласник РС“, бр. 10/23), прописано је да тежак дисциплински прекршај постоји ако је услед извршења дисциплинског прекршаја из става 1. тач. 1)-3), 9) 10), 12), 15), 17)-20) овог члана дошло до озбиљног поремећаја у раду суда или нарушавања угледа и поверења јавности у судство, а нарочито застаревања предмета због несавесног рада судије и ако је наступила већа штета у имовини странке у поступку, као и у случају поновљеног дисциплинског прекршаја, док је одредбом истог члана став 3. прописано да се под поновљеним дисциплинским прекршајем из става 2. овог члана сматра два пута правноснажно утврђена одговорност судије за дисциплински прекршај, ако између правноснажних одлука није протекло више од три године.

Надаље, одредбом члана 97. Закона о судијама („Службени гласник РС“, бр. 10/23) прописано је да се одредбе ст. 2. и 3. овог члана не примењују се на дисциплинске прекршаје из става 1. тач. 4)-8), 11), 13), 14), 16), 21) и 22) овог члана (став 4.). Приликом утврђивања да ли је учињен дисциплински прекршај из става 1. тачка 20) овог члана, Етички одбор је дужан да одлучи о кршењу одредбе Етичког кодекса у знатној мери у року од 90 дана од дана подношења захтева за утврђивање кршења (став 5.). Судија није одговоран за дисциплински прекршај који је учињен услед недовољног броја судија у суду, повећаног прилива предмета у суду, недовољног броја судског особља, незадовољавајућих просторних и техничких услова за рад или других разлога који онемогућавају ефикасно поступање судије (став 7.).

Одредбом члана 98. новог Закона о судијама гарантује се принцип пропорционалности између дисциплинског прекршаја и дисциплинске санкције, па је тако прописано да се дисциплинска мера (опомена, умањење плате до 50% до једне године и забрана избора у суд вишег степена у трајању до три године) изриче сразмерно тежини учињеног дисциплинског прекршаја; да опомена може бити изречена само када се први пут утврди одговорност судије за дисциплински прекршај; да дисциплинска мера умањење плате до 50% и дисциплинска мера забрана избора у суд вишег степена у трајању до три године могу се изрећи свака посебно или заједно; и да се дисциплинске мере из става 4. овог члана могу изрећи заједно само у случају да је учињен тежак дисциплински прекршај.

Такође, новим Законом о судијама јасно је дефинисан дисциплински поступак и надлежности за вођење дисциплинског поступка и поступка за разрешење, тако је одредбом члана 99. Закона о судијама („Службени гласник РС“, бр. 10/23), прописано ако је у дисциплинском поступку правоснажном одлуком утврђено да је судија учинио тежак дисциплински прекршај, Високи савет судства, односно Дисциплинска комисија може покренути поступак за утврђивање разлога за разрешење судије, као и да у поступку за утврђивање разлога за разрешење судије из става 1. овог члана Високи савет судства оцењује да ли учињени дисциплински прекршај озбиљно штети угледу судијске функције или поверењу јавности у судство.

Улога Дисциплинске комисије сходно новим законским одредбама предочена је већ у оквиру активности 1.2.2.3.

На крају, Законом о судијама („Службени гласник РС“, бр. 10/23) успостављена је база података о дисциплинским поступцима покренутим против судија и њиховом исходу, те је тако, одредбом члана 106. Закона о судијама предвиђено да Високи савет судства води евиденцију о дисциплинском поступку против судије и председника суда, те да евиденција из става 1. овог члана садржи: име и презиме, јединствени матични број грађана и назив суда у коме судија врши функцију, дисциплински прекршај за који је вођен поступак, исход поступка и изречену дисциплинску меру.

1.2.2.15. Измена Закона о јавном тужилаштву у делу који се односи на дисциплинску одговорност јавних тужилаца, посебно у делу:

- разликовања између лакших, тежих и најтежих дисциплинских прекршаја
-

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

- **поштовања принципа пропорционалности између дисциплинског прекршаја и дисциплинске санкције**
- **јасно дефинисање дисциплинског поступка и надлежности за вођење дисциплинског поступка и поступка за разрешење**
- **улога Дисциплинске комисије**
- **успостављање базе података о дисциплинским поступцима покренутим против тужилаца и њиховом исходу**

Рок: II квартал 2022

Активност је реализована

Радне групе које је формирало Министарство правде припремиле су радне текстове сета правосудних закона - Закона о судијама, Закона о уређењу судова, Закона о Високом савету судства, Закона о јавном тужилаштву и Закона о Високом савету тужилаштва. Министарка правде и чланови радних група одржали су online састанак са известиоцима Венецијанске комисије о решењима садржаним у сету правосудних закона дана 25. јула 2022. године и 30. септембра 2022. године. Закони су упућени Венецијанској комисији на мишљење 12. септембра 2022. године, како би Венецијанска комисија припремила и усвојила мишљење о сету правосудних закона на пленарној сесији која ће се одржати у периоду 21-22. октобра 2022. године. Закони су (на српском и енглеском језику) постављени на интернет страницу Министарства правде, отворена је посебна адреса електронске поште и за коментаре и предлоге.

У периоду од 20. – 27. септембра организоване су јавне дискусије у Београду, Новом Саду, Крагујевцу, Нишу и Златибору за судије, јавне тужиоце, представнике адвокатуре, струковна удружења судија и јавних тужилаца, правних факултета, Адвокатске коморе Србије и подручних адвокатских комора у њеном саставу, Делегацију Европске Уније у Србији, Савет Европе, ОЕБС, ГИЗ, УН, УСАИД, као и посебан округли сто за представнике организација цивилног друштва. Након добијања мишљења Венецијанске комисије планирано је отпочињање јавне расправе сходно одредбама члана 41. Пословника Владе, која траје до 15. јануара 2023. године. У оквиру јавне расправе одржани су округли столови у седиштима четири апелациона суда, и то:

- 21. децембра 2022. године - представљање радних верзија закона у Нишу,
- 23. децембра 2022. године - презентација радних верзија закона у Крагујевцу,
- 26. децембра 2022. године - презентација радних верзија закона у Новом Саду,
- 28. децембра 2022. године - презентација радних верзија закона у Београду,
- 10. јануара 2023. године - презентација радних верзија закона организацијама цивилног друштва.

Предлоге закона Влада Републике Србије усвојила је 17. јануара 2023. године и потом су упућени Народној скупштини. Сет правосудних прописа донесен је у законом предвиђеном року, односно 9. фебруара 2023. године.

Народна скупштина РС: Народна скупштина је на седници Првог ванредног заседања у 2023. години, која је почела 4. фебруара, а завршена 9. фебруара донела Закон о јавном тужилаштву којим је прописана дисциплинска одговорност судија, као и разликовање између лакших, тежих и најтежих дисциплинских прекршаја, поштовање принципа пропорционалности између дисциплинског прекршаја и дисциплинске санкције, јасно дефинисање дисциплинског поступка и надлежности за вођење дисциплинског поступка и поступка за разрешење, као и улога

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Дисциплинске комисије и успостављање базе података о дисциплинским поступцима покренутим против судија и њиховом исходу.

ДВТ: Новим Законом о јавном тужилаштву таксативно су набројане врсте дисциплинских прекршаја. Тежак дисциплински прекршај постоји ако је услед извршења тачно наведеног дисциплинског прекршаја, дошло до озбиљног поремећаја у раду јавног тужилаштва или нарушавања угледа и поверења јавности у јавно тужилаштво, а нарочито застаревања кривичног гоњења, као и у случају поновљеног дисциплинског прекршаја. Под поновљеним дисциплинским прекршајем сматра се два пута правноснажно утврђена одговорност носиоца јавнотужилачке функције за дисциплински прекршај, ако између правноснажних одлука није протекло више од три године.

Приликом утврђивања да ли је учињен дисциплински прекршај, односно уколико су у знатној мери кршене одредбе Етичког кодекса, Одбор је дужан да о томе одлучи у року од 90 дана од дана подношења захтева за утврђивање кршења.

Носилац јавнотужилачке функције није одговоран за дисциплински прекршај који је учињен услед недовољног броја јавних тужилаца у јавном тужилаштву, повећаног прилива предмета у јавном тужилаштву, недовољног броја особља у јавном тужилаштву, незадовољавајућих просторних и техничких услова за рад или других разлога који онемогућавају ефикасно поступање носиоца јавнотужилачке функције.

Новим Законом прописан је и дисциплински поступак. Свако лице може поднети дисциплинску пријаву против носиоца јавнотужилачке функције Дисциплинском тужиоцу.

Предлог за вођење дисциплинског поступка Дисциплински тужилац подноси на основу дисциплинске пријаве или по службеној дужности. Дисциплински поступак води Дисциплинска комисија на предлог Дисциплинског тужиоца. Дисциплинска комисија не може одлучивати изван предлога Дисциплинског тужиоца. У току дисциплинског поступка Дисциплински тужилац може да измени или прошири предлог за вођење дисциплинског поступка, ако изведени докази указују на измену чињеничног стања у односу на поднети предлог или ако је носилац јавнотужилачке функције чија се дисциплинска одговорност утврђује учинио још неки дисциплински прекршај. Дисциплински поступак је хитан, води се уз сва јемства правичног суђења, без присуства јавности, осим ако носилац јавнотужилачке функције у односу на кога се води дисциплински поступак захтева да буде јаван.

Дисциплински поступак ближе се уређује актом Високог савета тужилаштва.

Вођење дисциплинског поступка застарева истеком три године од дана када је дисциплински прекршај учињен, а не тече за време трајања управног спора, односно судског поступка у вези са покренутим дисциплинским поступком и изрешеном дисциплинском мером.

После спроведеног дисциплинског поступка Дисциплинска комисија може да одбије предлог за вођење дисциплинског поступка или да усвоји предлог и изрекне дисциплинску меру. Одлука Дисциплинске комисије мора бити образложена. Против одлуке Дисциплинске комисије Дисциплински тужилац и носилац јавнотужилачке функције против кога се води дисциплински поступак могу изјавити жалбу Високом савету тужилаштва, у року од осам дана од дана достављања одлуке. Одлучујући по жалби, Високи савет тужилаштва може жалбу да одбаци као неблагоприятну, недозвољену или изјављену од неовлашћеног лица, да потврди првостепену одлуку Дисциплинске комисије или да одлуку преиначи.

Министар надлежан за правосуђе не може да гласа у поступку по жалби.

Врховни јавни тужилац изузима се из одлучивања ако се у дисциплинском поступку одлучује о његовој одговорности. Високи савет тужилаштва је дужан да о жалби одлучи у року од 30 дана од дана достављања жалбе. Одлука Високог савета тужилаштва о жалби мора бити образложена. Одлука Високог савета тужилаштва је коначна и против ње се може покренути управни спор. Поступак у управном спору је хитан. Правноснажна одлука којом је изречена дисциплинска мера уписује се у лични лист носиоца јавнотужилачке функције. Одлука којом је изречена

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

дисциплинска мера брише се из личног листа носиоца јавнотужилачке функције по протеклу три године од дана правноснажности одлуке.

Високи савет тужилаштва води евиденцију о дисциплинском поступку против носиоца јавнотужилачке функције. Евиденција садржи: име и презиме, јединствени матични број грађана и назив јавног тужилаштва у коме носилац јавнотужилачке функције врши јавнотужилачку функцију, дисциплински прекршај за који је вођен поступак, исход поступка и изречену дисциплинску меру.

1.2.2.16. Ефективна примена Правилника о дисциплинском поступку и дисциплинској одговорности судија

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Дисциплински органи Високог савета судства континуирано ефективно примењују Правилник о дисциплинском поступку и дисциплинској одговорности судија.

Дакле, имајући у виду да је у овом извештајном периоду усвојен нови Закон о судијама, до усвајања новог подзаконског акта Савета којим ће бити ближе уређен састав, услови за именовање и начин престанка дужности, начин рада и одлучивања у дисциплинским органима, Дисциплински органи Високог савета судства, у складу са одредбом члана 112. став 2. Закона о судијама ("Службени гласник РС", број 10/23), којом је прописано да се подзаконски акти донети у складу са Законом о судијама („Службени гласник РС”, бр. 116/08, 58/09 – УС, 104/09, 101/10, 8/12 – УС, 121/12, 124/12 – УС, 101/13, 111/14 – УС, 117/14, 40/15, 63/15 – УС, 106/15, 63/16 – УС, 47/17 и 76/21) примењују до доношења аката из става 1. овог члана, ако нису у супротности са овим законом, наставили су са ефективном применом важећих Правилника о дисциплинском поступку и дисциплинској одговорности судија (Правилника о дисциплинском поступку и дисциплинској одговорности судија од 24.09.2010. године и Правилника о поступку утврђивања дисциплинске одговорности судија и председника судова од 08.05.2015. године).

У периоду од 01. јануара 2023. године до 31.03.2023. године, Дисциплински тужилац Високог савета судства поднео је Дисциплинској комисији Високог савета судства 9 предлога за вођење дисциплинског поступка, и то због следећих дисциплинских прекршаја:

1. Неоправдано одуговлачење поступка из члана 90 став 1 алинеја 7 и неоправдано необавештавање председника суда о предметима у којима поступак дуже траје из члана 90 став 1 алинеја 8 Закона о судијама;
2. Тежак дисциплински прекршај из члана 90 став 2 у вези става 3 Закона о судијама, а у вези дисциплинских прекршаја неоправдано одуговлачење поступка из члана 90 став 1 алинеја 7 и очигледно некоректно поступање према учесницима у судским поступцима из члана 90 став 1 алинеја 9 Закона о судијама;
3. Неоправдана измена годишњег распореда судијских послова у суду и повреда принципа случајног судије супротно закону из члана 90 став 1 алинеја 17 Закона о судијама;
4. Неоправдано кашњење у изради одлука из члана 90 став 1 алинеја 3 Закона о судијама;
5. Неоправдано необавештавање председника суда о предметима у којима поступак дуже траје из члана 90 став 1 алинеја 8 Закона о судијама;
6. Тежак дисциплински прекршај из члана 90 став 2 Закона о судијама у вези дисциплинских прекршаја неоправдано кашњење у изради одлука из члана 90 став 1 алинеја 3 Закона о судијама, неоправдано одуговлачење поступка из члана 90 став 1 алинеја 7 Закона о судијама, очигледно некоректно поступање према учесницима у судским поступцима и запосленима у суду из члана 90 став 1 алинеја 9 Закона о судијама и кршење одредаба Етичког кодекса у већој мери из члана 90 став 1 алинеја 18 Закона о судијама;

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

7. Неоправдано кашњење у изради одлука из члана 90 став 1 алинеја 3, неоправдано назаказивање рочишта или претреса из члана 90 став 1 алинеја 5 и неоправдано одуговлачење поступка из члана 90 став 1 алинеја 7 Закона о судијама;
8. Тежак дисциплински прекршај из члана 90 став 2 Закона о судијама у вези дисциплинског прекршаја упуштање судије у непримерене односе са странкама или њиховим правним заступницима у поступку који води из члана 90 став 1 алинеја 12 Закона о судијама и кршење одредаба Етичког кодекса у већој мери из члана 90 став 1 алинеја 18 Закона о судијама;
9. Тежак дисциплински прекршај из члана 90 став 2 Закона о судијама у вези дисциплинског прекршаја кршење одредаба Етичког кодекса у већој мери из члана 90 став 1 алинеја 18 Закона о судијама.

У погледу окончаних дисциплинских поступака у периоду од 01.01.2023. године до 31.03.2023. године, Дисциплинска комисија Високог савета судства окончала је 4 предмета, и то:

1. Одлука – предлог Високом савету судства за покретање поступка за утврђивање разлога за разрешење председника суда, због извршеног тешког дисциплинског прекршаја из члана 90 став 2 Закона о судијама, у вези дисциплинског прекршаја Кршење одредаба Етичког кодекса у већој мери из члана 90 став 1 алинеја 18 Закона о судијама;
2. Судија оглашен одговорним због извршења дисциплинског прекршаја неоправдано необавештавање председника суда о предметима у којима поступак дуже траје из члана 90 став 1 алинеја 8 Закона о судијама, за који дисциплински прекршај му је изречена дисциплинска санкција умањење плате 10% за период од 2 (два) месеца;
3. Судија оглашен одговорним због извршења дисциплинског прекршаја Неоправдано одуговлачење поступка и неоправдано необавештавање председника суда о предметима у којима поступак дуже траје из члана 90 став 1 алинеја 7 и 8 Закона о судијама, за који дисциплински прекршај му је изречена дисциплинска санкција умањење плате 20% у трајању од 4 (четири) месеца;
4. Судија оглашен одговорним због извршења дисциплинског прекршаја неоправдано кашњење у изради одлука из члана 90 став 1 алинеја 3 Закона о судијама, за који дисциплински прекршај му је изречена дисциплинска санкција јавна опомена.

1.2.2.17. Ефективна примена Правилника о дисциплинском поступку и дисциплинској одговорности јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

У овом извештајном периоду Дисциплински тужилац имао је 14 дисциплинских пријава проднетих против 21 лица, од којих је 8 решено одбачајем, а 5 решена на други начин, док је 24 предмета још у раду.

Nota bene: једна дисциплинска пријава може да се односи на више лица. Дисциплински тужилац приликом поступања у предмету који се односи на више лица, може да одбаци дисциплинску пријаву само у односу на једно или више лица, и да настави рад у истом предмету који се односи на преостала лица.

1.2.2.18. Извршити анализу одредаба о функционалном имунитету носилаца правосудних функција

Рок: III квартал 2021

Активност је у потпуности реализована

Анализа одредаба о функционалном имунитету је спроведена у склопу израде Акта о промени Устава.

1.2.2.19. Спровођење мера у складу са извршеном анализом из активности 1.2.1.18

Рок: II квартал 2022

Активност је у потпуности реализована

Релевантни прописи усвојени су 9. фебруара 2023. године.

1.3. Стручност/ Ефикасност

1.3.1.1. Спровођење мера за унапређење програма почетне обуке Правосудне академије као што су:

- Унапређење пријемног испита за полазнике почетне обуке (двогодишња обука) и развијање више модела испита за полазнике посебних програма обуке, у складу са прелазним решењем више улазних „капија“ за кандидате у зависности од радног искуства, праксе и кретања у каријери после положеног правосудног испита
- Унапређење програма почетне обуке и развијање посебних програма обуке кроз израду и усвајање годишњих програма обука који обухватају све области права (укључујући право ЕУ и људска права, етику и интегритет) и вештина потребних за рад у правосудју, практичне вештине у свим областима права, у зависности од тога о којој категорији полазника је реч, а нарочито имајући у виду употребу ИКТ система, правне анализе, методологије и технике писања одлука
- Унапређење транспарентности избора предавача
- Унапређење методике наставе кроз радионице, симулације и увођење учења на даљину
- Унапређење спровођења завршног испита за све категорије полазника

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Правосудна академија: Током извештајног периода одржане су фокус групе са корисницима почетне обуке у циљу прикупљања података о задовољству процесом пријемног испита. У наредном периоду планирано је ажурирање базе питања за писмени и усмени део пријемног испита. Такође, планирано је одржавање обука из породичног и управног права са курикулумом посебно прилагођеним образовним потребама и будућим радним улогама и дужностима корисника почетне обуке. У наредном кварталу планирано је одржавање обуке из Етике и интегритета за кориснике XI генерације корисника почетне обуке.

Током извештајног периода, у марту месецу, одржана је онлајн обука за кориснике IX генерације почетне обуке на тему „Увод у право ЕУ“.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

У периоду од априла до јуна 2023. године планирано је одржавање четири радионице за кориснике почетне обуке на тему „ Медијација као алтернативан начин решавања спорова“ у седиштима апелација. Такође, у наредном периоду планирано је организовање шест HELP курсева за кориснике X, XI и XII генерације.

Током извештајног периода организоване су фокус групе са корисницима почетне обуке са положеним завршним испитом на додатном стручном усавршавању у циљу унапређења квалитета припрема за завршни испит и завршног испита.

ДВТ: Радно тело за израду нацрта вишегодишњег плана рада Правосудне академије, у коме и Државно веће тужилаца има члана, на редовом састанку који је одржан у марту 2023. године, разматрало је број и врсту обавезних обука и вишегодишње планирање структуре и обухвата обука.

1.3.1.2. Спровођење мера за унапређење програма сталне обуке Правосудне академије као што су:

- Унапређење сталне обуке кроз шири круг учесника, потенцијално прописивање обавезног броја дана обуке у години по носиоцу правосудне функције, као и председника судова и руководиоца јавних тужилаштава, секретара и менаџера, судских и јавнотужилачких помоћника, административног особља и лица ангажованих у правним професијама
- Унапређење транспарентности избора предавача
- Унапређење методике наставе кроз радионице, симулације и увођење учења на даљину

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

ПА: У наредном периоду уз партнерску подршку Астре и Амбасаде Сједињених Америчких Држава планирано је организовање четири обуке на тему Заштита жртава трговине људима током кривичног поступка за судије и заменике тужиоца виших и апелационих судова/тужилаштава који поступају у предметима за трговину људима и адвокате који се баве овим кривичним делом. Обуке су планиране у седиштима апелација за до 30 учесника.

1.3.1.3. Развој система надзора – евалуације квалитета почетне обуке, сталне обуке и посебних програма обуке која обухвата систем двосмерне евалуације, а који подразумева процену резултата обуке или степена унапређења знања полазника, као и процену квалитета програма и предавача у сарадњи са Институтом за обезбеђење квалитета образовања и у сарадњи са Филозофским факултетом – Одељење за педагогију и андрагогију

Систем подразумева да полазници почетне обуке буду оцењивани од стране ментора, и да полазници на крају обуке полажу завршни испит, симулацију суђења, који оцењује комисија

Стална обука се процењује кроз стандардизовани упитник, којим се процењују следећи аспекти: квалитет предавача и услови рада

Даље унапређење надзора и евалуације ће бити остварено кроз увођење система е-образовања чиме ће се омогућити прецизније и сложеније оцењивање различитих аспеката процеса образовања

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

ПА: У циљу процене средњорочних утицаја обуке „Злочин из мржње – обука за контакт тачке“ у сарадњи са партнерима са пројекта конструисан је и дистрибуиран упитник за процену ретенције знања и могућности примене у свакодневном раду. Обрада података и резултати анализе планирани су за наредни квартал.

1.3.1.4. Број полазника почетне обуке се одређује у складу са кадровским планом Високог савета судства и Државног већа тужилаца и циљевима Стратегије људских ресурса за правосуђе

Рок: II квартал 2022

Активност се успешно реализује

У складу са циљевима Стратегије људских ресурса у правосуђу за период 2022-2026. године („Службени гласник Републике Србије“, бр. 133/21), Савет је на 3. редовној седници дана 09. фебруара 2023. године донео одлуку о броју полазника 13. генерације почетне обуке на Правосудној академији, те је тако након гласања Високи савет судства једногласно одредио број од 25 полазника 13. генерације почетне обуке на Правосудној академији.

1.3.1.5. Спровођење мера за унапређење организације рада Правосудне академије, као што су:

- Даљи развој Центра за документацију и истраживање
- Доношење новог акта о систематизацији радних места и јачање стручних и административних капацитета, у складу са планираним програмско-организационим променама, на основу нових уставних и законских решења

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Настављен је даљи рад на развоју платформе за евиденцију програма обуке, регистре учесника и предавача и онлајн обуке.

На платформу су постављене нове обуке које су креиране од материјала доступних са раније одржаних обука у учионици и снимљених садржаја. Платформа је у финалној фази тестирања.

Успостављена је и значајно допуњена садржајем онлајн библиотека – апликација интегрисана у нови веб сајт Академије, која функционише тако што се публикације које Академија поседује или је учествовала у њиховој припреми као издавач, заједно са материјалима са обука, заводе у одговарајуће регистре, који се претражују различито у односу на врсте садржаја, одн. заједнички у односу на назив и кључне речи. Апликација и нови веб сајт лансираће се истовремено када и ЛМС платформа, будући да су у међувремену повезани веб сервисима за публикување садржаја.

1.3.1.6. Обезбеђивање одговарајућих инфраструктурних предуслова за рад Правосудне академије у складу са увећаним капацитетима Академије, путем адаптације и опремања одговарајуће зграде у складу одлуком Владе Републике Србије, донете на седници 9. априла 2015. године, о додељивању зграде која се налази Београду, површине 2800 квадратних метара

Рок: Реконструкција зграде је у току

Активност се успешно реализује

Делегација Европске уније је изабрала извођача радова. Започети су радови на реконструкцији зграде, и рок за завршетак реконструкције је 23. август 2023. године. Радови на реконструкцији зграде се одвијају по плану.

1.3.1.7. Континуирано унапређење Е-Академије

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Настављен је даљи рад на развоју ЛМС платформе за евиденцију програма обуке, регистре учесника и предавача и онлајн обуке. На платформу су постављене нове обуке које су креиране од материјала доступних са раније одржаних обука у учионици и снимљених садржаја. Платформа је у финалној фази прилагођавања посебним захтевима корисника из ПАРС-а (и администрације и учесника на обукама), тестирања и повезивања са базом за праћење почетне обуке. Регистри учесника (предавача и корисника обука) су успостављени.

Успостављена је и значајно допуњена садржајем онлајн библиотека – апликација интегрисана у нови веб сајт Академије, која функционише тако што се публикације које Академија поседује или је учествовала у њиховој припреми као издавач, заједно са материјалима са обука, заводе у одговарајуће регистре, који се претражују различито у односу на врсте садржаја, одн. заједнички у односу на назив и кључне речи. Апликација и нови веб сајт лансираће се истовремено када и ЛМС платформа, будући да су у међувремену повезани веб сервисима за публикување садржаја.

1.3.1.8. Развијање посебних програма обуке за судске и јавнотужилачке помоћнике, са циљем стварања услова за њихово напредовање у каријери

Рок: II – III квартал 2022

Активност се успешно реализује

Посебни програми обуке за судске и јавнотужилачке помоћнике су развијени.

1.3.1.9. Даље развијање сарадње Правосудне академије са академијама из Европске уније из Мреже европске за обуку у правосудју (ЕЈТН) и обезбеђивање учешћа судија и јавних тужилаца у активностима ЕЈТН:

- предвиђањем финансијске подршке за ове активности у годишњем националном ИПА програму и
 - припремом за усвајање Меморандума о разумевању са DG Justice ради узимања учешћа у Правосудном програму (и обезбеђивање да трошкови
-

Република Србија
Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23
учешћа у активностима ЕЈТН буду покривени у оквиру бесповратних
средстава које ЕЈТН добија од DG Justice)

Рок: II – III квартал 2022

Активност се успешно реализује

Током извештајног периода, у првом кварталу 2023. године, Правосудна академија је одржала један онлајн састанак са представницима ЕЈТН-а, који раде на Western Balkans II пројекту, на коме се даље дискутовало и договарало о креирању предстојећих активности и програму обука.

Такође, Правосудна академија Републике Србије, као земља посматрач, и ове године ће имати два тима као представнике на THEMIS 2023 такмичењу, у две полуфиналне групе. Тим из Ниша, кориснице почетне обуке X и XI генерације, предвођене својом менторком, такмичиће се у Б полуфиналној групи: Породично право, а тим из Београда, корисници почетне обуке XI генерације предвођен својим ментором, такмичиће се у полуфиналној Д групи: Етика и интегритет. Оба полуфинална такмичења биће одржана у наредном периоду.

1.3.2.1. Утврђивање критеријума за упућивање судија на додатну обуку на основу:

- резултата вредновања рада,
- резултата евалуације са ранијих обука и
- резултата вредновања рада и евалуације спроведених обука

Рок: За дефинисање критеријума: II квартал 2022

За упућивање судија на обуку: Континуирано

Активност се успешно реализује

ВСС : У извештајном периоду измењен је законодавни оквир у делу прописивања критеријума и мерила за додатну обуку судија, тако да оцена „не задовољава“ више не представља разлог за престанак судијске функције, већ се у том случају судија упућује на додатну обуку коју спроводи Правосудна академија Републике Србије.

Стога, као што је већ поменуто у оквиру активности 1.2.2.5, Савет је наставио са активностима које имају за циљ да се поступак вредновања рада судија унапреди, као и да се оснаже капацитети Правосудне академије да на одговарајући начин одговоре потребама судија за обуком, посебно у погледу упућивања судија на обуку као последице вредновања њиховог рада.

У вези са тим, у првом кварталу 2023. године, након што у поступку вредновања није било судија за које је утврђена оцена „не задовољава“, није било упућивања на обавезну обуку на Правосудну академију, у складу са ставом 1, члана 266 Правилника о критеријумима, мерилима, поступку и органима за вредновање рада судија и председника судова.

ПА: Током извештајног периода Правосудна академија је доставила Високом савету судства досије судија које су похађале додатну обуку са свим извештајима о активностима током обуке, менторским извештајима и евалуационим извештајима.

1.3.2.2. Утврђивање критеријума за упућивање носилаца јавнотужилачке функције на додатну обуку на основу:

- резултата вредновања рада,
-

- резултата евалуације са ранијих обука
- резултата вредновања рада и евалуације спроведених обука

Рок: За дефинисање критеријума: II квартал 2022

За упућивање судија на обуку: Континуирано

Активност је делимично спроведена

ДВТ још увек није имао потребу за упућивањем на додатну обуку.

1.3.2.3. Годишњи програми обуке за судије се предлажу и усвајају узимајући у обзир резултате вредновања рада и евалуације раније спроведених обука

Рок: Континуирано, једном годишње

Активност се успешно реализује

Годишњи програм обуке за судије је усвојен. Обуке се реализују у складу са планом динамике реализације.

1.3.2.4. Годишњи програми обуке за носиоце јавнотужилачке функције се предлажу и усвајају узимајући у обзир резултате вредновања рада јавних тужилаца, односно заменика јавних тужилаца и евалуације спроведених обука

Рок: Континуирано, једном годишње

Активност се успешно реализује

Годишњи програм обуке за тужиоце је усвојен. Обуке се реализују у складу са планом динамике реализације.

1.3.3.1. Израда свеобухватне анализе утицаја резултата реформе у правосуђу након Функционалне анализе правосуђа Светске банке 2014, и то анализа:

- правосудне мреже у погледу трошкова, стања инфраструктуре, ефикасности и приступа правди;
- анализа потреба и обима посла, као и оптерећености судија и јавних тужилаца у погледу људских, материјалних и техничких ресурса, а имајући у виду могуће даље промене у структури судова, избору и обуци кадрова.

(исте активности 1.3.4.1. и 1.3.5.1.)

Рок: IV квартал 2020

Активност је успешно реализована

Министарство правде и Врховни касациони суд дали су коментаре на нацрт текста Функционалне анализе достављен Светској банци. Анализа је завршена.

1.3.3.2 Успостављање нове мреже управних судова (вишестепеност управног судства) у складу са претходном анализом о концепту, моделу и потребама

Рок: I квартал 2023

Активност није реализована

1.3.3.3. Јачање капацитета управног судства у смислу избора довољног броја судија и судског особља

Рок: Континуирано, почев од успостављања нове мреже управног судства

Активност је делимично реализована

Министарство правде је корисник билатералног пројекта између Републике Србије и Савезне Републике Немачке, који имплементира ГИЗ, а чији је главни циљ спровођење реформе управног судства у Србији. У том смислу, пројектни тим започео је израду функционалне анализе, која треба да представи смернице за даље активности на овом пољу.

1.3.3.4. Даље унапређење инфраструктуре правосудне мреже и одговарајућих процедура, а на основу резултата средњерочне процене из активности 1.3.3.1, 1.3.4.1. и 1.3.5.1

Рок: Континуирано

Активност је делимично реализована.

Министарство правде: У току је ревидирање Прилога 1. Споразума о преузимању обавеза за услуге телехаусинга, успостављање, одржавање и старање о функционисању мреже и мрежне опреме, конфигурације опсега и рутера, повезивање сервиса, отварање ВПН приступа и закуп оптичких влакана (L3VPN) у делу брзина линкова на локацијама свих судова и јавних тужилаштава, којим ће се обезбедити двоструко бржи проток података.

1.3.4.1. Израда свеобухватне анализе утицаја резултата реформе у правосуђу након Функционалне анализе правосуђа Светске банке 2014, и то анализа:

- правосудне мреже у погледу трошкова, стања инфраструктуре, ефикасности приступа правди,
- анализа потреба и обима посла, као и оптерећености судија и јавних тужилаца у погледу људских, материјалних и техничких ресурса, а имајући у виду могуће даље промене у структури судова, избору и обуци кадрова (исте активности 1.3.3.1 и 1.3.5.1)

Рок: IV квартал 2020. године

Активност је успешно реализована

Анализа је завршена. Видети активност 1.3.3.1.

1.3.4.2. Финализација израде средњерочне Стратегије људских ресурса за правосуђе, а на основу резултата процене из активности 1.3.3.1, 1.3.4.1. и 1.3.5.1.) која ће, између осталог, обухватити следећа питања:

- доношење правилника о критеријумима за утврђивање потребног броја носилаца правосудних функција, узимајући у обзир услове рада, број предмета, структуру и сложеност предмета у којима тај суд поступа;
- доношење акта о критеријумима за утврђивање потребног броја и профила судских и тужилачких помоћника;
- доношење акта о критеријумима за утврђивање потребног броја и професионална структура административног особља у правосуђу

Рок: Почев од 2019 – радна група Министарства надлежног за послове правосуђа

Активност је у потпуности реализована.

Влада је усвојила Стратегију 29. децембра 2021 („Службени гласник РС”, број 133/21 од 31. децембра 2021. године).

Државно веће тужилаца је на седници одржаној 29.3.2022. године, усвојило Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Административној канцеларији Државног већа тужилаца. Правилником је предвиђено повећање броја извршилачких радних места за једно радно место, звање референт, у Одсеку за кадровске и опште послове, и код постојећа три извршилачка радна места, предвиђено је напредовање државних службеника по звањима, имајући у виду да испуњавају услове у погледу потребног радног искуства, а све са циљем јачања капацитета Административне канцеларије Државног већа тужилаца.

1.3.4.3. Усвајање Стратегије људских ресурса у правосуђу

Рок: II квартал 2022

Активност је у потпуности реализована.

Влада је усвојила Стратегију 29. децембра 2021 („Службени гласник РС”, број 133/21 од 31. децембра 2021. године).

1.3.4.4. Надзор над спровођењем Стратегије људских ресурса за правосуђе у циљу делотворнијег/оптималнијег планирања, запошљавања, распоређивања, мотивисања и напредовања у оквиру правосуђа

Рок: Годишње извештавање о њеној примени

Активност се успешно реализује

Министарство правде: Израђен је извештај о спровођењу Стратегије људских ресурса у правосуђу у првом кварталу 2023. године.

ВСС: Стратегија људских ресурса у правосуђу за период од 2022-2026. године, уз Акциони план за примену ове Стратегије, који чини њен саставни део, усвојени су на седници Владе Републике

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Србије дана 29. децембра 2021. године и објављени у „Службеном гласнику Републике Србије“, број 133/21.

Високи савет судства, као једна од институција задужена за спровођење и надзор наведене Стратегије, уредно и благовремено се одазива позивима Министарства правде, које има и функцију координатора за реализацију ове мере, те представници Савета тиме активно, заједно са другим партнерима (представницима Министарства правде, Врховног касационог суда, Републичког јавног тужилаштва, Државног већа тужилаца и Министарства финансија), учествују у спровођењу наведеног стратешког документа и дају свој допринос у припреми годишњег извештавања о његовој примени.

1.3.4.5. Успостављање базе података људских ресурса у свим јавним тужилаштвима

Рок: IV квартал 2023

Активност се успешно реализује

Стање непромењено у односу на претходни извештајни период. Софтвер је имплементиран и расписана јавна набавка за његово одржавање и унапређење (носи назив: ИСПРС). У претходном периоду, била је у току завршна фаза уношења података и потпуно инсталирање софтвера за људске ресурсе.

Такође, у претходном периоду, започет је унос података за управљање финансијама и људским ресурсима од стране јавних тужилаштава. У периоду од 6.6 до 2.9.2022. године одржан је наставак радионица у вези са функционисањем информационог система за управљање финансијама и људским ресурсима. У периоду од 1.3 до 18.3.2022. године одржане су радионице у вези са функционисањем информационог система за управљање финансијама и људским ресурсима. Државно веће тужилаца је 22. новембра 2021. године, закључило Протокол о сарадњи са Министарством правде, у вези са израдом информационог система за управљање финансијама и људским ресурсима.

Информациони систем се састоји од модула који омогућавају следеће функције:

- Управљање финансијама (планирање и праћење реализације буџета, праћење трошкова из тужилачких решења и праћење трошкова плата);
- Управљање људским ресурсима за које надлежност има ДВТ;
- Израда генерисаних извештаја;
- Повезивање са екстерним системима, спој размене информација и докумената са другим информационим системима (буџет, информациони системи у оквиру МП, ДВТ).

1.3.5.1. Израда свеобухватне анализе утицаја резултата реформе у правосуђу након Функционалне анализе правосуђа Светске банке 2014, и то анализа:

- правосудне мреже у погледу трошкова, стања инфраструктуре, ефикасности и приступа правди;
- анализа потреба и обима посла, као и оптерећености судија и јавних тужилаца у погледу људских, материјалних и техничких ресурса, а имајући у виду могуће даље промене у структури судова, избора и обуци кадрова (исте активности 1.3.3.1 и 1.3.4.1)

Активност је успешно реализована

Исто као 1.3.3.1.

1.3.5.2. На основу процене и анализе из активности 1.3.5.1. имплементација мера ради успостављања одрживог решења проблема неједнаке оптерећености судија и јавних тужилаца бројем предмета:

- периодично праћење потребног броја судија и јавних тужилаца за сваки суд / јавно тужилаштво
- премештај судија / јавних тужилаца према утврђеним критеријумима и мерилима
- делегација („преливање“) предмета у складу са законом прописаним критеријумима

Рок: Годишње

Активност се успешно реализује

ВСС: Како на основу процене и анализе резултата из Функционалне анализе правосуђа Светске банке од 2014. године (из активности 1.3.5.1.), тако и по основу редовних анализа ради утврђивања стварне потребе за попуњавањем упражњених систематизованих судијских места у појединим судовима, као и потребе за повећањем или смањењем броја систематизованих радних места у појединим судовима и расписивањем огласа за избор за судије (све узимајући у обзир и податке добијене из статистичких Извештаја о раду судова опште надлежности у Републици Србији, сходно одредби члана 44. Судског пословника), Савет континуирано и редовно води рачуна о успостављању одрживог решења проблема неједнаке оптерећености судија бројем предмета. С тим у вези, а у контексту питања премештаја (према утврђеним критеријумима и мерилима сходно одредби члана 19. Закона о судијама), те питању упућивања (према утврђеним критеријумима и мерилима сходно одредби члана 20. и члана 21. Закона о судијама), у периоду од 01.01.2023. године до 31.03.2023. године, Високи савет судства донео је одлуку о премештају једног судије, те упућивању двоје судија.

У погледу питања делегације („преливања“) предмета у складу са законом прописаним критеријумима, као и у ранијим извештајним циклусима, наглашавамо да, сходно Закону о уређењу судова, одлуку о делегацији предмета доноси Врховни касациони суд.

Врховни касациони суд: Врховни касациони суд није у посматраном периоду одлучивао о делегацији у масовном броју предмета, већ само у појединачним случајевима, у складу са Законом о уређењу судова. У првом кварталу 2023. године пред Врховним касационим судом решено је 100 предмета делегација (преноса надлежности).

1.3.5.3. Праћење спровођења мера из активности 1.3.4.2. и 1.3.4.3. Стратегије људских ресурса у правосуђу које доприносе функционисању ефикасног система за уједначавање оптерећености судија и јавних тужилаца бројем предмета

Рок: Годишње извештавање

Активност је делимично реализована

Израђен је извештај о спровођењу Стратегије људских ресурса у току овог извештајног периода и достављен је Министарству правде. ЕУ Пројекат „Подршка реформи правосуђа у Србији“ који се спроводи од стране Савета Европе започео је процедуру ангажовања експерата у циљу спровођења активности из Акционог плана Стратегије које се односе на израде анализа, а које активности доспевају током 2022. године. Влада је усвојила Стратегију 29. децембра 2021 („Службени гласник РС”, број 133/21 од 31. децембра 2021. године). Видети активност 1.3.4.4.

1.3.6.1. Измена Закона о парничном поступку у циљу унапређења ефикасности а нарочито у делу који се односи на достављање писмена, снимање суђења и процесну дисциплину, имајући у виду ЕУ стандарде, праксу ЕСЈП и Уставног суда

Рок: II квартал 2021

Активност није реализована

Стање непромењено у овом извештајном периоду. У претходном периоду, након именовања новог руководства Адвокатске коморе Србије и Адвокатске коморе Београда, министар правде се у новембру 2021. године састао са новим председником АКС и председником АКБ. Наставак рада Радне групе за израду Закона о изменама и допунама ЗПП био је једна од главних тема. На основу овог споразума, Радна група за измене и допуне ЗПП наставила је рад на овим изменама у децембру 2021. године у циљу даљег унапређења нацрта уз укључивање представника обе адвокатске коморе (представници адвокатских комора, односно адвокати, 50 одсто чланова РГ).

Међутим, Радна група је престала са радом када је 21. децембра 2021. Скупштина Адвокатске коморе Београда (АКБ) изгласала одлуку да београдски адвокати обуставе рад од 24. децембра 2021. године до испуњења захтева. Адвокати су тражили повлачење из јавне расправе Нацрта измена и допуна ЗПП у целости; и отклањање правне несигурности изазване доношењем измењеног става Врховног касационог суда од 16. септембра 2021. на начин који би био прихватљив грађанима и адвокатима

Поред тога, Виши суд у Београду донео је 31. децембра 2021. године привремену меру којом је суспендовао одлуку Скупштине АКБ о обустави рада београдских адвоката. То значи да би београдски адвокати који су обуставили рад од 24. децембра 2021. године могли да почну да раде и поступају у предметима од 31. децембра 2021. године.

1.3.6.2. Измена Законика о кривичном поступку у циљу унапређења ефикасности поступка а нарочито у делу који се односи на достављање писмена, снимање суђења и процесну дисциплину, имајући у виду ЕУ стандарде, праксу ЕСЈП и Уставног суда

Рок: II квартал 2021

Активност није реализована

Састанци радне групе за израду измена Законика о кривичном поступку одржани су 16. и 17. марта 2023. године, па 3. и 4. априла, док су следећи састанци планирани за 8. и 9. мај 2023. године.

1.3.6.3. Доношење Јединственог програма решавања старих предмета за период 2021-2025 у складу са резултатима до сада постигнутим

Рок: IV квартал 2020

Активност је у потпуности реализована

Активност је спроведена. У првом кварталу 2021. године, односно 5. фебруара 2021, председник ВКС је донео нови Јединствени програм решавања старих предмета у РС за период 2021-2025. године (како је већ указано у извештају за 1-2. квартал 2021.).

1.3.6.4. Праћење спровођења Јединственог програма решавања старих предмета кроз одржавање редовних састанака Радне групе за праћење примене Јединственог програма решавања старих предмета

Рок: Квартално, почев од I квартала 2021

Активност се успешно реализује

ВКС: Током првог квартала 2023. године урађен је Годишњи извештај о раду судова за 2022. годину. У свим судовима укупно је решено 2.132.305 предмета, а примљено је укупно 1.808.813 предмета.

Током 2022. године изразито је повећан укупан број решених старих предмета (288 564), посебно у материји без предмета извршења (250 185).

ПРИКАЗ БРОЈА РЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕДМЕТА У СУДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ПРЕМА ДАТУМУ ИНИЦИЈАЛНОГ АКТА

	2019.	2020.	2021.	2022.
УКУПНО НА НИВОУ СРБИЈЕ - СВИ ПРЕДМЕТИ	214.234	353.563	375.567	288.654
*УКУПНО НА НИВОУ СРБИЈЕ - БЕЗ ИЗВРШЕЊА	106.948	91.919	118.823	250.185

Настављен је и тренд смањења броја нерешених старих предмета.

Према статистичким подацима о раду судова за 2022. годину, на дан 31.12.2022. године било је **130.260** нерешених старих предмета са предметима извршења, док је у осталим материјама, без предмета извршења, остало **128.855** нерешених старих предмета.

ИЗВЕШТАЈ О НЕРЕШЕНИМ СТАРИМ ПРЕДМЕТИМА НА ДАН 31.12. ПРЕМА ДАТУМУ ИНИЦИЈАЛНОГ АКТА

	2019.	2020.	2021.	2022.
УКУПНО НА НИВОУ СРБИЈЕ - СВИ ПРЕДМЕТИ	621.324	382.646	137.637	130.260
*УКУПНО НА НИВОУ СРБИЈЕ - БЕЗ ИЗВРШЕЊА	86.962	95.173	100.753	128.855

* Код основних судова су узети у обзир материје *И, Ив*, а код привредних судова сва извршења У Годишњем извештају о раду судова за 2022. се детаљно анализира структура нерешених старих предмета по врстама судова. Уочава се између осталог да је највећи број старих предмета у вишим судовима (55.094). Виши судови највећи број старих предмета имају у другом степену у грађанској Гж материји (49.761), док у првом степену највећи број нерешених старих предмета имају у грађанској П материји (2.717).

Република Србија
Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

У погледу судова посебне надлежности, у Управном суду се наставља тренд повећања броја старих предмета. У погледу привредних судова прекинут је тренд повећања броја старих старих предмета посматрајући 2019. (318), 2020. (445), 2021. (583), па је на крају 2022. године било мање старих предмета у односу на 2021. годину (453).

Одржавање наредног састанка Радне групе за праћење спровођења Јединственог програма решавања старих предмета у Републици Србији за период 2021-2025. године, планира се у априлу 2023. године.

1.3.6.5. Праћење спровођења функционалности система аутоматског електронског заказивања рочишта

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Нови извештај о праћењу спровођења функционалности система аутоматског електронског заказивања рочишта је тренутно у изради.

1.3.6.6. Повећање броја статистичких параметара за ефикасност правосуђа који се могу пратити путем ИКТ-а и даљи развој централизованих система правосудних органа у сврху примене централне статистике

Рок: IV квартал 2021

Активност се успешно реализује

Нема промена у статусу активности и она се спроводи континуирано. Поред статистичких извештаја који се базирају на основном статистичком извештају о раду судова Т1, за апелационе, више, основне, привредне, Управни суд и прекршајне судове, на портал Централне статистике постављени су и периодични статистички извештаји који се односе на породичне предмете, предмете насиља у породици, предмете у вези са заштитом узбуњивача и више извештаја о старим предметима по врсти суда.

У односу на извештаје који треба да дају основне показатеље функционисања правосудног система, постављени су извештаји који се формирају на дан упита или изабрани датум, о то: извештаји о предметима старијим од 10 година у парничној материји по суду и групи судова за основне и више судове, извештај о предметима старијим од 10 година у привредним судовима, са посебним извештајем за предмете парнице и стечаја, дневни извештаји о броју примљених, решених и осталих у раду предмета, са процентом савладавања прилива по врсти суда за порал судова, приказ броја примљених предмета и решених предмета за изабрани период, заједно са процентом савладавања прилива, извештај о старим предмета у основним и вишим судовима у К и П материји, који листа најстаријих 20 предмета у суду и групи суда по материји, извештај о броју предмета уступљених извршитељима из привредних судова, извршај о кривичним предметима против привреде у вишим судовима, извештај о дужини трајања израде одлуке у апелационим, вишим, основним и привредним судовима, извештај о просечном трајању нерешених и решених предмета на одређени дан, по суду и материји, извештај о предметима за утврђивање својине над земљиштем код привредних судова.

1.3.6.7. Унапређење употребе постојећих капацитета повећањем ефикасности управљања предметима и омогућавање праћења трајања судских поступака у реалном времену

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

У извештајном периоду започето је пилотирање израђеног решења за предлоге за извршење на основу веродостојне исправе ради намирења новчаног потраживања насталог из комуналних услуга у канцеларији јавног извршитеља.

1.3.6.8. Анализа и по потреби измена Закона о јавном бележничтву и пратећег сета закона, у складу са ЕУ стандардима, уз помоћ експерата и на основу резултата примене

Рок: IV квартал 2021. године

Активност је делимично реализована

У току је рад на финализацији анализе.

1.3.6.9. Израда и доношење преосталих подзаконских аката и аката Коморе чије је доношење предвиђено Законом о јавном бележничтву, као што су:

- **Акт министра надлежног за правосуђе из члана 70. Закона о јавном бележничтву о електронском формату и условима које јавнобележничка исправа која је сачињена у електронском облику, а није отиснута на хартији, мора да испуњава да би се сматрала јавнобележничком исправом**
- **Јавнобележнички пословник и остала акта која омогућују дигитализацију бележничтва**

Рок: IV квартал 2021. године

Активност се успешно реализује

Министарство правде: Кроз пројекат „ЕУ за правосуђе – подршка за Поглавље 23“ ангажован је експерт у циљу подршке Министарству правде у изради акта министра из члана 70. Закона о јавном бележничтву, израдом анализе. Поменута анализа достављена је Министарству правде.

ЈКС: Извршни одбор Јавнобележничке Коморе Србије сачинио је Нацрт измена и допуна Статута Јавнобележничке коморе Србије, који је послат на јавну расправу, Нацрт измена и допуна Правилника о дисциплинском поступку и дисциплинској одговорности јавних бележника и Нацрт новог Етичког кодекса јавних бележника.

1.3.6.10. Спровођење јавнобележничког испита и именовање јавних бележника у складу са Законом о јавном бележничтву и правилником који уређује број јавнобележничких места и службена седишта јавних бележника

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

JKC: У извештајном периоду једном јавном бележнику је престала делатност услед навршења 67 година живота, а другом услед писменог отказа. На дан 10. април 2023. године 224 јавна бележника обављају делатност на територији Републике Србије. Списак јавних бележника и контакти, уз интерактивну мапу су доступни на интернет презентацији Јавнобележничке коморе: <https://beleznik.org/kancelarije>

1.3.6.11. Промовисање јавног бележништва

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Министарство правде: У периоду јануар-март 2023. године, у оквиру делатности Одељења за правосудне професије које се односе на **праћење делатности јавних бележника**, обављене су следеће активности:

- Надзор у циљу провере испуњености услова у погледу просторија и опреме јавних бележника и то по пријави промене адресе седишта или проширења канцеларије обављен је у једној јавнобележничких канцеларија;
- Именована су 4 јавнобележничка помоћника на подручју Основног суда у Новом Саду, Основног суда у Младеновцу, Основног суда у Сремској Митровици и Трећег основног суда у Београду
- Донето је решење о одређивању расписивања конкурса за именовање јавнобележничких помоћника за подручје Основног суда Новом Саду као и решење одређивању расписивања конкурса за именовање јавнобележничких помоћника за подручје Трећег основног суда у Београду;
- Донета су два решења о престанку делатности јавних бележника, једно решење је донето због отказа јавног бележника, док је једном бележнику престала делатност услед навршења 67 година живота.
- По притужбама, представкама и дописима државних органа и организација као и грађана поступано је у 80 предмета; поред писаних и притужби у електронској форми, поступано је и по усменим притужбама, путем телефона;
- У мартовском испитном року јавнобележнички испит у целисти је положило 6 кандидата.

JKC је у првом кварталу 2023. године наставила да ради на промоцији јавног бележништва. Након што је 2022. године обележена осма година од увођења јавног бележништва у Србији, Јавнобележничка комора Србије била је фокусирана на реализацију акције започете 1. децембра 2022. године, у сарадњи са дневним листом Блиц.

У првом кварталу 2023. године у онлајн издању овог медија објављено је пет текстова и у штампаном издању и три текста, којима се појашњавају предности које грађани имају од увођења јавног бележништва. Према информацијама Блица, ови текстови имали су значајну читаност. Прецизни подаци биће доступни по завршетку акције, на крају другог квартала 2023. године. Одржавана је редовна комуникација са секторским новинарима, а на дневном нивоу праћени су сви медији.

JKC је наставила да проактивно сарађује са циљаним јавностима, са посебним акцентом на правне факултете, стручњаке у области права, и организације студената права.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Настављен је рад на унапређењу садржаја на сајту Јавнобележничке коморе Србије (beleznik.org). Представници Коморе учествовали су у периоду од 22. марта до 24. марта 2023. године на Конференцији „Округли сто: Југоисточна Европа“ у Берлину, Немачка, којем су присуствовали и представници јавнобележничких комора из региона и на којем су размењена искуства у примени дигиталних алата у јавном бележништву.

1.3.6.12. Редовно спровођење обука за јавне бележнике

Рок: Континуирано

Активност се реализује

Правосудна академија: Јавнобележничка комора Србије је преузела спровођење обука за јавне бележнике.

ЈКС: У извештајном периоду образована је Комисија која ће се бавити стручним усавршавањем јавних бележника, јавнобележничких помоћника, сарадника и приправника. Именовани су координатори и чланови Комисије из редова јавних бележника и јавнобележничких помоћника.

1.3.6.13. Израда и усвајање стратешког оквира за унапређење примене медијације

Рок: I – II квартал 2021

Активност није реализована

Нема нових информација у овом извештајном периоду. У складу са раније донетим Упутством за унапређење медијације у Републици Србији (које су 2017. године заједнички донели Високи савет судства, Врховни касациони суд и Министарство правде, судови појединачно предузимају активности у циљу повећања броја предмета који се упућују на медијацију (видети нпр. активности које предузима Основни суд у Пожеги, <https://pz.os.sud.rs/tekst/946/medijacija.php> и Основни суд у Сомбору, <http://www.so.os.sud.rs/prikaz.php?id=35&lng=ci>).

1.3.6.14. Спровођење стратешког оквира за унапређење примене медијације и надгледање његове ефективне примене

Рок: Континуирано, почев од усвајања стратешког оквира за примену медијације

Активност није реализована.

Стратегија није усвојена. Видети 1.3.6.13

1.3.6.15. Израда и усвајање закона којим се регулише поступак посредовања у решавању спорова (медијација), услови за обављање посредовања (медијације), права и дужности посредника (медијатора) и програм обуке посредника (медијатора)

Рок: II квартал 2021

Активност није реализована.

1.3.6.16. Доношење програма и спровођење основних и специјализованих обука и стручног усавршавања за посреднике (медијаторе)

Рок: Континуирано, почев од ступања на снагу Закона о медијацији

Активност се успешно реализује

МП: Закључно са 31.03.2023. године, 29 организација су добиле дозволу за спровођење обуке за посреднике, а у периоду од 01.01.2023. године до 31.03.2023. године основну и специјализоване обуке за посреднике је похађало укупно 212 полазника.

У наведеном периоду, основна обука одржана је 7 пута од стране 5 организација, и то од стране: Међународног центра за образовање и лични развој д.о.о., Факултета политичких наука, ЈП Службеног гласника, Правног факултета за привреду и правосуђе у Новом Саду, Правног факултета Универзитета Унион у Београду, док је укупно 137 лица у том периоду завршило основну обуку.

Што се тиче специјализованих обука, одржане су обуке 6 пута од стране 5 организација са укупно 75 полазника и то од стране:

- Центра за конструктивно решавање сукоба Србије: Тренинг за тренере основне обуке за посреднике;
- ЈП Службени гласник - Специјализована обука за посреднике - медијаторе у области злостављања на раду – мобинга;
- Института за медијацију, преговарање и јавне политике – Посредовање у споровима из области интелектуалне својине; Посредовање у кривичном поступку и посредовање у поступку где су малолетници учиниоци кривичних дела;
- Удружења МЕМ – Вештина слушања и вештина постављања питања у поступку медијације као вештина управљања поступком;
- Међународног центра за образовање и лични развој: Посредовање у области индивидуалних и колективних радних спорова.

ПА: Ово је континуирана активност из програма обуке. У наредном периоду се планира спровођење обука.

1.3.6.17. Редовно ажурирање Регистра посредника и унапређење приступа подацима о посредницима и државним органима, организацијама и правним лицима којима је издата дозвола за спровођење обуке за посреднике

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Редовно се ажурира Регистар посредника у вези са дозволама за посредовање.

1.3.6.18. Систематизација одговарајућег броја радних места у Министарству надлежном за послове правосуђа за вођење стручних и административних послова, укључујући:

- вођење Регистра посредника и израда нацрта одлука које се тичу дозвола;
 - вођење регистра обука за посреднике, израда нацрта одлука које се односе на акредитацију за спровођење обука и надзор над спровођењем програма обуке;
-

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

- вођење осталих релевантних регистара;
- вођење статистике и анализа података и тренутног стања за потребе Комисије за спровођење поступка одузимања дозволе за посредовање
- вођење других стручних и административних послова који се односе на систем посредовања и њен развој

Рок: Континуирано

Активност није реализована

Нема нових података.

1.3.6.19. Даље унапређење промоције алтернативног решавања спорова, активностима као што су:

- објављивање информација на интернет странама
- објављивање информативних брошура и јавних објава
- информисање путем медија
- израда инфографика
- организовање округлих столова, конференција и радионица

Рок: Континуирано

Активност није реализована

Нема нових података.

1.3.7.1. Редовно праћење измена и допуна Закона о извршењу и обезбеђењу и свих релевантних подзаконских аката и контрола функционисања система извршилаца од стране Коморе јавних извршитеља и Министарства правде, како је прописано Законом о извршењу и безбедности и релевантним подзаконским актима

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Решењем министра правде број 119-01-000163/2019-22 од 4. новембра 2019. године, основана је Радна група за праћење примене измењеног правног оквира у области извршења и обезбеђења са циљем дефинисања евентуалних проблема и недоследности у примени Закона о извршењу и обезбеђењу и свих релевантних подзаконских аката.

У извештајном периоду Радна група је анализирала количину поднетих притужби на рад јавних извршитеља у односу на исти период прошле године као и разлоге за подношење притужби у првом кварталу. Праћена је примена измене Јавноизвршитељске тарифе.

Настављено је са праћењем примене самосталног члана 166. Закона о извршењу и обезбеђењу као и праћење рада портала еАукција.

На дан 31. март 2023. године **231 јавни извршитеља и 36 заменика јавних извршитеља обавља делатност на територији Републике Србије.**

У извештајном периоду, Министарство правде је наставило са појачаним надзором над радом јавних извршитеља. У периоду јануар – март 2023. године у оквиру делатности Одељења за правосудне професије које се односе на **вршење надзора над радом јавних извршитеља**, обављане су следеће активности:

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

- у извештајном периоду **јануар – март 2023. године** примљено је и поступано у **117** нових притужби, као и по поновном обраћању странака;
- у Именику јавних извршитеља и заменика јавних извршитеља вршено је редовно ажурирање података о промени седишта, телефона или мејлова јавних извршитеља;
- телефонским путем су свакодневно грађанима пружане информације у вези рада јавних извршитеља;
- донето је решење о именовању 3 заменика јавних извршитеља који још увек нису полагали заклетву;
- поступано је у једном управном спору (сачињен одговор Управном суду поводом тужбе)
- организован је један јавноизвршитељски испит на који се пријавило да полаже 20 кандидата а испит је положило 13 кандидата

Настављено је са праћењем примене члана 166. Закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС“, број 54/2019-3). Према наведеном члану извршни поступци у којима извршење или обезбеђење спроводи суд, а за чије спровођење је по одредбама Закона о извршењу и обезбеђењу искључиво надлежан јавни извршитељ, наставиће се пред јавним извршитељем. Праћење примене наведеног члана је од значаја ради добијања повратне информације о постизању циља увођења предметне одредбе, односно о учинку примене наведеног члана на растерећење судова.

Табеларни приказ примене наведеног члана за период од 1. јануара 2020. године до 31. децембра 2022. године:

Основни судови	
Начин решавања	Укупно решених
ЗИО 2019 – решен на други начин (чл.166 ст.6)	209
ЗИО 2019 – Закључак о наставку спровођења поступка пред јавним извршитељем (чл.166.ст.1)	416918
ЗИО 2019 – решен на други начин (чл.166.ст.5)	4635
Привредни судови	
Начин решавања	Укупно решених
ЗИО 2019 – решен на други начин (чл.166 ст.6)	46
ЗИО 2019 – Закључак о наставку спровођења поступка пред јавним извршитељем (чл.166.ст.1)	1434
ЗИО 2019 – решен на други начин (чл.166.ст.5)	16

Електронско јавно надметање

Статистика од почетка рада до дана сачињавања извештаја (1.9.2020.године до 31.3.2023. године)
52120 организовано до сада (од 1.9.2020-31.3.2023. године)
3365 завршено са бар прихваћеном понудом

Прве продаје непокретности

9522 организованих јавних продаја за непокретности
1222 са бар прихваћеном понудом
Просечно је за 14,83% већа постигнута цена од почетне цене.

Прве продаје покретних ствари

22302 за покретне ствари

640 са бар прихваћеном понудом

Просечно је за 21,57% већа постигнута цена од почетне цене.

Број покретнутих и окончаних дисциплинских поступака и број изречених санкција:

У периоду јануар – март 2023. године покренута су 2 нова дисциплинска поступка који су још у току.

Окончано је 5 дисциплинских поступака и то у 2 дисциплинска поступка је донета ослобађајућа одлука услед недостатка доказа, а преостала 3 дисциплинска поступка су окончана изрицањем дисциплинских мера.

КЈИ: У првом кварталу 2023. године Комори јавних извршитеља поднето је 180 притужби на рад јавних извршитеља. У истом периоду решено је укупно 188 предмета. Извршено је 8 ванредних надзора. Поднет је 1 захтев за утврђивање дисциплинске одговорности јавног извршитеља.

1.3.7.2. Доношење подзаконских аката и прописа Коморе јавних извршитеља неопходних за спровођење Закона о извршењу и обезбеђењу, посебно за:

- достава докумената између јавних извршитеља и државних органа и
- електронски досије предлога за извршење

Спровођење почетне и сталне обуке

Рок: IV квартал 2020

Активност је у потпуности реализована.

ПА: Усвојени су програми обуке Правосудне академије.

КЈИ: Комора јавних извршитеља је у првом кварталу 2023. у оквиру редовне стручне обуке за јавне извршитеље и заменике јавних извршитеља, према усвојеном плану за 2023. годину, организовала обуке. Одржане су обуке из модула „Стандарди професионалног понашања јавних извршитеља и етичко понашање јавних извршитеља“ за укупно 183 учесника.

1.3.7.3. Праћење примене Е-аукције и Е-огласне табле у поступцима извршења

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Израда извештаја је тренутно у току. У претходном извештјаном периоду, а према подацима из информационог система „еАукција“ од почетка рада до краја 2022. годин стање је следеће:

Покретне ствари од 1.9.2020.године до 31.12.2022.године

- Било је организовано 19866 првих јавних продаја покретних ствари и код 606 била бар прихваћена почетна цена или је било понуда. У просеку је вредност најповољније понуде за 23% био већи од почетне цене.
-

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

- Других јавних продаја покретних ствари је било организовано 13700 и код 707 је била бар прихваћена почетна цена или је било понуда. У просеку је вредност најповољније понуде за 12,5% био већи од почетне цене.

Непокретности од 1.9.2020.године до 31.12.2022.године:

- Прва продаја Било је организовано 8136 од чега 1160 да је била бар прихваћена почетна цена или било понуда. У просеку је вредност најповољније понуде за 14,7% био већи од почетне цене.
- Друга продаја, било је организовано 3926 од чега је 665 завршено. У просеку је вредност најповољније понуде за 12,7% био већи од почетне цене.
- Заједничка продаја непокретности и покретних ствари
- Првих јавних продаја код заједничких продаја је било 13 а од тог броја код 3 је била бар прихваћена почетна цена.
- Других јавних продаја код заједничких продаја је било 4, и код 2 је била бар прихваћена почетна цена.

Статистика рада еТабле:

Од почетка рада до краја 2022. године је било преко 1.250.000 достава на електронској огласној табли суда.

1.3.7.4. Праћење примене измена и допуна Правилника о моделу вођења евиденције о поступцима извршења и обезбеђења и финансијском вођењу пословања јавних извршитеља, модела извештавања, садржаја извештаја о раду јавних извршитеља и модела поступања са архивом и сви технички модели који су део Правилника у циљу израде препорука за побољшање система за е-надзор над радом јавних извршитеља

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Министарство правде спроводи јавне набавке за одржавање и унапређење предметних информационих система и инфраструктуре за њихов рад.

Укупан број предмета у електронској евиденцији поступака извршења и обезбеђења на дан 31.12.2022. године је 2139088.

1.3.7.5. Унапређење електронске размене података између јавних бележника, јавних извршитеља и катастра

Рок: I квартал 2020

Активност је у потпуности реализована

Унапређењем процеса размене података између бележника, јавних извршитеља и катастра, повећао се број докумената који се електронски достављају катастру. Повећан је број дигитализованих поступака између бележника, јавних извршитеља и катастра, па је у октобру 2020. године у оквиру Правосудног информационог система уведена нова услуга за добијање података за које се издају уверења из катастра непокретности, а који не постоје у електронски катастарски записи (као што су копије плана парцеле итд.).

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

1.3.8.1. Анализа Roll out апликација за аутоматско вођење предмета у судовима, тужилаштвима и заводима за извршење кривичних санкција (САПС, САПА и САПО) и израда стратешких смерница на основу урађене анализе

Рок: I квартал 2021

Активност је у потпуности реализована

Стратешке смернице за сва три централизоване система су део усвојене Стратегије развоја ИКТ система у правосуђу (веза активности 1.3.8.2 која је реализована).

Што се тиче имплементације софтвера за јавна тужилаштва, извођач се одлучио да се обрати донатору, Делегацији Европске уније у Србији, за екстензију пројекта односно продужење рока за завршетак пројекта из разлога што софтвер не садржи функционалности у животном току (циклусу предмета) које су потребне за евидентирање радњи у предмету. Поново ће се одржати и обуке имајући у виду измене у софтверу у односу на софтвер за који су одржане обуке.

Утврђено је да раније планирано продукционо окружење није одговарајуће за тип и количину лиценци за рад САПО-а које су биле предвиђене тендерском понудом и прибављене од стране извођача. Након потраге за алтернативним продукционим окружењем у оквиру капацитета Министарства правде и састанака са представницима даваоца лиценце (Oracle Serbia and Montenegro D.O.O.) и Канцеларије за информационе технологије и електронску управу проверени су расположиви ресурси Државног дата центра који се могу користити за рад САПО-а. Пошто расположиви капацитети Државног дата центра који су обухваћени прибављеним лиценцама задовољавају потребу софтвера у току је анализа врсте и количине података ради добијања сагласности донатора, Делегације Европске уније у Србији и крајњег корисника Републичког јавног тужилаштва да се користе ресурси Државног дата центра.

Уколико изостане сагласност донатора, Делегације Европске уније у Србији или крајњег корисника Републичког јавног тужилаштва да се користе ресурси Државног дата центра, извођач је у обавези да обезбеди продукционо окружење. У питању је обавеза из техничке спецификације овог тендера.

За судове (Супер САПС): Израђен је план испоруке хардвера, израђен иницијални план обука, обављене су радионице у појединим врстама судских инстанци, израђују се документа на основу којих се развија и софтвер.

За установе за извршење кривичних санкција (САПА) је извођачу дат привремено прихват софтвера (Provisional acceptance). Према уговору, то је условно прихватање које значи да је донатор прихватио израђен софтвер, али да перформансе треба да буду верификоване или потврђене под оперативним условима у договореном периоду.

Нацрт Закона о обради података у правосуђу (Закон о ПИС-у) је у изради.

1.3.8.2. Израда и доношење Стратегије развоја ИКТ система у правосуђу и пратећег Акционог плана за њену примену

Рок: II квартал 2021

Активност је у потпуности реализована

ИКТ Савет је обновио рад у јануару 2022. ИКТ Стратегија је усвојена 4. фебруара 2022. Усвојен је и Акциони план и спровођење је почело.

1.3.8.3. Имплементација Стратегије развоја ИКТ система у правосуђу и пратећег Акционог плана за њену примену

Рок: Континуирано, почев од III квартал 2021

Активност се успешно реализује

Стање у извештајном периоду је без промена. У претходном периоду, ИКТ Савет је обновио рад у јануару 2022. ИКТ Стратегија је усвојена 4. фебруара 2022. Усвојен је и Акциони план и спровођење је почело.

1.3.8.4. Обезбеђивање даљег развоја стандардизованог и централизованог ИКТ система у судовима („супер САПС“)

Рок: IV квартал 2021

Активност се успешно реализује

Министарство правде је указало на недостатке БАД (Документ пословне архитектуре) и ризика за остварење пројекта које ти недостаци могу имати. У наредном периоду ће се радити на реорганизацији пројекта у циљу исправке БАД-а. У претходном извештајном периоду је израђен план испоруке хардвера, израђен иницијални план обука, обављене су радионице у појединим врстама судских инстанци, а била су у изради и документа на основу којих се развија софтвер.

1.3.8.5. Обезбеђивање даљег развоја стандардизованог и централизованог ИКТ система за заводе за извршење кривичних санкција

Рок: IV квартал 2021

Активност се успешно реализује

У овом извештајном периоду, извођачу је дат привремено прихват софтвера (Provisional acceptance). Према уговору, то је условно прихватање које значи да је донатор прихватио израђен софтвер, али да перформансе треба да буду верификоване или потврђене под оперативним условима у договореном периоду.

1.3.8.6. Организовање фокусираних обука крајњих корисника постојећих платформи за употребу методолошких упутстава за „чишћење“ података, спровођење „чишћења“ података и додавање информација у ИКТ систему

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Стање непромењено. У току претходног извештајног периода, службеници који су распоређени у ИКТ су похађали обуке у организацији НАПА. У плану је припрема и спровођење обука крајњих корисника у Правосудној академији. У току је активација механизма за обезбеђивање финансијске подршке Министарства правде у складу са Споразумом о сарадњи Министарства правде и Правосудне академије која представља предуслов за реализацију ових обука.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

У претходном периоду, план за „чишћење“ података у информационим системима судова је логички повезан са осталим активностима у оквиру ССАПС пројекта имплементације, посебно са стварањем документа са анализом пословних процеса (BAD) и план миграције.

1.3.8.7. Даље унапређење ИКТ система кроз значајна инфраструктурна улагања, софтверско и унапређење људских ресурса, са циљем успостављања јединственог ИКТ система за цео правосудни систем, у складу са Смерницама развоја (концептуални модел) ИКТ система у правосудном систему Републике Србије

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Закључен је Споразум о обезбеђивању лиценци између Министарства правде и Канцеларије за информационе технологије и електронску управу којим је за потребе правосуђа обезбеђено 5700 лиценци за оперативни систем Windows као и 5700 лиценци за Office365 у вредности од 485.000.000,00 рд без ПДВ.

1.3.8.8. Ефикасније коришћење хардверских ресурса, расположивост ових ресурса, као и интегрисање различитих ИТ технологија у јединствену логичку и функционалну целину која би омогућила доступност различитих услуга у сваком тренутку

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Започет је поступак анексирања Споразума о преузимању обавеза за услуге телехаусинга, успостављање, одржавање и старање о функционисању мреже и мрежне опреме, конфигурације опсега и рутера, повезивање сервиса, отварање ВПН приступа и закуп оптичких влакана (L3VPN) којим ће Канцеларија за информационе технологије и електронску управу обезбедити смештајне капацитете у Државном дата центру у Крагујевцу за серверску опрему Министарства правде и правосуђа.

1.3.8.9. Израда докумената ради јединственог поступања у целом правосудном систему у погледу уноса и размене података у ИКТ систему (и скенирање докумената), што подразумева и обуку у овој области запослених у правосуђу у циљу унапређења квалитета постојећих ИКТ платформи

Рок: III квартал 2021

Активност се успешно реализује

Стање у извештајном периоду је непромењено, док је претходном периоду израђен нацрт акта који садржи инструкције за унос и размену података у ИКТ системима. Након додатне нормативне обраде акта и усвајања измена и допуна Судског пословника, као условљавајуће раније активности, очекује се усвајање и овог акта. На основу овог акта ће се, као логички каснија активност вршити измене постојећег софтвера и израда новог за судове и вршити обуке запослених.

1.3.8.10. Даља имплементација централног система за праћење предмета (ЦМС) у свим тужилаштвима, повезивање тужилаштава и спровођење одговарајућих обука

Рок: IV квартал 2022.

Активност није реализована

САПО Софтверу недостаје критичан сет функционалности који се односи на радње којима се управља у предмету. Без њих није могуће евидентирати радње у предмету. Министарство правде се сагласило са захтевом за продужење рока за завршетак пројекта из разлога што је предметни софтвер САПО системски планиран и повезан са другим активностима у низу стратешких аката у правосуђу и зато што је понуђен план дораде софтвера који предвиђа динамику сталних итерација (повратних информација) на израђене верзије софтвера које даје посебно образован тим у оквиру Републичког јавног тужилаштва. Остале компоненте (опрема, софтвер и обуке) су завршене, и то је био један од разлога који оправдавају продужење пројекта. Рок за имплементацију је 30.6.2023. године.

1.3.8.11. Успоставити централизовану електронску апликацију за поступање по притужбама грађана на рад судова и судија која би омогућила централизован, ефикасан и транспарентан механизам праћења поступања по притужбама

Рок: IV квартал 2023. године

Активност је делимично реализована

Усвојена је функционална спецификација за кориснике из судова. У току је израда функционалне спецификације за ВСС ролу, након чега ће се приступити даљем прилагођавању платформе.

1.3.8.12. Континуирано унапређење размене података између правосудних органа и других државних органа

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Нема измена. У претходном периоду, 07.06.2022. године СИПРЕС је интегрисан са АПР-ом, те је омогућено аутоматско преузимање података из АПР-а за правна лица, уколико се окривљена лица већ не налазе у СИПРЕС бази. Уколико се физичка и правна лица налазе у СИПРЕС бази, омогућен је преглед података АПР-а.

1.3.8.13. Успостављање нормативног оквира и предузимање других мера ради унапређења ИКТ безбедности

Рок: IV квартал 2021

Активност се успешно реализује

Стање у овом извештајном периоду је непромењено и ради се на унапређењу Дата центра.

1.3.8.14. Даље унапређење транспарентности рада правосудних органа и правосудних професија кроз употребу ИКТ алата

Рок: IV квартал 2021

Активност се успешно реализује

Извештаји су доступни на Порталу правосуђа.

1.3.8.15. Даље проширење могућности електронског покретања и вођења судских поступака за адвокате и грађане коришћењем апликације еСуд или уз помоћ других комерцијалних софтвера на тржишту употребом технологије Application Programming Interface, уз поштовање прописаних стандарда

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Иницирано је спровођење пилот пројекта за симулирање употребе система еСуд модула еИзвршење за сценарио са подношењем предлога за извршење. У извештајном периоду започето је пилотирање израђеног решења за предлоге за извршење на основу веродостојне исправе ради намирења новчаног потраживања насталог из комуналних услуга у канцеларији јавног извршитеља. У претходном извештајном периоду установљено је да је Пројекат EU For Justice „Support for Chapter 23“ у активности „Support for the automation of Analytical testing and proposals for adjustment regarding the E/monitoring and reporting system of Public Enforcement Offices (PEOs) and for new modalities of eCourt“ у финалној фази и препоруке за нове модалитете еCourt система ускоро ће бити испоручене Министарству правде.

1.3.8.16. Даље отварање правосудних података који испуњавају услове за објављивање на државном порталу отворених података у складу са важећим прописима о заштити личних података и путем јавних консултација, које спроводи Министарство правде најмање једном годишње

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује.

Стање непромењено. У ранијем периоду, у циљу унапређења модела објављивања података на систему отворених података, израђен је пројекат успостављања засебног одељка који се односи на извештавање о раду прекршајних судова. Имајући у виду специфичност извештавања прекршајних судова, тада је и одржан састанак са Одељењем за статистику Врховног касационог суда, на коме је дефинисан нови извештај (ПКСС) и његов садржај који треба да буде доступан на систему централне статистике, а такође се радило и на извештају.

1.3.8.17. Побољшање наплате судских такси помоћу ИКТ алата

Рок: IV квартал 2020

Активност се успешно реализује

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Министарство правде, уз интеграцију са системом Канцеларије за ИТ и еУправу „еПлаћање“ развило је портал за онлајн плаћање судских такси <https://etakse.sud.rs/> којим је свим странкама, физичким и правним лицима, дата могућност да на једном месту изврше увид у разрезане судске таксе на свом предмету и да их истовремено измире електронским плаћањем, односно путем интернета. Систем је омогућен у свим основним, вишим и привредним судовима.

1.3.8.18. Побољшање наплате такси по прекршајним пријавама помоћу ИКТ алата

Рок: IV квартал 2020

Активност је у потпуности реализована

Завршена је интеграција правосудног информационог система са државним порталом за електронско плаћање (ePayment+).

1.3.8.19. Континуирано унапређивање е-сервиса и проширење опција везаних за праћење тока судских поступака и доступност других информација о раду правосуђа

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Нема измена. У претходном извештајном периоду, иницирано је спровођење пилот пројекта за симулирање употребе система еСуд модула еИзвршење за сценарио са подношењем предлога за извршење.

У претходном периоду, Министарство правде уз подршку пројекта „ЕУ за правду – подршка за Поглавље 23“ израдило је Регистар издатих и опозваних пуномоћја који је у извештајном периоду пуштен у рад (у даљем тексту: **Регистар**). Наведене активности су, поред плана предметног пројекта садржане и у Акционом плану за спровођење Програма Владе 2020-2022. године.

Регистре примарно у свом раду користе јавни бележници и основни судови који врше послове јавних бележника на подручјима за које још увек нису именовани јавни бележници. Регистар садржи online доступну базу издатих и опозваних пуномоћја, али и чињеницу престанка важења пуномоћја усред смрти физичког или престанка постојања правног лица као властодавца, односно чињенице отказа или опозива пуномоћја. Регистар могу да користе и грађани за сачињавање овлашћења за правне послове који не захтева оверу потписа код јавног бележника.

Вођени даљим јачањем правне сигурности и доступности електронских услуга као посебна функционалност Регистра развијена је технологија помоћу које ће свако заведено пуномоћје генерисати QR код који ће стизати на мејл властодавцу и чијим скенирањем се повлаче подаци из ПДФ електронски потписаног пуномоћја из Регистра, како би друга страна или орган поступања могла да се увери у веродостојност пуномоћја.

Добробити овог система огледају се у омогућавању провере истинитости садржине и статуса пуномоћја који се може аутоматски и у реалном времену променити завођењем отказа пуномоћја, његовог опозива или сужења, односно услед чињенице смрти властодавца односно пуномоћника, али и убрзавање послова правног промета чиме ће властодавац моћи из иностранства да овласти пуномоћника за обављање послова која не захтева оверу потписа код јавног бележника попут подизање средстава са рачуна у банци, уз незаобилазну могућност да пуномоћник у било које време показивањем QR кода може да докаже своје својство без потребе (осим у поступцима где је то изричито предвиђено законом) да прилаже и носи са собом пуномоћје у папирној форми.

У складу са завршним активностима на реализацији израде Регистра пуномоћја Министарство правде је током марта месеца текуће године, уз подршку „Пројекта ЕУ за правду – подршка за

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Поглавље 23“, одржало обуке за јавнобележничке канцеларије и судове на тему ближег упућивања у функционисање Регистра.

Јавни бележници и судови ће Регистру приступати на основу претходно јасно утврђених правила, док ће корисници на његовој јавној компоненти приступати путем система е-управе или директно на адреси: <https://epunomocja.sud.rs/>.

Министарство правде уз подршку „Пројекта ЕУ за правду – подршка за Поглавље 23“ развило **Регистар завештања** (у даљем тексту: Регистар). Развој Регистра је предвиђен Акционим планом за спровођење Програма Владе 2020-2022, а све у сврху даљег јачања правне сигурности.

Регистар примарно у свом раду користе јавни бележници и основни судови и садржи електронску базу судских и јавнобележнички завештања а у оквиру којег се похрањују подаци о поменутих облицима завештања и завештања у електронском облику снабдевена квалификованим електронским потписом. Циљеви који су остварени овим пројектом, поред чувања завештања (судског завештања, јавнобележничког завештања), јесу и евидентирање постојања завештања које је депоновано на чување у суду или код јавног бележника, као и омогућавање претраге органима надлежним за спровођење оставинског поступка чиме ће им бити доступан податак о томе да ли оставилац има завештање и увид у завештање (осим код депоноване форме), на сигуран начин.

1.3.8.20. Унапређење интернет страна свих судова

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује.

Платформа је функционална, спроведена је јавна набавка за њено одржавање и унапређење и судови се обраћају захтевима за подизање својих страница на тој платформи.

1.3.9.1. Анализа нормативног оквира којим се уређују питања: узимање у обзир судске праксе; право на правни лек и надлежности за одлучивања по правним лековима; као и објављивања судских одлука и образложења

Рок: I квартал 2021

Активност није реализована

Стање непромењено у овом извештајном периоду. У претходном периоду планирано је да анализа нормативног оквира који регулише питање узимања у обзир судске праксе буде спроведена након усвајања Уставних амандмана.

1.3.9.2. Измена нормативног оквира, у складу са анализом из активности 1.3.9.1., којим се уређују питања:

- узимање у обзир судске праксе;
- права на правни лек и надлежности за одлучивања по правним лековима
- објављивања судских одлука и образложења

Рок: I квартал 2021

Активност није реализована

Анализа нормативног оквира који регулише питање узимања у обзир судске праксе биће спроведена након усвајања Уставних амандмана. Видети активност 1.3.9.1.

1.3.9.3. Унапређење приступа прописима и судској пракси, путем формирања и унапређење свеобухватних и свима доступних електронских база прописа и судске праксе уз поштовање прописа који уређују тајност података и заштиту података о личности, а имајући у виду одредбе Закона о објављивању закона и других прописа и аката, Закона о Правосудној академији и Закона о уређењу судова

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

ЈП СГ: *Континуирано ажурирање свима доступне електронске базе важећих прописа*

У складу са Законом о објављивању закона и других прописа и аката („Службени гласник РС“, бр. 45/13, 10/23) електронска база Регистар и текстови важећих прописа и других аката у оквиру Правно-информационог система Републике Србије - <http://www.pravno-informacioni-sistem.rs/REG-SEARCH>, која је бесплатно доступна свим грађанима, континуирано се ажурира објављивањем основних и пречишћених текстова прописа праћених линковима ка ПДФ-овима службених гласила у којима се објављују основни текст прописа, измене и допуне, исправке и уставносудске одлуке које утичу на текст прописа. Ова база је дневно ажурна и садржи све важеће прописе Републике Србије. У периоду 1. јануара 2023. године – 31. март 2023. године у наведеној бази објављен је укупно 217 нових прописа и израђено 148 незванично (редакцијски) пречишћених текстова прописа, са припадајућим основним подацима о акту, као и референцама, и то: доносилац, врста документа, датум усвајања, датум објављивања, датум почетка примене, правном претходнику, односно следбенику, основу доношења, повезаним прописима, као и верзији пречишћеног текста, уколико постоји.

Континуирано садржинско унапређивање базе судске праксе

У складу са Законом о објављивању закона и других прописа и аката електронска база судске праксе у оквиру Правно-информационог система, од момента успостављања, континуирано се садржински унапређује јавним саопштавањем одлука судова опште и посебне надлежности Републике Србије, Уставног суда и пресуда Европског суда за људска права које се односе на Републику Србију. У првом кварталу 2023. године у овој бази објављено је укупно 658 судских одлука, тако да у моменту извештавања ова база садржи укупно 34.778 одлука, укључујући сентенце, правне ставове и одговоре суда. У складу са одредбама Закона о заштити података о личности, све одлуке у овој бази саопштавају се у анонимизираним облику.

Садржинско унапређивање осталих електронских база у оквиру Правно-информационог система Републике Србије

База Прописи на енглеском језику у оквиру Правно-информационог система Републике Србије - <http://www.propisi.pravno-informacioni-sistem.rs>, континуирано се ажурира незваничним ауторским преводима најновијих, као и системских закона Републике Србије, који су од значаја у процесу придруживања Европској унији, као и за привредно пословање, на енглески језик. У првом кварталу 2023. године, у бази Прописи на енглеском језику објављен је превод на енглески језик укупно 22 важећа закона, односно измена и допуна закона, тако да је преведено укупно 534 страна текста. Међу преведеним законима су Закон о судијама и Закон о Високом савету судства, који су објављени у „Службеном гласнику РС“, број 10 од 9. фебруара 2023. године.

У оквиру базе Мишљења, модели, литература - <https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/mml-standard-search> у којој су систематизовани: мишљења и други акти настали у раду државних органа и државних и других организација, правна литература, модели аката, и други подаци значајни за тумачење и примену правних норми, у првом кварталу 2023. године објављено је укупно 260 документа (укључујући и правну литературу), тако да у наведеном извештајном периоду база садржи 14.320 резултата. Посебна пажња посвећена је објављивању мишљења, инструкција и

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

других аката надлежних државних органа и организација датим у вези са новим законским решењима чија примена је започела у 2023. години.

ПА: Током извештајног периода, повећан је број пресуда и одлука Европског суда за људска права доступних у бази судске праксе ЕСЈП на језицима региона. Такође је повећан и број веза ка домаћим базама судске праксе (јавна база праксе домаћих судова Врховног касационог суда и јавна база праксе Уставног суда Републике Србије).

1.3.9.4. Јачање капацитета и унапређење ефикасности рада одељења судске праксе

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Врховни касациони суд континуирано одлучује о спорним правним питањима у кривичноправној и грађанскоправној материји, кроз заузете ставове доприноси уједначавању судске праксе.

Врховни касациони суд континуирано одлучује о спорним правним питањима у грађанској материји која судови достављају у конкретним предметима у складу са одредбама Закона о парничном поступку (чл. 180-185) и кроз заузете ставове доприноси уједначавању судске праксе.

Ради уједначавања рада одељења судске праксе у претходном кварталу су одржани заједнички састанци Врховног касационог суда и апелационих судова по кандидованим спорним правним питањима, насталим у поступању апелационих судова: у кривичноправној материји у Новом Саду 24. марта 2023. године; у грађанскоправној материји, у Сремској Каменици, 31.марта 2023. године.

У кривичној материји, апелациони судови кандидују и усаглашавају спорна правна питања, те их достављају Врховном касационом суду, који на седници Кривичног одељења расправља о достављеним правним питањима и о усвојеним закључцима извештава апелационе судове.

У посебној области јачања капацитета ради унапређења судске праксе у поступцима за **накнаду штете жртвама тешких кривичних дела**, доприноси у складу са меродавном Националном стратегијом, континуираној примени *Смерница за унапређење судске праксе у поступцима за накнаду штете жртвама тешких кривичних дела у кривичном поступку*, у сарадњи Врховног касационог суда са Правосудном академијом у текућем извештајном периоду две радионице на тему ратних злочина, у којима је значајан део обуке посвећен заштити и подршци жртвама. Одржана је једна дводневна радионица у Београду, на тему: „Суђења за ратне злочине: Ефикасна комуникација и односи са јавношћу у правосуђу“, за укупно 18 учесника. Такође, одржана је једна дводневна радионица у Београду, на тему: „Суђења за ратне злочине: Међународно хуманитарно право и његова примена у суђењима за ратне злочине у Србији“, за укупно 21 учесника (поред осталих, и из реда судија и судијских помоћника).

У извештајном периоду године настављено је праћење праксе ЕСЈП, кроз учешће у Мрежи највиших судова са ЕСЈП.

1.3.9.5. Унапређење портала судске праксе

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Министарство правде: Израда новог извештаја са овим подацима је у току. Током четвртог квартала, утврђено је да се повећава број одлука у бази. Поред тога, у склопу припрема за нове

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

набавке се анализирају потребе за хардверске капацитете и лиценце ради имплементације развијених модула.

У претходном извештајном периоду установљено је да је иновирани Портал судске праксе доступан на интернет страници <https://sudskapraksa.sud.rs/sudska-praksa>, а поред пресуда, одлука и правних схватања ВКС-а и апелационих судова доступна је и пракса Привредног апелационог суда и Управног суда. Од 2022. године, увођењем међусобних веза база судске праксе је повезана са новоуспостављеном базом тужилачке праксе као и базом праксе Европског суда за људска права чиме је настао комплементарни систем прожет бројним узајамним везама. Што се тиче критеријума претраге на порталу, омогућили смо нову логику која је везана за врсту и висину изречене казне, речи у образложењу, исход пресуде (укинута, потврђена), врсту предмета спора, висину тужбеног захтева итд. Такође, развијена је и логика за коришћење вештачке интелигенције и машинског учења а која омогућава примену вишеструких критеријума при претрази, која је независна од падежа или глаголског облика речи према којој се претражује. Имајући у виду да употреба напредне вештачке интелигенције захтева значајне хардверске ресурсе у наредној години ћемо унапредити серверску опрему и омогућити коришћење ове напредне функционалности као и аутоматизовати у већој мери и сам процес уношења одлука у базу, али и проширити базу одлукама судске праксе из виших судова.

ВКС: Дана 1. фебруара 2023.г. започета је примена новог *Упутства о начину уноса судских одлука у Базу судске праксе*, донетог од стране Председника Врховног касационог суда, којим се прецизније утврђује врста података о судским одлукама, које треба евидентирати, начин њиховог евидентирања, те садржај и форма образаца, установљених за ову сврху.

С тим у вези, настављено је и са применом Плана активности потребних за имплементацију Упутства, који укључује одржавање обука судија и судијских помоћника о коришћењу базе судске праксе, као и обуке администратора база података, и других запослених у ИКТ-служби, те записничара у Служби за коректуру и дактилобиро.

Почев од 1. фебруара 2023. године, упућено је као подршка у Врховни касациони суд 2 свршених корисника основне обуке Правосудне академије Републике Србије, ради **обележавања и уноса одлука у Базу судске праксе**, те **израде предлога за проширење** Отворене листе дескриптора, а у складу са **Планом активности**, који је интегрални део *Упутства о начину уноса судских одлука у Базу судске праксе*.

Сагласно са *Упутством о начину уноса судских одлука у Базу судске праксе* од 14. октобра и **Планом активности**, као његовим саставним делом, у току првог квартала, уз подршку пројекта Савета Европе „Подршка реформи правосуђа у Србији“ одржана је **3. марта 2023.** године, обука за **12 судија и 3 саветника ВКС** о коришћењу функционалности Базе судске праксе која је успостављена у претходном периоду.

Настављен је **унос судских одлука апелационих судова и судова републичког ранга у јединствену Базу судске праксе**.

Број судских одлука у бази судске праксе се тиме континуирано увећава, па је до краја **првог квартала 2023. године** било унетих:

- **395.456** интегралних одлука
- **49.533** анонимизованих одлука
- **139 правних схватања, 65 билтена судске праксе и 55 сентенци**

(Врховног касационог суда, Привредног апелационог суда, Прекршајног апелационог суда, Управног суда и апелационих судова), што је за **укупно 41.786** нових унетих одлука у интегралним верзијама више (са 353.670 на **395.456**), односно за **укупно 2.500** нових унетих **анонимизованих** одлука више (са 47.033 на **49.533**), у односу на претходни извештајни период;

Број унетих одлука по врсти и инстанци судова износи:

- Врховног касационог суда: **12.085** анонимизованих одлука, **38** правних схватања, **25** билтена судске праксе и **14** сентенци;

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

- док је у односу на апелационе судове и судове републичког ранга укупан број унетих одлука увећан и износи:
- Апелационих судова: **102,276** интегралних одлука и **7,245** анонимизованих одлука; те **1** правно схватање, **11** билтена судске праксе и **1** сентенцу;
- Прекршајног апелационог суда: **11,389** интегралних одлука и **25** анонимизованих одлука;
- Привредног апелационог суда: **29,202** интегралних одлука и **2,290** анонимизованих одлука; те **12** правних схватања и **20** билтена судске праксе;
- Управног суда: **240,504** интегралних одлука и **27,888** анонимизованих одлука, те **88** правних схватања, **9** билтена судске праксе и **40** сентенци.
- Врховни касациони суд своје одлуке, правна схватања, сентенце и билтене и даље објављује и на свом сајту (www.vk.sud.rs) у складу са чланом 33, став 2 Закона о уређењу судова ("Сл. гласник РС", бр. 116/2008, 88/2018).

1.3.9.6. Развој интерне базе података за тужилачку праксу, доступност базе података свим јавним тужилаштвима и повезивање са базом података Правосудне академије (Е-Академије) и базом судске праксе

Рок: IV квартал 2021

Активност је у потпуности реализована.

Правосудна академија: Повећан је број међусобних веза са базом судске праксе Врховног касационог суда и базом праксе Републичког јавног тужилаштва, постављањем ажуриране листе пресуда пред ЕСЈП-ом које се односе на Републику Србију, које су означене дескрипторима из отворене листе дескриптора ВКС-а.

РЈТ: Електронска база јавнотужилачке праксе израђена је у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у Србији и доступна је на адреси www.jtpraksa.rjt.gov.rs (за ширу јавност), односно на адреси www.internajtp.jtrs.local за носиоце јавнотужилачке функције. Ова база представља електронски формат публикација кроз који се обезбеђује јединствена јавнотужилачка примена права и формира јавнотужилачка пракса презентовањем изабраних, класификованих јавнотужачких одлука, општих обавезних упутстава Републичког јавног тужиоца, сентенци, публикација, стручних радова, билтена и одлука суда. Циљ успостављања јавнотужилачке праксе је уједначавање рада јавног тужилаштва и усклађивање са судском праксом.

Електронска база садржи отворену листу описних термина (дескриптора) Врховног касационог суда управо ради лакшег повезивања за базом судске праксе. Омогућена је брза и једноставна претрага материјала по великом броју критеријума, попут типа јавног тужилаштва, типа правне материје, врсти одлуке, кључној речи и др.

Потребно је навести да су у циљу развоја предметне базе јавна тужилаштва предузела низ активности: формирано је Одељење за јавнотужилачку праксу у Републичком јавном тужилаштву и Апелационом јавном тужилаштву у Београду, Новом Саду, Крагујевцу и Нишу, док су у Тужилаштву за организовани криминал, Тужилаштву за ратне злочине, свим вишим и основним јавним тужилаштвима одређене контакт особе и тако успостављена мрежа јавнотужилачке праксе. Републичко јавно тужилаштво донело је Правилник о замени и изостављању (анонимизацији и псеудонимизацији) података у јавнотужилачким одлукама, у складу са којим ово тужилаштво, као централни орган за селекцију и редакцију, уноси материјал достављен од стране контакт тачака у базу података јавнотужилачке праксе. Поред тога, израђено је корисничко упутство за електронску базу јавнотужилачке праксе, а у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у Србији и Правосудном академијом одржане се обуке контакт особа за коришћење базе.

1.3.10.1. Доношење нове стратегије за сектор правосуђа за период од 2020-2025, са предлогом мера, до придруживања

Рок: III квартал 2020

Активност је у потпуности реализована.

Стратегија за развој правосуђа за период 2020-2025. године је усвојена у јулу 2020. године. Акциони план за спровођење Стратегије развоја правосуђа за период 2022-2025. године усвојен је на седници Владе дана 31. марта 2022. године.

1.3.10.2. Спровести средњорочну анализу процене утицаја имплементације стратегије из 1.3.10.1 са предлогом корективних мера

Рок: IV квартал 2022

Активност је реализована

Анализа је израђена и достављена је Министарству правде у првом кварталу 2023. године, уз подршку Савета Европе.

1.4. Ратни злочини

1.4.1.1. Праћење спровођења Националне стратегије за процесуирање ратних злочина (2016 – 2020)

Рок: Квартално извештавање

Активност је у потпуности реализована

Наведена Стратегија је истекла. Спровођење се пратило и извештаји су објављени на интернет страници Министарства правде.

1.4.1.2. Образовање радне групе и израда анализе о постигнутих резултата и представљање будућих корака у процесуирању ратних злочина

Рок: I квартал 2021

Активност је у потпуности реализована.

Радна група Министарства правде је израдила Нацрт стратегије, која је усвојена у октобру 2021. године. Подаци о радној групи и процесу израде доступни су на <https://www.mpravde.gov.rs/sr/sekcija/53/radne-verzije-propisa.php>

1.4.1.3. Израда и усвајање новог стратешко-планског документа за процесуирање ратних злочина за период 2020-2024 као вид наставка Националне стратегије за процесуирање ратних злочина 2016-2020

Рок: II квартал 2021

Активност је у потпуности реализована.

Усвојена је Стратегија за процесуирање ратних злочина са пратећим Акционим планом у октобру 2021 у октобру 2021. Подаци о *ex ante* анализи и процесу израде доступни су на <https://www.mpravde.gov.rs/sr/sekcija/53/radne-verzije-propisa.php>

1.4.1.4. Мониторинг спровођења новог стратешко-планског документа за процесуирање ратних злочина за период 2020-2024

Рок: Квартално извештавање, почев од усвајања документа

Активност се успешно реализује

У погледу имплементације Националне стратегије за процесуирање ратних злочина за период од 2021. до 2026. године, од октобра 2022. године израђени су Други и Трећи извештај о спровођењу Националне стратегије за процесуирање ратних злочина и објављени су на интернет страници Министарства правде на српском и на енглеском језику. Састанак Радног тела за праћење спровођења Националне стратегије за процесуирање ратних злочина одржан је у просторијама Министарства правде 13.12.2022. године и том приликом су чланови и усвојили поменуте извештаје. Израђен је четврти извештај о спровођењу Националне стратегије, и тренутно је у припреми нови извештај који би обухватио први квартал 2023. године.

1.4.1.5. Потпуна доступност и олакшан приступ архиве Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију и Механизма за међународне кривичне судове (која се тиче ратних злочина учињених на подручју бивше Југославије, а која садржи документе не само из Србије већ и Босне и Херцеговине, Републике Хрватске, као и опште и посебне оптужбе на којима су тужиоци Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију већ радили), анализу откривених докумената, преко постављених официра за везу на основу пројекта ЕУ којим се обезбеђује да све приоритетне и озбиљне оптужбе за ратне злочине буду на адекватан начин процесуиране у складу са тужилачком стратегијом.

- Идентификовање материјала и доказа Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију и Механизма за међународне кривичне судове који су релевантни за приоритетне случајеве у оквиру активности 1.4.1.3. и предавање пронађених документа и доказа из Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију и Механизма за међународне кривичне судове, Тужилаштву за ратне злочине (добијена је подршка и потписан је меморандум о разумевању)
- Пренос знања и искуства из Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију, путем:
- о Сарадња Тужилаштва за ратне злочине са Међународним кривичним трибуналом за бившу Југославију / Механизмом за међународне кривичне судове у конкретним предметима како би се стекло опште и посебно знање везано за конкретне случајеве, искуство и стратегије тужилаца Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију и Механизма за међународне кривичне судове о прикупљеним доказима и методама њихове употребе (транспарентност се обезбеђује

тако што се информације и искуство прикупљају од независних стручњака-тужилаца);

- Сарадња Тужилаштва за ратне злочине са Међународним кривичним трибуналом за бившу Југославију / Механизмом за међународне кривичне судове на конкретним предметима у којима су пренети докази како би се пренела стратегија, знање и искуство у судској пракси везано за злочине и облике одговорности који се наводе у конкретним случајевима (транспарентност је постигнута путем добијања информација и вештачења независних стручњака)
- *Ad hoc* присуство саветника Тужилаштва за ратне злочине у канцеларијама Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију и Механизма за међународне кривичне судове, у вези националних предмета и анализа списка предмета тужилаштва Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију и развој стратегије за конкретне случајеве који ће бити процесуирани пред Вишим судом у Београду.

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Током извештајног периода сарадња је задржала континуитет. „Официр за везу“ је наставио са упућивањем захтева за помоћ Међународном резидуалном механизму за кривичне судове (МРМКС) за потребе конкретних предмета. У извештајном периоду упућено је 13 захтева за помоћ. Од тога, одговорено је на 8 захтева, док се чекају одговори на преостале захтеве.

Обрађивачи предмета континуирано врше претрагу архиве и доказног фонда МРМКС путем Electronic disclosure sistema. Планира се са наставком обуке запослених у Тужилаштву у правцу унапређења знања у погледу коришћења ЕДС базе података.

За наредни квартал планирано је одржавање редовног полугодишњег састанка са представницима Тужилаштва Међународног резидуалног механизма.

1.4.1.6. Јачање капацитета Тужилаштва за ратне злочине избором заменика тужиоца и запослених / премештај тужилачких помоћника

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

У односу на претходни период, нема измена. Током 2021. године 2 заменика су из јавних тужилаштава опште надлежности упућена у Тужилаштво за ратне злочине на основу одлуке Републичког јавног тужиоца. Тренутно функцију заменика у овом тужилаштву обавља 11 лица. Тужилаштво је отпочело са активностима у правцу запошљавања додатног броја запослених, између осталог и тужилачких помоћника.

1.4.1.7. Континуирана/даља имплементација система тренинга и обука из области међународног кривичног права за судије и тужиоце:

- Почетна обука за новоизабране и новозапослене у државним органима који се баве ратним злочинима;

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

- **Континуирана обука за судије и тужиоце у складу са Националном и тужилачком стратегијом (укључујући најновији развој Међународног кривичног права)**

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује.

ПА: У првом кварталу 2023. године, Правосудна академија је, организовала један онлајн семинар на тему: „Обука о дигиталним доказима“, за укупно 95 учесника, где је циљ обуке био упознавање са кључним елементима дигиталних доказа, дигиталном форензиком, прибављањем и анализом дигиталних материјала. Такође, одржана је и једна петодневна радионица у Београду на тему: „Дигиталне вештине у истрагама организованог криминала“, на којој се радило на унапређењу истрага усмерених на организационе криминалне групе, путем унапређења скупљања, евалуације, обједињавања, анализе и дистрибуције информација из онлајн извора, ради борбе против свих видова криминала.

ТРЗ: Запослени у Тужилаштву су похађали обуку на тему примене међународног хуманитарног права у суђењима за ратне злочине, која је одржана 23. и 24. марта 2023. године у организацији Мисије ОЕБС и Правосудне академије. Дана 30. марта 2023. године представници овог Тужилаштва узели су учешће у CEPOL вебинару на тему “Употреба доказа са бојног поља у процесуирању страних терористичких бораца”.

1.4.1.8. Континуирано унапређивање и редовно ажурирање интернет странице Тужилаштва за ратне злочине, како би се омогућило јавности да прати када и које активности Тужилаштво за ратне злочине спроводи у вези са конкретним кривичним пријавама

Рок: Континуирано и како се активности дешавају

Активност се успешно реализује

Интернет страница Тужилаштва за ратне злочине се редовно ажурира уношењем нових релевантних информација у циљу приближавања јавности рада овог Тужилаштва. Редовно се, по усвајању, објављују извештаји о спровођењу релевантних стратешких докумената чија је имплементација у надлежности овог Тужилаштва, а доступан је и линк за приступ кварталним извештајима о спровођењу ревидираног Акционог плана за Поглавље 23.

1.4.1.9. Објављивање извештаја Тужилаштва за ратне злочине, у складу са унапред утврђеном методологијом извештавања, који су доступни јавности, а који садрже шта је учињено у погледу свих кривичних оптужби од 2005. године, како би се испитало и представило да ли су све оптужбе за ратне злочине адекватно истражене. (иста активност 1.4.3.5.)

Активност се успешно реализује

Сачињен је нацрт извештаја о оптужбама за 2022. годину, са фокусом на случајевима везаним за високорангиране учиниоце. Извештај ће у најскоријем року бити објављен на интернет страници Тужилаштва.

1.4.2.1. Објављивање и праћење спровођења закључака са конференција организованих у региону на тему сразмерности одмеравања казни и политику кажњавања у складу са стандардима међународног кривичног закона

Рок: Континуирано

Активност је делимично реализована

Нема измена у односу на претходни извештајни период. На иницијативу Тужилаштва, а у организацији Мисије ОЕБС у Републици Србији у претходном кварталу одржан је регионални састанак на ком је главна тема била казнена политика у поступцима за ратне злочине, правни оквир и пракса судова, тужилаштва и перспектива одбране, са посебним освртом на сразмерност у одмеравању казни у овим поступцима. Састанку су присуствовали представници регионалних тужилаштва, судова и адвокатуре.

1.4.2.2. Израда и дисеминација извештаја судске праксе Вишег суда у Београду, Апелационог суда у Београду и Врховног касационог суда у погледу праксе изрицања казни у предметима ратних злочина у Србији, намењени судијама, тужиоцима и адвокатима

Рок: Континуирано, годишње и по потреби

Активност се успешно реализује

Активност се континуирано одвија.

Дисеминацији судске праксе, те **јачању капацитета** ради унапређења рада судова и одељења судске праксе у **области процесуирања ратних злочина**, допринело се кроз наставак сарадње судства са партнерским међународним организацијама, у оквиру пројекта „*Подрица јачању владавине права у Републици Србији (ЕУ за борбу против корупције и за основна права)*“, који Мисија ОЕБС-а у Србији спроводи (од јануара 2022. године), у делу који се тиче праћења суђења за ратне злочине и транзиционе правде.

У области обуке ради доприноса дисеминацији судске праксе у вези са предметима ратних злочина у Србији, намењене судијама, судијским помоћницима и др. у сарадњи Врховног касационог суда са Правосудном академијом, одржане су у текућем извештајном периоду две радионице на тему ратних злочина, у којима је значајан део обуке посвећен заштити и подршци жртвама.

Одржана је једна дводневна радионица у Београду, на тему: „Суђења за ратне злочине: Ефикасна комуникација и односи са јавношћу у правосуђу“, за укупно 18 учесника.

Такође, одржана је једна дводневна радионица у Београду, на тему: „Суђења за ратне злочине: Међународно хуманитарно право и његова примена у суђењима за ратне злочине у Србији“, за укупно 21 учесника (из реда судија, судијских помоћника и других представника правосуђа).

1.4.3.1. Праћење спровођења Националне стратегије за процесуирање ратних злочина (2016 – 2020)

Рок: Квартално извештавање

Активност је у потпуности реализована.

Наведена Стратегија је истекла. Спровођење се пратило и извештаји су објављени на интернет страници Министарства правде.

1.4.3.2. Образовање радне групе за израду анализе постигнутих резултата у примени Националне стратегије за процесуирање ратних злочина и дефинисање даљих корака

Рок: I квартал 2021

Активност је у потпуности реализована.

Радна група Министарства правде је израдила Нацрт стратегије, која је усвојена у октобру 2021. године. Подаци о радној групи и процесу израде доступни су на <https://www.mpravde.gov.rs/sr/sekcija/53/radne-verzije-propisa.php>

1.4.3.3. Израда и усвајање новог стратешко-планског документа за процесуирање ратних злочина за период 2020-2024 као вид наставка Националне стратегије за процесуирање ратних злочина 2016-2020

Рок: II квартал 2021

Активност је у потпуности реализована.

Усвојена је Стратегија за процесуирање ратних злочина са пратећим Акционим планом у октобру 2021 у октобру 2021. Подаци о *ex ante* анализи и процесу израде доступни су на <https://www.mpravde.gov.rs/sr/sekcija/53/radne-verzije-propisa.php>

1.4.3.4. Мониторинг спровођења новог стратешко-планског документа за процесуирање ратних злочина за период 2020-2024

Рок: Квартално извештавање почев од усвајања документа

Активност се успешно реализује.

У погледу имплементације Националне стратегије за процесуирање ратних злочина за период од 2021. до 2026. године, од октобра 2022. године израђени су Други и Трећи извештај о спровођењу Националне стратегије за процесуирање ратних злочина и објављени су на интернет страници Министарства правде на српском и на енглеском језику. Састанак Радног тела за праћење спровођења Националне стратегије за процесуирање ратних злочина одржан је у просторијама Министарства правде 13.12.2022. године и том приликом су чланови и усвојили поменуте извештаје. Израђен је четврти извештај о спровођењу Националне стратегије, док је извештај за први квартал 2023. године тренутно у изради.

1.4.3.5. Праћење спровођења Тужилачке стратегије за истрагу и гоњење ратних злочина у Републици Србији 2018 – 2023

Рок: Квартално

Активност се успешно реализује

Извештај о спровођењу Тужилачке стратегије за 3. и 4. квартал 2022. године благовремено је сачињен. Извештај је доступан на интернет страници Тужилаштва за ратне злочине.

Најважније активности које су приказане у извештају чине саставни део годишњег извештаја о раду овог Тужилаштва, који се прослеђује Републичком јавном тужилаштву.

1.4.4.1. Активности усмерене на стварање и побољшање служби за подршку и помоћ сведоцима и оштећенима на националном нивоу, базиране на претходним анализама и узимајући у обзир већ успостављене службе за подршку и помоћ оштећенима у судовима и јавним тужилаштвима

Рок: Континуирано

Активност је делимично реализована

Стање непромењено, али је Влада Републике Србије, 22. априла 2021. године, донела одлуку о оснивању Координационог тела за подршку жртвама кривичних дела и сведоцима у кривичним поступцима, чији је задатак континуирано праћење и унапређивање подршке жртвама кривичних дела и сведоцима у кривичним поступцима укључујући и праћење примене Националне стратегије за остварење права жртава и сведока са пратећим Акционим планом. Координационо тело је до сада одржало један састанак.

У сарадњи са Мисијом ОЕБС у Србији у оквиру ЕУ пројекта под називом „Подршка жртвама и сведоцима кривичних дела у Србији“ Виши судови у Београду, Новом Саду, Крагујевцу, Нишу и Новом Пазару добили су посебно опремљене просторије у којима ће бити омогућено сведочење путем аудио-видео линка. Такође, у сарадњи са мисијом ОЕБС-а у Републици Србији израђени су обрасци за извештавање што ће омогућити да се реализује мониторинг примене Националне стратегије

У циљу подстицања имплементације стратегије, Министарство правде је у 1. кварталу 2022. године изменило Правилник о систематизацији, одређујући запослено лице (1) за рад на активностима координације у вези са успостављањем мреже служби за подршку жртвама. Састанак Координационог тела за праћење Стратегије одржан је 22. марта 2022. године. Пројекат „Подршка жртвама и сведоцима кривичних дела“ наставиће да пружа подршку у имплементацији Стратегије.

Министарство правде је тренутно у поступку доношења новог Акционог плана за спровођење Националне стратегије за остваривање права жртава и сведока кривичних дела у Републици Србији, за период 2023-2025. године, и очекује се да ће поменути документ ступити на снагу у току 2. квартала 2023. године

1.4.4.2. Усвојити адекватне прописе за ефикасну примену мере заштите Промене идентитета, у смислу члана 45 Закона о програму заштите учесника у кривичном поступку

Рок: II квартал 2021

Активност није реализована

Активност је усмерена на усвајање прописа за ефикасну примену мере заштите Промене идентитета (члан 45.) у циљу доношења подзаконског акта из члана 45. Закона о Програму заштите учесника у кривичном поступку. Сходно овој иницијативи, Министарство правде, у чијој

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

надлежности је доношење прописа у вези са Програмом заштите учесника у кривичном поступку, поверило је Правосудној академији координацију са представницима надлежних органа државне управе. Учешће представника надлежних министарстава због тога што се мера заштита промене идентитета материализује издавањем одговарајућих исправа, у поступку који се не разликује од поступка издавања оригиналне личне исправе или документа пред надлежним органом. Јединица за заштиту је током фебруара 2022. године, сачинила радну верзију Правилника о начину издавања исправа и докумената, као и о начину уношења података у службену евиденцију у поступку промене идентитета. Међутим, још увек није дошло до конкретних резултата по овом питању.

1.4.4.3. Даље јачање капацитета Тужилаштва за ратне злочине и попуњавање радних места психолога у Тужилаштву за ратне злочине који ће се бавити жртвама и сведоцима када постоји потреба, а у складу са спровођењем Тужилачке стратегије за истрагу и гоњење ратних злочина у РС

Рок: IV квартал 2020

Активност је у потпуности реализована

Радно место психолога је попуњено у јануару 2021. године.

1.4.4.4. Побољшати административне капацитете Јединице за заштиту Министарства унутрашњих послова кроз обуке

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

ТРЗ: Видети активност 1.4.5.1.

МУП: Јединица за заштиту је у извештајном периоду спроводила редовне обуке у складу са планом и програмом стручног усавршавања припадника Јединице. Обуке су се састојале из теоријске наставе у вези са законодавним оквиром као и практичне обуке гађања и тактичког поступања.

У периоду 06-07. фебруар 2023. године, у Београду одржана је радионица: "Ефикасна комуникација и односи са јавношћу у правосуђу", у организацији Мисије ОЕБС. Мисија ОЕБС у Србији спроводи пројекат: "подршка јачању владавине права у Р. Србији", компонента "Подршка праћењу домаћих суђења за ратне злочине (фаза 3) " уз финансијску помоћ ЕУ. Обуку је похађало шест припадника Јединице за заштиту.

1.4.4.5. Јачање кадровских капацитета Јединице за заштиту Министарства унутрашњих послова повећањем броја особља и укључивања стручњака за психологију и друштвене науке из других полицијских одељења

Рок: I квартал 2021

Активност се успешно реализује

Број систематизованих радних места у Јединици за заштиту у односу на претходни период

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

извештавања је непромењен и износи 62, као и број запослених који износи 56.

У извештајном периоду нема расписаних интерних и јавних конкурса за попуну радних места у Јединици за заштиту као ни реализованих пријема на одређено и неодређено време.

1.4.4.6. Усвајање Националне стратегије за остваривање права жртава и сведока кривичних дела, са пратећим Акционим планом

Рок: III квартал 2020

Активност је у потпуности реализована

Национална стратегија за остваривање права жртава и сведока кривичних дела у Републици Србији за период 2020-2025. године, усвојена је на седници Владе 30. јула 2020. године и донет је и пратећи акциони план. Тренутно је у току доношење новог Акционог плана за период 2023-2025. година.

1.4.4.7. Пуна примена и редован мониторинг примене Националне стратегије за остваривање права жртава и сведока са пратећим Акционим планом, посебно у погледу примене јачих процесних гаранција жртава и сведока за ратне злочине

Рок: Квартално извештавање

Активност се успешно реализује

У претходном извештајном периоду, основана је Радна група за израду Акционог плана за спровођење Националне стратегије за остваривање права жртава и сведока кривичних дела у Републици Србији, за период 2023-2025. године. Ова Радна група основана је са циљем израде поменутог Акционог плана за период од наредне две године, будући да је претходни Акциони план истекао. Радна група састављена је од представника Државног већа тужилаца, Високог савета судства, Правосудне академије, Врховног касационог суда, Републичког јавног тужилаштва, Министарства унутрашњих послова, представника Вишег суда – Службе за помоћ и подршку оштећенима и сведоцима, представника адвокатуре, научне заједнице и представника цивилног сектора. Први састанак Радне групе одржан је 29. новембра 2022. године, док је наредни радни састанак, уз подршку ОЕБС-а, одржан 16. и 17. јануара 2023. године у Вршцу. Дана 28. Фебруара 2023. године одржан је округли сто у оквиру јавне расправе, уз подршку ОЕБС-а на којем су чланови Радне групе, представници државних органа, цивилног друштва и адвокати износили своје коментаре и сугестије на текст Предлога акционог плана. Поменути документ је тренутно у процедури доношења, а јавна расправа је окончана 5. марта 2023. године.

1.4.4.8. Успостављање мреже служби на нивоу целе земље за подршку жртвама, сведоцима и оштећеним у истрази и свим фазама кривичног поступка

Рок: Консултовати рок из Националне стратегије за остваривање права жртава и сведока са пратећим Акционим планом

Активност је делимично реализована

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Нема нових информација. Међутим, Акциони план предвиђа детаљну динамику успостављања мреже. У сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у Србији, у оквиру пројекта ЕУ под називом „Подршка жртвама и сведоцима кривичних дела у Србији“, Вишем суду у Београду, Новом Саду, Крагујевцу, Нишу и Новом Пазару додељене су посебно опремљене просторије у којима се сведочења биће обезбеђено путем аудио - видео линка. Такође, у сарадњи са мисијом ОЕБС-а у Републици Србији, припремљени су обрасци извештавања који ће омогућити праћење спровођења Националне стратегије. Такође, у Вишем суду у Врању постоји посебна просторија за жртве и сведоке, са одговарајућом опремом, добијеном донацијама Мисије ОЕБС-а у Србији и Владе Норвешке. Видети активност 3.5.1.18.

1.4.4.9. Спровођење обука судија, јавних тужилаца и полицијских службеника на тему примене минималних стандарда у вези права, подршке и заштите жртва у складу са чланом 25 Директиве 2012/29/EU

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује.

Током извештајног периода, у првом кварталу 2023. године, Правосудна академија је спровела две радионице на тему ратних злочина, у којима је значајан део обуке посвећен заштити и подршци жртвама. Одржана је једна дводневна радионица у Београду, на тему: „Суђења за ратне злочине: Ефикасна комуникација и односи са јавношћу у правосудју“, за укупно 18 учесника (туžilачки помоћници и полицијски службеници). Такође, одржана је једна дводневна радионица у Београду, на тему: „Суђења за ратне злочине: Међународно хуманитарно право и његова примена у суђењима за ратне злочине у Србији“, за укупно 21 учесника (тужиоци, тужилачки помоћници, судије и судијски помоћници).

1.4.5.1. Организовање округлих столова и предавања за запослене у Министарству унутрашњих послова (Службе за откривање ратних злочина и Јединице за заштиту) на тему „Основи комуникације са медијима“

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

ТРЗ: На иницијативу Тужилаштва за ратне злочине дана 06. и 07. марта 2023. године Мисија ОЕБС у Републици Србији организовала је дводневну обуку - радионицу на тему ефикасне комуникације и односа са јавношћу у правосудју.

У радионици су, поред представника ТРЗ, учешће узели представници МУП-а - Јединице за заштиту и Службе за откривање ратних злочина, а иста је реализована кроз активну презентацију ове теме од стране представника новинарске професије и портпарола Вишег суда у Београду, те пренос и размену искустава свих поменутих учесника.

МУП: Активност се успешно спроводи. У организацији ОЕБС-Мисије у Републици Србији, у оквиру пројекта „Подршка праћењу домаћих суђења за ратне злочине“, одржана је дводневна радионица у Београду, 6-7. фебруара 2023. године, на тему „Ефикасна комуникација и односи са јавношћу“, на којој су одржале предавање Љубица Гојгић, новинарка и Татјана Матић, координатор за медије Вишег суда у Београду. На радионици је учествовало 5 припадника Службе.

1.4.5.2. У складу са одредбама Националне стратегије (активност 1.4.1.1.) одредбе о приступу поверљивим информацијама и њихово поштовање у надлежним институцијама измењени где је потребно и појачана контрола над имплементацијом тих одредби

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује.

У извештајном периоду приступило се додатним активностима у циљу доследне имплементације Закона о тајности података и у вези са тим, доношења посебних аката од стране надлежних органа. Такође, и даље се примењују релевантни позитивни прописи који омогућавају заштиту података од неовлашћеног приступа, објављивања и злоупотреба. На акте Тужилаштва који се достављају заинтересованим лицима и на оне који се објављују на интернет страници Тужилаштва, примењују се одредбе Правилника о анонимизацији оптужница у Тужилаштву за ратне злочине, као и Закона о приступу информацијама од јавног значаја и Закона о заштити података о личности.

Борба против корупције

2.1. Спровођење анти-корупцијских мера

2.1.1.1. Припремити и усвојити Оперативни план за спречавање корупције у областима од посебног ризика

Рок - II квартал 2021. године

Активност је у потпуности реализована.

Активност је претходно успешно реализована. На 83. седници одржаној 30. септембра 2021. године, Влада је на предлог Министарства правде усвојила Закључак о усвајању Оперативног плана за спречавање корупције у областима од посебног ризика.

2.1.1.2. Донети Одлуку о оснивању Координационог тела за спровођење Оперативног плана за спречавање корупције у областима од посебног ризика

Рок- II квартал 2021. године

Активност је у потпуности реализована.

Активност је претходно успешно реализована. Влада је усвојила Одлуку о оснивању Координационог тела за спровођење Оперативног плана за спречавање корупције у областима од посебног ризика 25. новембра 2021. године.

2.1.1.3. Одржавање редовних састанака Координационог тела у складу са новом Одлуком (активност 2.1.1.2.). Састанци Координационог тела су отворени за јавност и учешће Организација цивилног друштва

Рок- Континуирано

Активност није реализована

У извештајном периоду није било састанака Координационог тела за спровођење Оперативног плана за спречавање корупције у областима од посебног ризика. Имајући у виду да је Оперативни план престао да важи 31.12.2022. године, састанци Координационог тела неће бити сазивани.

2.1.2.1. Влада разматра извештаје Савета за борбу против корупције на својим седницама и узима их у обзир у највећој могућој мери. Савет је позван на седнице Владе када се расправља о извештају да представи главне налазе из извештаја

Рок - Континуирано

Активност није реализована

Савет је у I кварталу 2023. године урадио Извештај о девастацији Београдске тврђаве као споменика културе од изузетног значаја за Републику Србију. Савет нема повратну информацију да ли је Влада РС разматрала препоруке и закључке из овог Извештаја.

2.1.2.2. Усвојити нову Одлуку Владе РС којом се регулише рад Савета за борбу против корупције, у складу са спроведеном анализом „Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије у светлу најбољих пракси у Европској унији „ израђеном у оквиру пројекта IPA 2013 „Превенција и борба против корупције“

Рок- II квартал 2021. године

Активност није реализована

Нема нових информација у извештајном периоду.

**2.1.2.3. Обезбедити активно учешће Савета за борбу против корупције у законодавном процесу, кроз чланство у радним групама за доношење и измене закона који према оцени Савета имају коруптивни ризик, на иницијативу Савета, односно органа овлашћених за предлагање закона
Чланови Савета активно учествују у раду радних група**

Рок – Континуирано

Активност се делимично реализује

Савет је укључен у три имплементационе групе и то:

1.Имплементациона група одговорна за координацију спровођења активности будуће Националне стратегије за борбу против корупције и пратећег акционог плана

2.Имплементациона група одговорна за координацију спровођења мера и активности за спречавање корупције у областима приватизације јавних набавки, мере 3.3. „Приватизација“ и 3.4. „Јавне набавке“

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

3.Имплементациона група одговорна за координацију спровођења активности за спречавање корупције у области локалне самоуправе предвиђених мером 3.2. „ Локална самоуправа“

2.1.2.4. Републичко јавно тужилаштво разматра извештаје Савета са становишта евентуалне кривичне одговорности и усмерава надлежним тужилаштвима на поступање, прати и извештава

Рок – Континуирано

Активност се успешно реализује

Савет за борбу против корупције се није састао са Републичким јавним тужилаштвом у I кварталу 2023. године.

Републичко јавно тужилаштво разматра извештаје Савета за борбу против корупције, усмерава их надлежним тужилаштвима и прати поступање.

Извештај о поступању јавних тужилаштава по извештајима Савета за борбу против корупције за 2022. годину је сачињен.

2.1.2.5. Додатно ојачати буџетске и кадровске капацитете Савета за борбу против корупције

Рок- II квартал 2021. Године

Активност није реализована

Нема информација у извештајном периоду.

2.1.3.1. Изменити правни оквир за борбу против корупције узимајући у обзир препоруке „Анализе анти-коруптивног законодавства о усклађености са правом ЕУ и међународним стандардима“, спроведеном у оквиру ИПА 2013 пројекта „Превенција и борба против корупције“

Рок: IV квартал 2021. године

Активност је успешно реализована.

Активност је претходно успешно реализована. Народна скупштина усвојила је дана 23.9.2021. године Закон о изменама и допунама Закона о спречавању корупције у циљу даљег усаглашавања са ГРЕКО препорукама.

2.1.4.1. Донети Одлуку о оснивању Координационог тела за спровођење Оперативног плана за спречавање корупције у областима од посебног ризика (активност 2.1.1.2.)

Рок - II квартал 2021. године

Активност је у потпуности реализована

Активност је претходно успешно реализована. Влада је усвојила Одлуку о оснивању Координационог тела за спровођење Оперативног плана за спречавање корупције у обласнима од посебног ризика 25. новембра 2021. године.

2.2. Превенција корупције

2.2.1.1. Праћење примене новог Закона о спречавању корупције и поступања свих државних органа по новом Закону о спречавању корупције

Рок - Континуирано, једном годишње

Активност се успешно реализује

Применом Закона о спречавању корупције решена су укупно 164 захтева.

Донето је 12 решења којима је одбијен захтев јавног функционера за вршење друге јавне функције, односно за обављање другог посла или делатности.

У три поступка у току је поступак по жалби.

У седам поступака решење није коначно, достава у току.

У два поступка у току је рок за поступање јавног функционера (да достави доказ да је престао са вршењем једне од јавних функција).

Применом Закона о спречавању корупције јавним функционерима донето је укупно 13 решења којима је утврђена повреда Закона о спречавању корупције и изречено је 12 мера и једно решење којим се утврђује престанак друге јавне функције по сили закона (чл. 56. ст. 8).

Од укупно 12 мера изречено је:

- 11 мера опомене и

- једна мера јавног објављивања одлуке о повреди закона.

Од изречених мера опомене, пет мера је било са налогом јавном функционеру, у тим поступцима решење није коначно (није протекао рок за жалбу, достава решења у току).

По коначности и извршности решења којима је изречена мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције, донетих у ранијем периоду, послате су три иницијативе-дописа органима јавне власти надлежним за разрешење јавног функционера. У два поступка у току је рок за поступање, а у једном поступку је прихваћена иницијатива и јавни функционер је разрешен са јавне функције (секретар скупштине града).

Решење којим је утврђен престанак друге јавне функције по сили закона није коначно, у току је достава решења.

У извештајном периоду број поднетих извештаја о имовини и приходима јавних функционера износи 1.534, број органа јавне власти, који су АСК обавестили о ступању на/престанку јавне функције износи 577, а три правна лица су обавестила АСК о учешћу у поступку јавне набавке, приватизације или другом поступку, чији је исход закључење уговора са органом јавне власти. У домену пријаве имовине, изречено је 38 мера опомене због недостављања извештаја у законом прописаном року по ступању на или престанку јавне функције и три мере јавног објављивања одлуке о повреди закона.

У извештајном периоду АСК је у поступку провере извештаја о имовини и приходима јавних функционера покренула 11 поступака ради одлучивања о томе да ли је дошло до повреде Закона о спречавању корупције, изречено је шест мера опомене и поднето је шест захтева за покретање прекршајног поступка.

АСК је закључила Споразум о сарадњи са Народном банком Србије са циљем електронске размене података из регистара које води Народна банка Србије. Овим споразумом уређује се сарадња између АСК и Народне банке Србије са циљем електронске размене података из Јединственог

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

регистра текућих и других рачуна правних и физичких лица, Јединственог регистра сефова, Јединственог регистра корисника новчане дознаке и Евиденције ималаца виртуелних валута, које води Народна банка Србије, а који су АСК потребни за проверу извештаја о имовини и приходима које поднесу јавни функционери.

99% институција које су биле у обавези да израде план интегритета у трећем циклусу, испунило је ову законску обавезу. У току је фаза спровођења усвојених планова интегритета.

Када је реч о обукама о етици и интегритету у првом кварталу 2023. године било је 3.066 полазника обука о етици и интегритету, а њих 2.424 је успешно окончало обуку у наведеном периоду. Поред тога, 1.630 полазника којима је налог креиран у 2022. години је такође завршило обуку у извештајном периоду.

2.2.1.3. Континуирана специјализована обука запослених у Агенцији за борбу против корупције ради примене новог Закона о спречавању корупције и Закона о лобирању

Рок - Континуирано, почевши од усвајања новог Закона о спречавању корупције и Закона о лобирању

Активност се успешно реализује.

Деветоро представника АСК боравили су у студијској посети Литванији, организованој у оквиру Пројекта „Подршка јачању владавине права у Републици Србији“ (ЕУ за борбу против корупције и основна права). Посета је била усмерена на стицање додатних знања о механизмима спречавања корупције у Литванији, као и размену искуства са сродним институцијама у овој области. Састанци су одржани са представницима Специјалне истражне службе, Главне комисије за етику и Министарства унутрашњих послова. Теме о којима се дискутовало односиле су се на процену ризика корупције, процену ризика корупције у прописима, интегритет, аналитичке алате, јачање свести о штетности корупције, координацију и праћење спровођења антикорупцијских мера, сукоб интереса и лобирање.

У оквиру истог пројекта одржана је трећа експертска мисија Специјалне истражне службе Литваније, која је била усмерена на представљање искустава Специјалне истражне службе Литваније у домену стратешког планирања, као и дефинисање препорука за израду новог Стратешког плана АСК. На састанцима је учествовало 10 представника Агенције.

Троје запослених у АСК похађали су обуку о трендовима у дигиталним преварним радњама у организацији Deloitte Србија.

Један запослени у АСК стекао је сертификат за овлашћеног истражитеља превара, у организацији Министарства правде САД.

2.2.1.4. Прилагодити софтвер за извештавање о Националној стратегији за борбу против корупције и Акционом плану за њено спровођење тако да одговара потребама праћења релевантних мера из Ревидираног Акционог плана за Поглавље 23, и редовно одржавати софтвер

Рок- За прилагођавање софтвера - IV квартал 2020. године

За одржавање – континуирано

Активност се успешно реализује

Отклоњени су идентификовани недостаци у апликацији за извештавање, која се редовно одржава. АСК истовремено прикупља податке и путем електронске поште и дописа.

2.2.1.5. Прилагодити софтвер за извештавање о Ревидираном Акционом плану за Поглавље 23 тако да одговара потребама праћења Оперативног плана за спречавање корупције у рањивим областима

Рок - III квартал 2021. године

Активност није реализована

Софтвер није у потпуности прилагођен.

2.2.1.6. Технички унапредити постојећу софтверску апликацију која се односи на планове интегритета

Редовно одржавати софтверску апликацију

Рок- За ажурирање- IV квартал 2021. године

За одржавање софтвера – континуирано

Активност се успешно реализује.

Активност је спроведена у потпуности и софтвер се одржава.

2.2.1.7. Израдити видео туторијале за трећи циклус развоја, имплементације и извештавања о спровођењу планова интегритета

Рок - IV квартал 2021. године

Активност је успешно реализована

Активност је раније успешно реализована. Завршени су видео туторијали за трећи циклус израде, спровођења и извештавања о спровођењу планова интегритета и доступни су на следећем линку: <https://youtu.be/NE2ZNFd-mgM>.

2.2.1.8. Мултидисциплинарни тренинзи и радионице са институцијама које интензивно сарађују са Агенцијом за борбу против корупције, укључујући и тренинге за новинаре

Рок – Континуирано

Активност се успешно реализује

АСК је у извештајном периоду одржала две обуке на тему „ III циклус израде и спровођења плана интегритета“ коју је похађало 17 учесника (директора, заменика директора, руководиоца организационих јединица здравствених установа, основних и средњих школа, јавних предузећа, локалних самоуправа).

АСК је одржала је једну обуку на даљину за представнике институција из система просвете, јавних предузећа, здравства и локалне самоуправе, о појму, значају израде плана интегритета и начину његове израде. Обуци је присуствовало 22 учесника.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

АСК је у Скупштини града Ужице одржала и предавање о процени ризика корупције у прописима јединица локалне самоуправе, на којем су представници јединица локалне самоуправе Златиборског управног округа, надлежни за доношење прописа, упознати са надлежностима АСК у области процене ризика корупције у прописима и деловима Методологије за процену ризика корупције у прописима, који су од значаја за израду прописа локалне самоуправе. Присутствовало је 16 представника локалних самоуправа.

АСК је 21. марта у Ужицу одржала тренинг за новинаре и представнике цивилног друштва на којем су представљене надлежности из области контроле финансирања политичких активности и процене ризика корупције у прописима. Присутствовали су представници пет медијских кућа и три организације цивилног друштва.

У извештајном периоду АСК је одржала и обуку о примени Методологије за процену ризика корупције у областима које су предмет стратешких докумената за борбу против корупције члановима радне групе за израду нацрта Националне стратегије за борбу против корупције за период од 2023-2028. године и пратећег Акционог плана. Обуку су похађала 32 учесника.

2.2.1.9. Одржавати радионице са надлежним скупштинским одбором у циљу праћења препорука Агенције укључујући и тренинг о етици и интегритету за народне посланике

Рок- Континуирано

Активност се успешно реализује

На седници одржаној 27. фебруара 2023. године Народна скупштина донела је Закључак поводом разматрања редовног годишњег извештаја АСК за 2021. годину и Извештаја о спровођењу активности из Ревидираног Акционог плана за поглавље 23-Потпоглавље Борба против корупције.

У првом кварталу 2023. године нису одржане радионице са надлежним скупштинским одбором, а ни тренинзи о етици и интегритету за народне посланике.

2.2.2.1. Изменити Закон о финансирању политичких активности тако да се јасно утврде и разграниче обавезе Агенције, ДРИ и других органа у поступку контроле политичких активности и субјеката и прецизно утврде обавезе и механизми за транспарентност финансирања политичких субјеката у складу са квалитативном анализом примене одредаба Закона о финансирању политичких активности.

Осигурати да измене закона обухвате јачање капацитета Агенције за борбу против корупције тако да добије све неопходне информације о финансијским токовима

Рок - IV квартал 2020. године

Активност је у потпуности реализована.

Активност је у потпуности реализована доношењем Закона о финансирању политичких активности („Службени гласник РС“, бр. 14/22) и његовим ступањем на снагу 8.2.2022. године.

2.2.2.2. Прописати да се програмом ревизије обавезно обухвати ревизија парламентарних политичких странака на републичком нивоу и уведе обавеза директора Пореске управе да у годишњи или ванредни план пореске контроле обавезно уврсти даваоце финансијских средстава и других услуга политичким субјектима у складу са извештајем Агенције о финансирању политичких активности и субјеката

Рок - IV квартал 2020. године

Активност је у потпуности реализована.

Активност је у потпуности реализована доношењем Закона о финансирању политичких активности („Службени гласник РС“, бр. 14/22) и његовим ступањем на снагу 8.2.2022. године.

2.2.2.3. Праћење примене Закона о финансирању политичких активности, укључујући и примену одвраћајућих мера

Рок . Континуирано

Активност се успешно реализује

Републичко јавно тужилаштво прати поступање јавних тужилаштва у предметима формираним на основу кривичних пријава у вези са кршењем одредби Закона о финансирању политичких активности и о томе обавештава Агенцију за спречавање корупције. О поступању јавних тужилаштва у предметима из ове области сачињавају се шестомесечни извештаји, током јануара и јула.

У јануару 2023. године Агенцији за спречавање корупције достављен је извештај о поступању јавних тужилаштва по кривичним пријавама/извештајима Агенције у вези са кршењем одредби Закона о финансирању политичких активности.

Поднето је 13 захтева за покретање прекршајног поступка због повреде Закона о финансирању политичких активности; донете су две мере упозорења због повреде наведеног закона; донета су четири решења о губитку права на добијање средстава из јавних извора. Поднет је један коначни извештај о трошковима изборне кампање; поднета су 33 годишња извештаја о финансирању политичких субјеката са обрасцима за 2022. годину.

Извршена је суштинска контрола 10 поднетих годишњих извештаја о финансирању политичких субјеката за 2021. годину. Објављен је План контроле годишњих извештаја о финансирању политичких субјеката за 2022. годину, који је доступан на следећем линку: https://www.acas.rs/cyr/page_with_sidebar/politicki_subjekti#. Овим планом су утврђени критеријуми за контролу годишњих извештаја о финансирању, као и активности које ће АСК предузимати у поступку контроле ових извештаја.

АСК је, у складу са Законом, на интернет презентацији објавила Извештај о контроли финансирања политичких активности у 2022. години-Извештај о контроли годишњих извештаја о финансирању политичких субјеката за 2021. годину. Извештај је доступан на следећем линку: https://www.acas.rs/cyr/page_with_sidebar/politicki_subjekti#.

Укупно је донето 30 правноснажних пресуда, од којих је: 11 на законском минимуму, осам испод законског минимума, шест опомена и пет ослобађајућих.

Напомена: Другостепене-правноснажне пресуде су донете на основу захтева за покретање прекршајног поступка који су поднети ранијих година.

2.2.2.4. Израда подзаконских аката којима би се уредили критеријуми и рокови за вршење контроле извештаја политичких субјеката тако да се уведе план приоритетне контроле извештаја који ће омогућити приоритизацију контроле извештаја

Рок - II квартал 2021. године

Активност је у потпуности реализована.

Активност је раније у потпуности спроведена.

2.2.2.5. Изградња капацитета свих субјеката одговорних за примену Закона о финансирању политичких активности, Републичке изборне комисије, обука судија Прекршајних судова

Рок - Континуирано, почев од I квартала 2021

Активност се успешно реализује.

АСК је реализовала четири обуке за политичке субјекте о примени Закона о финансирању политичких активности и начину подношења извештаја АСК и то у Крагујевцу, Нишу, Ужицу и Новом Саду.

2.2.2.6. Изградња техничких капацитета Агенције за борбу против корупције за праћење финансирања политичких активности, софтвери за *online* извештавање, боља приступачност објављених података

Рок - Континуирано, почев од IV квартала 2020

Активност се успешно реализује.

По усвајању Закона о референдуму и народној иницијативи, а потом и Закона о финансирању политичких активности, АСК је у више наврата прилагођавала постојеће софтверске апликације новим захтевима и израдила и нове обрасце за политичке субјекте, укључујући и обрасце за прелиминарне извештаје политичких субјеката.

2.2.2.7. Успоставити *online* тренинг модуле везане за примену Закона о финансирању политичких активности

Рок - Континуирано, почев од II квартала 2021. године

Активност се делимично реализује.

АСК је за спровођење ове активности обезбедила подршку Међународне фондације за изборне системе (IFES) и одмах по усвајању Закона о финансирању политичких активности приступила изради тренинг модула. Спровођење активности је у току.

2.2.2.8. Израда приручника за примену Закона о финансирању политичких активности

Рок - II квартал 2021. године

Активност је у потпуности реализована.

Уз подршку Међународне фондације за изборне системе (IFES) израђен је и Приручник на енглеском језику и објављен на интернет презентацији АСК на следећем линку:

https://www.acas.rs/storage/page_files/Handbook%20for%20the%20Implementation%20of%20the%20Law%20on%20Financing%20Political%20Activities.pdf.

2.2.3.1 Израда Водича о превенцији сукоба интереса након усвајања новог Закона о спречавању корупције

Презентација Водича о превенцији сукоба интереса

Рок - III квартал 2020

Активност је у потпуности реализована

Активност је раније у целости спроведена.

2.2.3.2 Израдити видео материјале - потенцијалне ситуације сукоба интереса, укључујући дисеминацију и компоненту подизања нивоа свести

Рок- IV квартал 2020

Активност је у потпуности реализована

Активност је раније у целости спроведена.

2.2.3.3. Спровести професионалну обуку запослених у јавној управи о питањима превенције сукоба интереса

Рок – Континуирано

Активност се успешно реализује

Онлајн обуку „Инспекцијски надзор“ од почетка године у 2023. години завршило је 10, обуку „Уставно уређење“ 19, а обуку „Систем државне управе“ 22. Од тренутка постављања на платформу укупно 152 завршило је обуку „Инспекцијски надзор“, 198 обуку „Уставно уређење“, а 94 обуку „Систем државне управе“. Обуку „Јавне набавке-закључивање, извршење и измене уговора“ похађало је 30 полазника а обуку „Јавне набавке-портал“ 19. Онлајн обуку „Основе јавних набавки“ од почетка године у 2023. години завршило је 6 полазника.

Национална академија за јавну управу припрема и спроводи Општи програм обуке државних службеника, Општи програм обуке запослених у јединицама локалне самоуправе, Програм обуке руководилаца у државним органима и Програм обуке руководилаца у јединицама локалне самоуправе које усваја Влада Републике Србије.

У оквиру Уводног програма обуке (за 2023. годину) за запослене и у државној управи и у локалној самоуправи, како за оне са средњим, тако и за службенике са високим образовањем, у оквиру програмске целине припрема за полагање државног стручног испита предвиђене су обуке Уставно уређење и Уставно уређење и основи система државне управе чији је циљ припрема за полагање

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

државног стручног испита, у складу са Уредбом о програму и начину полагања државног стручног испита. Део ових обука чине теме које се тичу спречавања сукоба интереса.

У оквиру Општег програма обуке државних службеника за 2023. годину - тематска област „Превенција корупције“, развијен је програм обуке „Спречавање сукоба интереса, провера имовине и прихода функционера, регистри и лобирање у Републици Србији“. У овој тематској области предвиђена је обука „Етика и интегритет“ која садржи тематску јединицу о сукобу интереса. Такође, у оквиру тематске области „Инспекцијски надзор“ развијена је онлајн обука Инспекцијски надзор у оквиру које се налази тематска јединица „интегритет инспектора: сукоб интереса“. Додатно, тематска област Јавне набавке садржи 5 програма обука: Јавне набавке – израда плана, Јавне набавке-спровођење поступка, Јавне набавке-припрема конкурсне документације, Јавне набавке-закључивање, извршење и измене уговора, Јавне набавке-портал, Јавне набавке иновација-партнерство за иновације. У оквиру сваког од наведених програма обука је предвиђена тематска јединица која се односи на спречавање сукоба интереса. У оквиру Секторског програма континуираног стручног усавршавања запослених у јединицама локалне самоуправе, који је део Општег програма обуке запослених у ЈЛС за 2023. годину, у оквиру тематске области „Добра управа“ превиђени су програми обука „Етика и интегритет“, „Развој и спровођење локалних антикорупцијских политика“ и „Примена етичког кодекса функционера локалне самоуправе и кодекса понашања службеника и намештеника у јединицама локалне самоуправе“

У Програму обуке руководилаца у државним органима (за 2023. годину) у оквиру Програма обуке државних службеника на положају развијена је обука „Решавање етичких дилема“ у оквиру које се обрађује и тема сукоба интереса. У Програму обуке руководилаца у јединицама локалне самоуправе за 2023. годину развијена је обука „Спречавање корупције на локалном нивоу“. Такође, у програму обуке „Основе јавних набавки“ у оквиру овог програма предвиђена је тематска јединица која се односи на спречавање сукоба интереса.

2.2.3.4. Редовно пратити случајеве сукоба интереса, укључујући број и степен примењених санкција

Рок – Континуирано

Активност се успешно реализује.

Применом Закона о спречавању корупције решена су укупно 164 захтева.

Донето је 12 решења којима је одбијен захтев јавног функционера за вршење друге јавне функције, односно за обављање другог посла или делатности.

У три поступка у току је поступак по жалби.

У седам поступака решење није коначно, достава у току.

У два поступка у току је рок за поступање јавног функционера (да достави доказ да је престао са вршењем једне од јавних функција).

Применом Закона о спречавању корупције јавним функционерима донето је укупно 13 решења којима је утврђена повреда Закона о спречавању корупције и изречено је 12 мера и једно решење којим се утврђује престанак друге јавне функције по сили закона (чл. 56. ст. 8).

Од укупно 12 мера изречено је:

- 11 мера опомене и

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

- једна мера јавног објављивања одлуке о повреди закона.

Од изречених мера опомене, пет мера је било са налогом јавном функционеру, у тим поступцима решење није коначно (није протекао рок за жалбу, достава решења у току).

По коначности и извршности решења којима је изречена мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције, донетих у ранијем периоду, послате су три иницијативе-дописа органима јавне власти надлежним за разрешење јавног функционера. У два поступка у току је рок за поступање, а у једном поступку је прихваћена иницијатива и јавни функционер је разрешен са јавне функције (секретар скупштине града).

Решење којим је утврђен престанак друге јавне функције по сили закона није коначно, у току је достава решења.

2.2.3.5. Пратити случајеве сукоба интереса кроз примену Кодекса понашања државних службеника, у погледу броја уочених и решених случајева сукоба интереса, укључујући и дисциплинске мере

Рок- Континуирано, једном годишње

Активност се успешно реализује.

Нема нових информација у извештајном периоду. Високи службенички савет је на 112. седници од 10. марта 2022. године, формирао Радну групу са задатком да на основу извештаја органа државне управе, са подацима и информацијама неопходним за праћење Кодекса понашања државних службеника, сачини Нацрт извештаја о поштовању Кодекса понашања државних службеника у 2021. години, са одговарајућим предлогом мера за унапређење поштовања Кодекса.

Високи службенички савет је на 113. седници од 30. марта 2022. године, усвојио Извештај о поштовању Кодекса понашања државних службеника за 2021. годину, са предлогом мера за унапређење поштовања Кодекса.

Извештај о поштовању Кодекса понашања државних службеника за 2021. годину, достављен је Министарству државне управе и локалне самоуправе и објављен на интернет страници Службе за управљање кадровима www.suk.gov.rs.

2.2.4.1. Праћење примене Кривичног законика и Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала и корупције уз обавезу судова и тужилаштва опште и посебне надлежности да достављају извештаје о броју покренутих и окончаних поступака.

Министарство надлежно за послове правосуђа сачињава јединствен извештај, састављен од извештаја свих наведених органа и објављује га на сајту

(веза 2.3.1.3.)

Рок - Континуирано, једном годишње

Активност се успешно реализује.

Извештај за 2021. годину је израђен у јуну 2022.године и објављен на званичној веб-страници министарства правде: <https://www.mpravde.gov.rs/tekst/33769/statistika-koruptivnih-krivicnih-dela-.php>.

2.2.5.1. Спровести анализу досадашње примене Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја са посебним освртом на следеће области:

- приватизација,
- јавне набавке,
- јавни расходи и
- донације политичким субјектима из иностранства

Рок- III квартал 2020. године

Активност је у потпуности реализована.

Повереник је објавио Извештај о раду Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности за 2020. годину, који садржи релевантне анализе по тематским областима. Политичке партије нису обвезници Закона те се о овој области Повереник не може изјашњавати.

Сва питања и анализе везане за опште проблеме примене наведеног закона се могу наћи на страницама 22-32. Конкретни статистички показатељи активностима Повереника у примени Закона у 2020. години доступни су на странама 68 – 95.

Извештај је поднет Народној скупштини на разматрање и објављен је на интернет страници Повереника на следећем линку: <https://bit.ly/2QduXEz>

2.2.5.2. Изменити Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја на основу обављене анализе досадашње примене Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Рок - IV квартал 2020. године

Активност је у потпуности реализована

Закон о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10 и 105/21) је почео да се применом 17. 2. 2022. године. Донето је Упутство за израду и објављивање Информатора о раду органа јавне власти ("Службени гласник РС", број 10/22).

2.2.5.3. Ојачати кадровске капацитете Повереника на основу претходно спроведене анализе постојећих кадровских капацитета нарочито у погледу:

- организационе структуре;
- броја запослених;
- нивоа обучености

у складу са измењеним Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места

Рок - Континуирано, почев од шест месеци од усвајања измена закона

Активност је делимично реализована

Измењен је Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места због измена и допуна Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Број запослених у Служби Повереника је 103 државна службеника и намештеника на неодређено време.

2.2.5.4. Праћење примене Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја

Рок - Континуирано, почев од ступања закона на снагу

Активност се успешно реализује

Рок: Континуирано, почев од ступања закона на снагу

Подаци о реализацији за извештајни период у односу на индикаторе резултата:

	Јануар	Фебруар	Март
Преостали предмети у раду	3713	3943	4001
Примљени предмети	1104	887	754
Решени предмети	555	657	696
Жалбе	235	444	434
неосноване	65	44	77
основане	170	400	357
Налаже се поступање по захтеву	16	35	78
Наложио достављање информације	32	207	23
Поништио решење и наложио достављање информација	13	21	10
Поништено решење и враћено на поновни поступак	38	47	44

Република Србија
Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Поништена одлука органа власти	1	1	-
Обустава због накнадног поступања органа	48	78	137
Обустава због одустанка од жалби	13	8	62
Одбачене неблаговремене преурањене недопуштене ненадлежност	45	23	26
Одбијене као неосноване	19	19	51
Одбијене као неосноване због заштите права и праних интереса трећих лица као и због заштите јавног интереса			
Обавезује се орган власти да накнади трошкове поступка	4	3	3
Одбијен захтев	1	2	-
Одговори на тужбе Управном суду	23	12	17
Писма Влади са препоруком извршења	1	2	-

Република Србија
Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

решења			
Дозволе извршења решења	6	2	6
Решење о обустави поступка	3	4	6
Срповођење мера за унапређење јавности рада органа власти	206	111	84

2.2.5.5. Спровођати обуке за службенике овлашћене за решавање по захтевима за слободан приступ информацијама, у складу са судском праксом и међународним стандардима

Рок – Континуирано

Активност се успешно реализује.

Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података личности организовао је:

- Дана 10.2.2023. године у Београду обуку за запослене у Урбанистичком заводу Београда о примени Закона о слободном приступу од јавног значаја. Посебан фокус обуке био је на изменама и допунама Закона у делу који се односи на прекршајну одговорност као и на обавезу израде информатора о раду на платформи коју је покренуо Повереник. (20 лица).

Национална академија за јавну управу припрема и спроводи Општи програм обуке државних службеника, Општи програм обуке запослених у јединицама локалне самоуправе, Програм обуке руководилаца у државним органима и Програм обуке руководилаца у јединицама локалне самоуправе које усваја Влада Републике Србије.

У оквиру Општег програма обуке државних службеника за 2023. годину - тематска област „Превенција корупције“, развијен је програм обуке „Право на приступ информацијама од јавног значаја“. Додатно, у оквиру тематске области „Заштита људских права и тајности података“ развијена је обука „Основе обраде и заштите података“ са предвиђеном тематском јединицом о информацијама од јавног значаја. У оквиру Секторског програма континуираног стручног усавршавања запослених у јединицама локалне самоуправе, који је део Општег програма обуке запослених у ЈЛС за 2023. годину, у оквиру тематске области „Добра управа“ превиђен је програм обуке „Остваривање права на доступност информација од јавног значаја.“

2.2.6.1. Обезбедити примену новог правног оквира базираног на компетенцијама у процесима запошљавања, вредновања, напредовања и развоја каријере државних службеника

Рок – Континуирано

Активност се успешно реализује.

Укупан број оглашених конкурса за попуњавање положаја у периоду јануар – март 2023. године је 16 конкурса, од чега је 6 интерних конкурса и 10 јавних конкурса.

Од укупног броја оглашених конкурса окончана су 2 конкурсна поступак, и то 2 интерна конкурса.

У извештајном периоду окончан је поступак за 1 конкурс који је оглашен у ранијем временском периоду а спроведен у извештајном периоду, и то 1 јавни конкурс.

Укупно: јануар – март 2023. године

Врста конкурса	Оглашени	Окончани
Интерни конкурси	6	2
Јавни конкурси	10	1

Укупан број радних места – положаја у државној управи – 421.

Број лица који се тренутно налазе на радним местима која су положаји, а које је Влада поставила након спроведеног конкурса – 162.

У периоду од 01.10. до 31.12.2022. године Служба за управљање кадровима је објавила 119 конкурса за попуњавање извршилачких радних места пријемом у радни однос укупно 121 извршиоца. Од 119 оглашених конкурса 8 је интерних, а 111 су јавни.

За потребе провере понашајних компетенција у изборним поступцима у органима државне управе и осталим државним органима, психолози су извршили процену компетенција за 290 кандидата, од тога је 19 за потребе Пореске управе и 3 кандидата за потребе Агенције за спречавање корупције.

Запослени у Одељењу за одабир кадрова још пружају стручну помоћ и подршку у процени компетенција за друге државне органе у којима психолози нису обавезни чланови комисија (Пореска управа, Агенција за борбу против корупције, Управа царина, судови). Услед специфичне епидемиолошке ситуације и током 2022. године у прилагођавању околностима и потребама органа, запослени у Одсеку за одабир кадрова су интензивирали консултације (online, телефонске) и инструктаже. Такође, психолози који учествују у спровођењу изборног поступка као чланови конкурсних комисија подстицали су одржавање првих састанака ради упознавања чланова конкурсних комисија са новим процедурама у поступку попуњавања радних места. Психолози као чланови конкурсних комисија су стручна и техничка подршка како кадровској јединици органа тако и члановима комисије. Поред едукације чланова конкурсних комисија и запослених у јединицама за кадрове, Служба за управљање кадровима посвећена је интензивнијем информисању и привлачењу потенцијалних кандидата. Као канал комуникације у функцији је и у овом кварталу Viber група преко које кандидати имају прилике да се упознају са компетенцијама, фазама и техникама селекције, као и о појединим могућностима каријерног развоја, те и да непосредно постављају појединачна питања на која добијају конкретне одговоре. Истовремено

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

унапређује се сајт Службе и у сврху информисања отворен је „кутак за кандидате“, а сами кандидати имају прилике да упуте питања и преко сајта и странице Facebook и LinkedIn и Viber групе.

Везано за вредновање радне успешности Служба је, током четвртог квартала, израдила Смернице за вредновање радне успешности државних службеника и документ је доступан свим заинтересованим странама на сајту СУК и на Порталу ХР мреже.

У погледу развоја каријере државних службеника и напредовања, као и даље модернизације у области, у Служби, у Центру за управљање каријером примењују се: анализа индивидуалних потенцијала, процена 360 за потребе развоја, каријерно саветовање, израда плана индивидуалног развоја, коучинг и подршка развоју кроз индивидуални рад или рад у малим групама, за шта се пријављују државни службеници лично или их упућују руководиоци. У извештајном периоду који се односи на 4. квартал 2022. године, спроведене су следеће активности: урађена је анализа индивидуалних потенцијала за развој за потребе напредовања на руководећу позицију за 52 државна службеника; један службеник из локалне самоуправе је прошао поступак процене општих функционалних и понашајних компетенција за потребе преузимања преко интерног тржишта рада; није било особа које су се пријавиле за онлајн процену компетенција за потребе развоја; са 44 државна службеника је спроведено каријерно саветовање; одржана је једна коучинг сесија; 19 лица на положају је прошло процену Повратне информације 360 степени за потребе развоја.

Служба је започела активности на иновирању оквира компетенција за државне службенике на положају а предлог новог оквира биће, уз пројектну подршку, израђен током наредне године.

2.2.6.2. Окончање свих започетих конкурсних поступака за попуњавање положаја и започињање конкурсних поступака за сва упражњена радна места (укључујући и положаје на којима су тренутно вршиоци дужности)

Рок- Континуирано

Активност се успешно реализује

Укупан број оглашених конкурса за попуњавање положаја у периоду октобар – децембар 2022. године је 1 јавни конкурс, који није окончан.

У извештајном периоду окончани су поступци за 4 конкурса који су оглашени у ранијем временском периоду а спроведени у извештајном периоду, и то 1 интерни конкурс и 3 јавна конкурса.

Укупан број радних места – положаја у државној управи – 412.

Број лица који се тренутно налазе на радним местима која су положаји, а које је Влада поставила након спроведеног конкурса – 160.

2.2.6.3. Праћење кршења Кодекса понашања државних службеника, кроз примењене санкције у случају кршења Кодекса

Рок - Континуирано, једном годишње

Активност се успешно реализује.

Високи службенички савет је на 7. седници од 8. марта 2023. године, формирао Радну групу са задатком да на основу извештаја органа државне управе, са подацима и информацијама неопходним за праћење Кодекса понашања државних службеника, сачини Нацрт извештаја о поштовању Кодекса понашања државних службеника у 2022. години, са одговарајућим предлогом мера за унапређење поштовања Кодекса.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Високи службенички савет је на 8. седници од 24. марта 2023. године, усвојио Извештај о поштовању Кодекса понашања државних службеника за 2022. годину, са предлогом мера за унапређење поштовања Кодекса.

Извештај о поштовању Кодекса понашања државних службеника за 2022. годину, достављен је Министарству државне управе и локалне самоуправе и објављен на интернет страници Службе за управљање кадровима www.suk.gov.rs.

2.2.6.4. Унапредити процес примене програмског буџетирања (оперативно и методолошко унапређење процеса планирања и припреме вишегодишњег буџета на свим нивоима власти)

Рок – Континуирано

Активност се успешно реализује

У Министарству финансија у току су припреме Приоритетних области финансирања за период 2022-2024. године, у сарадњи са буџетским корисницима, отворени нови програми, програмске активности и пројекти у складу са методологијом програмског буџета, као и да је, након спроведене анализе достављених предлога и одређивања лимита за период 2022-2024. године, извршена измена програмске структуре буџетских корисника. Није било промена у извештајном периоду.

2.2.6.5. Спровести периодичне анализе процеса програмског буџетирања и идентификовати препоруке за унапређење

Рок – Континуирано, једном годишње

Активност се успешно реализује

Министарство финансија спровело је анализу програмског буџета Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог, Министарства за бригу о породици и демографију и Министарства за бригу о селу, као и да су одржане радионице са овим министарствима и дат предлог за унапређење програмске структуре. Поред тога, а у складу са показатељем резултата, Министарство финансија известило је и да су сви буџетски корисници прешли на програмски буџет. Није било промена у извештајном периоду.

2.2.6.6. Унапредити методологију програмског буџета и припрема новог упутства у складу са препорукама анализа из активности 2.2.6.5

Рок - Континуирано, једном годишње

Активност се успешно реализује

Министарство финансија ажурирало је Упутство за израду програмског буџета у јулу 2021. године, те да је, проценат усклађености програмских структура буџетских корисника са Упутством за израду програмског буџета 94%. Није било промена у извештајном периоду.

2.2.6.7. Ојачати кадровске капацитете Централне јединице за хармонизацију (врши централно усмеравање, координира активности јавне интерне финансијске контроле) у складу са измењеним Правилником о систематизацији и организацији радних места

Рок - IV квартал 2022.

Активност је делимично реализована.

У Централној јединици за хармонизацију је, закључно са мартом 2023. године, на неодређено запослено 11 лица укључујући и помоћника министра, док је један запослени ангажован по основу уговора о привременим и повременим пословима.

У наредном периоду планирано је попуњавање упражњених радних места у складу са Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места.

2.2.6.8. Повећање броја обучених руководилаца и запослених у јавном сектору о суштини и значају система финансијског управљања и контроле и повећан број оспособљених интерних ревизора

Рок – континуирано

Активност се успешно реализује.

Централна јединица за хармонизацију (ЦЈХ) је, до сада, обучила 2.977 руководилаца и запослених код корисника јавних средстава путем основне обуке за ФУК. Теоријску обуку за ИР, до сада, је завршило 1.138 кандидата. Осим ових обука, ЦЈХ спроводи и једнодневне обуке за највише руководиоце код КЈС. Практична обука за интерне ревизоре коју спроводе ментори из ЦЈХ се континуирано спроводи.

Закључно са мартом 2023. године укупно 550 кандидата је стекло звање овлашћеног интерног ревизора у јавном сектору.

У I кварталу 2023. године одржане су обуке у вези са годишњим извештавањем о стању ИФКЈ за 2022. годину. Дате су инструкције за израду и достављање извештаја. Обуке су одржане у више градова – Нови Сад, Ниш, Београд. Поред инструкција које су се односиле на правилно и објективно попуњавање упитника акценат је стављен и на суштину и значај самооцењивања кроз упитнике који су најбољи алат за праћење успостављања и развоја система ФУК.

2.2.7.1. Спроводити обуке о примени Закона о заштити узбуњивача за полицију, јавне тужиоце и судије, као и за посебна одељења за сузбијање корупције у јавним тужилаштвима и судовима

Рок – Континуирано

Активност се успешно реализује.

Како су у претходном кварталу одржане четири обуке, планира се са наставком спровођења обука у наредном периоду.

2.2.7.2. Праћење спровођења Закона о заштити узбуњивача кроз израду годишњег извештаја Министарства надлежног за послове правосуђа сачињеног на основу периодичних извештаја надлежних институција о случајевима поступања у вези са узбуњивањем

Рок - Континуирано, једном годишње

Активност се успешно реализује

Извештај о примени Закона о заштити узбуњивача за 2021.годину је израђен и објављен на званичној веб-страници Министарства правде :

<https://www.mpravde.gov.rs/obavestenje/36949/izvestaj-o-primeni-zakona-o-zastiti-uzbunjivaca-za-2021godinu.php>

Извештај о поступању државних органа по пријавама узбуњивача за 2022. годину биће израђен у другом кварталу 2023.године.

2.2.7.3. Праћење ефеката Закона о заштити узбуњивача у погледу поступања државних органа по пријавама узбуњивача

Рок - Континуирано, једном годишње

Активност се успешно реализује

Извештај о примени Закона о заштити узбуњивача за 2021.годину је израђен и објављен на званичној веб-страници Министарства правде:

<https://www.mpravde.gov.rs/obavestenje/36949/izvestaj-o-primeni-zakona-o-zastiti-uzbunjivaca-za-2021godinu.php>

Извештај о поступању државних органа по пријавама узбуњивача за 2022. годину биће израђен у другом кварталу 2023.године.

2.2.7.4. Подизање нивоа свести код грађана о Закону о заштити узбуњивача и подизање спремности да делују као узбуњивачи

Рок - IV квартал 2021. године

Активност није реализована

Нема нових информација у извештајном периоду. Министарство за европске интеграције је ангажовало експерта у циљу израде анализе Закона о заштити узбуњивача. На темељу ове анализе, биће разматрана потреба за евентуалном изменом закона а такође ће бити израђена брошура у циљу подизања нивоа свести код грађана о Закону о заштити узбуњивача и подизање спремности да делују као узбуњивачи.

Нема нових информација у извештајном периоду.

2.2.8.1. Ојачати кадровске капацитете Управе за јавне набавке нарочито у погледу броја и положаја запослених

Рок - IV квартал 2020. године

Активност је делимично реализована

Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Канцеларији за јавне набавке на који је Влада РС дала сагласност 19. новембра 2020. године предвиђено је укупно 36 систематизованих радних места, од чега су 4 државна службеника на положају, и то тако да је максималан број државних службеника са којима може да се заснује радни однос 55. Закључно са 31. мартом 2023. године запослено је укупно 32 државна службеника и 10 лица по основу уговора о обављању привремених и повремених послова, што је укупно 42.

Активност је спроведена закључно са 4. кварталом 2020. године, с обзиром да је донет Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места и повећан укупан број запослених односно лица ангажованих по основу уговора о привременим и повременим пословима. Имајући у виду горе наведено, Канцеларија за јавне набавке наставља са даљим јачањем капацитета и током 2023. године, кроз пријем лица у радни однос на неодређено време путем расписаног јавног конкурса и ангажовање лица по основу уговора о обављању привремених и повремених послова.

2.2.8.2. Успоставити нови Портал јавних набавки уподобљен са новим функционалностима које проистичу из новог Закона о јавним набавкама

Рок - IV квартал 2020. године

Активност је у потпуности реализована

Активност је претходно у целисти реализована.

2.2.8.3. Праћење мера које се односе на примену надзора и контроле у јавним набавкама

Рок - Континуирано, једном годишње

Активност се успешно реализује

Током првог квартала 2023. године Канцеларија за јавне набавке је наставила да спроводи мониторинг над применом прописа о јавним набавкама. Подаци о спроведеном мониторингу за 2022. годину у складу са законским роком достављени су Влади и Народној скупштини у форми Годишњег извештаја о спроведеном мониторингу за 2022. годину, а на основу члана 180 став. 6 Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, број 91/19). Извештај је објављен на сајту Народне скупштине и доступан је на линку:

http://www.parlament.gov.rs/upload/archive/files/cir/pdf/izvestaji/13_saziv/02-594_23.pdf

2.2.8.4. Спровести обуке за припаднике полиције, тужиоце и судије како би се случајеви корупције у јавним набавкама ефикасније процесуирали (компатибилно са Стратегијом финансијских истрага)

Рок – Континуирано

Активност се успешно реализује

Током првог квартала 2023. године Канцеларија за јавне набавке није спровела ниједну обуку за припаднике полиције, тужиоце и судије како би се случајеви корупције у јавним набавкама ефикасније процесуирали. КЈН планира да настави са организацијом обука и током 2023. године.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

У извештајном периоду, у првом кварталу 2023. године, Правосудна академија је у сарадњи са УСАИД-ом, организовала дводневни семинар на тему: „Прекршаји у области јавних набавки“ у Вршцу, за укупно 17 учесника (судије).

2.2.8.5. Развити Методологију за израду Процене утицаја мера предузетих у циљу смањења корупције у области јавних набавки

Рок - IV квартал 2020

Активност је у потпуности реализована.

Активност је спроведена.

2.2.8.6. Образовати Радну групу за израду Процене утицаја мера предузетих у циљу смањења корупције у области јавних набавки и прикупити све релевантне податке

Рок - II квартал 2021

Активност је у потпуности реализована.

Активност је спроведена.

2.2.8.7. Спровести и представити Процену утицаја мера предузетих у циљу смањења корупције у области јавних набавки

Рок- I квартал 2022

Активност је у потпуности реализована.

АСК је у другом кварталу 2022. израдила Извештај о процени утицаја за осам ризичних области, који је упућен Народној скупштини.

2.2.9.1. Успоставити интерну контролу у свим јавним предузећима

Рок - IV квартал 2022. године

Активност је делимично реализована

Спровођење активности је у току у смислу да корисници јавних средстава самостално успостављају интерну контролу у својим организацијама по принципу децентрализованог система интерних контрола, док Министарство финансија Сектор – Централна јединица за хармонизацију обезбеђује правни и методолошки оквир и континуирано спроводи обуке и промотивне активности којима подиже свест о значају и обавезности успостављања система интерних контрола.

У току 2022. године, закључно са четвртим кварталом, ЦЈХ је одржала дводневне обуке за ФУК за укупно 164 запослених и руководилаца код КЈС на локалном нивоу на којим су присуствовали и запослени из ЈКП, предшколских и школских установа, завода и установа музеја као и основну обуку за ФУК у октобру 2022. године за 97 запослених и руководилаца. Такође, ЦЈХ организује обуке у циљу континуираног усавршавања интерних ревизора. У мају 2022. године одржана је

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

обука за интерне ревизоре на тему „Методологија ИТ интерне ревизије“ (164 учесника), а у децембру је одржан и наставак ове обуке односно напредни ниво (109 учесника). Додатно, обукама које су се организовале у првом кварталу ове године, а на тему годишњег извештавања о стању финансијског управљања и контроле присуствовали су представници јавних предузећа. Обуке су одржане у више градова – Нови Сад, Ниш, Београд.

Законом о буџетском систему, корисници јавних средстава су обавезни да успоставе систем финансијског управљања и контроле. Према овом закону, за успостављање система финансијског управљања и контроле, одговоран је руководилац корисника јавних средстава.

Имајући наведено у виду, ова активност (2.2.9.1.) из ревидираног АП није дефинисана у складу са чланом 81. став 4. Закона о буџетском систему јер је поред јавних предузећа као носилац активности за успостављање интерних контрола у јавним предузећима (корисницима јавних средстава) именовано и Министарство финансија – Сектор ЦЈХ.

Према том закону, корисници јавних средстава треба да извести министра финансија о имплементацији интерних контрола у њиховој организацији, чије стање прати Сектор – Централна јединица за хармонизацију, и на основу појединачних извештаја корисника јавних средстава припрема годишњи извештај о стању интерне финансијске контроле у РС којим министар извештава Владу.

Према подацима којима располаже ЦЈХ од укупно 41 јавног предузећа и друштава капитала на централном нивоу РС, која обављају делатност од општег интереса и на која се примењује закон о јавним предузећима, функционалну интерну ревизију има њих 21, или 54% те категорије корисника јавних средстава. 8 од 14 обавезних према прописима имају попуњену јединицу за интерну ревизију са минимум три ревизора.

На основу достављених извештаја корисника јавних средстава за 2021. годину функционалну интерну ревизију има 21 ЈП (54%), док 8 од 14 обавезних има попуњену јединицу ИП (57%).

Подаци за 2022. годину биће доступни након усвајања Консолидованог годишњег извештаја за 2022. годину.

Полазећи од тога да је са становишта финансијског управљања и контроле питање корупције као ужи појам обухваћено појмом неправилности (дефиницијом у члану 2. Закона о буџетском систему), а имајући у виду да се ова активност налази у делу Акционог плана који се односи на питање превенције корупције, истичемо да је Централна јединица за хармонизацију у оквиру законом дефинисане надлежности и свог делокруга рада још раније предузела одговарајуће активности у вези са успостављањем система за управљање неправилностима, и то:

- Дефиниција појма неправилности уведена је у Закону о буџетском систему,
 - Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору („Службени гласник РС”, број 89/2019), руководиоцима корисника јавних средстава је уведена обавеза да успоставе систем за откривање, евидентирање и поступање по обавештењима о сумњама на неправилности, и систем извештавања, као и да предузму потребне мере за умањење ризика од неправилности,
 - као помоћ у разумевању и имплементацији система за неправилности у пракси, за кориснике јавних средстава Централна јединица за хармонизацију је израдила Смернице за управљање неправилностима,
-

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

- обуке које Централна јединица за хармонизацију редовно одржава намењене запосленима и руководиоцима за финансијско управљање и контролу садрже део посвећен неправилностима,

- Централна јединица за хармонизацију континуирано спроводи и промотивне активности путем електронских и писаних медија, организује скупове и обуке на којима подиже свест о значају и обавезности успостављања система интерних контрола, објавила је обиман сет практичних смерница као помоћ за имплементацију, боље разумевање и за самоучење о финансијском управљању и контроли и интерној ревизији на интернет страници Министарства који су доступни за преузимање, односно дописима информиса најзначајније кориснике јавних средстава са становишта броја запослених и њихових буџета о обавези успостављања система и извештавању о истом.

У закључку којим је Влада РС усвојила КГИ су појединачно истакнути најважнији КЈС, међу њима и јавна предузећа, којима су дате конкретне препоруке за унапређење ФУК и интерне ревизије.

2.2.9.2. Развити Методологију за израду Процене утицаја мера предузетих у циљу смањења корупције у процесу приватизације

Рок - IV квартал 2020. године

Активност је у потпуности реализована.

Активност је спроведена.

2.2.9.3. Образовати Радну групу за израду Процене утицаја мера предузетих у циљу смањења корупције у процесу приватизације и прикупити све релевантне податке

Рок - II квартал 2021. године

Активност је у потпуности реализована.

Активност је спроведена.

2.2.9.4. Спровести и представити Процену утицаја мера предузетих у циљу смањења корупције у процесу приватизације

Рок- II квартал 2022. године

Активност је у потпуности реализована.

АСК је у другом кварталу израдила Извештај о процени утицаја за осам ризичних области, који је упућен Народној скупштини.

2.2.10.1. Развити Методологију за израду Процене утицаја мера предузетих у циљу смањења корупције у здравству

Рок - IV квартал 2020. године

Активност је у потпуности реализована.

Активност је спроведена.

2.2.10.2. Образовати Радну групу за израду Процене утицаја мера предузетих у циљу смањења корупције у здравству и прикупити све релевантне податке

Рок - II квартал 2021. године

Активност је у потпуности реализована.

Активност је спроведена.

2.2.10.3. Спровести и представити Процену утицаја мера предузетих у циљу смањења корупције у здравству

Рок - II квартал 2022. године

Активност је у потпуности реализована

АСК је у другом кварталу израдила Извештај о процени утицаја за осам ризичних области, који је упућен Народној скупштини.

2.2.10.5. Припремити и усвојити Оперативни план за борбу против корупције у здравству

Рок - IV квартал 2021. године

Активност је у потпуности реализована.

Оперативни план за борбу против корупције у здравству усвојен је 28.12.2021. године. У изради наведеног оперативног плана, поред представника Министарства здравља и надлежних комора, учествовали су и представници цивилног друштва.

2.2.10.6 Развити Методологију за израду Процене утицаја мера предузетих у циљу смањења корупције у области пореза

Рок - IV квартал 2020. године

Активност је у потпуности реализована.

Активност је у целости спроведена.

2.2.10.7. Образовати Радну групу за израду Процене утицаја мера предузетих у циљу смањења корупције у области пореза и прикупити све релевантне податке

Рок - II квартал 2021. године

Активност је у потпуности реализована.

Активност је у целости спроведена.

2.2.10.8. Спровести и представити Процену утицаја мера предузетих у циљу смањења корупције у области пореза

Рок - II квартал 2022. године

Активност је у потпуности реализована.

АСК је у другом кварталу израдила Извештај о процени утицаја за осам ризичних области, који је упућен Народној скупштини.

2.2.10.10. Припремити и усвојити Оперативни план за борбу против корупције у области пореза

Рок - IV квартал 2020. године

Активност је у потпуности реализована.

Пореска управа Републике Србије је усвојила и закључно са 31. децембром 2022. године спровела активности предвиђене Оперативним планом Пореске управе за спречавање корупције. О спроведеним активностима је било извештавано у претходним кварталима, односно током 2022. године. Нових активности у првом кварталу 2023. године није било.

2.2.10.11 Развити Методологију за израду Процене утицаја мера предузетих у циљу смањења корупције у образовању

Рок: IV квартал 2020. године

Активност је у потпуности реализована.

Активност је спроведена у целости.

2.2.10.12. Образовати Радну групу за израду Процене утицаја мера предузетих у циљу смањења корупције у образовању и прикупити све релевантне податке

Рок: II квартал 2021. године

Активност је у потпуности реализована.

Активност је спроведена у целости.

2.2.10.13 Спровести и представити Процену утицаја мера предузетих у циљу смањења корупције у образовању

Рок: II квартал 2022. године

Активност је у потпуности реализована.

АСК је у другом кварталу израдила Извештај о процени утицаја за осам ризичних области, који је упућен Народној скупштини.

2.2.10.15. Припремити и усвојити Оперативни план за борбу против корупције у области образовања

Рок - III квартал 2021. године

Активност је у потпуности реализована

Активност је претходно у потпуности реализована. Одлуком министра број 021-02-126/2021-09 од 15. октобра 2021. године усвојен је Оперативни план за спречавање корупције у области образовања.

2.2.10.16. Развити механизме за јачање интегритета полицијских службеника:

- а) Извршити анализу ризика радних места од корупције у полицији ;**
- б) Створити предуслове за нормативно регулисање; јачање интегритета (изменити процедуре и методологију рада)**

Рок - За тачку а) IV квартал 2021. године

За тачку б) III квартал 2020. Године

Активност је делимично реализована

Тачка а) Образоване су радне групе за спровођење анализе ризика од корупције у организационим јединицама Министарства унутрашњих послова. Највећи број ових радних група је у завршној фази израде анализе ризика од корупције.

До сада су завршене анализе ризика од корупције у Управи саобраћајне полиције и Полицијској управи у Пожаревцу, којима су достављени извештаји у циљу реализације предложених превентивних мера.

Тачка б) Сва подзаконска акта која су била прописана Законом о полицији су донета 2018. године. Такође, Министарство унутрашњих послова је донело и Кодекс полицијске етике, а 24.08.2021. године Упутство о поклонима у Министарству унутрашњих послова.

2.2.10.17. Ојачати капацитете Службе унутрашње контроле у циљу превенције и сузбијања корупције у сектору полиције у складу са извршеном анализом и променом нормативног оквира

Рок - Континуирано, закључно са IV кварталом 2021. године

Активност се успешно реализује

Број систематизованих радних места у Сектору унутрашње контроле је у извештајном периоду повећан за 8, и на дан 24.03.2022. године износи 187 радних места, а број запослених у Сектору је 162.

Закључно са четвртим кварталом 2021. године континуирано се радило на јачању кадровских и административних капацитета Сектора унутрашње контроле.

2.2.10.18. Континуирана едукација запослених у Служби унутрашње контроле и свих запослених у Министарству унутрашњих послова везано за интегритет

Рок – Континуирано

Активност се успешно реализује

Није било активности у извештајном периоду.

2.2.10.19. Развити Методологију за израду Процене утицаја мера предузетих у циљу смањења корупције у полицији

Рок - IV квартал 2020. године

Активност је у потпуности реализована.

Активност је спроведена у целости.

2.2.10.20. Образовати Радну групу за израду Процене утицаја мера предузетих у циљу смањења корупције у полицији и прикупити све релевантне податке

Рок - II квартал 2021. године

Активност је у потпуности реализована.

Активност је спроведена у целости.

2.2.10.21 Спровести и представити Процену утицаја мера предузетих у циљу смањења корупције у полицији

Рок- II квартал 2022. године

Активност је у потпуности реализована.

АСК је у другом кварталу израдила Извештај о процени утицаја за осам ризичних области, који је упућен Народној скупштини.

2.2.10.23 Образовати Радну групу у Министарству правде ради разматрања иницијативе Управе царина (базиране на Анализи ризика на корупцију правног оквира царинског система) за измену Законика о кривичном поступку, и поступити у складу са закључцима (веза: активност 2.3.7.2.)

Рок: За образовање Радне групе: I квартал 2021. године

За измене и допуне прописа: до IV квартала 2022. године

Активност се успешно реализује.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Нема нових информација у извештајном периоду. Решењем министра правде број: 119-01-126/2021-05 од 12. маја 2021. године формирана је Радна група за анализу кривичног поступка у циљу идентификовања и отклањања његових слабости и недостатака и израду радног текста Закона о изменама и допунама Законика о кривичном поступку на основу резултата анализе. Радна група се редовно састаје.

2.2.10.24. Обучити царинске службенике у складу са новим прописима

Рок: Континуирано

Активност није реализована

Активност 2.2.10.24 уско је везана са изменом Законика о кривичном поступку (активност 2.2.10.23) која је у надлежности Министарства правде. Законик још увек није измењен, те због тога није било могуће реализовати активност 2.2.10.24.

2.2.10.25. Јачање капацитета Одељења за унутрашњу контролу путем набавке адекватне пратеће опреме, ИТ опреме, униформи и запошљавања 15 људи

Рок – Континуирано

Активност је делимично реализована

У првом кварталу 2023. године није било запошљавања у Одељењу за унутрашњу контролу.

2.2.10.26. Инсталирати видео надзор у царинским испоставама и на граничним прелазима, са централизованим снимачем сигнала у Управи царина и са могућношћу Управе царина да приступа видео надзору на сваком објекту у реалном времену

Рок: IV квартал 2021. године

Активност није реализована.

Управа царина је, кроз нову стратегију Интегрисаног управљања границом за 2022-2024, у делу Међуагенцијска сарадња, предложила набавку видео надзора на свим граничним прелазима.

2.2.10.27. Развити Методологију за израду Процене утицаја мера предузетих у циљу смањења корупције у области царина

Рок: IV квартал 2020. године

Активност је у потпуности реализована.

Активност је спроведена у целости.

2.2.10.28 Образовати Радну групу за израду Процене утицаја мера предузетих у циљу смањења корупције у области царина и прикупити све релевантне податке

Рок: II квартал 2021. године

Активност је у потпуности реализована.

Активност је спроведена у целости.

2.2.10.29. Спровести и представити Процену утицаја мера предузетих у циљу смањења корупције у области царина

Рок: II квартал 2022. године

Активност је у потпуности реализована.

АСК је у другом кварталу израдила Извештај о процени утицаја за осам ризичних области, који је упућен Народној скупштини.

2.2.10.31. Скупштине аутономних покрајина и локалних самоуправа усвајају локалне акционе планове и образују стално радно тело за праћење спровођења локалних акционих планова

Рок - За усвајање:

IV квартал 2020. године

За извештавање: континуирано, до извршења обавезе локалних самоуправа и аутономних покрајина

Активност се успешно реализује.

У периоду од почетка априла 2017. године, када је АСК објавила Модел локалног антикорупцијског плана (Модел ЛАП), до 15. марта 2023. године, укупно 113 јединица локалних самоуправа (ЈЛС) је усвојило локалне антикорупцијске планове (ЛАП), односно 77,93% од 145 ЈЛС које подлежу овој обавези (без територије Косова и Метохије). Информацију да нису израдиле и усвојиле ЛАП доставило је 28 ЈЛС, а њих четири никада нису информисале АСК о изради ЛАП и формирању тела за његово праћење.

Од укупно 113 планова које су ЈЛС доставиле Агенцији, њих 97 је израђено у складу са Моделом ЛАП, 12 је израђено делимично у складу са Моделом, три усвојена плана ни по форми ни по садржини не одговарају Моделу, а једна ЈЛС није доставила довољно података за оцену о томе да ли је ЛАП урађен у складу с Моделом.

Разлози делимичне усклађености појединих ЛАП огледају се у томе да приликом израде неких планова у радним групама за израду ЛАП није било представника цивилног друштва, у неким извештајима о усвајању ЛАП јединице локалне самоуправе нису на одговарајући начин образложиле због чега поједине мере нису преузете из Модела, активности нису довољно добро утврђене, итд.

Укупно 39 ЈЛС је формирало тело које ће бити задужено за праћење примене ЛАП, од којих је 27 формирано углавном у складу с Моделом АСК, два делимично, седам уз значајна одступања, док за три тела нема довољно података за давање оцене о усклађености.

Током процеса формирања тела за праћење примене ЛАП, односно током избора чланова тела у појединим комисијама није било представника цивилног друштва, поједине ЈЛС су морале поново да расписују јавни конкурс за избор чланова тела, јер није било довољно кандидата који су поднели пријаву на конкурс, а поједине општине су формирале привремено тело у складу са

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

допуном Модела ЛАП након два спроведена јавна конкурса на којима није било пријављених кандидата.

Узимајући у обзир наведено, може се закључити да је 27 ЈЛС усвојило ЛАП и формирало тело за праћење његовог спровођења, углавном у складу са Моделом Агенције.

НАПОМЕНА: У извештају за IV квартал 2022. године направљена је техничка грешка па је, у последњој реченици, уместо 38 требало да стоји 26, што је већ исправно наведено у тексту који претходи последњој реченици.

Детаљније информације доступне су на следећем линку:
https://www.acas.rs/cyr/page_with_sidebar/lap#.

2.2.10.32. Развити Методологију за израду Процене утицаја мера предузетих у циљу смањења корупције у локалној самоуправи

Рок - IV квартал 2020. године

Активност је у потпуности реализована.

Активност је спроведена.

2.2.10.33 Образовати Радну групу за израду Процене утицаја мера предузетих у циљу смањења корупције у локалној самоуправи и прикупити све релевантне податке

Рок - II квартал 2021. године

Активност је у потпуности реализована.

Активност је спроведена.

2.2.10.34 Спровести и представити Процену утицаја мера предузетих у циљу смањења корупције у локалној самоуправи

Рок II квартал 2022. године

Активност је у потпуности реализована.

АСК је у другом кварталу израдила Извештај о процени утицаја за осам ризичних области, који је упућен Народној скупштини.

2.2.11.1. Спровести заједничке активности у циљу подстицања и ефикаснијег учешћа грађана у борби против корупције

Рок – Континуирано

Активност се успешно реализује.

Усвајањем Акционог плана за спровођење Стратегије за стварање подстицајног окружења за развој цивилног друштва у Републици Србији за период 2022-2030. године, за период 2022-23. године, министарство је у процесу планирања активности које ће реализовати са другим органима

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

током наредног периода, међу којима су планиране активности које се тичу већег укључивања грађана у броби против корупције.

2.2.11.2. Даље унапређење система транспарентног финансирања организација цивилног друштва кроз:

- праћење спровођења Уредбе о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења
- јачање капацитета запослених у јавној управи

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Влада РС је на седници одржаној дана 16.09.2022. године усвојила Акциони план за спровођење Стратегије за стварање подстицајног окружења за развој цивилног друштва за период од 2022 - 2030. године, за период 2022-2023. године („Сл. гласник РС“ 109/22). Наведени Акциони план садржи преглед општих и посебних циљева и мера, као и планиране активности за остваривање дефинисаних циљева и мера Стратегије за стварање подстицајног окружења за развој цивилног друштва у Републици Србији за период 2022-2030. године („Службени гласник РС”, број 23/22).

У оквиру Посебног циља 2 “ Унапређено транспарентно финансирање и одрживост цивилног сектора”, предвиђене су две мере и то Мера 2.1. Унапређење подстицајног нормативног оквира и административних пракси за транспарентност финансирања и финансијску одрживост цивилног сектора, као и Мера 2.2: Унапређење кадровских и стручних капацитета јавне управе за планску и транспарентну доделу, праћење и евалуацију доделе буџетских средстава намењених за програме и пројекте ОЦД и остварености постављених циљева која је директно усмерена на подизање капацитета јавне управе за транспарентно финансирање организација цивилног друштва из буџетских средстава. Рок реализације ових активности је IV квартал 2023. године с тога се реализација наведених активности очекује у наредном периоду.

2.2.11.3. Спровојати јавне конкурсе за доделу средстава Организацијама цивилног друштва за пројекте у области борбе против корупције за иницијавите на републичком и локалном нивоу, као и за медијске иницијативе у области борбе против корупције

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује.

АСК је 16. марта 2023. године расписала 15. јавни конкурс за доделу финансијских средстава организацијама цивилног друштва, за реализацију пројеката у области спречавања корупције. Специфични циљ конкурса је процена ризика корупције у актима јединица локалних самоуправа. Средства планирана конкурсом износе два милиона динара. Рок за пријаве на конкурс је 18. април 2023. године.

2.3. Репресија корупције

2.3.1.1. Праћење примене измењеног и допуњеног КЗ-а – коруптивних и привредних кривичних дела, уз обавезу полиције, јавног тужилаштва и судова да Министарству надлежном за послове правосуђа достављају годишње статистичке извештаје о покренутим и окончаним поступцима.

Министарство правде сачињава јединствен годишњи извештај и објављује га на сајту

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује.

Подаци о реализацији за I квартал 2023. године у односу на показатеље резултата:

Сектор за аналитику, телекомуникационе и информационе технологије Министарства унутрашњих послова је на територији Републике Србије евидентирао следећи број кривичних дела по одређеним члановима закона у периоду јануар – март 2023. године:

		јануар – март 2023. године		
		Број дела	Број кривичних пријава	Број учинилаца
КРИВИЧНИ ЗАКОНИК	359	65	31	53
	234			
	234А			
КРИВИЧНИ ЗАКОНИК СА ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ИЗ 2018.	227	25	18	27
	228	1	1	2
	228А			

Напомена: чл. 234 КЗРС је чл. 227 КЗ са изменама и допунама из 2018. године, чл. 234а КЗРС је 228 КЗ са изменама и допунама из 2018. године

Тужилаштво за организовани криминал и Посебна одељења за сузбијање корупције у вишим јавним тужилаштвима доставили су Републичком јавном тужилаштву извештаје о покренутим и окончаним поступцима у вези са предметима привредног криминала и коруптивним предметима. На основу наведених извештаја, Републичко јавно тужилаштво прати поступање тужилаштва у овој области.

Извештај за 2021. годину је израђен и објављен на званичној веб-презентацији Министарства правде:

<https://www.mpravde.gov.rs/tekst/33769/statistika-koruptivnih-krivicnih-dela-.php>

2.3.1.2. Обука судија и тужилаца за примену Кривичног законика

Рок – Континуирано

Активност се успешно реализује.

У првом кварталу 2023. године, Правосудна академија је, организовала један онлајн семинар на тему: „Обука о дигиталним доказима“, за укупно 95 учесника, где је циљ обуке био упознавање са

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

кључним елементима дигиталних доказа, дигиталном форензиком, прибављањем и анализом дигиталних материјала. Такође, одржана је и једна петодневна радионица у Београду на тему: „Дигиталне вештине у истрагама организованог криминала“, на којој се радило на унапређењу истрага усмерених на организационе криминалне групе, путем унапређења скупљања, евалуације, обједињавања, анализе и дистрибуције информација из онлајн извора, ради борбе против свих видова криминала.

Током извештајног периода, одржана је једна дводневна радионица у Нишу, на тему: „Вештине вођења поступка: Писање оптужних аката“, за укупно 29 учесника (судије, тужиоци и тужилачки помоћници), уз подршку Министарства правде САД-а (ОПДАТ) и ОЕБС-а.

2.3.1.3. Пратити примену измењеног кривичног дела „злоупотреба положаја одговорног лица“, које у себи садржи механизам „законског супсидијаритета“, а које важи од 1. марта 2018. године, те праћењем обухватити оне кривичне догађаје након 1. марта 2018. године

Рок – Континуирано

Активност се успешно реализује

Извештај за 2021. годину је израђен у јуну 2022.године и објављен на званичној веб-презентацији Министарства правде:

<https://www.mpravde.gov.rs/tekst/33769/statistika-koruptivnih-krivicnih-dela-.php>

У складу са Обавезним упутством Републичког јавног тужиоца А бр. 146/2018 од 01.03.2018. године, Тужилаштво за организовани криминал и Посебна одељења за сузбијање корупције у вишим јавним тужилаштвима достављају Републичком јавном тужилаштву кварталне извештаје о покренутим и окончаним поступцима у вези са предметима привредног криминала и коруптивним предметима. На основу наведених извештаја, Републичко јавно тужилаштво прати поступање тужилаштва у овој области.

2.3.2.1. Израдити анализу усклађености нормативног окира РС са препорукама ФАТФ за вођење финансијских истрага паралелно са кривичним истрагама, на основу које ће бити израђен плански документ у области борбе против финансијског криминала.

(Веза АП за Поглавље 24, активност 6.2.5.4.)

Рок- За анализу: IV квартал 2020. године

За плански документ: IV квартал 2021. године

Активност је делимично реализована.

Завршена је анализа усаглашености законодавства Србије са правним тековинама ЕУ у области одузимања имовине, од стране експерата који је ангажован од стране Савета Европе кроз пројекат Амбасаде Краљевине Шведске. Анализа ће послужити као полазна основа за рад мултиресорне радне групе.

2.3.2.2. Јачање капацитета Јединице за финансијске истраге МУП-а РС, на основу резултата обављене анализе (Повезана активност АП за Поглавље 24, активност 6.2.5.3.)

Рок - Од II квартала 2016. године надаље

Активност се успешно реализује

Број систематизованих радних места у Јединици за финансијске истраге у односу на претходни период извештавања је непромењен и износи 64, док је број запослених повећан и износи 58.

У извештајном периоду нема расписаних интерних и јавних конкурса за попуну радних места у Јединици за финансијске истраге као ни реализованих пријема на одређено и неодређено време.

Полицијски службеници Јединице за финансијске истраге су у извештајном периоду присуствовали следећим семинарима:

У организацији СЕРОЛ-а у периоду од 30. јануара до 2. фебруара одржана је обука на тему „Дигиталне вештине за криминалистичке истражитеље који се баве спречавањем организованог криминала“ Обуци су присуствовала два полицијска службеника Јединице за финансијске истраге.

У организацији ОРДАТ -а у периоду од 07.03. -09.03.2023. одржана Регионална радионица у области борбе против организованог криминала и пружања правне помоћи. Обуци су присуствовала два полицијска службеника Јединице за финансијске истраге.

2.3.2.3. Спровести стручну едукацију запослених са механизмима размене информација на међународном нивоу у складу са Оквирном одлуком 2006/960/PUP у циљу ефикасније заплене, одузимања и управљања имовином

Рок - Континуирано, почев од IV квартала 2021. године

Активност се успешно реализује

У организацији Савета Европе у периоду од 07.03.23 -08.03.2023. године одржан је семинар на тему „Процена ефикасности система за одузимање имовине проистекле из кривичног дела у Србији и предлози за даље унапређење“. Обуци су присуствовала два полицијска службеника Јединице за финансијске истраге.

Како су у претходном кварталу одржана два семинара на тему одузимања имовине прибављене кривичним делом, Правосудна академија планира наставак спровођења семинара на ту тему у наредном периоду.

2.3.2.4 Континуирани тренинг полиције, јавних тужилаца и судија за обављање финансијских истрага, праћење токова новца, проактивног поступања и посебих истражних техника (Повезана активност ПГ 24 активност 6.2.5.2.)

Рок – Континуирано

Активност се успешно реализује

У првом кварталу 2023. године, Правосудна академија је, организовала један онлајн семинар на тему: „Обука о дигиталним доказима“, за укупно 95 учесника, где је циљ обуке био упознавање са

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

кључним елементима дигиталних доказа, дигиталном форензиком, прибављањем и анализом дигиталних материјала. Такође, одржана је и једна петодневна радионица у Београду на тему: „Дигиталне вештине у истрагама организованог криминала“, на којој се радило на унапређењу истрага усмерених на организационе криминалне групе, путем унапређења скупљања, евалуације, обједињавања, анализе и дистрибуције информација из онлајн извора, ради борбе против свих видова криминала.

Такође, у извештајном периоду, у фебруару месецу, одржана је једна тродневна радионица на тему: „Борба против прања новца“, у Нишу, за укупно 25 учесника, где је исход обуке био унапређење нивоа знања за вођење проактивних финансијских истрага и вештина решавања проблема, анализе и критичког размишљања које омогућавају квалитетније решавање сложених кривичних предмета. Правосудна академија је ову радионицу спровела уз подршку Министарства правде САД-а (ОПДАТ) и ОЕБС-а.

2.3.2.5. Омогућити међусобну повезаност база података за кривичне истраге, односно безбедан систем за електронску размену информација између јавног тужилаштва, полиције, Управе царина, Пореске управе, Агенције за борбу против корупције и других релевантних органа који располажу базама података од значаја за сузбијање корупције

Рок - I квартал 2022. године

Активност је делимично реализована

У циљу реализације активности из Ревидираног АП за поглавље 24, у току је пројекат „Инструмент подршке Србији у постизању циљева у оквиру Поглавља 24 - правда, слобода и безбедност (Facility ИПА 2019)“, који се спроводи за полицију и правосудје. У делу подршке за Министарство унутрашњих послова Републике Србије, кроз овај пројекат планирају се, између осталог, активности даљег развоја Полицијско-обавештајног модела (ПОМ) у успостављању НКОС.

Успостављањем НКОС-а и дигитализацијом процеса, Република Србија ће успоставити јединствен, стандардизован, квалитетан и модеран систем прикупљања, обраде, претраге, анализе, размене и управљања подацима и информацијама из области организованог криминала, корупције, тероризма и других безбедносно угрожавајућих појава.

Један од основних циљева у оквиру пројекта је унапређење односно дигитализација пословних процеса посебно између тужилаштва и полиције, а као једна од активности се планира анализа пословних процеса ради њиховог унапређења.

С тим у вези, интензиван је рад на радној верзији нацрта Закона о НКОС-у и одржане су две радионице у Београду, прва од 07.03. до 09.03.2023. године и друга од 27.03. до 29.03.2023. године. На радионицама су узели учешће представници свих државних органа потписница споразума и то правници и ИТ стручњаци. Планирано је одржавање још две радионице на којима се очекује завршетак рада на радној верзији нацрта закона.

2.3.2.6. Донети подзаконски акт из чл. 16 ст. 4 Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције којим ће се уредити рокови, начин поступања и начин службене комуникације полиције и јавног тужилаштва у предметима организованог криминала и корупције. (Повезана активност ПГ 24 активност 6.2.2.1.)

Рок - IV квартал 2021.године

Активност је делимично реализована.

Представници Министарства правде и Републичког јавног тужилаштва раде на финализацији подзаконског акта и његово доношење се очекује у 2. кварталу 2023. године.

**2.3.2.7. Јачање капацитета Тужилаштва за организовани криминал и посебних одељења за сузбијање корупције виших јавних тужилаштва кроз обуке о примени нових механизма прописаних Законом о организацији и надлежности државних органа за сузбијање организованог криминала, тероризма и корупције (официри за везу, ударне групе, служба финансијске форензике)
(Повезана активност ПГ 24 активност 6.2.2.3.)**

Рок – Континуирано

Активност се успешно реализује.

Представници Тужилаштва за организовани криминал (ТОК) учествовали су на низу едукативних активности и то:

- Студијско путовање „Јачање борбе против организованог криминала у ЈИ Европи кроз унапређење регионалне сарадње у одузимању имовине проистекле из кривичног дела,,
 - Радионица о поновном коришћењу одузете имовине
 - Радионица о дигиталној имовини
 - Округли сто: Нови безбедносни ризици
 - Обука: Међународне финансијске истраге и операција повраћаја имовине у случајевима организованог криминала“
 - Вебинар: Дигиталне вештине у истрагама организованог криминала
 - Радионица о коришћењу посредних доказа – развој смерница
 - Регионална конференција „Борба против трговине људима и кријумчарења миграната“
 - Предавач на обуци „Правосуђе против корупције у БиХ на тему: Високотехнолошки криминал“
 - Девета Стална Конференција тужилаца за организовани криминал
 - Предавачи на радионици/обуци на тему прање новца
 - Подршка и помоћ Босни и Херцеговини у изради процене ризика од пролиферације
 - Конференција седам мора и размена запослених између земаља ЈИ Европе и држава које нису чланице ЕУ
 - Регионални тренинг за представнике држава кандидата и потенцијалних кандидата
 - Радионица: Процена ефикасности система за одузимања имовине проистекле из кривичног дела у Србији и предлози за даље унапређење
 - Семинар о међународном организованом криминалу и међународној правној помоћи
 - Радионица за израду закона о НКОС
-

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

- Предавачи на радионици за судије прекршајних привредних судова у области спречавања прања новца
- Предавач на обуци за заменике јавних тужилаца ЗЈТ и тужилачке помоћнике
- ЦЕПОЛ регионална обука „Истраге полукриминалних група које се баве кријумчарењем миграната“
- Предавач на тему финансијско рачуноводство на мастер студијама
- Радионица: Стручно-техничка размена - Санкције и преусмеравање - Нови глобални оквири за процену ризика
- Студијска посета Шпанији Студијска посета Шпанији на тему Пракса у раду и алати за спровођење комплексних истрага организованог криминала и комплексних финансијских истрага

Едукације које је прошао финансијски форензичар ТОК су представљене код активности 2.3.2.10.

У првом кварталу 2023. године, Правосудна академија одржала је једну петодневну радионицу у Београду на тему: „Дигиталне вештине у истрагама организованог криминала“, на којој се радило на унапређењу истрага усмерених на организационе криминалне групе, путем унапређења скупљања, евалуације, обједињавања, анализе и дистрибуције информација из онлајн извора, ради борбе против свих видова криминала.

Такође, у извештајном периоду, у фебруару месецу, одржана је једна тродневна радионица на тему: „Борба против прања новца“, у Нишу, за укупно 25 учесника, где је исход обуке био унапређење нивоа знања за вођење проактивних финансијских истрага и вештина решавања проблема, анализе и критичког размишљања које омогућавају квалитетније решавање сложених кривичних предмета. Правосудна академија је ову радионицу спровела уз подршку Министарства правде САД-а (ОПДАТ) и ОЕБС-а.

2.3.2.8. Израда и потписивање Споразума о сарадњи између релевантних обвезника Закона о организацији и надлежности државних органа за сузбијање организованог криминала, тероризма и корупције

Рок - I квартал 2021.године

Активност је у потпуности реализована

Закључени су споразуми са Централним регистром депо и клиринг хартија од вредности, Републичком дирекцијом за имовину Републике Србије, Агенцијом за привредне регистре, Канцеларијом за јавне набавке, Народном банком Србије, Агенцијом за спречавање корупције, Пореском управом - Пореском полицијом и Републичким фондом за пензијско и инвалидско осигурање.

Са Управом за спречавање прања новца је закључен споразум о сарадњи 26.04.2017. године, којим је свеобухватно уређена међусобна сарадња, те је процењено да за сад нема потребе за израдом новог споразума. Са Републичким фондом за здравствено осигурање, Државном ревизорском институцијом и Републичким геодетским заводом није закључен споразум, јер је процењено да то није неопходно с обзиром на базе података које воде наведене институције и њихову јавну доступност.

Дана 30.03.2023. године Управа царина је накнадно доставила коментаре на нацрт споразума о сарадњи, који коментари су узети у разматрање и усаглашавање.

2.3.2.9. Израда методологије рада и формирања ударних група (Повезана активност ПГ 24 активност 6.2.2.5.)

Рок - I квартал 2021. године

Активност је у потпуности реализована.

Методологија о раду и формирању радних група усвојена је 9. новембра 2021. године. Документ је одштампан и прослеђен надлежним државним тужилаштвима.

2.3.2.10. Јачање капацитета Службе финансијске форензике у Тужилаштву за организовани криминал и другим органима (Повезана активност ПГ 24 активност 6.2.2.6.)

Рок - Континуирано, почев од IV квартала 2020. године

Активност се успешно реализује.

ТОК: У Тужилаштву за организовани криминал од 1. маја 2022. године, када је попуњено и друго упражњено радно место, функционише служба финансијске форензике са два финансијска форензичара.

У извештајном периоду финансијски форензичари су учествовали, у својству предавача или полазника, у следећим едукативним активностима:

- Вебинар Незаконита продаја финансијских услуга
- Радионица о дигиталној имовини
- Онлајн „Семинар о разумевању и познавању дигиталних доказа
- Обука: Међународне финансијске истраге и операција повраћаја имовине у случајевима организованог криминала“
- Предавач на континуираном усавршавању овлашћених посредника и овлашћених заступника у осигурању
- Предавач на радионици: „Процена ризика државе и утицај на рад обвезника“
- Предавачи на радионици/обуци Прање новца
- Предавачи на радионици за судије прекршајних привредних судова у области спречавања прања новца
- Студијска посета Шпанији на тему Пракса у раду и алати за спровођење комплексних истрага организованог криминала и комплексних финансијских истрага

РЈТ: Сходно Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места, у Тужилаштву за организовани криминал стално су запослена два финансијска форензичара, чиме су попуњена оба систематизована места.

У Посебним одељењима за сузбијање корупције у вишим јавним тужилаштвима у Београду, Нишу, Краљеву и Новом Саду су систематизована места финансијских форензичара упражњена.

У Посебним одељењима за сузбијање корупције Вишег јавног тужилаштва у Београду и Нишу су ангажовани финансијски форензичари по уговору о делу.

Као што је раније истакнуто, Републичко јавно тужилаштво са Економским факултетом Универзитета у Београду, Министарством правде САД и Министарством спољних послова- INL учествује у пројекту „Јачање форензичко-рачуноводствених капацитета у Србији“ које има за циљ покретање програма једногодишњих академских студија на Економском факултету у Београду, у

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

оквиру кога би били образовани кадрови - финансијски форензичари, потребни за рад у надлежним јавним тужилаштвима.

Наведени програм је у поступку акредитације. Представник Републичког јавног тужилаштва је био позван да одговара на питања акредитационог тела и ускоро се очекује одлука о акредитацији.

2.3.2.11. Усвојити нови Правилник о систематизацији радних места у ТОК и посебним одељењима за сузбијање корупције, у складу са спроведеном анализом потреба људских капацитета у ТОК-у и посебним одељењима за сузбијање корупције виших јавних тужилаштава (Повезана активност ПГ 24 активност 6.2.2.7.)

Рок - IV квартал 2020.године

Активност се успешно реализује

Измене правилника о систематизацији радних места у Тужилаштву за организовани криминал и Вишем јавном тужилаштву у Београду су извршене током 2021.године Кадровским планом за 2022. годину у Вишем јавном тужилаштву у Краљеву одобрено је 5 нових радних места, од чега 3 нова радна места у Посебном одељењу за сузбијање корупције, на основу чега је 05.07.2022. године извршена измена и допуна Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места, и на исти је Министарство правде дало сагласност 13.07.2022.године, те је Правилник на снагу дана 01.08.2022. године.

Више јавно тужилаштво у Нишу донело је Правилник о изменама и допунама Правилника у унутрашњем уређењу и систематизацији радних места од 1.7.2022. године, за који је добијена сагласност Министарства правде дана 1.9.2022.године, а који је ступио на снагу 30.9.2022. године. Наведеним Правилником извршене су измене у делу који се односи на Посебно одељење за сузбијање корупције, тако да је број тужилачких помоћника увећан за једног извршиоца и сада их је укупно 6, број записничара за два извршиоца и сада их је укупно 7, а додато је једно и радно место намештеника – возача/достављача. Сходно наведеном, у Посебном одељењу за сузбијање корупције је уместо 4 радна места са 14 извршилаца, сада систематизовано 5 радних места са укупно 18 извршилаца.

Више јавно тужилаштво у Новом Саду је добило од Министарства правде кадровски план за 2022. годину, према коме је број извршилаца на неодређено време остао исти као и у важећем Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места, тако да није било потребе за изменом Правилника.

Министарство правде је у поступку усвајања кадровског плана за 2023.годину. Овим кадровским планом број запослених у Вишем јавном тужилаштву у Београду повећан је за 13, у Новом Саду за 15, док је у Краљеву и Нишу број запослених повећан за по 3.

2.3.2.12. Попуњавање упражњених радних места сходно Правилнику о систематизацији радних места у ТОК и посебним одељењима за сузбијање корупције виших јавних тужилаштава (Повезана активност ПГ 24 активност 6.2.2.8.)

Рок - IV квартал 2021.године

Активност је делимично реализована.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

ТОК: У извештајном периоду дошло је до повећања кадровских капацитета у Тужилаштву за организовани криминал - почео да ради још један финансијски форензичар, док се у циљу попуњавања преосталих упражњених радних места предузимају припремне активности.

У вези са овим треба имати у виду да тренутни смештајни капацитети ТОК нису довољни да би се извршило попуњавање свих планираних радних места. То ће у потпуности бити могуће реализовати тек након изградње нове зграде у којој ће бити смештено Тужилаштво за организовани криминал у складу са активношћу 6.2.2.14 Акционог плана за Поглавље 24.

Број упућених заменика јавних тужилаца у Тужилаштво за организовани криминал је укупно 10.

РЈТ: У Посебним одељењима за сузбијање корупције Виших јавних тужилаштва су попуњена сва систематизована радна места сходно важећим Правилницима о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места, осим места финансијских форензичара.

ДВТ: На основу члана 63. став 1. Закона о јавном тужилаштву, прописано је да на предлог јавног тужиоца посебне надлежности, заменик јавног тужиоца може, уз писмену сагласност, бити упућен у јавно тужилаштво посебне надлежности, а ставом 5. да решење о упућивању доноси Републички јавни тужилац.

- У 2019. години је било упућено 2 заменика јавног тужиоца у ТОК;

- У 2020. години је било упућено 7 заменика јавног тужиоца у ТОК;

- У 2021. години је упућено 3 заменика јавног тужиоца у ТОК.

- У 2022 години упућено је 5 заменика јавног тужиоца у ТОК.

Број упућених заменика јавних тужилаца у Тужилаштво за организовани криминал је укупно 10.

2.3.2.13. Израдити анализу потреба за техничком опремљеношћу у Тужилаштву за организовани криминал и посебним одељењима за сузбијање корупције виших јавних тужилаштва

(Повезана активност ПГ 24 активност 6.2.2.9.)

Рок IV квартал 2020.године

Активност је у потпуности реализована

Анализа потреба је урађена. На основу анализе написана је техничка спецификација опреме и расписана је јавна набавка ЈН 26/2021.

2.3.2.14. Набавити техничку опрему за ТОК и посебна одељења за сузбијање корупције виших јавних тужилаштва у складу са резултатима анализе

(Повезана активност ПГ 24 активност 6.2.2.10.)

Рок IV квартал 2021.године

Активност је успешно реализована

По спроведеном поступку јавне набавке Министарство правде је са најбољим изабраним понуђачем закључило уговор о купопродаји техничке опреме за потребе посебних одељења јавних тужилаштва 21.9.2021. године у вредности од 69.090.038.82 РСД са ПДВ. Уговор је реализован у потпуности. Опрема је испоручена органима у фебруару 2022.

2.3.3.1. Креирање и спровођење Програма узајамног стручног усавршавања органа који учествују у поступку приватизације и органа задужених за превенцију и кривично гоњење случајева корупције

Рок - IV квартал 2021. године

Активност је у потпуности реализована

Урађен је курикулум обука и студија случаја са радним материјалом уз подршку ГАИ Пројекта. Саставни је део програма основне обуке, а у 4. кварталу је урађена анализа даљег унапређења пројекта.

2.3.3.2. Одржавање редовних састанака Савета за борбу против корупције са Републичким јавним тужилаштвом и Тужилаштвом за организован криминал у циљу што боље реализације препорука наведених у Извештајима Савета

Рок – Континуирано

Активност се успешно реализује.

У извештајном периоду нису организовани састанци представника Савета за борбу против корупције, Републичког јавног тужилаштва и Тужилаштва за организовани криминал.

2.3.4.1. Спровести анализу студија изводљивости о успостављању јединственог електронског регистра коруптивних кривичних дела, спроведених у оквиру ИПА 2013 „Превенција и борба против корупције“ и УСАИД ГАИ пројеката. Поступити у складу са налазима анализе у смислу најизводљивијег решења

Рок - IV квартал 2021. године.

Активност је успешно реализована

Анализа студија је спроведена и по основу исте је израђен софтвер који се успешно користи.

2.3.4.2. Изменити позитивне прописе како би се установила јединствена методологија прикупљања података, евидентирања и статистичког извештавања о коруптивним кривичним делима

Рок - II квартал 2022. Године

Активност је успешно реализована

Јединствена методологија прикупљања података, евидентирања и статистичког извештавања о коруптивним кривичним делима је успостављена на основу израђене функционалне анализе израђене у оквиру ИПА 2013 „Превенција и борба против корупције“ и УСАИД ГАИ пројеката. Није било потребе за изменом позитивних прописа из ове области.

2.3.4.3. Успоставити јединствену евиденцију (електронски уписник) за кривична дела са коруптивним елементом, у складу са законом који уређује заштиту података о личности, а која ће се убудуће користити за креирање криминалне политике

Рок - II квартал 2022. Године

Активност је успешно реализована

Електронски уписник за кривична дела са коруптивним елементом је успостављен, а подаци се прикупљају у складу са одредбама Законом о заштити података о личности.

У оквиру USAID-овог Пројекта за одговорну власт, у сарадњи са Министарством правде Републике Србије, Републичким јавним тужилашвом и Врховним касационим судом спроводен је пројекат развоја Електронског регистра коруптивних предмета (ЕРКП). Укупан број решених предмета у ЕРКП регистру тренутно је 10096.

Рад на развоју нове САПО апликације је у завршној фази и у другој половини 2022. године окончан је рад на додатним функционалностима програма неопходних и за рад Електронског регистра коруптивних предмета, што је омогућило тестирање додатних извештаја, попут извештаја о трајању поступка и извештаја о трошковима кривичног поступка. Имајући у виду да је трајање пројекта за израду САПО софтвера продужено због неопходне дораде постојећих функционалности и израде раније тражених функционалности неопходних за рад јавних тужилаштава, почетак примене овог извештајног алата намењеног Посебним одељењима за сузбијање корупције је одложен до 01.07.2023. године.

2.3.5.1. Унапређење капацитета Дирекције за управљање одузетом имовином кроз обуке, нарочито у делу који се односи на управљање имовином која је одузета правним лицима

Рок – Континуирано

Активност се успешно реализује

Представници Дирекције, у склопу континуиране обуке судија и тужилаца, похађају обуке из привредног и кривичног права коју организује Правосудна академија.

Меморандум о сардњи између Дирекције и Правосудне академије о континуираној обуци запослених у Дирекцији је потписан.

У наведеном периоду похађана је обука на следеће теме:

- Виртуелна имовина и криптовалуте
 - Стандарди и пракса одузимања имовине прибављење кривичним делом“,
 - Судска пракса Европског суда за људска права у питањима одузимања имовине проистекле из кривичног дела,
 - Студија случаја, пракса и имплементација Закона о одузимању имовине стечене кривичним делом.
-

2.3.5.2 Унапређење међународне сарадње закључивањем уговора са дирекцијама из земаља региона и ЕУ (Повезана активност ПГ 24, активност 6.2.6.6.)

Рок – Континуирано

Активност је делимично реализована.

Припремљен је нацрт уговора о подели имовине са иностранством, који ће бити поднет као предлог као основа за преговоре са заинтересованим лицима. Пошто су добијени позитивни одговори понуђених страна, Влада РС усвојила је Нацрт споразума и основ за вођење преговора за закључивање споразума о подели имовине са Краљевином Шпанијом, Црном Гором, Босном и Херцеговином и Републиком Српском. У сарадњи са Пројектом *AIRE Centar*, припремљен је нацрт регионалног споразума о подели имовине који ће потписати поменуте земље.

Одржана су два онлајн састанка на којима су разматране одредбе достављеног нацрта уговора. Конференција у Београду одржана је 7. фебруар 2023. године на којој је усаглашен већи део предлога уговора. Следећи састанак биће одржан током маја или почетком јуна 2023. године, вероватно у Црној Гори, ради усаглашавања комплетног текста уговора, након чега би кренуле процедуре за његово потписивање. Краљевина Шпанија је доставила одговор на Нацрт уговора и у току је усаглашавање предложених текстова обе стране.

2.3.5.3 Јачање капацитета Дирекције за управљање одузетом имовином путем запошљавања нових људи у складу са Правилником о систематизацији

Рок - IV квартал 2021. године

Активност је делимично реализована.

У Министарству правде је у току поступак измене Правилника о систематизацији који треба да пружи основ за спровођење ове активности. Нема нових информација у извештајном периоду.

2.3.7.1. Донети нове прописе и процедуре у циљу увођења контролних и надзорних механизма у складу са анализом постојећег стања (нормативног, организационог и функционалног), учачавање слабости и ризика (ниво доступности података са тачним одређењем доступности везано за време и садржај)

Рок - I квартал 2021. Године

Активност је у потпуности реализована

Законом о одузимању имовине проистекле из кривичног дела („Службени гласник РС“, бр. 32/13, 94/16 и 35/19), уређени су услови, поступак и органи надлежни за откривање, одузимање и управљање имовином физичких и правних лица проистеклом из кривичног дела. Чланом 2. прописана су кривична дела на која се овај закон односи, између осталих и на тзв. „коруптивна“ кривична дела. У складу са поменутиим законом у Министарству унутрашњих послова је формирана организациона јединица надлежна за финансијску истрагу као специјализована организациона јединица Министарства унутрашњих послова која открива имовину проистеклу из кривичног дела и врши друге послове, у складу са овим законом. У Министарству унутрашњих послова је, у складу са овим законом, образована и Канцеларија за повраћај имовине (*AssetRecoveryOffice*) која обрађује примљене и послате захтеве у оквиру међународне сарадње, за

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

откривање и идентификовање имовине проистекле из кривичног дела, са циљем њеног привременог или трајног одузимања. Јединица врши послове по службеној дужности или по одлуци јавног тужиоца или суда.

Одељење за борбу против корупције формирано је на основу Закона о организацији и надлежности државних органа у борби против организованог криминала, тероризма и корупције. Одељење своје активности спроводи у координацији са четири посебна одељења за сузбијање корупције у оквиру Виших јавних тужилаштава у Београду, Новом Саду, Нишу и Краљеву. Полицијски службеници Одељења поступају по налозима надлежних тужилаштава и примењују процедуре прописане ЗКП. Када се ради о спречавању цурења информација у вези са истрагама свих кривичних дела, а не само коруптивних, чланом 7. Кодекса полицијске етике („Службени гласник РС“, број 17/17) прописана је заштита службених података, према којој полицијски службеници не откривају и не користе неовлашћено податке до којих су дошли у служби или поводом вршења службе, а нарочито оне који би могли угрозити ток законитог поступка, односно права трећих лица. Чланом 12. Кодекса предвиђено је да понашање супротно одредбама Кодекса представља понашање које штети угледу Министарства унутрашњих послова и полицијске професије. Законом о полицији („Службени гласник РС“, бр. 6/16, 24/18 и 87/18) је као тешка повреда службене дужности предвиђено понашање које штети угледу Министарства, па се у дисциплинском поступку утврђује дисциплинска одговорност полицијског службеника за предметну повреду службене дужности.

2.3.7.2. Образовати Радну групу у Министарству правде за разматрање иницијатива Републичког јавног тужилаштва за измене и допуне Законика о кривичном поступку (засноване на Анализи нормативног, организационог и функционалног оквира - мере за спречавање цурења информација и репресивне мере за сузбијање неовлашћене комуникације података који се односе на кривични поступак), Кривичног законика и Закона о јавном тужилаштву (засноване на Анализи законодавног оквира који се односи на кривичну, дисциплинску и друге врсте одговорности у вези са неовлашћеним саопштавањем информација). Поступити у складу са закључцима радне групе (веза са активношћу 2.2.10.23.)

Рок - За образовање Радне групе: I квартал 2021. године

За измене и допуне: до IV квартала 2022. године

Активност је делимично реализована.

Нема нових информација у извештајном периоду. Решењем министра правде број: 119-01-126/2021-05 од 12. маја 2021. године формирана је Радна група за анализу кривичног поступка у циљу идентификовања и отклањања његових слабости и недостатака и израду радног текста Закона о изменама и допунама Законика о кривичном поступку на основу резултата анализе.

Решењем министра правде број: 119-01-125/2021-05 од 12. маја 2021. године, формирана је Радна група за анализу ефективности кривичноправног система која се заснива на окончаним случајевима у циљу идентификовања и отклањања његових слабости и недостатака и израду радног текста Закона о изменама и допунама Кривичног законика на основу резултата анализе. Радна група се редовно састаје.

2.3.7.3. Повећати ниво ИТ заштите стварањем тзв. система раног упозорења и аларм система

Рок – Континуирано

Активност се успешно реализује.

У извештајном периоду нису достављене нове информације. У току другог квартала 2022. године у оквиру ЦЕРТ-а Министарства унутрашњих послова активности су се одвијале у складу са надлежностима и нормативним оквиром из домена информационе безбедности и то: Мониторинг ИКТ система Министарства унутрашњих послова.

2.3.7.4. Праћење санкционисања кршења прописа за спречавање одавања поверљивих информација уз припремљену анализу примене прописа и препоруке

Рок – Континуирано

Активност се успешно реализује

У 1. кварталу 2023. године окончан је 1 (један) дисциплински поступак који се у Дирекцији полиције, у Управи криминалистичке полиције водио због повреде службене дужности из члана 207. став 1. тачка 10. Закона о полицији, тако што је полицијски службеник оглашен кривим и изречена је мера престанак радног односа.

По 1 (један) дисциплински поступак се води по наведеном основу у Полицијској управи Врање, Нови Сад, Ниш, Лесковац и Пријепоље.

Републичком јавном тужилаштву није пријављено никакво кршење прописа који спречавају одавање поверљивих података.

Република Србија
Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23
**ИЗВЕШТАЈ О СТАТУСУ СПРОВОЂЕЊА АКТИВНОСТИ ИЗ РЕВИДИРАНОГ
АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ПОГЛАВЉЕ 23: „ПРАВОСУЂЕ И ОСНОВНА ПРАВА”**

Основна права

3.1. Забрана тортуре нехуманог или понижавајућег третмана и кажњавања

3.1.1.1. Увести систем обавезне едукације ново-запослених полицијских службеника и континуирана едукација полицијских службеника везано за поступање према доведеним и задржаним лицима у складу са међународним стандардима у области људских права професионалне етике и рада у високоризичним ситуацијама

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Без промена у извештајном периоду. Новозапослени полицијски службеници заснивају радни однос у Министарству унутрашњих послова на одређено време у својству полицијског службеника-приправника. Полицијски службеник - приправник дужан је да реализује обуку, која обухвата и поступање према доведеним и задржаним лицима, а која је услов за пријаву стручног испита. Полицијски службеници који положи са успехом стручни испит пред Комисијом Министарства унутрашњих послова добијају статус полицијског службеника. Министарство унутрашњих послова едукацију за полицијске службенике везано за поступање према доведеним и задржаним лицима спроводи континуирано у складу са Програмом стручног усавршавања полицијских службеника Министарства унутрашњих послова.

3.1.1.2. У складу са новим нормативним оквиром, Регистар који садржи податке о свим аспектима полицијског притвора успоставити у свим просторијама за задржавање

Рок: До IV квартала 2020

Активност је у потпуности реализована

У складу са тачком 52. Упутства о јединственом начину вођења евиденције примењених овлашћења од 04.11.2021. године, о задржавању лица формира се предмет који садржи списе у вези задржавања лица (решење или наредба о задржавању лица, записник о задржавању лица, потврду о привремено одузетим и враћеним предметима, права доведеног или задржаног лица и друге списе) и предмет се налази у дежурној служби организационе јединице у којој се спроводи задржавање.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Упутством прописано је и вођење евиденције о примењеним овлашћењима Довођење и Задржавање која се води централизовано електронски у програмском систему и део је Јединственог информационог система Министарства (ЈИС).

Евиденција примењених овлашћења Довођење и Задржавање води се у апликацији „Доведена и задржана лица“, која је у употреби од 01.01.2013.године.

Пре ступања на снагу поменутог Упутства, формирање предмета о задржавању лица било је прописано на истоветан начин тачком 33. Упутства о јединственом начину вођења евиденције примењених овлашћења, од 22.10.2019. године. Осим наведеног, чланом 38. став 1 Правилника о полицијским овлашћењима ("Сл. гласник РС", бр. 41/2019) прописано је да полицијски службеник сачињава записник о задржавању лица који садржи податке прописане у чл. 111. овог Правилника:

- Личне податке задржаног лица (име, презиме, адресу, јединствени матични број грађана);
- Време почетка задржавања;
- Правни основ за задржавање;
- Податке о начину упознавања лица за разлозима задржавања и његовим правима;
- Податке о оствареним правима задржаног лица;
- Податке о обавештавању чланова породице, других лица и надлежних органа о задржавању лица;
- Податке о довођењу задржаног лица надлежном органу;
- Податке о видљивим телесним повредама, другим сазнањима о здравственом стању и пруженој медицинској помоћи задржаном лицу;
- Податке о привремено одузетим предметима погодним за напад, повређивање или самоповређивање;
- Податке о времену и разлозима напуштања и повратка лица у просторије за задржавање;
- Време престанка задржавања;
- Потпис задржаног лица и полицијског службеника који спроводи задржавање.

3.1.1.3. Изградња, адаптација и опремање просторија за задржавање у складу са препорукама Европског комитета за превенцију тортуре и нехуманог или понижавајућег третмана и кажњавања и извештајима Националног механизма за превенцију тортуре (Заштитник грађана),у складу са идентификованим потребама у анализи постојећег стања просторија за задржавање у свим подручним полицијским управама и планираном динамиком

Рок: Континуирано, почев од IV квартала 2015

Активност се успешно реализује

У Министарству унутрашњих послова у употреби је 223 просторија за задржавање лица, капацитета за 324 лица. Од тог броја 144 просторија, капацитета за 234 лице је у складу са стандардима Европског комитета за спречавање мучења, нечовечних или понижавајућих казни или поступака (ЦПТ) и Правилником о условима које треба да испуњавају просторије за задржавање ("Службени гласник РС", број 34/2018), док је потребна адаптација још 79 просторија за задржавање које су у употреби.

У току је изградња нових просторија у ПУ Сомбор, ПС Кула (2 просторије) средствима из буџета МУП-а Р. Србије, као и изградња просторија у седишту ПУ Нови Сад (6 просторија).

3.1.1.4 Унапређење полицијског поступања у области превенције тортуре кроз: обуку чланова комисије Министарства унутрашњих послова за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре у циљу ефикаснијег обављања њихових дужности; обуку руководиоца притворских јединица у циљу ефикасније контроле поступања; обуку полицијских службеника запослених у полицијским станицама у циљу елиминације свих недозвољених поступања вршење ненајављених контрола притворских јединица у циљу контроле спровођења препорука Националног механизма за превенцију тортуре

Рок: Континуирано, почев од IV квартала 2018

Активност се успешно реализује

Управа полиције у сарадњи са Комисијом за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре у извештајном периоду извршила обилазак просторија за задржавање и контролу поступања полицијских службеника у примени полицијског овлашћења довођење и задржавање у Полицијској управи у Прокупљу, којом приликом је извршена контрола Одељења полиције и полицијске испоставе у седишту полицијске управе, као и контролу Полицијске управе за град Београд где је извршена контрола и ПИ за дежурство Дежурне службе, као и Одељења за борбу против дрога Управе криминалистичке полиције.

3.1.1.5. Унапредити сарадњу са Националним механизмом за превенцију тортуре (Заштитником грађана) кроз одржавање редовних састанака и извештавање о поступању по препорукама Националног механизма за превенцију тортуре (Заштитника грађана)

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Министарство унутрашњих послова - Комисија за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре од Сектора унутрашње контроле, Дирекције полиције и Подручних полицијских управа запримила је у периоду јануар-март 2023. године 46 предмета на упознавање, који се односе на пријаве грађана за злостављања од стране полицијских службеника. Извршеном анализом установљено је да је у сваком појединачном предмету поступљено у складу са Методологијом за спровођење истраге у случајевима злостављања.

У извештајном периоду Комисија за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре давала је мишљење на извештаје организационих јединица Министарства унутрашњих послова о поступању по препорукама Заштитника грађана датих у извештајима о посетама ПУ Пирот (ПС Димитровград и ПС Бела Паланка), ПУ Ужице (седиште ПУ, ПС Ариље, ПС Пожега, ПС Косјерић, ПС Бајина Башта и ПИ Златибор, ПУ за град Београд (седиште ПУ, ПС Врачар, Палилула, Звездара, Нови Београд, Стари град, Савски Венац, Вождовац и Раковица и ПИ Миријево).

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Комисија је дала и мишљење на извештај Управе граничен полиције о поступању по препорукама Заштитника грађана у вези надзора над принудним удаљењима странаца у 2022. години.

Такође, Комисија је дала и мишљење у вези извештаја ПУ у Пироту о поступању по налогу Комисије и извршене контролне делатности у организационим јединицама ради провере поступања полицијских службеника по препорукама Заштитника грађана.

Осим наведеног дана 15.03.2023. године, одржан је састанак Комисије за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре, на коме су осим председника и чланова Комисије присуствовали представници Министарства унутрашњих послова, као и представници Националног превентивног механизма, где је једна од тема била и поступање Министарства по препорукама Заштитника грађана у предметима у којима су грађани пријавили злостављање од стране полицијских службеника, као и тема унапређења спровођења притужбеног поступка у Министарству унутрашњих послова.

Заштитник грађана - У извештајном периоду НПМ је упутио осам препорука Министарству унутрашњих послова. Рачунајући и препоруке упућене раније које су доспеле на извршење у извештајном периоду, Министарство унутрашњих послова је поступило по девет од девет доспелих препорука (100,00%). У извештајном периоду НПМ је одржао један састанак са представницима Министарства унутрашњих послова.

3.1.1.6. Интензивирање сарадње Министарства унутрашњих послова са државним органима, националним механизмом за превенцију тортуре и организацијама цивилног друштва у области превенције тортуре, кроз:

- **организовање радионица и дискусија о забрани тортуре у полицији, непрофесионалном понашању полицијских службеника и поштовању права доведених и задржаних лица;**
- **успостављање праксе министарства унутрашњих послова да писаним путем извештава о предузетим мерама у складу са препорукама организација цивилног друштва;**
- **подизање свести о превенцији тортуре у полицији међу полицијским службеницима и информисање јавности о правима доведених и задржаних лица**

Рок: Континуирано, почев од I квартала 2019

Активност се успешно реализује

У оквиру пројекта Савета Европе "Јачање заштите људских права лица лишених слободе и осуђених лица у Србији", Министарство унутрашњих послова - Управа полиције заједно са Комисијом за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре између осталог спроводи активности на унапређењу електронске евиденције за доведена и задржана лица, унапређење постојећег система притужби и унутрашње контроле и унапређење поступања полицијских службеника у примени полицијских овлашћења довођење и задржавање.

Дана 17.01.2023. године одржан је састанак на коме су учествовали представници Управе полиције, Управе криминалистичке полиције поводом препорука Комитета министара Савета Европе донетих на 1451. састанку од 06. до 08.12.2022. године у Стразбуру, које се између осталог

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

односе и на адаптацију наменских просторија за саслушање лица и опремање аудио и видео надзором за снимање полицијских саслушања.

Дана 01.02.2023. године у Управи полиције у оквиру спровођења пројекта СЕ „Јачање заштите људских права лица лишених слободе и осуђених лица у Србији“ и активности предвиђених Акционим планом за Поглавље 23, одржан је састанак главног координатора пројекта и начелника Одељења за контролу рада полиције и председника Комисије за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре, на тему сарадње са Министарством здравља у оквиру пружања медицинске помоћи лицима лишеним слободе и задржаним лицима од стране полицијских службеника и израде заједничког споразума којим би се ближе уредила ова материја.

Дана 08.03.2023. године, у просторијама Канцеларије Савета Европе, у Београду одржан је припремни састанак док је дана 09.03.2023. године одржан први састанак Управног одбора, треће фазе пројекта "Јачање заштите људских права лица лишених слободе", на коме је у својству члана Управног одбора присуствовао и начелник Одељења за контролу рада полиције и председник Комисије за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре.

Дана 09.03.2023. године у организацији Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог у Палати Србија одржан је припремни састанак државне делегације Р. Србије поводом представљања Извештаја Републике Србије за четврти циклус Универзалног периодичног прегледа (УПР) у оквиру 43 седнице Радне групе УПР, у Женеви од 10. до 12. маја 2023. године, коме је присуствовао члан делегације, начелник Одељења за контролу рада полиције и председник Комисије за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре.

Дана 21.03.2023. године у Палати Србија одржан је иницијални састанак представника МУП-а РС, Министарства правде (тужилаштва и Управе за извршење кривичних санкција), Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог и Заштитника грађана са делегацијом Европског комитета за спречавање мучења (ЦПТ), док је дана 30.03.2023. године завршни састанак у вези посете ЦПТ-а Републици Србији у периоду од 21.03. до 30.03.2023. године, где је између осталих представника МУП-а РС учешће узео и начелник Управе полиције и начелник Одељења за контролу рада полиције и председник Комисије за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре.

3.1.1.7. Систематски обезбедити лицима која су задржана од стране полиције по било ком основу, обавештење које садржи стандардне и свеобухватне информације (“писмо о правима”), које јасно дефинишу сва права која им припадају (укључујући и право на приступ лекару):

- на српском језику
- на језицима националних мањина,
- на другом језику који задржано лице може да разуме,

у складу са изменама и допунама ЗКП којима се вршиу склађивање са *acquis* у области процесних гаранција

Рок: Континуирано, почев од усвајања измена и допуна ЗКП

Активност се успешно реализује

Стање непромењено у извештајном периоду. Обрасци „писмо о правима“ доведеног лица сходно чл. 85. Закона о полицији и чл. 19. Правилника о полицијским овлашћењима, образац права задржаног лица сходно чл. 87. Закона о полицији и чл. 29. Правилника о полицијским овлашћењима, као и образац права задржаног лица у складу са чл. 294. Законика о кривичном поступку, постављени су у апликацији „Евиденција доведених и задржаних лица“, која се води на

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

ЛИС-у МУП-а РС, ради једнообразног поступања полицијских службеника према доведеним и задржаним лицима.

Такође, у наведену апликацију постављено је и Обавештење о правима малолетног лица у пред истражном поступку (образац бр. 1) као и Обавештење о правима малолетног лица у прекршајном поступку (образац бр. 2) у складу са Правилником о начину и условима примене полицијских овлашћења према малолетним лицима, на српском језику ћирилично и латинично писмо, као и енглеском језику.

Осим наведеног, у ранијем периоду, права доведених и права задржаних лица у складу са Правилником о полицијским овлашћењима преведена су на енглески, мађарски, румунски, ромски и албански језик, након чега су истакнута у апликацији „Доведена и задржана лица“ и доступна су свим полицијским службеницима ради штампања у уручења доведеним и задржаним лицима.

Осим у апликацији „Евиденција доведених и задржаних лица“, примери образаца задржаних лица на енглеском, албанском, мађарском, ромском и румунском језику истакнути су у роли „Документа“, на интранет сајту Министарства унутрашњих послова у делу који се односи на рад Комисије за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре.

У складу са Програмом стручног усавршавања полицијских службеника Министарства унутрашњих послова за 2022. годину, у оквиру обавезне наставе из наставне области „Теоријска настава“ реализована је тема „Комисија за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре“. Осим наведене, реализована је и тема „Полицијска овлашћења“ коју је у извештајном периоду похађало 2699 полицијских службеника.

3.1.1.8. Спровођење обуке за истрагу случајева злостављања и мучења у циљу спровођења ефикасних истрага о наводима злостављања и мучења од стране полиције или других државних органа у складу са новом методологијом истраге

Рок: Континуирано, до IV квартала 2020

Активност се успешно реализује

Правосудна академија – Током извештајног периода, у првом кварталу 2023. године, Правосудна академија је спровела једну радионицу на тему ратних злочина, у којима је значајан део обуке посвећен мучењу. Одржана је једна дводневна радионица у Београду, на тему: „Суђења за ратне злочине: Међународно хуманитарно право и његова примена у суђењима за ратне злочине у Србији“, за укупно 21 учесника (тужиоци, тужилачки помоћници, судије и судијски помоћници).

Републичко јавно тужилаштво – У извештајном периоду нису одржане обуке јавних тужилаца и полицијских службеника на тему спровођења истраге у случајевима злостављања од стране полиције. У периоду од 12. маја до 23. јуна планирано је одржавање три семинара на тему примене Методологије за истрагу случајева злостављања од стране полицијских службеника у Суботици, Новом Пазару и Врању, за јавне тужиоце и полицијске службенике, у организацији Правосудне академије и уз подршку Мисије ОЕБС у Србији.

3.1.1.9. Изградња новог објекта у циљу унапређења животних услова у затвору у Крагујевцу

Рок: Завршетак радова 2021

Активност је у потпуности реализована

Радови на изградњи затвора у Крагујевцу су завршени.

3.1.1.10. Реконструкција постојећих смештајних капацитета завода у складу са европским стандардима и њихово уподобљавање постојећим стандардима, и то:

- Окружни затвор Београд
- КПЗ Забела - КПЗ за жене Пожаревац
- КПЗ у Сремској Митровици
- Окружни затвор у Лесковцу

Рок: до краја 2021. године

Активност се успешно реализује

Добијена је грађевинска дозвола за изградњу 2 павиљона у КПЗ у Пожаревцу-Забели. У току је поступак коначног одобрења Споразума о финансирању смештајног објекта у КПЗ у Сремској Митровици између РС и Развојне банке Савета Европе. Изградња новог објекта затвореног одељења у КПЗ за жене у Пожаревцу је у току.

3.1.1.11. Спровођење обуке запослених за примену специјализованих програма третмана за осуђена лица и осетљиве категорије осуђених лица (малолетнике, ментално оболела лица, зависници, жене, особе са посебним потребама, стара лица) у циљу њихове успешне реинтеграције

Рок: До краја 2020.

Активност се успешно реализује

Одржан је тренинг за запослене у Служби за третман у КПЗ у Панчеву (6 реализатора третмана) на тему „Мотивациони интервју“.

3.1.1.12. Континуирана примена одредаба Правилника о ближим условима за примену физичког спутавања и изолације лица са менталним сметњама која се налазе на лечењу у психијатријским установама и контрола примене

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

У извештајном периоду није било редовних надзора нити представки грађана које се односе на примену физичког спутавања и изолације лица са менталним сметњама.

3.1.1.13. Континуирана примена релевантних одредаба за примену физичког задржавања и изолације лица са менталним сметњама лишеним слободе (нпр. Специјална затворска болница, установе социјалне заштите за смештај корисника) и контрола примене

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује.

На основу члана 35. Закона о правима корисника услуга привременог смештаја у социјалној заштити, забрањена је примена свих мера принуде и третмана без пристанка корисника, односно законског заступника малолетног лица. Посебно је забрањено свим пружаоцима услуга смештаја коришћење мере издвајања корисника у посебно опремљену просторију. Надзор над применом ових одредби Закона врши министарство надлежно за социјалну заштиту.

3.1.1.14. Успостављање функционалног система деинституционализације у складу са Програмом за заштиту менталног здравља у Републици Србији за период 2019 – 2026 са пратећим Акционим планом за спровођење програма

Рок: Континуирано, почев од IV квартала 2020

Активност се успешно реализује

Процес деинституционализације се спроводи кроз формирање ЦМЗ (Центар за ментално здравље). У првом кварталу 2023. године опремљена су два нова центра и то у Панчеву и Нишу. Други Акциони план за период 2023-2024. године - за спровођење Програма за заштиту менталног здравља у Републици Србији за период 2019 – 2026. године је у процедури усвајања.

3.1.1.15. Обавезна примена развијених модела индивидуалних планова лечења у складу са препорукама *CPT*

Рок: Континуирано, почев од II квартала 2019

Активност се успешно реализује

Министарство здравља – Дефинисане су и објављене на интернет страници Института за ментално здравље и Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ „Смернице за скрининг и интервенцију за децу и одрасле са поремећајем из спектра аутизма“.

На А1 листу лекова (Лекови који се прописују и издају на обрасцу лекарског рецепта) стављен је лек Бупренорфин (без партиципације) уз ограничења која је предложила Републичка стручна комисија.

Управа за извршење кривичних санкција - Није било нових активности у извештајном периоду први квартал 2023. године.

Ранији извештаји

Представници Специјалне затворске болнице у Београду, у оквиру пројекта Савета Европе „Horizontal Facility za Zapadni Balkan i Tursku“, учествовали су у студијској посети Психијатријској болници у Републици Ирској у циљу размене искустава и представљања примера добре праксе у погледу примене индивидуалних планова лечења за особе за менталним сметњама.

3.1.1.16 Пуна примена Акционог плана за спровођење Стратегије за смањење преоптерећености у заводима за извршење кривичних санкција

Рок: Континуирано, почев од IV квартала 2016.

Република Србија
Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Активност је у потпуности реализована.

Влада Републике Србије усвојила је Стратегију развоја система извршења кривичних санкција са Акционим планом за период 2022-2027. година („Службени гласник РС“ број 142/2022, од дана 27.12.2022. године).

Инвестиционим улагањима из ранијих година обезбеђено је повећање смештајних капацитета на 11.957 места за смештај лица лишених слободе у 29 завода за извршење кривичних санкција. Бројно стање лица лишених слободе на дан 28.03.2023. године, у заводима износи 11.185.

Стратегијом развоја система извршења кривичних санкција са Акционим планом за период 2022-2027. година, прдвиђене су даље активности на плану побољшања услова смештаја и повећања капацитета и то: изградња нових затвора у Суботици и Крушевцу, као и наставак реконструкција и изградње притворских и осуђеничких одељења у заводима Сремској Митровици, Новом Саду, Београду, Пожаревцу и др.

Поред инфраструктурних улагања, на решавању проблема пренасељености у значајној мери утицали су и примена института условног отпуста, шире примена мера које су алтернатива мери притвора, на првом месту кућни притвор, као и шира примена алтернативних санкција.

3.1.1.17. Изменити Закон о извршењу кривичних санкција како би се прошириле надлежности извршног судије

Рок: до IV квартала 2020

Активност је у потпуности реализована

Ова активност је испуњена, доношењем Закон о изменама и допунама Закона о извршењу кривичних санкција у мају месецу 2019. године („Службени гласник РС“ бр. 35/2019). Новим законским решењима проширене су надлежности судије за извршење кривичних санкција, на доношење следећих одлука:

1. доношење одлуке да се правноснажно изречена казна затвора у трајању до једне године може извршавати у просторијама у којима осуђени станује (кућни затвор) уколико се променом начина извршења казне затвора може остварити сврха кажњавања;
2. доношење одлуке да се осуђени који је разврстан у полуотворено или отворено одељење завода може упутити на рад ван завода, код послодавца пуно радно време, а да се преостало време налази у заводу. Радно ангажовање код послодавца ће допринети ефикаснијем остваривању програма поступања и лакшем укључењу у друштво након издржане казне, како осуђени убудуће не би чинио кривична дела;
3. доношење одлуке о превременом отпусту осуђеног са издржавања казне затвора највише 12 месеци до истека казне, ако је осуђени издржао једну половину казне затвора због тешке болести, тешког инвалидитета или старости осуђеног, ако би даље извршење казне затвора представљало нехумано поступање.

3.1.1.18. Реорганизација постојеће службе за третман и алтернативне санкције у оквиру Управе за извршење кривичних санкција оснивањем посебне службе за алтернативне санкције у складу са новом систематизацијом

Рок: IV квартал 2020

Активност је у потпуности реализована

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Ова активност је завршена доношењем Правилника о изменама и допунама Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Управи за извршење кривичних санкција, који је ступио на снагу 21.05.2021. године. Овим Правилником формирана је посебна служба, Одељење за извршење алтернативних санкција и мера. Новом систематизацијом радних места, у оквиру Одељења за извршење алтернативних санкција и мера, оформљене су нове организационе јединице које подразумевају спајање одређених Повереничких канцеларија. Тако је настало 16 организационих јединица за извршење ванзаводских санкција и мера које обухватају Повереничке канцеларије у 25 градова у Републици Србији. На овај начин обезбеђена је боља географска покривеност уз оптимално повећање укупног броја запослених. Изменама и допунама акта о систематизацији радних места укупан број радних места у Одељењу повећан је са 43 на 74 радна места.

Одељење је организовано тако да има три одсека. Први, Одсек за извршење ванзаводских санкција и мера, врши надзор над радом 16 организационих јединица и укупно 61 повереником. Други, Одсек за матичну евиденцију представља административну базу одељења. Она је захваљујући унапређењу информационог система Управе (САПА) постала значајно боља и омогућила да повереници буду лишени административних послова и да се више фокусирају на надзор и третман осуђених. САПА је током 2020. године у потпуности прилагођена потребама Одељења, и од почетка ове године ради пуним капацитетом. Трећи Одсек је правни и бави се законском регулативом, али и даје препоруке за унапређење законодавног оквира како би извршење ванзаводских санкција и мера било што делотворније.

3.1.1.19. Спровођење обука за нове поверенике за алтернативне санкције

Рок: Континуирано, до краја 2021

Активност се успешно реализује

Нема нових активности у извештајном периоду први квартал 2023. године.

Ранији извештаји

Обука за примену просоцијалних програма у Повереничкој служби организована је у новембру и децембру 2022. године за 50 повереника. Новопримљени повереници (21 запослени) завршио је обуку за примену основних корективних вештина у раду са осуђеним лицима на извршењу ванзаводских санкција и мера.

3.2. Положај Заштитника грађана, Покрајинског омбудсмана и Заштитника грађана јединице локалне самоуправе

3.2.1.1. Даље јачање капацитета Стручне службе Заштитника грађана кроз заснивање пуног радног односа, којим ће се укупан број запослених ускладити са тренутним потребама и обезбедити потребан број и структура запослених за ефикасно обављања послова из његове надлежности

Рок: Због усклађивања укупног броја са 106 запослених у складу са новим Правилником о унутрашњој систематизацији до: IV квартала 2021. године

Активност није реализована

Република Србија
Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

У извештајном периоду није било ни прилива ни одлива кадрова у Стручној служби Заштитника грађана. На дан 31. марта 2023. године Стручну службу Заштитника грађана чини укупно 73 државних службеника и намештеника (67 запослених на неодређено време и шест запослених на одређено време).

3.2.1.2. Обезбедити просторије за одговарајући, трајни смештај институције Заштитника грађана

Рок: До краја 2021. године

Активност није реализована

У извештајном периоду није дошло до измена и Заштитник грађана се, и поред кадровских промена тј. нових запослења лица, налази у истим просторијама, које по свом капацитету не одговарају како броју запослених тако ни ефикасној организацији рада. Заштитник грађана континуирано указује надлежним органима на потребу обезбеђивања просторија за одговарајући, трајни смештај институције.

3.2.1.3. Измена и допуна Закона о Заштитнику грађана у циљу јачања независности и унапређења ефикасности рада Заштитника грађана, нарочито у обављању послова Националног механизма за превенцију тортуре

Рок: IV квартал 2020

Активност је у потпуности реализована

Народна скупштина Републике Србије усвојила је нови Закон о Заштитнику грађана 3. новембра 2021. године који је ступио на снагу 16. новембра 2021. године. Тиме је у потпуности спроведена активност 3.2.1.3 из Акционог плана за Поглавље 23.

3.2.1.4. Усвајање новог Правилника о организацији и систематизацији радних места у Стручној служби Заштитника грађана у складу са изменама Закона о Заштитнику грађана

Рок: IV квартал 2020

Активност није реализована

Нови Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Стручној служби, којим ће бити утврђен број запослених неопходан за ефикасно обављање послова из надлежности овог органа и којим ће број запослених бити усклађен сходно расположивим финансијским средствима и законским ограничењима прописаним чланом 27к Закона о буџету, биће донет у другом кварталу 2023. године.

3.2.1.5. Ефикасно поступање по препорукама Заштитника грађана издатим органима јавне власти у поступцима контроле

Република Србија
Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује.

У извештајном периоду Заштитник грађана је у поступцима контроле органима јавне власти упутио 46 препорука. У истом периоду на извршење је доспело 26 препорука укључујући и оне које су упућене раније и којима је рок за поступање истекао у посматраном периоду. У истом периоду Заштитник грађана је органима јавне власти упутио 104 препорука у скраћеном поступку које су органи извршили одмах по сазнању да је Заштитник грађана покренуо поступак контроле. Поступање органа јавне власти по препорукама Заштитника грађана приказано је у Табели 1.

Табела 1

	Препоруке упућене у периоду 1.1 – 31.3. 2023.	Препоруке доспеле за извршење	Препоруке по којима је поступљено	%
Препоруке из контролних поступака	46	26	19	73,08%
Препоруке из скраћених поступака	104	104	104	100%
УКУПНО ПРЕПОРУКЕ	150	130	123	94,61%

3.2.1.6. Редовно праћење ефикасности поступања органа јавне власти по препорукама Националног превентивног механизма

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

У извештајном периоду Заштитник грађана је у обављању активности Националног превентивног механизма (НПМ) упутио 56 препорука органима јавне власти. Током истог периода, на извршење је доспело 28 препорука при чему овај број обухвата и препоруке упућене у претходном извештајном периоду, а које су доспеле на извршење у овом извештајном периоду. Од тог броја 28 препорука је извршено од стране органа јавних власти. Поступање органа јавне власти по препорукама Заштитника грађана у обављању НПМ активности приказано је у Табели испод.

Табела 2

Препоруке ЗГ у својству НПМ 1.1 – 31. 3. 2023.	Упућене препоруке	Препоруке доспеле за извршење	Препоруке по којима је поступљено	%
НПМ препоруке	56	28	28	100 %

3.2.1.7. Редовно разматрање извештаја Заштитника грађана од стране Народне скупштине

Рок: Континуирано, почев од III квартала 2019.

Активност се успешно реализује.

Народна скупштина је на Другом ванредном заседању у 2023. години, одржаном 24. фебруара 2023. године разматрала Редован годишњи извештај Заштитника грађана за 2021. годину и усвојила закључак поводом тога.

3.2.1.8. Редовно извештавање Владе по закључцима Народне скупштине утврђеним након разматрања извештаја Заштитника грађана од стране Народне скупштине

Рок: Континуирано, почев од III квартала 2019.

Активност није реализована.

3.3. Слобода изражавања и слобода и плурализам медија

3.3.1.1. Анализирати релевантне одредбе Кривичног законика како би се проценила потенцијална потреба за изменама и допунама које би довеле до већег нивоа заштите новинара од претњи насиљем, узимајући у обзир резултате ТАИЕХ „Стручне мисије за заштиту новинара у Кривичном законнику *JHA IND/EXP 63971*“

Рок: до IV квартала 2020

Активност је у потпуности реализована

Радна подгрупа за анализу Кривичног законика Републике Србије формирана је сагласно тачки 6 Споразума о сарадњи и мерама за подизање безбедности новинара закљученог дана 26.12.2016. године. Исту су чинили представници свих страна потписница, већином правници и адвокати који су правни заступници новинарских удружења и медијских асоцијација. Састанцима радне подгрупе присуствовао је и представник Мисије ОЕБС-а у Србији.

Радна подгрупа за анализу Кривичног законика одржала је први састанак 01.11.2018. године, којом приликом су се чланови подгрупе сагласили да су очекивани резултати рада:

1. Идентификација кривичних дела која се могу сматрати кривичним делима на штету новинара, у вези са вршењем њиховог посла;
2. Увођење овако идентификованих кривичних дела у интерне акте Министарства унутрашњих послова и Републичког јавног тужилаштва (обавезно упутство, смернице за поступање);
3. Евентуална иницијатива за измену и допуну Кривичног законика.

У складу са дефинисаним активностима, радна подгрупа је у периоду од 07.11. до 27.12.2018. године, на одржана три састанка, спровела анализу кривичних дела прописаних Кривичним закоником. На петом састанку, одржаном 31.01.2019. године, размотрена су сва кривична дела и правна питања у вези са којима су постојале извесне недоумице.

Детаљном анализом сваког појединачног члана Законика, утврђивањем радње извршења и пасивног субјекта, уз образлагање ставова, чланови радне подгрупе идентификовали су 35

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

кривичних дела која се могу извршити на штету новинара, у вези са пословима које обављају, и о томе донели закључак дана 01.02.2019. године.

Чланови Сталне радне групе су усвојили закључак радне подгрупе за анализу Кривичног законика на састанку одржаном 02.04.2019. године.

По окончању рада радне подгрупе, договорено је да ће стране потписнице евентуалне образложене предлоге за измену и допуну Кривичног законика доставити накнадно. До сада није сачињен ниједан предлог.

Потребно је истаћи да је Републички јавни тужилац, у складу са закључком Радне подгрупе за анализу Кривичног законика, дана 24.12.2020. године, донела Обавезно упутство о поступању јавних тужилаштава у кривичним поступцима на штету новинара којим је претходно Упутство стављено ван снаге.

3.3.1.2. Наставак рада Комисије за разматрање чињеница до којих се дошло у истрагама које су вођене поводом убистава новинара и редовно извештавање

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

24-годишњица убиства Славка Ђурувије 11.04., обележена је комеморацијом која је укључивала и шетњу новинара и грађана путем којим је Славко Ђурувија ишао пред само убиство. На скупу су били присутни и водећи људи бројних међународних и националних медијских организација.

Досије са резултатима досадашње истраге у случају убиства новинара Милана Пантића из 2001. године, налази се у Тужилаштву за организовани криминал. Ово тужилаштво разматра захтев Комисије за истраживање убистава новинара да преузме истрагу у овом случају, јер према досадашњој истрази, мотив за убиство је у једној од пљачкашких приватизација о којој је новинар извештавао.

Истрага у случају смрти Радиславе Даде Вујасиновић је отворена, али без било каквих помака после супервештачења које је обавио Холандски форензички институт, а који је утврдио да није остало довољно доказа које би могли да вештаче, а на основу постојећег материјала, утврђено је да су могуће све три опције: убиство, самоубиство и случајно опаљење.

Комисија наставља са радом.

3.3.1.3 Редовно ажурирање посебних евиденција у апелационим, вишим и основним јавним тужилаштвима у односу на кривична дела учињена на штету лица која обављају послове од јавног значаја у области информисања, у вези са пословима које обављају и напада на интернет странице медија, у којим предметима је потребно хитно поступање

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Активност се континуирано спроводи. Апелациона јавна тужилаштва достављају Републичком јавном тужилаштву месечне извештаје подручних јавних тужилаштава о поступању у предметима на штету безбедности новинара, сходно подацима из посебне евиденције о кривичним делима из ове области. На основу ових извештаја ажурира се обједињена евиденција Републичког јавног тужилаштва и израђује месечни извештај о поступању јавних тужилаштава. Поред тога, током јануара израђен је годишњи извештај о поступању јавних тужилаштава у кривичним предметима

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

на штету безбедности новинара за 2022. годину, као и обједињени извештај о поступању у свим предметима заведеним у посебну евиденцију почев од 01.01.2016. до 31.12.2022. године.

3.3.1.4. Спровођење споразума о сарадњи Републичког јавног тужилаштва и Министарства унутрашњих послова, којим се предвиђа деловање у истрази претњи и насиља над новинарима као приоритет у циљу побољшања ефикасности истраге напада на новинаре и кривичног гоњења починилаца

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Републичко јавно тужилаштво – Активност се континуирано спроводи. У случају кривичноправног догађаја на штету безбедности новинара активира се механизам комуникације и координације у циљу хитног предузимања адекватних и правовремених радњи и мера у циљу кривичног гоњења учинилаца кривичних дела на штету безбедности новинара.

Министарство унутрашњих послова – Од јануара до марта 2023. године, на представнике медија приликом обављања професионалне делатности евидентирано је пет напада, и то три физичка (Београд - два, Ниш - један) и два вербална (Београд, Суботица), у вези чега су пријављена четири лица. Кривичне пријаве су поднете због три кривична дела (насилничко понашање и угрожавање сигурности у Београду и уништење и оштећење туђе ствари у Чачку). Поднет је један захтев за покретање прекршајног поступка за прекршај из Закона о јавном реду и миру (Београд). Достављена су два извештаја тужилаштву у Београду и Ниш. Једно лице је доведено и задржано, а једно ухапшено (Београд).

Поред тога, регистровано је седам претњи путем мобилних телефона и друштвених мрежа (Београд, Суботица и Нови Сад - по две, Панчево - једна). Надлежном тужилаштву достављено је седам извештаја.

3.3.1.5 Примена Споразума о сарадњи између Републичког јавног тужилаштва, Министарства унутрашњих послова и релевантних удружења новинара

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Активност се континуирано спроводи. Дана 13.03.2023. године одржан је састанак Сталне радне групе на коме је разматрано поступање полиције и тужилаштва у предметима од посебног значаја за медијску заједницу.

Поред тога, Републичко јавно тужилаштво сваког месеца доставља члановима Сталне радне групе билтен - Обавештење о поступању јавних тужилаштава у предметима у вези са кривичним делима извршеним на штету новинара формираним у јавним тужилаштвима почев од 2016. године.

3.3.1.6. Унапредити систем мера које се предузимају у циљу заштите безбедности новинара кроз:

- коришћење успостављеног механизма сарадње између јавног тужилаштва, полиције, новинарских удружења и медијских удружења;
- обуке новинара и власника медија о могућностима кривичне заштите и основама информационе сигурности;
- обуке за представнике тужилаштва и полиције у циљу бољег разумевања проблема и ефикаснијег поступања у случајевима када је безбедност новинара угрожена

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Активност се континуирано спроводи. У извештајном периоду настављена је сарадња контакт тачака у тужилаштву, полицији у новинарским удружењима у циљу пријављивања кривичних дела, предузимања хитних процесних радњи и размене информација, уз укључење чланова Сталне радне групе у случају потребе.

3.3.2.1. Имплементација и ефикасан надзор над спровођењем сета медијских закона и периодично извештавање

Рок: Континуирано, кроз годишње извештаје

Активност се успешно реализује

У овом извештајном периоду Министарство информисања и телекомуникација израдило је извештаје о спроведеним конкурсима и реализованим пројектима који су подржани на десет конкурса (547 пројеката) у области јавног информисања у 2021. години. Предметни извештаји су објављени на званичном сајту министарства.

Такође, расписано је девет конкурса за суфинансирање пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања у 2023. години:

1. Конкурс за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја за штампане медије и сервисе новинских агенција у 2022. години;
 2. Конкурс за суфинансирање пројеката организовања и учешћа на стручним, научним и пригодним скуповима, као и унапређивања професионалних и етичких стандарда у области јавног информисања у 2022. години;
 3. Конкурса за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја на језицима националних мањина у 2022. години;
 4. Конкурс за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја намењених особама са инвалидитетом у 2022. години;
 5. Конкурса за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја за интернет медије у 2022. години;
 6. Конкурс за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја за радио у 2022. години;
 7. Конкурс за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја намењених припадницима српског народа у земљама региона у 2022. години;
-

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

8. Конкурс за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја који се реализују путем електронских медија чији издавачи имају седиште на територији АП Косово и Метохија у 2022. години;

9. Конкурса за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја за телевизије у 2022. години.

3.3.2.2. Јачање капацитета Министарства културе и информисања у циљу унапређења надзора над спровођењем медијских закона и квалитета извештаја о спровођењу сета медијских закона

Рок: Континуирано, почев од IV квартала 2020. године

Активност се успешно реализује

У овом извештајном периоду ангажовано је четворо извршилаца по основу уговора о привремено повременим пословима.

Представници Министарства информисања и телекомуникација учествовали су на следећим конференцијама и обукама:

- Обука „Основи радног законодавства“ која је одржана 01.03.2023. године у Београду;
- Обука „Интеркултурална комуникација“ која је одржана 14.03.2023. године у Београду;
- Обука „Вођење међународних преговора“ која је одржана 20.03.2023. године у Београду;

3.3.2.3. Усвојити Акциони план за спровођење Стратегије развоја система јавног информисања у Републици Србији за период 2020-2025, са нарочитим освртом на:

- даље јачање транспарентности власништва над медијима;
- даље праћење ефеката приватизације медија;
- спречавање контроле медија на основу прекомерне зависности од државног оглашавања;
- оснаживање медијског плурализма;
- јачање медијске писмености;
- јачање саморегулације

Рок: IV квартал 2020. године

Активност је у потпуности реализована

Влада Републике Србије је, 3. децембра 2020. године, усвојила Акциони план за спровођење Стратегије развоја система јавног информисања у Републици Србији за период 2020-2025. година, у периоду 2020-2022. година („Службени гласник РС”, број 148/20). Акционим планом су одређене институције одговорне за праћење и контролу реализације појединих мера, органи који спроводе поједине активности као и рокови за спровођење сваке од активности.

За реализацију ове активности Акционим планом је предвиђено:

- даље јачање транспарентности власништва над медијима – спровођење дела активности 2.1.1 (Измене Закона о јавном информисању медијима) у четвртм кварталу 2021. године и 2.1.2 (унапређење претраживања Регистра медија са другим јавним регистрима), у четвртм кварталу 2022. године;
- даље праћење ефеката приватизације – спровођење активности 2.3.7 (окончање процеса приватизације Политика а.д.), у четвртм кварталу 2021. године. 2.3.8 (окончање процеса приватизације и подношење регистрационе пријаве за брисање ЈП НА Танјуг из Регистра

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

привредних друштава) у првом кварталу 2021. године и 2.3.9 (окончање поступка приватизације медија у јавном власништву и издавача медија у односу на које су раскинути уговори о продаји капитала) у четвртом кварталу 2021. године.

- спречавање контроле медија на основу прекомерне зависности од државног оглашавања ће бити спроведено реализацијом активности 2.3.2 (до краја четвртог квартала 2021. године) у оквиру које ће се након израде анализе регулаторног оквира у области оглашавања органа јавне власти и привредних друштава којима је држава већински власник или их већински финансира, поднети иницијатива за доношење нове или измене постојеће регулативе, као предуслова за стварање једнаких тржишних услова за све медије
- оснаживање медијског плурализма – ова активност покрива широко поље деловања које је дефинисано у Посебном циљу 4: Квалитетни, плурални и разноврсни медијски садржаји задовољавају потребе за информисањем различитих друштвених група и која ће бити реализована у току 2021. и 2022. године. Министарство ће у процесу даљег извештавања по ревидираном Акционом плану извештавати за сваку меру из овог Посебног циља понаособ.
- јачање медијске писмености – ова активност ће бити реализована спровођењем свих активности предвиђених Мером 5.1 (Унапређена медијска писменост), које ће се реализовати током 2022. године,
- јачање саморегулације – за реализацију ове активности предвиђено је да се приликом измена медијских закона препозна и подстиче саморегулација и корегулација у области информисања и медија израдом и предлагањем правила у виду кодекса понашања учесника на тржишту (активност 2.6.1 – рок за завршетак активности је трећи квартал 2022. године) као и део у активности 4.4.1 који се односи на прописивање обавезујућег критеријума поштовања Кодекса новинара Србије, ради коришћења средстава путем пројектног суфинансирања (штампани и онлајн медији који конкуришу за јавна средства морају да прихвате надлежност Савета за штампу и да предност при пројектном суфинансирању производње медијског садржаја под равноправним условима имају медији који поштују законске прописе и Кодекс новинара Србије, односно који имају мање изречених мера од стране РЕМ-а и донетих одлука и јавних опомена од стране Савета за штампу. Рок за завршетак активности био је четврти квартал 2021. године.

3.3.2.4. Примена Стратегије развоја система јавног информисања у Републици Србији за период 2020-2025 и њеног акционог плана. Успостављање јасног механизма за надзор над спровођењем Стратегије

Рок: Континуирано, почев од II квартала 2020. године

Активност се успешно реализује

Министарство информисања и телекомуникација је потпуно посвећено реализацији свих активности које су предвиђене Акционим планом.

Министар информисања и телекомуникација је 18. новембра 2022. године донео Одлуку о формирању Радне групе за припрему радне верзије Нацрта закона о изменама и допунама Закона о јавном информисању и медијима. Радна група броји 20 чланова, чине је представници надлежних министарстава и државних органа, као и представници девет медијских и новинарских удружења. Састанцима Радне групе присуствују посматрачи који су представници Делегације ЕУ у Републици Србији, Мисије ОЕБС-а у Републици Србији, Амбасаде Краљевине Норвешке у Републици Србији, Фондације Конрад Аденауер. Први састанак Радне групе одржан је 23.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

новембра 2022. године, на којем је договорено да се састанци Радне групе одржавају два пута седмично. С обзиром да су формулације појединих законских решења захтевале додатне консултације са представницима свих предлагача чланова Радне групе, у циљу усаглашавања предложених одредби, Радна група је упутила захтев министру информисања и телекомуникација за продужење рока за израду Закона.

Очекивани рок за завршетак рада на изради радне верзије Нацрта закона о изменама и допунама Закона о јавном информисању и медијима и отпочињању јавне расправе је крај априла месеца.

Министарство информисања и телекомуникација је 25. јануара 2023. године формирало експертску Радну групу са задатком да ради на изменама и допунама Закона о електронским медијима. Радна група је састављена од 7 стручњака за медијско право и електронске медије. За потребе израде Нацрта закона о изменама и допунама Закона о електронским медијима, ОЕБС је уз подршку Делегације ЕУ ангажовао европског стручњака да припреми анализу са препорукама о најбољој пракси земаља Европске уније у процесу имплементације Директива о аудиовизуелним медијским услугама, која је достављена члановима Радне групе. Радна група је завршила свој рад и израдила Нацрт закона, који је у првој недељи априла био представљен медијским и новинарским удружењима, међународним организацијама и партнерима. Они ће имати прилику да доставе коментаре и сугестије у наредне две недеље након представљања. Након тога ће радна група размотрити достављене сугестије и формирати текст који ће до краја априла месеца бити на јавној расправи. Коначан Нацрт закона биће упућен Европској комисији на мишљење.

Министарство за информисање и телекомуникације формирало је нову Радну групу за праћење спровођења Акционог плана за спровођење Медијске стратегије, као и за припрему новог Акционог плана за период 2023-2025. Акциони план биће усвојен до краја 2. квартала 2023. године. Ова радна група ће се састати у другој недељи априла када ће члановима Радне групе бити представљен нацрт Извештаја о реализацији активности (тренутно у завршној фази израде) из Акционог плана за спровођење Медијске стратегије који се односи на период 2020-2022. година и биће представљена радна верзија Акционог плана за спровођење медијске стратегије у периоду 2023-2025. година.

Активности које ће бити предвиђене новим Акционим планом односиће се како на активности које нису биле обухваћене првим Акционим планом тако и на активности које нису реализоване у претходном периоду и оне које се континуирано спроводе у циљу остваривања посебних циљева предвиђених Медијском стратегијом. Неке активности ће бити редефинисане и биле у складу са надлежношћу релевантних институција.

У Извештају о спровођењу Акционог плана се констатује да је приближно:

- 70% активности је у потпуности завршено или се спроводе континуирано током свих година имплементације стратешког документа;
- 20% активности је започето са реализацијом, али због објективних околности и њихове сложености нису завршене у предвиђеним роковима (ово укључује и законодавне активности - Закон о јавном информисању и медијима, Закон о електронским медијима и Закон о јавним медијским сервисима);
- 10% активности није започето због недостатка средстава - ове активности су програмиране у пројектима за 2020. годину и тражена је подршка преко Министарства за европске интеграције и ИПА фонда.

У првом овом кварталу Министарству информисања и телекомуникација је одобрен ИПА пројекат за подршку Акционом плану медијске стратегије који ће спроводити ОЕБС. Министарство и ОЕБС тренутно планирају ову техничку подршку и развијају пројектну документацију. Почетак пројекта ће почети у првом кварталу 2024. године чиме је подршка имплементацији Акционог плана 2023 – 2025. Обезбеђена.

Дана 26. децембра 2022. године усвојени су Закон о измени Закона о привременом уређивању начина наплате таксе за јавни медијски сервис и Закон о допуни Закона о јавним медијским сервисима, те је у складу са новим одредбама продужено до 31. децембра 2023. године да се Јавна

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

медијска установа „Радио-телевизија Војводине” делимично финансира из буџета Републике Србије, из разлога што приходи од таксе за овај јавни сервис нису довољни да би у потпуности обављао своју примарну делатност.

У фебруару Министарство је организовало конференцију поводом обележавања Дана безбедног интернета на којој је први панел био посвећен медијској писмености.

3.3.2.5. Створени услови за потпуну функционалност, транспарентност и ажурирање медијских регистара и / или регистара медија у складу са активностима Стратегије развоја система јавног информисања у Републици Србији за период 2020-2025 (мера 2.1 у Стратегији)

Рок: Континуирано, почев од III квартала 2020. године

Активност се успешно реализује.

Министарство информисања и телекомуникација формирало је нову Радну групу за праћење спровођења Акционог плана за спровођење Медијске стратегије, као и за припрему новог Акционог плана за период 2023-2025. године. Активности које ће бити предвиђене новим Акционим планом односиће се и на активности које нису реализоване у претходном периоду, а у циљу остваривања посебних циљева предвиђених Медијском стратегијом. Сходно томе, мером 2.1.2 у Акционом плану за период 2020-2022. год. предвиђено је техничко унапређење и претраживање Регистра медија и његова повезаност са другим јавним регистрима. Такође је у току рад на изменама и допунама Закона о јавном информисању и медијима, као и Закон о електронским медијима након чега ће бити израђена софтверска решења ради повезаности наведених регистара.

Агенција за привредне регистре – Стање непромењено у извештајном периоду. Регистар медија садржи податке о структури власништва над медијима. Предмет регистрације је, између осталих, документ који садржи податке о правним и физичким лицима која непосредно или посредно имају више од 5% удела у оснивачком капиталу издавача, податке о њиховим повезаним лицима у смислу закона којим се уређује правни положај привредних друштава и податке о другим издавачима у којима та лица имају више од 5% удела у оснивачком капиталу. Документ је јавно доступан на интернет страни Агенције за привредне регистре.

Регистар медија, као предмет регистрације, садржи податке о износу новчаних средстава додељених од органа јавне власти медију на име државне помоћи као и податке о износу новчаних средстава добијених од органа јавне власти по другим основима. Подаци о наведеним износима новчаних средстава су јавно доступни на интернет страни Агенције за привредне регистре. Законска обавеза издавача медија и органа јавне власти је да у року од 15 дана од дана промене података о власничкој структури издавача и података о износу новчаних средстава додељених или добијених од органа јавне власти пријаве Регистру медија.

3.3.2.6. Ефикасно праћење функционисања Регистра медија у складу са Стратегијом развоја система јавног информисања у Републици Србији за период 2020-2025, кроз прикупљање података и праћење

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује.

Министарство информисања и телекомуникација - Стање непромењено у извештајном периоду. Министарство редовно прати рад Регистра медија како кроз електронски увид у регистроване податке тако и кроз давање упутстава пружаоцима медијских услуга који имају дилеме у вези са предузимањем појединих радњи у поступку регистрације законом прописаних података.

Агенција за привредне регистре - Стање непромењено у извештајном периоду. Регистар медија има могућност да на захтев министарства надлежног за послове јавног информисања сачињава извештаје, на основу података који су законом прописани као предмет регистрације. Регистар медија нема податке о броју одбијених медија приликом пријављивања на конкурс као последица недостатка уписа у Регистар, јер се у Регистар медија региструју само подаци о медијима који су у исти уписани.

3.3.2.7. Обезбеђење ефикасног функционисања свеобухватног и транспарентног Регистра медијских услуга и евиденција пружалаца медијских услуга на захтев и редовно ажурирање података, у складу са Законом о електронским медијима, укључујући податке о власништву пружалаца медијских услуга и податке о остваривању медијског плурализма

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Стање непромењено у извештајном периоду. Регулаторно тело за електронске медије (у даљем тексту: Регулатор) успоставило је Регистар медијских услуга (у даљем тексту: Регистар), који садржи све податке прописане чланом 86. Закона о електронским медијима, заједно са подацима о власничкој структури сваког пружаоца, као и регистар медијских услуга које се пружају искључиво путем глобалне информатичке мреже (*Web casting, live streaming* и др.) у складу са чланом 74. став 1. тачка 2. и чланом 86. Закона о електронским медијима. Регистар је доступан на Интернет страници Регулатора и редовно се ажурира (<http://rem.rs/sr/registar-pruzalaca-medijskih-usluga>). Поред тога, свако заинтересовано лице може у просторијама Регулатора да изврши увид у Регистар или да захтева да му се подаци из Регистра учине доступним на други начин.

До данашњег дана није поднет ниједан захтев за издавање одобрења за пружање медијске услуге на захтев, па самим тим до сада није издато одобрење за пружање медијске услуге на захтев, у смислу члана 75. Закона о електронским медијима. Регулатор нема законске могућности да санкционише евентуално пружање медијске услуге на захтев без одобрења, јер је у Закону о електронским медијима као привредни преступ прописано пружање медијске услуге без дозволе, али не и без одобрења (члан 107.).

У Регистру медијских услуга је регистровано пет пружалаца медијске услуге који медијске услуге на захтев (*on demand*) пружају искључиво путем глобалне информатичке мреже (*Web casting, live streaming* и др.)

3.3.2.8. Ефикасно праћење примене Етичког кодекса новинара Србије у циљу промовисања саморегулације и поштовања етичких и професионалних стандарда, јачања професионалног интегритета и јачања свести о значају Савета за штампу

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Регулатор у извештајном периоду није изрекао ниједну меру. Све мере изречене у досадашњем раду Регулатора су јавно доступне и објављују се на веб страници: <http://rem.rs/sr/odluke/izrecene-mere>

3.3.2.9. Јачање професионалног поступања пружалаца медијских услуга, издавача штампаних медија и новинара, имајући у виду најбоље праксе ЕУ, кроз спровођење обука у области:

- људских права,
- медијске етике,
- говора мржње

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Министарство информисања и телекомуникација путем Конкурса за суфинансирање пројеката организовања и учешћа на стручним, научним и пригодним скуповима, као и унапређење професионалних и етичких стандарда у области јавног информисања редовно подржава реализацију пројеката који се односе на јачање професионалног поступања пружалаца медијских услуга, издавача штампаних медија и новинара. Расписан је Конкурс за суфинансирање пројеката организовања и учешћа на стручним, научним и пригодним скуповима, као и унапређење професионалних и етичких стандарда у области јавног информисања за 2023. годину и одређена су средства у износу од 30.000.000,00 динара.

Министарство информисања и телекомуникација израдило је извештаје о спроведеним конкурсима и реализованим пројектима који су подржани на десет конкурса (547 пројеката) у области јавног информисања у 2021. години. Предметни извештаји су објављени у овом кварталу на званичном сајту министарства.

Регулатор - Број пријава на рачун рада ПМУ за извештајни период је износио 65. За сваку од наведених притужби/пријава, Стручна служба је извршила увид у конкретни програмски садржај и сачинила извештај за Савет који је даље поступао у складу са законским овлашћењима.

3.3.2.10. Ефикасно праћење функционисања система су-финансирања медијских пројеката из буџета и/или јавних прихода у складу са новим прописима о финансирању медија

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Министарство информисања и телекомуникације – У овом извештајном периоду израђени су и следећи извештаји који су доступни на сајту Министарства информисања и телекомуникација и то:

1. Извештај о реализацији Конкурса за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја за штампане медије и сервисе новинских агенција у 2021. години;
 2. Извештај о реализацији Конкурса за суфинансирање пројеката организовања и учешћа на стручним, научним и пригодним скуповима, као и унапређивања професионалних и етичких стандарда у области јавног информисања у 2021. години;
-

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

3. Извештај о реализацији Конкурса за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја на језицима националних мањина у 2021. години;
4. Извештај о реализацији Конкурса за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја намењених особама са инвалидитетом у 2021. години;
5. Извештај о реализацији Конкурса за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја за интернет медије у 2021. години;
6. Извештај о реализацији Конкурса за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја за радио у 2021. години;
7. Извештај о реализацији Конкурса за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја намењених припадницима српског народа у земљама региона у 2021. години;
8. Извештај о Конкурса за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја који се реализују путем електронских медија чији издавачи имају седиште на територији АП Косово и Метохија у 2021. години;
9. Извештај о реализацији Конкурса за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја за телевизије у 2021. години.
10. Извештај о реализацији Конкурса за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја који промовишу и афирмишу теме из области културе у 2021. години.

Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама – Стање непромењено у извештајном периоду. Покрајински секретаријат као орган управе који расписује конкурс за су-финансирање медијских пројеката из буџета, доноси одлуку о расподели средстава на основу образложеног предлога комисије. Корисници средстава којима су одобрена средства за реализацију пројеката достављају наративни и финансијски извештај о спроведеним пројектним активностима, у складу са уговореним обавезама. По завршетку пројектног суфинансирања у текућој години, Секретаријат прегледа наративни и финансијски извештај о спроведеним пројектним активностима, као и доказ о реализацији пројекта.

3.3.2.11. Успоставити регулаторни оквир у области јавног информисања и оглашавања од стране органа јавне власти и компанија које су у власништву или финансиране углавном од стране државе (Мера 2.6. Стратегије развоја система јавног информисања у Републици Србији за период 2020-2025)

Рок: од 2021. године

Активност се успешно реализује

Стање непромењено у извештајном периоду. Уз подршку Мисије ОЕБС-а у Републици Србији, у току је израда анализе регулаторног оквира у области оглашавања, с посебним освртом на проблеме у вези са оглашавањем органа јавне власти и привредних друштава којима је држава већински власник или их већински финансира.

3.3.2.12. Ефикасно праћење реализације пореских олакшица и других облика државне помоћи која представља могући извор утицаја на медијску независност, кроз:

- Унапређење законских решења у вези са уписом података у Регистар медија
 - Увођење обавезе за органе јавне власти да пријаве сву државну помоћ у Регистар медија
-

- **Јасније прецизирање санкција и санкционисање непријављивања све државне помоћи у Регистар медија у складу са чланом 137. Закона о јавном информисању и медијима)**

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Министарство информисања и телекомуникација - Формирана је Радна група за израду радне верзије Нацрта закона о изменама и допунама Закона о јавном информисању и медијима и очекивани рок за завршетак рада на изради предметног Закона и отпочињању јавне расправе је крај априла месеца.

Агенција за привредне регистре - Стање непромењено у извештајном периоду. Регистар медија не садржи податке о пореским олакшицама и другим облицима државне помоћи која представља могући извор утицаја на медијску независност, јер ови подаци нису прописани као предмет регистрације.

Регистар медија није надлежан за санкционисање органа јавне власти због непријављивања државне помоћи, као ни за утврђивање неовлашћене концентрације медија.

3.3.2.13. Испитивање концентрација учесника на тржишту у сектору медија у складу са Законом о заштити конкуренције и Стратегијом развоја система јавног информисања у Републици Србији за период 2020-2025

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

У извештајном периоду (1.1-31.3.2023. године), није било поступака испитивања концентрација учесника на тржишту у сектору медија.

3.3.2.14. Успостављени мерљиви критеријуми за одређивање прагова за дозвољену концентрацију медија и ризик од плурализма медија, поред удела у гледању, слушању и циркулацији (Мера 2.2. Стратегије развоја система јавног информисања у Републици Србији за период 2020-2025)

Рок: У складу са АП за Медијску стратегију

Активност се успешно реализује

Министарство информисања и телекомуникација – Формирана је Радна група за израду радне верзије Нацрта закона о изменама и допунама Закона о јавном информисању и медијима и очекивани рок за завршетак рада на изради предметног Закона и отпочињању јавне расправе је крај априла месеца.

Регулатор – У извештајном периоду Регулатор није изрекао ниједну меру ПМУ због утврђеног постојања нарушавања медијског плурализма, те у вези са тим није објективно могао ни изградити анализу.

3.3.2.15. Утврђивање постојања нарушавања медијског плурализма

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Регулатор – У извештајном периоду Регулатор није изрекао ниједну меру ПМУ због утврђеног постојања нарушавања медијског плурализма. Поднето је 10 захтева за добијање претходне сагласности на акт о преносу дозволе за пружање медијске услуге и/или промене власничке структуре, за које је Савет Регулатора донео одлуку којом се даје сагласност на статусну промену и/или планирану промену власничке структуре.

Министарство информисања и телекомуникација – Формирана је Радна група за израду радне верзије Нацрта закона о изменама и допунама Закона о јавном информисању и медијима и очекивани рок за завршетак рада на изради предметног Закона и отпочињању јавне расправе је крај априла месеца.

3.3.2.16. Израдити Програм комуникације Министарства унутрашњих послова са медијима у циљу дефинисања односа, начина и обима комуникације

Рок: II квартал 2021. године

Активност је у потпуности реализована

Министар унутрашњих послова је 18. октобра 2021. године усвојио Директиву о поступању полицијских службеника и других запослених у Министарству унутрашњих послова у односу са медијима.

3.3.2.17. Измена и допуна Закона о јавном тужилаштву којом се прописује дисциплински прекршаји у делу који се односи на одговорност јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца за неовлашћено саопштавање медијима информација о текућим или планираним кривичним истрагама како би се омогућила последична измена и допуна Етичког кодекса и Правилника о дисциплинском поступку и дисциплинској одговорности јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца

Рок: I квартал 2021

Активност је у потпуности реализована.

Државно веће тужилаца – Законом о јавном тужилаштву („Службени гласник РС”, број 10 од 9. фебруара 2023.) прописано је као дисциплински прекршај неовлашћено саопштавање медијима информације о текућим или планираним доказним радњама и истрагама, дисциплински прекршај.

3.3.2.18 Праћење примене Закона о полицији у делу којим је неовлашћено давање изјава предвиђено као тешка повреда службене дужности

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

У извештајном периоду евидентирана је једна тежа повреда службене дужности из члана 207, став 19. Закона о полицији.

3.3.2.19. Праћење примене Кодекса полицијске етике и Закона о полицији у делу који се односи на одговорност полицијских службеника за неовлашћено саопштавање медијима информација о текућим или планираним кривичним истрагама

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Почетком 2023. године у складу са препорукама Групе држава за борбу против корупције (ГРЕКО) формирана је Радна група за израду новог Кодекса полицијске етике, који је тренутно у изради.

Нови Кодекс полицијске етике пратиће Приручник који ће обрадити примере (негативне и позитивне) који се тичу поклона, поверљивих информација, сукоба интереса, забране мучења, корупције итд.

Такође, новим Кодексом полицијске етике предвиђено је формирање Етичке комисије са задатком да прати примену наведеног Кодекса.

У извештајном периоду евидентирана је једна тежа повреда службене дужности из члана 207, став 19. Закона о полицији.

3.3.2.20. Измена и допуна подзаконских аката којима се уређује процедура тајности и заштите планирања и вођења кривичних истрага у циљу унапређења тајности и заштите полицијских процедура за планирање и реализовање кривичних истрага

Рок : IV квартал 2020

Активност је у потпуности реализована

Дана 19.7.2021. године усвојена је Обавезна инструкција о криминалистичко-оперативном раду полиције. Обавезном инструкцијом о криминалистичко-оперативном раду полиције утврђује се начин организације и реализације криминалистичко-оперативног рада полиције у спречавању, откривању и доказивању кривичних дела и њихових учинилаца и иста се примењује почевши од 45 дана од дана доношења.

3.3.2.21. Донети подзаконски акт којим се утврђују процедуре давања саопштења полицијских службеника за медије

Рок : IV квартал 2020

Активност је у потпуности реализована

Министар унутрашњих послова је 18. октобра 2021. године усвојио Директиву о поступању полицијских службеника и других запослених у Министарству унутрашњих послова у односу са медијима.

3.3.2.22. Спровођење обуке за јавне тужиоце, заменике јавних тужилаца, полицијске службенике и репрезентативна удружења новинара у погледу:

- спречавања цурења информација о текућим или планираним кривичним истрагама;
- спречавања цурења личних података осетљивих лица (жртве, деца)

Рок: Континуирано, до IV квартала 2021

Активност се успешно реализује.

Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности – У првом кварталу 2023. године одржана је једна обука за наведене циљне групе.

Правосудна академија – У првом кварталу 2023. године, одржано је укупно 6 једнодневних обука на тему: „Напредне комуникацијске вештине- модул 1“, у Београду, Нишу и Новом Саду, за укупно 94 учесника (портпароли у суду и тужилаштву).

3.3.2.23. Обезбеђење независности јавних медијских услуга, унапређење професионализма, остваривање програмске функције у јавном интересу, као и одговорност према јавности у складу са активностима дефинисаним у Медијској стратегији

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Стање непромењено у извештајном периоду. Даљим изменама Закона о јавним медијским сервисима у складу са Акционим планом обезбедиће се даље јачање независности јавних медијских сервиса.

Дана 26. децембра 2022. године усвојени су Закон о измени Закона о привременом уређивању начина наплате таксе за јавни медијски сервис и Закон о допуни Закона о јавним медијским сервисима, те је у складу са новим одредбама продужено до 31. децембра 2023. године да се Јавна медијска установа „Радио-телевизија Војводине“ делимично финансира из буџета Републике Србије, из разлога што приходи од таксе за овај јавни сервис нису довољни да би у потпуности обављао своју делатност.

3.3.2.24. Обезбедити уједначено поступање према свим медијима који имају статус пореског дужника, односно са којима се потписује споразум о репрограму дуга

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује.

Стање непромењено у извештајном периоду. Пореска управа предузима све мере редовне и принудне наплате према свим пореским обвезницима који имају порески дуг без обзира на њихову делатност. Такође, сви они могу да добију репрограм дуга уколико испуњавају законом прописане услове, опет без обзира на њихову делатност.

3.3.2.25. Смањити и учинити транспарентним утицај државе на медијско тржиште како би се осигурали једнаки услови на тржишту за све медије (у складу са Мером 2.3. у Медијској стратегији)

Рок: Почев од III квартала 2020.

Активност је делимично реализована.

У току је израда анализе регулаторног оквира с посебним освртом на проблеме у вези са оглашавањем органа јавне власти и привредних друштава у којима је држава већински власник или их већински финансира уз подршку Мисије ОЕБС-а у Републици Србији.

Процес приватизације медија у јавном власништву је комплетно спроведен осим у случају три медија, који захтева додатно време.

У привредном друштву Политика а.д. Београд у току је усвајање унапред припремљеног плана реорганизације. Код Радио-телевизије Крагујевац и Недељних новина из Бачке Паланке код којих је уговор о продаји капитала раскинут, у току је израда плана приватизације. Рад на реализацији ове активности ће бити настављен до коначног изласка државе из оснивачких права код издавача медија.

Формирана је Радна група за израду радне верзије Нацрта закона о изменама и допунама Закона о јавном информисању и медијима и очекивани рок за завршетак рада на изради предметног Закона и отпочињању јавне расправе је крај априла месеца.

3.3.2.26. Објављивање извештаја о утрошку буџета Јавних медијских сервиса, укључујући и следеће податке:

- **50 највећих купаца и добављача**
- **уговоре са независним продукцијама и маркетиншким агенцијама**
- **званичне резултате конкурса за избор програма РТВ продукција са критеријумима који су примењени приликом избора**

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Стање непромењено у извештајном периоду. У складу са чланом 19. став 1. тачка 15) Закона о јавним медијским сервисима Управни одбор усваја извештај о раду и пословању јавног медијског сервиса и доставља га Народној скупштини, Савету Регулатора и обавештава јавност. Сходно члану 51. Закона РТС и РТВ једном годишње подносе Народној скупштини, ради разматрања и одлучивања, а Савету Регулатора ради информисања, Извештај о раду и пословању за претходну годину, са извештајем независног овлашћеног ревизора.

Сходно члану 51. Закона о јавним медијским сервисима, Регулатору су ЈМУ РТС и РТВ доставили Извештај о пословању за 2021. годину са Извештајем независног овлашћеног ревизора, усвојени од стране управних одбора ЈМУ РТС и РТВ ради информисања.

3.3.2.27. Окончати процес приватизације издавача у јавном власништву, у циљу успостављања једнаке тржишне позиције медија и спречавања непримереног утицаја на уређивачку политику

Рок: До окончања процеса приватизације

Активност се успешно реализује

Стање непромењено у извештајном периоду. Поступак приватизације издавача медија се спроводи транспарентно, у складу са начелом обезбеђења јавности и транспарентности на којем се заснива приватизација. Продаја капитала издавача медија се спроводи на транспарентан начин, јавним прикупљањем понуда са јавним надметањем. Сви уговори о продаји капитала издавача медија се јавно објављују на интернет страници Министарства привреде.

Истекао је петогодишњи период праћења реализације уговора о продаји капитала издавача медија, који су закључени током 2015. године, у складу са Законом о приватизацији («Сл. гласник РС», бр. 83/14, 46/15, 112/15 и 20/16 – аутентично тумачење) и Законом о јавном информисању и медијима («Сл. гласник РС» бр. 83/14 и 58/15), те је спроведена приватизација скоро свих издавача медија у јавном власништву.

На дан сачињавања овог извештаја у портфељу Министарства привреде се налазе само три издавача медија. Окончање поступка приватизације издавача медија у јавном власништву се реализује у складу са Стратегијом развоја система јавног информисања у Републици Србији за период 2020-2025. година. Напомињемо да излазак државе из власништва «Политике» ад Београд односно решавање статуса привредног друштва «Политика» ад Београд зависи од регулисања односа са повериоцима путем унапред припремљеног плана реорганизације у складу са Законом о стечају. Приватизација издавача медија код којих је раскинут уговор спроводиће се у складу са планом приватизације издавача медија, који ће сачинити Министарство привреде и Министарство културе и информисања.

3.3.2.28. Преиспитати по службеној дужности сукоб интереса у медијима. Организовање периодичних састанака Агенције за борбу против корупције и Савета за борбу против корупције у циљу размене информација и јачања координације

Рок: Континуирано до окончања испитивања

Активност је у потпуности реализована

Испитивање је окончано и поступци су завршени.

У 1. кварталу 2023. године нису одржани састанци са Саветом за борбу против корупције.

3.3.2.29. Ревизија финансијских извештаја парламентарних политичких странака у складу са Програмом ревизије који доноси Државна ревизорска институција

Рок: Континуирано, у складу са Програмом ревизије који доноси ДРИ

Активност се успешно реализује

Државна ревизорска институција је децембра 2022. године, у складу са Законом о Државној ревизорској институцији, донела Програм ревизије за 2023. годину. Наведени Програм ревизије

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

садржи пет политичких странака које ће бити предмет ревизије у току 2023. године. Међутим, с обзиром да се Програм ревизије ДРИ чува као поверљив у складу са Пословником Институције, ДРИ не може сада навести које политичке странке ће бити предмет ревизије у 2023. години, док поступак ревизије не буде званично започет.

3.3.2.30. Обезбедити организациону, функционалну и финансијску независност Регулаторног тела за електронске медије и побољшати његов професионализам, као и одговорност према јавности (Мера 3.2. у Медијској стратегији)

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Министарство информисања и телекомуникација је 25. јануара 2023. године формирало експертску Радну групу са задатком да ради на изменама и допунама Закона о електронским медијима. Радна група је састављена од 7 стручњака за медијско право и електронске медије. За потребе израде Нацрта закона о изменама и допунама Закона о електронским медијима, ОЕБС је уз подршку Делегације ЕУ ангажовао европског стручњака да припреми анализу са препорукама о најбољој пракси земаља Европске уније у процесу имплементације Директива о аудиовизуелним медијским услугама, која је достављена члановима Радне групе. Радна група је завршила свој рад и израдила Нацрт закона, који је у првој недељи априла месеца био представљен медијским и новинарским удружењима, међународним организацијама и партнерима. Они ће имати прилику да доставе коментаре и сугестије у наредне две недеље након представљања. Након тога ће радна група размотрити достављене сугестије и формирати текст који ће до краја априла месеца бити на јавној расправи. Коначан Нацрт закона биће упућен Европској комисији на мишљење.

Регулатор у извештајном периоду није изрекао ниједну меру. Све мере изречене у досадашњем раду Регулатора су јавно доступне и објављују се на веб страници: <http://rem.rs/sr/odluke/izrecenemere>.

У вези са кршењем Закона о оглашавању, Регулатор континуирано, на месечном нивоу, подноси захтеве за покретање прекршајног поступка против комерцијалних ПМУ. Све захтеве, као и пресуде прекршајних судова, Регулатор објављује на веб страници: www.rem.rs.

Регулатор, у складу са законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја, на свом веб-сајту, без накнаде, чини јавно доступним сва акта прописана чланом 38. Закона о електронским медијима.

На веб сајту Регулатора постоји адреса електронске поште, као и број телефона, на који сваки грађанин може упутити жалбу, сугестију и сл.

3.3.2.31. Предузимање активности које укључују обуке, семинаре који доприносе унапређењу професионалних и етичких стандарда у области фотографије у медијима кроз рад на развоју професионалних визуелних садржаја и подизању нивоа медијске писмености

Рок: Током године, у циклусима док сви медији у Србији не прођу обуку

Активност није реализована.

3.4. Начело недискриминације и положај осетљивих (рањивих) друштвених група

3.4.1.1. Усвајање нове Стратегије превенције и заштите од дискриминације и пратећег Акционог плана

Рок: IV квартал 2020

Активност је у потпуности реализована

Влада је, на својој седници од 30. 09. 2022 године усвојила Акциони план за период 2022–2023. године за спровођење Стратегије превенције и заштите од дискриминације за период од 2022. до 2030. године.

3.4.1.2. Надзор над применом Стратегије превенције и заштите од дискриминације и пратећег Акционог плана

Рок: Континуирано, почев од усвајања АП

Активност је делимично реализована.

У јануару и фебруару 2023. године спроведен је јавни позив за ОЦД-а за избор чланова Савета за праћење спровођења Стратегије превенције и заштите од дискриминације за период од 2022. до 2030. године, а током марта надлежни ресори су делегирани своје представнике и дали позитивна мишљења на Предлог одлуке о образовању Савета, која је крајем извештајног периода упућена Влади на разматрање и одлучивање.

Савет за праћење спровођења Стратегије превенције и заштите од дискриминације за период од 2022. до 2030. године образован је одлуком Владе од 6. априла 2023. године. У плану је одржавање прве седнице Савета на којој ће се утврдити даља динамика спровођења активности из акционог плана за спровођење стратегије.

3.4.1.3. Наставак рада и јачање капацитета механизма Владе Републике Србије за спровођење свих препорука механизма УН за људска права

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Генерални секретаријат Владе – Влада је на својој 30. седници од 2. фебруара 2023. године донела Закључак којим се усваја Извештај Републике Србије у оквиру Четвртог циклуса Универзалног периодичног прегледа (УПР). Влада је на својој 32. седници од 9. фебруара 2023. године донела Закључак којим се Усваја Извештај о примени препорука број 8, 12. и 20. (а) Закључних запажања Комитета против тортуре поводом разматрања Трећег периодичног извештаја Републике Србије о примени Конвенције против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни или поступака. Влада је на својој 41. седници од 23. марта 2023. године

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

донела Одлуку о образовању Савета за праћење примене препорука Уједињених нација за људска права.

Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог – Формирање нове Владе РС октобра 2022. године и значајне измене у погледу структуре и броја министарстава, затим предстојећи рад на Стратегији људских права, као и установљивање редовног годишњег извештавања о испуњености препорука УН механизма, захтевале су значајније интервенције у саставу Савета, те је донета нова Одлука о формирању Савету за праћење примене препорука УН за људска права, усвојена 23. марта 2023. године („Сл. гласник РС“, бр. 23/23). Саветом председава министар за људска и мањинска права и друштвени дијалог, а у састав Савета, поред надлежних ресорних министарстава која су учествовала и у претходним сазивима, укључено је и Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре и Министарство привреде, Привредна комора Србије (ПКС) и Стална конференција градова и општина (СКГО). ПКС је позвана да се укључи у Савет имајући у виду препоруке које се односе на бизнис сектор и људска права, а СКГО ради јачања сарадње са јединицама локалне самоуправе у процесу примене препорука.

Платформа организација за сарадњу са УН механизмима за људска права је донела одлуку да у Савету остане заступљена на нивоу два стална представника (без права гласа), истичући да постојећи облик сарадње и учешћа у раду Савету у овом тренутку обезбеђује довољан простор за деловање Платформе у овом механизму, а да би прихватање чланства, створило извесно преимућство Платформе у односу на остале организације цивилног друштва, које нису чланице Платформе. Министарство је аргументацију прихватило и на састанцима са представницима Платформе је договорено да се у наредном периоду, кроз сарадњу са ОЦД, установе објективни критеријуми и процедуре за укључивање ОЦД у чланство у Савету.

Седница у новом сазиву одржана је 28. марта 2023. године, а на истој су представљене информације од значаја за рад Савета за праћење примене препорука УН за људска права, усвојен је Пословник о раду Савета, као и представљен план рада за 2023. годину. Информација о одржаној седници доступна је на сајту Министарства: <https://www.minljmpdd.gov.rs/aktuelnosti-vesti.php>

Извештај Републике Србије за четврти циклус Универзалног периодичног прегледа је усвојен на седници Владе одржаној 2. фебруара 2023. године и упућен Савету УН за људска права. У току су припремни састанци државне делегације, која ће овај извештај представити на 43. заседању Радне групе за УПР, 10. маја 2023. године, у Женеви.

Комитету против тортуре је достављен Извештај о примени препорука број 8, 12. и 20. (а) Закључних запажања Комитета против тортуре поводом разматрања Трећег периодичног извештаја Републике Србије о примени Конвенције против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни или поступака.

У марту 2023. године покренута је процедуре за ратификацију Опционог протокола уз Конвенцију о правима детета о поступку за притужбе и Опционог протокола уз Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима. И даље траје фаза прикупљања позитивних мишљења.

У циљу промоције културе људских права и толеранције Министарство је наставило да својим саопштењима, и различитим активностима обележава Међународне дане људских права, које је прогласила ГС УН (Светски дан Рома, Међународни дан сећања на жртве Холокауста). У Недељи солидарности и борбе против расизма и расне дискриминације, започета је серија разговора са

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

представницима ЈЛС, предлагачима и доносиоцима докумената јавних политика у циљу примене и укључивања Инструмента принципа УН „Да нико не буде изостављен“ у законска и стратешка документа Републике Србије. Први такав разговор је одржан 24. марта на Правном факултету у Крагујевцу. На Светски дан социјалне правде, Министарство је, 20. фебруара, у сарадњи са Градским секретаријатом за социјалну заштиту Града Београда организовало трећи по реду друштвени дијалог „Бескућништво - решавање питања личних докумената на путу ка друштвеној укључености“. На Светски дан нулте толеранције на дискриминацију, Министарство је, у сарадњи са Градском управом Крагујевца, 1. марта организовало друштвени дијалог „Ресоцијализација и реинтеграција бивших осуђених лица - пут до корисног члана друштва“. Међународни дан среће је обележен у Клубу 16 Центра за интеграцију младих, у којем раде деца која су прошла кроз Свратише овог центра.

Имајући у виду раније започете активности, као и препоруке Комитета за економска, социјална и културна права које се односе на унапређење права на ментално здравље, Министарство је 31. марта 2023. године организовало припремни састанак за трећи друштвени дијалог о менталном здрављу, који је уједно био и први, конститутивни састанак Радног тима за ментално здравље.

Министар за људска и мањинска права и друштвени дијалог, Т. Житманов представио је надлежности и сет најновијих активности Министарства везано за мандат специјалног известиоца УН за промоцију и заштиту права на слободу мишљења и изражавања, Ирене Кан, која је у оквиру званичне посете Републици Србији (укључујући и Косово) посетила Министарство, 31. марта о.г.

3.4.1.4. Измена и допуна Закона о забрани дискриминације у циљу пуне усклађености са правним тековинама ЕУ а посебно у погледу:

- обима изузетака од начела једнаког поступања;
- дефиниције индиректне дискриминације;
- обавезе да се обезбеди разумни смештај за запослене са инвалидитетом

Рок: IV квартал 2020. године

Активност је у потпуности реализована

Закон о изменама и допунама Закона о забрани дискриминације је усвојен у Народној скупштини Републике Србије, на седници одржаној 20. маја 2021. године, и ступио је на снагу 31. маја 2021. године.

3.4.1.5. Јачање капацитета Канцеларије за људска и мањинска права у циљу ефикасне примене активности утврђених Акционим планом за спровођење Стратегије превенције и заштите од дискриминације кроз ангажовање додатних извршилаца

Рок: IV квартал 2020

Активност није реализована

Одсек за антидискриминациону политику у оквиру Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог у извештајном периоду броји двоје запослених и једну радно ангажовану особу на пословима у вези са управљањем Стратегијом превенције и заштите од дискриминације 2022-2030. Планира се ојачавање кадровских капацитета у текућој години.

3.4.1.6. Јачање капацитета Повереника за заштиту равноправности у складу са постојећом систематизацијом радних места, односно запошљавањем 23 нових запослених

Рок: Континуирано, до 2021

Активност се успешно реализује

Стручна служба Повереника има укупно 36 стално запослених, од којих су двоје смештени у Канцеларији Повереника у Новом Пазару.

3.4.1.7. Праћење примене Закона о забрани дискриминације

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

У овом извештајном периоду Повереник за заштиту равноправности је поступао по 150 притужби, упутио је 85 препорука мера, 7 мишљења на нацрте аката, 6 иницијатива за измену прописа, једну прекршајну пријаву, један предлог за оцену уставности и законитости и 11 упозорења.

Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог – У извештајном периоду у Народној скупштини је усвојен и објављен Редован годишњи извештај Повереника за заштиту равноправности за 2022. годину.

3.4.1.8. Спроводити редовне обуке и стручна усавршавања запослених у институцији Повереника за заштиту равноправностиу циљу побољшања своје професионалних вештина у области заштите од дискриминације

Континуирано, у складу са годишњим програмом обуке

Активност се успешно реализује.

Запослени у Стручној служби Повереника у извештајном периоду учествовали су на више обука и радних састанака, као и на конференцијама, семинарима и другим стручним скуповима посвећеним спречавању дискриминације и унапређењу равноправности.

Повереница за заштиту равноправности Бранкица Јанковић учествовала је на Међународном самиту Светског јеврејског конгреса у Мадриду, где се разговарало о антисемитизму, расизму, ксенофобији и другим облицима дискриминаторног понашања. На самиту је представљен Извештај о напретку Европске уније у примени и изради Акционог плана за борбу против антисемитизма, којим се прати напредак у спровођењу конкретних мера утврђених на Међународном форуму сећања на холокауст. и борба против антисемитизма у Малмеу 2021. Програм у Мадриду је био посебно усмерен на подстицање међународне сарадње у решавању проблема који директно утичу на јеврејску заједницу.

Повереница за заштиту равноправности Бранкица Јанковић учествовала је на стручној конференцији „Изазови и могућности Агенде жена, мир и безбедност – перспективе југоисточне

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Европе и Украјине“, која је одржана у Љубљани, у организацији Министарства спољних послова и европских послова Словеније и Министарства иностраних послова Норвешке.

Јанковић је у оквиру панела „Омогућавање и јачање женског гласа у јавно-безбедносним питањима“ представила искуства Србије у примени Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација, истакла значај резултата које је наша земља постигла и дала препоруке за наредни Национални акциони план (НАП) за примену Резолуције 1325. Повереник је навео да Србија почиње нови консултативни процес за доношење трећег Националног акционог плана, као и да ће институција Повереника овај процес максимално подржати. Она је истакла да је већ организовано неколико састанака са представницима Министарства унутрашњих послова, Мреже жена у полицији и представницима Министарства одбране, на којима је постигнуто међусобно разумевање по овом питању и интензивнија сарадња. договорено у будућности.

Повереница Јанковић учествовао је на међународној конференцији о вештачкој интелигенцији (АИ) и људским правима у Амстердаму. Конференција, коју је организовала комесарка Савета Европе за људска права Дуња Мијатовић, била је прилика да представници институција европских земаља у отвореном разговору размене искуства и мишљења о најважнијим изазовима у вези са вештачком интелигенцијом, као и начине за унапређење заштите од дискриминације у овој области. Повереница је указала на то да је Србија је усвојила Стратегију развоја вештачке интелигенције за период 2020-2025. године и да институција Повереника прати ситуацију и анализира ризике од дискриминаторних исхода које системи вештачке интелигенције могу да изазову, пре свега у областима рада и запошљавања, пружања услуга и процедуре пред органима јавне власти, али и сагледавање позитивних аспеката примене савремених технолошких достигнућа и вештачке интелигенције у унапређењу положаја појединих маргинализованих група.

Помоћница Повереника за заштиту равноправности боравила је у тродневној студијској посети Бриселу у оквиру обуке „Јачање стручних капацитета државних службеника на радним местима у РС“, коју спроводи Национална академија за јавну управу. , уз подршку Делегације Европске уније у Србији. Циљ посете је био унапређење знања у вези са процесом приступања Републике Србије Европској унији, који је део програма обуке „Чланство у ЕУ“ намењених руководиоцима у државној управи. Полазници обуке су посетили неке од институција ЕУ, где су имали прилику да се састану са њиховим званичницима. Посета је обухватила и састанке са представницима Генералних директората – DG NEAR и DG CNECT, као и обилазак Сталног представништва Републике Словеније при ЕУ, где су учесници обуке из прве руке сазнали како се одвија процес приступања Словенија према ЕУ се развила, као и како сада изгледа механизам ЕУ из угла земље чланице. Последњег радног дана, учесници су посетили и Европску службу за спољне послове (EEAS), где су се упознали са детаљима креирања и спровођења заједничке спољне и безбедносне политике ЕУ.

- Представница Повереника учествовала је на конференцији „Сексизам: изазов за родну равноправност“ која је одржана у Љубљани са представницима градова из мреже Фемситис;
– Представник Повереника учествовао је на скупу „Слобода медија као централни стуб свеобухватне безбедности: допунски састанак људске димензије“, где се разговарало о томе зашто је слобода медија витална за укупну безбедност, о улози слободних медија у свим три стуба безбедносног оквира ОЕБС-а, који обухвата политичко-војну, економску и еколошку и људску димензију, као и међуоднос демократије и слободе медија и потребу за безбедношћу новинара као предуслова за очување демократије. Састанак је организовала Канцеларија за демократске институције и људска права Организације за европску безбедност и сарадњу;

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

- Представник Повереника учествовао је на дводневној припремној радионици програма „ПРО – Менаџмент за људе и природу“ на којој су представљени циљеви и активности ПРО програма на тему унапређења социјалне инклузије, као и интервенције значајне за заштита равноправности;
- Један службеник Повереника похађао је обуку „Победи своју нервозу пре него што она савлада тебе“, у оквиру тематске области Односи са јавношћу – НАЈУ.

3.4.1.9. Обука државних службеника о правном и институционалном оквиру у Републици Србији, концепту и облицима дискриминације, као и улози и надлежности повереника за заштиту равноправности

Рок: Континуирано, у складу са годишњим програмом обуке

Активност се успешно реализује.

Служба за управљање кадровима, према свом делокругу организује стручно усавршавање државних службеника из органа државне управе и служби Владе, сагласно донесеним општим програмима стручног усавршавања. Стручно усавршавање запослених у институцији Повереника за заштиту равноправности спада у посебан програм стручног усавршавања, које доноси и реализује сам орган.

3.4.1.10. Израда и дистрибуција приручника на српском и језицима националних мањина за препознавање и ефикасно сузбијање случајева дискриминације намењеног:

- судијама;
- јавним тужиоцима и заменицима јавних тужилаца;
- полицијским службеницима;
- запосленима у органима државне управе и локалне самоуправе

Рок: Дистрибуција приручника: Континуирано

За превод и штампање на језицима националних мањина од IV квартала 2020. године.

Активност се успешно реализује.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Повереник је у извештајном периоду одржао више обука за запослене у органима јавне власти, за различите стручне групе и ширу јавност:

- Повереница Јанковић је одржала предавање у оквиру Годишњег семинара ВФРЕ Фондације за одговорно друштво, у оквиру панела „Родна равноправност на тржишту рада – како до једнаког третмана и једнаких могућности;
- обука „Да матична служба није трансродна брига – Заједно за унапређење услуга матичара за трансродне особе у Србији“ за запослене у матичним службама Ниш и представнике организација цивилног друштва;
- обука за младе – представнике политичких партија и организација цивилног друштва о улози Повереника за заштиту равноправности у борби против говора мржње;
- предавање на тему Забрана дискриминације и вршњачког насиља за ученике ОШ „Борислав Пекић“;
- Повереница је заједно са Удружењем пословних жена Србије организовала завршну конференцију пројекта „Образовање, запошљавање, елиминисање родних стереотипа, подизање свести и партнерство“, на којој је скренута пажња да пол не треба да игра никакву улогу. у избору занимања за девојчице или дечаке и да вештине и знања треба да буду најважнији на тржишту рада, због чега је квалитетно образовање веома важно за превазилажење ограничења која намећу родни стереотипи;
- Повереница је заједно са Програмом Уједињених нација за развој у Србији организовала конференцију на којој су резултати истраживања „Зашто жене не пријављују насиље у породици?“ били представљени. Конференцији су, између осталих, присуствовале Дуња Мијатовић, комесарка за људска права Савета Европе, Маја Поповић, министарка правде и Јакуп Бериш, стални представник УНДП-а у Србији.

3.4.1.11. Израда и дистрибуција приручника на српском и језицима националних мањина за препознавање случајева дискриминације и постојећих механизма заштите намењеног грађанима и нарочито националним мањинама

Рок: до IV квартала 2020

Активност је у потпуности реализована

Повереник за заштиту равноправности припремио је публикацију на српском и ромском језику „Препознајте и пријавите дискриминацију“, која има за циљ стицање основних знања о дискриминацији и механизмима заштите.

Такође, издате су брошуре о начину подношења жалби на албанском, бугарском, чешком, енглеском, мађарском, македонском, ромском, румунском, русинском, словачком, босанском и хрватском језику, које су доступне у електронском облику.

Поред тога, леци „Ко је повереник“ објављени су на следећим језицима: српски (ћирилица и латиница), енглески, бугарски, ромски (за подручје Војводине и Арла), албански, хрватски, мађарски и босански.

3.4.1.12. Медијска кампања промоције и округли столови намењени промоцији приручника за препознавање и ефикасно сузбијање случајева дискриминације и приручника за препознавање случајева дискриминације и постојећих механизма заштите

Рок: I и II квартал 2021

Активност је у потпуности реализована

Повереник за заштиту равноправности је закључно са месецом јуном 2021. године у потпуности реализовао наведену активност. Наиме, као што је у достављеним претходним извештајима и наведено Повереник је у периоду од јануара 2017. до јуна 2021. године имплементирао активност 3.4.1.12. кроз реализацију различитих округлих столова на којима је представљен приручник, бројних радионица намењених представницима органа јавне власти (ресорна министарства, јединице локалне самоуправе), медијима, организацијама цивилног друштва, синдикалним организацијама, удружењима послодаваца, учешћем на различитим догађајима и слично.

3.4.1.13. Организовати радионице за новинаре и уреднике у циљу спречавања подстицања дискриминације путем медија

Рок: Минимум једна радионица годишње, почев од II квартала 2020.године

Активност се успешно реализује.

Министарство информисања и телекомуникација издваја значајна средства за суфинансирање пројеката путем конкурса и кроз појединачна давања у области јавног информисања редовно подржавајући пројекте који доприносе подизању свести јавности о правима мањинских група, уважавању различитости, као и развоју дијалога, бољег упознавања и разумевања између припадника мањина и већинског становништва. Један од ближих критеријума за суфинансирање пројеката је и превенција сензационализма, говора мржње, и агресивне комуникације

Повереник за заштиту равноправности – Стање непромењено у извештајном периоду. У четвртном кварталу 2022. године Повереник није реализовао обуку за представнике медија, али је као што смо и известили реализовао дводневну обуку за представнике РЕМ-а, УНС-а, НУНС-а, Савета за штампу, уреднике и новинаре штампаних и електронских медија, посвећену борби против дискриминације и говора мржње, у претходном кварталу.

3.4.1.14. Наставак развоја модела рада полиције у заједници, посебно у мултиетничким и мултикултурним срединама а у партнерству са другим државним и локалним субјектима кроз примену безбедносне превенције у циљу развоја толеранције у друштву

Рок : Континуирано

Активност се успешно реализује

Полиција у заједници

У периоду од 1. јануара до 5. марта 2023. године полицијски службеници на радном месту „полицајац за рад у заједници“, реализацијом активности „Од врата до врата“, остварили су следеће резултате рада на унапређењу комуникације са грађанима и представницима мањинских, пословних, верских и других заједница и удружења, и то: 9.988 остварених делатности „рад у заједници“, 31.804 контакта са грађанима, идентификовано је 517 безбедносних проблема, поднето је 1.135 оперативних полицијских извештаја, реализовано 1.329 активности по извештајима полицајаца за рад у заједници и дато 12.110 савета за унапређење превенције и самозаштите.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Мобилни превентивни центар

У периоду од јануара до марта 2023. године, Мобилни информативни центар био је ангажован на подручју 5 полицијских управа, и то: ПУ за град Београд, ПУ у Бору, ПУ у Краљеву, ПУ у Панчеву и ПУ у Пироту.

У периоду ангажовања Мобилног информативног центра, остварен је контакт са 6.121 грађана (2.269 мушкараца, 1.630 жена и 2.222 деце). У непосредним разговорима полицијски службеници су грађанима пружали обавештења о начину остваривања права и представљали рад полиције, са циљем унапређења комуникације и повећања доступности полиције.

Сарадња са полицијом немачке покрајине Баден Виртемберг, СР Немачке

У периоду од 31.01. до 03.02.2023. године, представници Управе полиције, узели су учешће на превентивном семинару у Светом Мартину на Мури, Р. Хрватска, на тему „Безбедност у дигиталном свету, посебно за циљну групу младих“, на ком је учествовало око 20 полицијских службеника задужених за превенцију из МУП-а Р. Хрватске и представника полиције немачке покрајине Баден-Виртемберг.

У циљу реализације донације између Савезног министарства унутрашњих послова, грађевинарства и завичаја Савезне Републике Немачке и Министарства унутрашњих послова Републике Србије, дана 15. марта 2023. године потписан је Анекс 1 Уговора о донацији опреме (576 макета полицијских службеника), у оквиру пројекта „Рад полиције у заједници“.

Програм „школски полицајац“

На подручју 648 школа у Републици Србији (341 ОШ, 294 СШ и 13 специјалних) ангажовано је укупно 372 полицијских службеника, тзв. „школски полицајац“.

Програм „Основи безбедности деце“

Имајући у виду епидемиолошку ситуацију у Републици Србији, током извештајног периода Програм „Основи безбедности деце“ у школама спроводио се онлајн, емитовањем снимљеног видео материјала на српком језику за ученике 1., 4. и 6. разреда на програму РТС Планета, који је доступан и на онлајн платформи „Моја школа“.

Током наведеног периода, у апликацији „Безбедност у школама“ евидентирано је 1.960 активности (1.889 предавања, 69 трибина, 1 посета ученика полицији и 1 дружење деце и полиције на јавним местима).

Превентивни пројекти полицијских управа

У извештајном периоду праћене су активности на реализацији превентивног пројекта ПУ у Сремској Митровици „Само законито“.

Дана 08.02.2023. године представници Управе полиције одржали су састанак са представницима Одељења за медије и комуникације Кабинета министра, на тему израде промотивно-едукативних материјала пројекта превенције у 2023. години и успостављања SharePoint апликације са базом реализованих пројеката у 2021. и 2022. години. У вези са тим, дана 20.02.2023. године, Одељењу за медије и комуникације достављени су на сагласност реализовани пројекти превенције у претходном периоду.

У сарадњи са Управом криминалистичке полиције и Управом саобраћајне полиције сачињен је предлог депеше Дирекције полиције, која је дана 2. марта 2023. године подручним полицијским управама достављена, у циљу сачињавања и реализације пројекта превенције и рада полиције у заједници у 2023. години, у складу са безбедносним приоритетима из Стратешког плана полиције, оперативних планова полицијских управа и идентификованим безбедносним потребама грађана.

3.4.1.15 Остваривати сарадњу и унапређивати безбедносну заштиту људских и мањинских права рањивих друштвених група, кроз сарадњу са представницима цивилног сектора, посебно уз ангажовање обучених и одабраних полицијских официра за везу са рањивим друштвеним групама

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Дана 30. и 31. марта 2023. године одржан је први семинар на тему „Жене у ванредним ситуацијама“, који је организовао Сектор за ванредне ситуације у сарадњи са Мисије ОЕБС-а у Р. Србији, у оквиру пројекта „Консолидовање процеса демократизације у сектору безбедности“.

3.4.1.16. Спровођење обуке полицијских службеника у погледу обезбеђивања реда на јавним скуповима и другим масовним догађајима у сагласности са међународним инструментима за заштиту људских и мањинских права

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Током извештајног периода први квартал 2023. године није било реализације обука. У четвртм кварталу 2022. године одржана су три радна састанка са посредством видео конференцијске везе са руководиоцима Управе полиције / Одељења полиције у Полицијским управама, ради законитог обављања полицијских послова од значаја за остваривање безбедносне заштите на јавним скуповима у току 2023. године.

3.4.1.17. Организација обуке за полицијске службенике о управљању конфликтима и посредовању у локалној заједници

Рок: Континуирано

Активност није реализована

Током извештајног периода није било реализације обука.

3.4.2.1. Усвајање новог Закона о родној равноправности у циљу пуног усклађивања са *acquis* и одредбама Конвенције Савета Европе о спречавању и сузбијању насиља над женама и насиља у породици (Истанбулска конвенција) кроз увођење или унапређење доступности и квалитета:

- сигурних кућа;
 - услуга психолошког саветовања;
 - националних бесплатних СОС телефона;
 - програма третмана починилаца, посебно починилаца сексуалног насиља у циљу
 - спречавања повратништва;
 - принципа дужне прилежности;
 - мултисекторске сарадње и сарадње са организацијама цивилног друштва;
 - услуга подршке жртвама сексуалног насиља и услуга заштите и подршке за децу
 - сведоке насиља над женама и насиља у породици.
-

Рок: до IV квартала 2020

Активност је у потпуности реализована

Дана 20. маја 2021. године, Народна скупштина Републике Србије усвојила је Закон о родној равноправности, који је ступио на снагу 01. јуна. 2021. године.

Законом о родној равноправности регулише се стварање једнаких могућности за учешће и равноправан третман жена и мушкараца у области рада, запошљавања, samozapoшљавања, социјалног осигурања, социјалне и здравствене заштите, образовања, одбране и безбедности, саобраћаја, енергетике и комуникација, заштите животне средине, културе, јавног информисања, спорта, политичког деловања и јавних послова, репродуктивних и сексуалних права, приступа роби и услугама, употреба родно осетљивог језика, појам неплаћеног кућног рада, као и мере за сузбијање и спречавање свих облика родно заснованог насиља, насиља над женама и насиља у породици.

Законом о родној равноправности, чланом 55, одређене су специјализоване услуге у виду подршке жртвама насиља и то:

- 1) пружање услуге СОС телефона за девојке и жене са искуством родно заснованог насиља, поштујући принцип приватности и заштите података, коју на територији Републике Србије у виду бесплатног националног СОС телефона обезбеђује и финансира надлежно министарство за социјалну заштиту, а на територији јединице локалне самоуправе или у управним окрузима надлежни орган или органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе;
- 2) обезбеђивање сигурног смештаја женама жртвама насиља и њиховој деци у сигурним кућама или прихватилиштима, који су бесплатни за све жене и њихову децу без обзира на њихово место пребивалишта или боравишта и доступни 24 часа, седам дана у недељи, прилагођени потребама жена жртава насиља;
- 3) обављање специјалистичких и судскомедицинских (форензичких) лекарских и лабораторијских прегледа и пружање психолошке подршке, у складу са потребама жртава насиља;
- 4) пружање бесплатне подршке жртвама сексуалног насиља, који су доступни 24 часа, седам дана у недељи, као и пружање контрацептивне заштите и заштите од полно преносивих болести и судскомедицинског прегледа;
- 5) спровођење програма специјализованих саветовалишта за жртве насиља, прилагођених индивидуалним потребама жртава насиља укључујући и жртве из осетљивих друштвених група.

Специјализоване услуге подршке морају бити приступачне свима и прилагођене индивидуалним потребама жртава насиља, укључујући и жртве из осетљивих друштвених група.

Програми за лица која су извршила насиље прописани су у члану 56. ЗРП који одређује да Министарствонадлежно за област људских права, која се односе на равноправност полова и питања у вези са родном равноправношћу, у сарадњи са другим органима, организацијама и установама које се баве заштитом од насиља, обезбеђује спровођење програма за рад са лицима која су извршила насиље.

Циљеви програма из става 1. овог члана су да лица која су извршила насиље усвоје ненасилни модел понашања у међуљудским односима и да се спречи понављање кривичног дела насиља.

У програме из става 1. овог члана лица која су извршила насиље могу се укључити на основу одлуке надлежног органа или на сопствени захтев.

Органи, организације и установе које спроводе програме за лица која су извршила насиље дужни су да осигурају да безбедност, права и подршка за жртве насиља буду од примарног значаја, као и да се спровођење ових програма остварује у блиској сарадњи са специјализованим службама за подршку лицима која трпе насиље.

Професионална лица и лица која су пријавила насиље, а која учествују у заштити жртава насиља и њихове деце не могу истовремено учествовати и у спровођењу програма за рад са лицима која су

извршила насиље нити се ове услуге могу организовати у истом простору, односно у истом органу, организацији и установи.

3.4.2.2. Извршити анализу утицаја Националне стратегије за родну равноправност за период од 2016. до 2020. године

Рок: IV квартал 2020 до II квартала 2021

Активност је у потпуности реализована.

Влада РС усвојила је Националну стратегију за родну равноправност за период од 2016-2020 са Акционим планом 2016-2018 („Службени гласник РС”, број 4/16). Национална стратегија представљала је кровну политику унапређивања родне равноправности у Србији током овог петогодишњег периода. Стратегијом су предвиђена три општа циља:

1. Промењени родни обрасци и унапређена култура родне равноправности;
2. Повећана равноправност жена и мушкараца применом политика и мера једнаких могућности;
3. Системско увођење родне перспективе у доношење, спровођење и праћење јавних политика.

Имплементација Стратегије била је операционализована Националним акционим планом (НАП) само за период 2016-2018. године за који је спроведена независна евалуација и сачињене су препоруке за израду НАП за други стратешки циклус 2019-2020. Иако је Координационо тело за родну равноправност (КТРП), као носилац Стратегије, сачинило (уз подршку UN Women уз финансијску подршку Европске уније) НАП за другу половину стратешког циклуса, он није никада усвојен и током последње две године Стратегија је имплементирана без оперативног плана.

Евалуација је спроведена у складу са Законом о планском систему, Уредбом о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика и Приручником за анализу ефеката јавних политика и прописа Републичког секретаријата за јавне политике Владе РС. Публикација је јавно доступна на интернет страници Координационог тела за родну равноправност Владе путем следећег линка: <https://www.rodnaravnopravnost.gov.rs/sr/dokumenti/strategije-i-akcioni-planovi/evaluacija-strategije-za-rodnu-ravnopravnost-2016-2020>

Циљ евалуације је да се процене релевантност, ефективност, ефикасност и одрживост резултата Стратегије, извуку поуке и изложе препоруке за наредни стратешки циклус.

Евалуација је спроведена на основу методологије предложене у Приручнику за анализу ефеката јавних политика и прописа, која утемељује процес евалуације у четири OECD-DAC критеријума: **релевантност, ефективност, ефикасност и одрживост.**

Релевантност:

Налаз 1: Стратегија је у потпуности релевантна за приоритете у области родне равноправности – први стратешки циљ је усмерен на промене у културним обрасцима који представљају основу родних неједнакости, други стратешки циљ је усмерен на структурне неједнакости које се манифестују у различитим областима партиципације и права, а трећи циљ је усмерен на уродњавање политика, институција, механизма и процеса координације и сарадње, чиме се стварају системски услови за унапређење родне равноправности.

Налаз 2: Стратегија одговара на потребе различитих друштвених група, укључујући и жене из маргинализованих и вишеструко дискриминисаних група. Стратегија предвиђа да се у оквиру различитих специфичних циљева формулишу мере за жене из рањивих група а два специфична

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

циља су и посебно усмерена на побољшање положаја жена из рањивих група – циљ 2.5 посвећен је женама на селу а циљ 2.6 различитим групама жена које су изложене маргинализацији или вишеструкој дискриминацији.

Налаз 3: Стратегија је заснована на основној анализи стања и SWOT анализи. У припреми основа Стратегије спроведена је анализа која се заснивала на различитим истраживањима, званичним статистикама, студијама и тиме је створена емпиријска основа за сагледавање стања и дефинисање приоритета. Међутим, оно што недостаје Стратегији јесте теорија промене која полази од стања забележеног у анализи и показује логику интервенције која треба да доведе до жељених циљева.

Налаз 4: Циљеви и мере дефинисани Стратегијом су усклађени са кључним међународним конвенцијама, попут CEDAW, Пекиншке декларације и платформе за акцију, као и са процесима приступања ЕУ и циљевима одрживог развоја обухваћених Агендом одрживог развоја до 2030. године.

Налаз 5: Циљеви и мере који су дефинисани Стратегијом су и даље релевантни за актуелно стање родне равноправности, а неки су у међувремену добили и већи значај због покренутих процеса којима је потребна даља подршка, попут уродњавања механизма и политика.

Ефективност:

Налаз 6: Стратегија је покренула значајне процесе и остварила значајне почетне резултате у појединим областима. Упркос одсуству НАП за период 2019-2020 и пандемије КОВИД-19, многи процеси унапређивања родне равноправности су настављени, управо зато што су у претходној фази били релативно ефективно покренути. Међутим, евиденција указује на неравномерну ефективност у имплементацији Стратегије у различитим циљним областима, уз већу ефективност у уродњавању политика, институција, процеса одлучивања, буџетирања, спречавања и сузбијања насиља над женама, а нижу ефективност у областима економског оснаживања жена, унапређивања положаја жена из рањивих група, родно осетљивог образовања.

Налаз 7: Области у којима је ефективније спроведена Стратегија указују да су важни фактори успеха комбинација различитих врста интервенције, широка мобилизација различитих актера, висока посвећеност актера који учествују у имплементацији задатку, солидан нормативни оквир, институционализација и стандардизација пракси, кохерентност и конзистентност интервенције, препознавање области као националног приоритета и уклопљеност у процесе реформи повезане са придруживањем ЕУ.

Налаз 8: Фактори који су инхибирали ефективност Стратегије делимично су повезани са слабостима првог НАП (2016-2018), попут недоследности у операционализацији појединих циљева, недовољно јасно дефинисаних појединих мера, фрагментисаним и интервенцијама малог обима, а делимично су повезани са одсуством НАП у другој фази имплементације Стратегије, јер је изостао план интервенција, координација ресурса и механизми праћења. У целини, фактори који су умањили ефективност Стратегије су недовољно јаки механизми за родну равноправност који је требало да носе имплементацију на различитим нивоима, неконзистентни институционални механизми са чак конфликтним мандатима или сукобом интереса услед чега су биле блокиране реформе, као и недовољна финансијска и друга средства.

Ефикасност:

Налаз 9: Стратегија није подржана јединственим финансијским механизмом, нити механизмом за праћење уложених ресурса услед чега је тешко установити да ли је довољно средстава издвојено за остваривање резултата, посебно у условима када последње две године имплементације нису биле ни усмераване оперативним планом који јасно дефинише мере, активности и уложена средства.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Налаз 10: Услед непостојања јединственог механизма финансирања и робусног механизма праћења није било могуће проценити да ли су средства утрошена на најделотворнији начин или су могла бити боље искоришћена.

Налаз 11: Механизми координације и праћења имплементације Стратегије били су бољи него у случају претходне петогодишње стратегије, али и даље далеко од оптималних.

Одрживост:

Налаз 12: Вероватноћа да ће резултати и покренуте промене бити одрживи већа је у областима где су резултати интегрисани у системска решења – законе, прописе, регуларне процедуре -, када постоји висока свест и посвећеност актера да промене подрже, те када су промене интегрални део приоритетних процеса реформи, посебно оних повезаних са приступањем ЕУ.

Налаз 13: Институционална структура за одржавање резултата постоји, али је недовољно снажна, пре свега због оскудних људских и техничких ресурса којима располаже кључни национални механизам за родну равноправност (КТРП), те најчешће слабих и нефункционалних локалних механизма. Остаје да се види да ли ће ново Министарство за љуска и мањинска права и друштвени дијалог допринети јачању институционалне структуре за родну равноправност.

Налаз 14: Родно одговорно буџетирање је системски процес који је уведен имплементацијом Стратегије а који треба да омогући систематско алоцирање средстава на унапређивање родне равноправности. Ипак, за време стратешког циклуса они није још достигло зрелост која би омогућила да се редовно, систематски и према плану имплементације усклађеном са стратешким приоритетима обезбеде буџетска средства.

Налаз 15: Имплементација Стратегије мобилисала је различите актере: државне институције, експерте, међународне партнере, али је потенцијал женских и феминистичких ОЦД остао недовољно искоришћен, а партнерство између КТРП и ових организација није успостављено кроз трајни формални механизам.

ПРЕПОРУКЕ

Препоруке засноване на евалуацији груписане су у две групе: препоруке које се односе на процес стратешког планирања и имплементације и препоруке које се односе на тематске области родне равноправности.

Препоруке које се односе на процес:

Од кључне је важности да се нова Стратегија за родну равноправност усвоји током 2021. године како започети процеси не би били прекинути и наступио вакуум у политикама родне равноправности.

1. Процес развоја нове Стратегије треба да буде партиципативнији него што је био процес израде ове стратегије, али не треба да се због партиципативности одужи у неефикасан процес. Женске и феминистичке организације, посебно организације које заступају интересе жена из вишеструко маргинализованих група треба да буду консултоване и њихова решења уважена у процесу израде стратегије, јер је то једини начин да Стратегија адекватно одговори на потребе различитих група жена.
 2. Процес израде стратегије треба јасно да издвоји стратешке приоритете и корпус циљева које ова кровна стратегија треба да оствари а да растерети стратегију секторских питања која могу да се добро интегришу у друге секторске политике, попут здравља, безбедности, социјалне заштите жена и сл.
 3. Стратегија треба да буде операционализована акционим планом са конзистентним мерама у односу на постављене циљеве, јасним улогама и прецизно дефинисаним финансијским средствима и изворима тих средстава.
-

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

4. Стратегија треба да има солидан механизам праћења имплементације који ће се ослањати на чвршће механизме координације, прецизне али реалистичне индикаторе и стандардизоване и редовне процедуре извештавања, које укључују и финансијско извештавање.

Препоруке за тематске области изложене су у 11 тематских скупова препорука:

1. Успоставити и стандардизовати компетенције у области родне равноправности за све запослене у државној управи, институцијама и јавним службама;
2. Успоставити строжу контролу уџбеника да би се елиминисали родни стереотипи и неговао критички став према родној неравноправности у литератури и сличним садржајима;
3. Укључити циљеве и мере који ће омогућити отклањање родне сегрегације у образовању на нивоу средње школе и високог образовања;
4. Развити родне студије на свим нивоима образовања и учинити студијске програме родно осетљивим;
5. Водити кампање за подизање свести и боље пратити културне промене;
6. Наставити рад на унапређењу безбедности жена, елиминацији насиља и дискриминације и приступу правди;
7. Развити свеобухватан програм за економско оснаживање жена;
8. Наставити унапређивање учешћа жена у политичком животу, обратити већу пажњу на учешће жена у одлучивању у другим областима вршења власти (економија, спорт, наука и истраживање, култура и уметност);
9. Одржати јак фокус на увођењу родне перспективе у јавне политике и користити делотворније алате за унапређивање процеса;
10. Додатно унапредити регионалну сарадњу;
11. Ставити у фокус нове области, попут родне равноправности у контексту климатских промена, очувања животне средине, управљања ризицима од катастрофа и криза и сл;

Анализа утицаја је израђена и објављена, о чему је Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог известило у извештајном периоду II квартал 2021. године. У извештајном периоду јул-децембар 2021. године подаци из поменутог анализе коришћени су у изради Стратегије за родну равноправност за период од 2021. до 2030. године.

3.4.2.3. Развој новог стратешког оквира у области родне равноправности

Рок: До IV квартала 2021

Активност је у потпуности реализована.

У извештајном периоду (јул-септембар 2022. године) Влада је, на предлог Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог, дана 25. августа усвојила Акциони план (2022-2023) за спровођење Стратегије за родну равноправност за период од 2021. до 2030. године.

3.4.2.4. Праћење спровођења новог стратешког оквира у области родне равноправности

Рок: До IV квартала 2022

Активност се успешно реализује

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог је у јануару и фебруару 2023. године спровело јавни позив за организације цивилног друштва за избор чланова Савета за родну равноправност Владе Републике Србије, а током марта надлежни ресори су делегирани своје представнике и дали позитивна мишљења на Предлог одлуке о образовању Савета.

3.4.2.5. Јачање улоге Координационог тела за родну равноправност и његове улоге у праћењу ефеката реформи, даљем креирању политике и обезбеђењем адекватних ресурса за ефикасно праћење спровођења акционих планова и стратегија на терену

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

- **Активности**

Гордана Предић, посебна саветница министарке културе за питања културе, медија и родну равноправност, учествовала је на регионалној конференцији „Економске перспективе о родно заснованом насиљу – изградња путева ка превенцији“ која је одржана од 01-02. фебруара 2023. године у Стокхолму. На конференцији је било присутно 25 земаља, од тога је представница Србије била једина чија држава која није чланица ЕУ. Тема конференције била је присуство, утицај и превенција економског насиља.

Дана 06. фебруара 2023. године, одржана је друга седница Координационог тела за родну равноправност. На седници су изабрани чланови Стручне групе Координационог тела која је укључила и представнике других органа јавне власти, привреде, академске заједнице и невладиног сектора. Усвојен је извештај о раду Координационог тела за родну равноправност за 2022. годину. КТРП усвојило је и план средњорочних активности у 2023. години, као и дугорочне активности до 2025. године, који дефинише да ће КТРП имати проактиван приступ на решавању кључних питања.

Учешће председнице Стручне групе Координационог тела за родну равноправност и државне секретарке у Министарству за бригу о породици и демографију Стане Божовић на завршној конференцији пројекта „Образовање, запошљавање, елиминисање родних стереотипа, подизање свести и партнерство”.

Учешће председнице Стручне групе Координационог тела за родну равноправност и државне секретарке у Министарству за бригу о породици и демографију Стане Божовић на конференцији „(зелена) Енергија је женског рода“.

Дана 13.02.2023. године, одржана је конститутивна седница Стручне групе Координационог тела за родну равноправност, којом је председавала Стана Божовић, председница Стручне групе и државна секретарка у Министарству за бригу о породици и демографију. У Стручну групу су именовани као представници привреде, академске заједнице и невладиног сектора. Чланови су упознати са циљевима и задацима Стручне групе у складу са Одлуком о оснивању Координационог тела за родну равноправност на основу које се ангажују ради обављања припремних активности на разматрању одређених стручних послова у области родне равноправности и имплементације одлука које је донело КТРП.

Потпредседница Владе Републике Србије, министарка културе и председница Координационог тела за родну равноправност Маја Гојковић учествовала је на Глобални самит жена 2023. године у

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Абу Дабију. Самит је одржан под покровитељством шеике Фатиме Бинт Мубарак, мајке нације, председнице Опште женске уније Уједињених Арапских Емирата и врховне председнице Фондације за развој породице, која је и отворила скуп, на коме учествују истакнуте државнице, предузетници, друштвени активисти, личности из културе, медијске личности и научници из бројних земаља. Глобални самит жена у Абу Дабију организује Светски савет Муслиманских заједница у сарадњи са Општом женском унијом у знак сећања на 100 година од када су жене стекле право гласања и избора.

Посета граду Прибој. Посета је организована као део активности поводом Међународног дана жена. Прибој су посетиле заменица председнице Координационог тела за родну равноправност и министарке за бригу о породици и демографију проф. др Дарија Кисић и председница Стручне групе Координационог тела за родну равноправност и државне секретарке у Министарству за бригу о породици и демографију Стане Божовић. Такође, организована је посета и удружења жена „Сачувајмо село“ Прибој.

Одржана је конференција „Локални механизми за родну равноправност - примена начела родне равноправности на локалном нивоу“. Са идејом да се промовишу локалне самоуправе као примери добре праксе, Маја Гојковић је доделила признања представницима градова и општина који су у прошлој години постигли највише на унапређењу родне равноправности. Признања су припала Граду Крагујевцу и општинама Ћићевац, Прибој, Власотинце и Ковин. У оквиру конференције, одржана су два панела на којима је било речи о националном оквиру за примену начела родне равноправности и механизмима за родну равноправност у локалној заједници и примерима добре праксе. Конференцију су организовали Координационо тело за родну равноправност Владе Републике Србије и UN Women у сарадњи са Делегацијом Европске уније у Србији.

Учешће заменице председнице Координационог тела за родну равноправност и министарке за бригу о породици и демографију, проф. др Дарије Кисић, на завршној конференцији пројекта Немачко-српске развојне сарадње „Услуге социјалне заштите за осетљиве групе“.

Потпредседница Владе, министарка културе и председница Координационог тела за родну равноправност, Маја Гојковић, учествовала је на 67. заседању Комисије за статус жена (CSW) у Њујорку. У оквиру заседања учесници су говорили о изазовима и могућностима у постизању родне равноправности и оснаживању сесокних жена и девојчица, а током заседања 67. Комисије у Њујорку предвиђени су и министарски округли столови, општа дискусија и интерактивни дијалози. Такође, током 67. заседања Комисије за статус жена, размотрена су приоритетна питања и теме, а једна од њих је „Иновације, технолошке промене и образовање у дигиталном добу за постизање родне равноправности и оснаживање свих жена и девојчица“.

У склопу дела активности поводом обележавања Међународног дана жена, председница Стручне групе Координационог тела за родну равноправност и државна секретарка у Министарству за бригу о породици и демографију, Стана Божовић, отворила је Женски филмски маратон „Оне стварају“, јединствену манифестацију уметничког стваралаштва и успешних жена, у оквиру којег су приказана три филма европских редитељки. Маратон су организовали Координационо тело за родну равноправност у сарадњи са Агенцијом Уједињених нација за оснаживање жена (UN Women) уз подршку Делегације Европске уније у Републици Србији.

Учешће председнице Стручне групе Координационог тела за родну равноправност и државне секретарке у Министарству за бригу о породици и демографију Стане Божовић на конференцији о менталном здрављу старијих жена. Конференција је организована од стране Координационог тела за родну равноправност у сарадњи са Градом Крагујевцем, Медицинским факултетом Универзитета у Крагујевцу и Популационом фондом Уједињених нација (UNFPA).

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Учешће Гордане Предић, посебне саветнице министарке културе за питања културе, медија и родну равноправност, и Гордане Гавриловић, саветнице потпредседнице Владе, министарке културе и председнице Координационог тела за родну равноправност на регионалној конференцији „Изазови са којима се суочавају жене и девојке у региону на путу ка ЕУ“, у организацији Министарства за рад и социјална питања Републике Северне Македоније, уз подршку Агенције УН за родну равноправност и оснаживање жена (UN Women). Конференција је одржана у Скопљу у периоду од 30 – 31. марта.

Састанак представника Координационог тела за родну равноправност са представницима УН агенција (UN WOMEN, UNDP, UNICEF, UNFPA) у циљу договора заинтересованих институција поводом иницирања нове фазе пројекта „Интегрисани одговор на насиље над женама и девојчицама у Србији“. Састанком је председавала Стана Божовић, државна секретарка у министарству за бригу о породици и демографију и председница Стручне групе КТРП. Заључак састанка јесте да су потребни следећи кораци у што скоријем периоду: планирање новог пројекта, састанак са представницима Шведске агенције за међународни развој и сарадњу (СИДА) и, на крају, евалуација пројекта пре званичног подношења. Састанак са представницима СИДЕ заказан је за 19. април 2023. године.

3.4.2.6. Развој нове Националне стратегије и Акционог плана за спречавање насиља над женама и партнерским односима

Рок: IV квартал 2020.

Активност је делимично реализована

Национална стратегија за спречавање и борбу против родно заснованог насиља према женама и насиља у породици 2021 - 2025. год. усвојена је на седници Владе од 22.4.2021.год. АП није усвојен. Започело је формирање нове РГ која ће приступити изради АП. У поступку је прикупљање предлога чланова испред надлежних институција и цивилних организација за формирање нове РГ која ће након тога започети израду АП за спровођење Стратегије. Након израде Предлога АП приступиће се даљем поступку, како би се спровео законодавни и консултативни процес у складу са Законом о планском систему.

3.4.2.7. Праћење спровођења нове Националне стратегије и Акционог плана за спречавање насиља над женама у породици и партнерским односима

Рок: Континуирано, почев од I квартала 2021

Активност није реализована

Праћење спровођења Стратегије поверено је Координационом телу за родну равноправност. На захтев Координационог тела, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања доставља своје прилоге о активностима из делокруга надлежности овог министарства.

3.4.2.8. Спровођење обука запослених у органима јавне власти из области родне равноправности у циљу ефикасне координације спровођења и праћења спровођења политика родне равноправности

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Рок: Континуирано, у складу са годишњим програмом обуке

Активност се успешно реализује

Онлајн обуку „Родно одговорно буџетирање“ од почетка године у 2023. години завршило 34, а 127 је започело. Онлајн обуку „Инструменти доброг управљања Савета Европе – онлајн обука“ завршило је 5 полазника, а 9 је започело од почетка 2023. године.

Национална академија за јавну управу припрема и спроводи Општи програм обуке државних службеника, Општи програм обуке запослених у јединицама локалне самоуправе, Програм обуке руководиоца у државним органима и Програм обуке руководиоца у јединицама локалне самоуправе које усваја Влада Републике Србије.

Обука „Родна равноправност“ је развијена у оквиру Општег програма обуке државних службеника за 2023. годину, као и обука Обука лица задужених за родну равноправност и „Родно одговорно буџетирање“. У оквиру Секторског програма континуираног стручног усавршавања запослених у јединицама локалне самоуправе, који је део Општег програма обуке запослених у ЈЛС за 2023. годину, у оквиру тематске области „Остваривање, заштита и унапређење људских и мањинских права“ развијени су, између осталих, и следећи програми обука: Родна равноправност на локалном нивоу, Обука лица задужених за родну равноправност. Развијена је и обука „Родно буџетирање у локалној самоуправи“. Обука „Инструменти доброг управљања Савета Европе – онлајн обука“ развијена у оквиру Програма обуке руководиоца функционера и службеника на положају у ЈЛС, службеника који су распоређени на радна места руководиоца организационих јединица у градској, односно општинској управи или управи градске општине и службеника који се припремају за распоређивање на радна места руководиоца у ЈЛС, који чини део Програма обуке руководиоца у ЈЛС за 2023. годину.

3.4.2.9. Праћење примене посебног закона којим се уређује спречавање насиља над женама у породичним и партнерским односима

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Према Закону о спречавању насиља у породици у периоду од 01.01.2023. године до 28.02.2023. године укупно је било 3.623 жртава, од тога су 2.634 жртве биле женског пола, а 989 жртава мушког пола. У периоду од 01.01.2023. године до 28.02.2023. године судови су на предлог јавног тужиоца продужили укупно 3.044 хитних мера а Групе за координацију и сарадњу су у истом периоду размотриле укупно 8.539 пријављених случајева насиља и донеле 3.804 индивидуалних планова заштите и подршке жртви. Број поднетиј тужби је укупно 39.

3.4.2.10. Одржавање обуке судија, јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца усмерено на поступање у случајевима насиља над женама у породици, партнерским односима и родно заснованом насиљу

Рок: Континуирано, у складу са годишњим програмом Правосудне академије

Активност се успешно реализује

Како је у претходном кварталу било спроведених обука, очекује се да ће се њихово спровођење наставити и у наредном периоду.

Ранији извештаји

Током четвртог квартала 2022. године реализована је 1 једнодневна обука у Београду, на тему насиља у породици (фаза 1), која обухвата теме као што су процена ризика, одлуке учесника поступка (наређење, предлог и одлука), хитне мере (врсте, изрицање и трајање), сарадња међу органима у спречавању насиља у породици – група за координацију и сарадњу и заштита и подршка жртвама. Обуци је присуствовало укупно 33 учесника из редова заменика основних јавних тужилаца и тужилачких сарадника.

3.4.3.1. Усвојити Закон о заштити лица са менталним сметњама у установама социјалне заштите у складу са међународним стандардима

Рок: До IV квартала 2020

Активност је у потпуности реализована.

Закон о правима корисника услуга привременог смештаја у социјалној заштити донет је у децембру 2021.год. ("Сл. гласник РС" број 126/2021). У примени је од 31.децембра 2021.год. Овим законом уређује се начин остваривања права корисника услуга привременог смештаја у социјалној заштити, као и права корисника услуга привременог смештаја у установама социјалне заштите које су у процесу де-институционализације, начела, поступак смештаја, поступак припреме корисника за живот у заједници, заштита од злостављања, експлоатације и занемаривања као и друга права и обавезе корисника приликом коришћења услуга привременог смештаја до обезбеђивања услова за живот у заједници, начини поступања у инцидентним ситуацијама непосредне опасности по живот или безбедност корисника или других лица.

3.4.3.2. Појачати надзор над животним условима у психијатријским болницама у складу са Програмом о заштити менталног здравља у Републици Србији 2019- 2026

Рок: Почев од I квартала 2020

Активност се успешно реализује

Редовно се поступа по препорукама Националног механизма за превенцију тортуре (НПМ) који функционише у оквиру Заштитника грађана

3.4.3.3. Израда и усвајање Акционог плана за период до 2022. године за спровођење Стратегије унапређења положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији за период до 2024. године

Рок: IV квартал 2020.

Активност је у потпуности реализована

Двогодишњи **Акциони плана за спровођење Стратегије унапређења положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији усвојен је** на седници Владе 8. априла 2021. године, а у Службеном гласнику објављен 14. априла 2021. године.

У току је израда Предлога (другог двогодишњег) Акционог плана за спровођење Стратегије унапређења положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији за период 2020. до 2024. године.

3.4.3.4. Надзор над имплементацијом Стратегије унапређења положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији за период до 2024. године и Акционог плана за имплементацију за период до 2022. године

Рок: Континуирано, до истека Стратегије

Активност се успешно реализује

Ниво и обим спровођења за 2021. годину детаљно је приказан у Годишњем извештају за 2021. годину о спровођењу АП за спровођење Стратегије унапређења положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији за период од 2020. до 2024. године, који је објављен на интернет страници Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

У припреми је Годишњи извештај за 2022. годину о реализацији наведеног акционог плана, који ће бити припремљен у законском року до 30. априла 2023. године, и биће упућен Републичком секретаријату за јавне политике на мишљење. Након усвајања, Извештај ће бити истакнут на интернет страници Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

3.4.3.5. Усвајање измена и допуна Породичног закона, чији је циљ укидање постојећег система потпуног лишења пословне способности, кроз увођење модела „доношења одлука уз подршку

Рок: до II квартала 2021.

Активност није реализована

Нема нових информација у извештајном периоду први квартал 2023. године. Закон о изменама и допунама Породичног закона, чији је циљ укидање постојећег система потпуног лишења пословне способности уз увођење модела „доношења одлука уз подршку“ није усвојен. Посебна радна група за израду измена и допуна Породичног закона сачинила је крајем 2021. године преднацрт Закона о изменама и допунама Породичног закона, а једна од измена коју је дефинисала Посебна радна група јесте и укидање института потпуног лишења пословне способности и увођење института ограничења пословне способности и модела „доношења одлука уз подршку“. Из процесних разлога јавна расправа није спроведена. Након формирања нове Владе, настављен је процес доношења Закона о изменама и допунама Породичног закона.

3.4.3.6. Усвајање измена и допуна Закона о ванпарничном поступку

Рок: До II квартала 2021.

Активност није реализована

Нема нових информација у извештајном периоду. Активност је повезана за измене Породичног закона које још нису реализоване.

3.4.3.7. Појачати надзор над животним условима у установама социјалне заштите у складу са релевантним прописима

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Инспекцијски надзори се обављају редовно и по потреби ванредно. Сваки инспекцијски надзор праћен је извештајем са налогом мера за отклањање неправилности.

Годишњи извештај о раду Инспекције социјалне заштите за 2021.год. доступан је и на сајту Министарства на следећем линку: <https://www.minrzs.gov.rs/sites/default/files/2022-04/Godisni%20izvestaj%20o%20radu%20inspekcije%20socijalne%20zastite%20za%202021.%20godinu%20sken.pdf>

У току су активности овог министарства и групе заинтересованих организација цивилног друштва око имплементације члана 38. Закона о правима корисника услуга привременог смештаја у социјалној заштити (2021) којим се дефинише механизам контроле квалитета услуге како би се успоставио независни мониторинг. Према одредбама овог закона инспекцијски надзор у установама за смештај у процесу деинституционализације вршиће се по могућности једном годишње. Независни мониторинг ће се обезбедити и организацијама цивилног друштва а оне имају обавезу да о налазима из независног мониторинга известе надлежно министарство у року од 60 дана од дана обављеног мониторинга.

Договорено је да се заједнички уради предлог механизма контроле квалитета (МКК). Одржан је један састанак и размењени су предлози Министарства и заинтересованих организација цивилног друштва. Планира се наставак усклађивања два предлога до израде коначног модела механизма.

3.4.4.1. Јачање Савета за права детета и његове улоге у праћењу ефеката реформи, даљем обликовању политика, као и кроз обезбеђивање адекватних ресурса за спровођење ефикасног надзора и праћење примене акционих планова и стратегија у области права детета

Рок: Континуирано.

Активност се успешно реализује

Генерални секретаријат Владе – Влада је на својој 42. седници од 30. марта 2023. године донела Одлуку о образовању Савета за права детета.

3.4.4.2. Унапређивање услуга подршке за децу, одрасле и старе особе са интелектуалним сметњама и њихове породице, у циљу превенције институционализације кроз: -организовање дневних боравака; -организовање инклузивних радионица; -укључивање деце са развојним сметњама која су у ризику од издвајања из породице у постојеће услуге у заједници; -организовање услуга за рану рехабилитацију деце са сметњама у развоју и за подршку останку у породичном окружењу; -организовање мреже клубова инклузивних садржаја у локалним заједницама за децу, одрасле и старе са интелектуалним сметњама и родитеље; -организовање едукативних радионица за родитеље за одговорно родитељство и учешће у рехабилитацији детета са сметњама у развоју

Рок: Континуирано, до III квартала 2021.

Активност се успешно реализује

На предлог Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Влада РС је у јануару 2022.год. усвојила Стратегију деинституционализације и развоја услуга социјалне заштите у заједници 2022.-2026.год. ("Сл. гласник РС" број 12/2022 од 1.фебруара 2022.год.). Стратегија

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

треба да допринесе унапређењу система социјалне заштите кроз усаглашен систем мера, услова и инструмената јавне политике које Република Србија треба да спроведе како би се спречила институционализација, односно смањено број грађана који користе услуге домског смештаја као и да омогући развој услуга у заједници, што ће допринети да корисници система социјалне заштите којима је потребна интензивнија подршка већину својих потреба задовољавају у природном окружењу. Примарно је усмерена ка особама са интелектуалним и менталним тешкоћама које су у највећем ризику од институционализације и социјалног искључивања.

У циљу спровођења Стратегије деинституционализације и развоја услуга социјалне заштите у заједници 2022.-2026.год. формирана је радна група за припрему Предлога АП.

Радна група је у овом извештајном периоду припремила финални Предлог АП за спровођење Стратегије ДЕИ. Ово министарство започело је припреме за спровођење консултација и јавне расправе у вези Предлога АП за спровођење Стратегије ДЕИ, а у складу са Законом о планском систему.

Стална конференција градова и општина (СКГО) и ово министарство су 16. јануара 2023. године започели реализацију пројекта „Подршка одрживим услугама социјалне заштите у заједници и политикама укључивања на локалном нивоу“. У питању је трогодишњи пројекат који финансира Европска унија у оквиру националног Програма ИПА 2020.

Реализацијом овог пројекта биће створени услови за унапређење квалитета и обима услуга социјалне заштите и подстицање инклузије угрожених група, посебно ромске популације на локалном нивоу кроз: унапређење правног и финансијског оквира, успостављање и унапређење институционалних механизма за одрживо планирање и имплементацију услуга социјалне заштите на локалном нивоу, као и локалних мера и механизма за инклузију Рома, међу којима ће посебно бити укључена деца и жене.

3.4.4.3. Успостављање центара за децу, младе и породицу у циљу таргетирања популације из вишеструко депривираних средина (посебно обрађујући пажњу на доступност ромским породицама и деци), у циљу: -подршке родитељу који трпе породично насиље; -подршке деци у ризику од напуштања школе; -подршке породицама у ризику од раздвајања (деци и родитељима);-подршке деци жртвама кривичних дела;-подршке деци са сметњама у развоју из вулнерабилних породица и у ризику од смештаја у установу

Рок: За успостављање правног оквира: II квартал 2021. За почетак имплементације I квартал 2022.

Активност није реализована

Центри за децу, младе и породицу још увек нису успостављени с обзиром да је потребно створити законски основ за њихово оснивање а то је Закон о изменама и допунама Закона о социјалној заштити. Разлог кашњења у доношењу је недостатак финансијских средстава у буџету који се одваја за социјалну заштиту, потребних за све неопходне промене које би закон уредио.

До доношења законског основа ово министарство ће уз техничку помоћ Уницефа израдити концепт Центра за децу, младе и породицу током 2023.године

3.4.4.4. Унапређење система новчаних давања намењених угроженим породицама деце са инвалидитетом у складу са принципима социјалне инклузије, кроз измене и допуне Закона о социјалној заштити као и кроз усвајање нове Стратегије развоја социјалне заштите

Рок: IV квартал 2020.

Активност није реализована.

Рад на изменама и допунама Закона о социјалној заштити биће настављен формирањем нове радне групе за израду нацрта. Предвиђене измене, између осталих и оне које се односе на унапређење новчаних давања за децу са инвалидитетом изискују знатно повећање средстава у буџету који се опредељује за социјалну заштиту.

Када је реч о новој Стратегији социјалне заштите, завршена израда ex ante анализе ефеката нове Стратегије тако да ће се у наступајућем периоду приступити образовању радне групе која ће радити на нацрту Стратегије.

3.4.4.5. Унапређење система хранитељства кроз повећање доступности и квалитета услуга за децу са сметњама у развоју и њихове породице кроз пуну примену процедура и смерница за хранитељство као подељену бригу између хранитељске и биолошке породице

Рок: Континуирано, до 2021.

Активност се успешно реализује.

Пуна примена процедура и смерница које су подршка центрима за социјални рад и центрима за породични смештај у раду са децом и њиховим породицама обезбеђује се стручном подршком од стране Министарства и завода за социјалну заштиту у појединачним случајевима по захтеву центара за социјални рад или на конференцијама случаја као и кроз супервизијске састанке.

Заводи за социјалну заштиту као континуирану активност пружају стручну подршку центрима за социјални рад у појединачним предметима кроз учешће представника завода на конференцијама случајева у организацији ЦСР, по захтеву ЦСР, надлежног Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова, надлежног Министарства или других релевантних државних органа и установа. Стручна подршка се реализује кроз анализу документације, разговор са члановима стручног тима и давање препорука за унапређење стручног рада и даљи рад на случају.

3.4.4.6. Унапредити квалитет рада са корисницима на институционалном смештају у циљу ефикаснијег укључивања у заједницу кроз: -пружање психосоцијалне подршке за друштвену реинтеграцију; -организовање контаката ван установе и укључивање у локалне услуге подршке попут дневних боравака и клубова; -укључивање у културне и спортске манифестације и кампове

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује.

Република Србија
Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Обезбеђивање корисницима на смештају рекреативних, окупационо-едукативних и културно-забавних активности садржано је у програму сваког пружаоца услуге смештаја, а са циљем развијања потенцијала и одржавања функционалности корисника.

Усвојен је и Закон о правима корисника услуга привременог смештаја у социјалној заштити ("Сл. гласник РС" број 126/2021) који је почео да важи од 31.12.2021.год. Овим законом унапређује се положај корисника услуга привременог смештаја, кроз процес очувања квалитета живота и потенцијала корисника, развоја и припреме корисника за живот у заједници, без дискриминације под равноправним условима уз активно, ефективно и информисано учешће корисника услуга социјалне заштите као и особа од поверења које им пружају подршку у доношењу одлука, у складу са приступом заснованим на људским правима.

Актуелно ово министарство је у фази предлагања чланова за формирање РГ за израду Предлога правилника о поступању установа, односно пружаоца услуга у инцидентним ситуацијама.

3.4.4.7. Унапређење постојећих ресурса у великим и малим резиденцијалним установама за децу и израда препорука о томе на који начин они могу бити употребљени у процесу преласка са институционалне на заштиту у заједници кроз усвајање Стратегије деинституционализације и развој услуга у заједници

Рок: До IV квартала 2020.

Активност није реализована.

Израда планова за трансформацију установа у складу са новоусвојеном Стратегијом деинституционализације и развоја услуга социјалне заштите у заједници 2022-2026 као и пратећег АП за њено спровођење (није још донет), планирано је кроз ИПА 2020 и то на начин да ће се прво донети Општи план трансформације установа за смештај на основу којег ће свака установа донети свој план трансформације. Кроз ИПА 2020 биће урађено и 5 пилот планова за 5 установа у којима се на смештају налазе особе са интелектуалним и менталним потешкоћама.

У циљу спровођења Стратегије деинституционализације и развоја услуга социјалне заштите у заједници 2022.-2026.год. формирана је радна група за припрему Предлога АП.

Радна група је у овом извештајном периоду припремила финални Предлог АП за спровођење Стратегије ДЕИ. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања започело је припреме за спровођење консултација и јавне расправе у вези Предлога АП за спровођење Стратегије ДЕИ, а у складу са Законом о планском систему.

3.4.4.8. Развијати капацитете пружалаца услуга социјалне заштите у складу са процесима деинституционализације и децентрализације система кроз организовање обука за запослене за пружање психосоцијалне подршке за друштвену реинтеграцију

Рок: Континуирано

Активност је делимично реализована

Стање непромењено у извештајном периоду. Републички завод за социјалну заштиту је израдио "Идентификацију потреба и планирање стручног усавршавања запослених у систему социјалне заштите."

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

У Регистру акредитованих програма који води Републички завод за социјалну заштиту постоје три програма чији се садржаји односе на наведену проблематику: „Програм подршке младима који напуштају заштиту за осамостаљивање и живот у породици“, „Ка деинституционализацији и трансформацији установа“ и „Реинтеграција малолетника у социјалну средину.“

3.4.4.9. Анализа ефеката примењеног организационог модела у центрима за социјални рад и на основу тога уношење неопходних измена у нормативноправном оквиру који уређује организацију стручног рада у центрима за социјални рад

Рок: До I квартала 2020

Активност није реализована

Нема нових информација у извештајном периоду први квартал 2023. године. Анализа ефеката примењеног организационог модела у центрима за социјални рад није урађена. Упућен је, преко Асоцијације центара за социјални рад, допис свим центрима за социјални рад да дају предлоге и коментаре важећег правилника, који ће послужити као материјал за израду анализе ефеката и почетак рада радне групе на изменама и допунама Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад.

3.4.4.10. Изменити и допунити Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица у циљу:

- преиспитивања врста и система кривичних санкција за малолетнике;
- увођења ширег спектра посебних обавеза;
- увођења нових васпитних налога;
- усклађивања са одредбама новог Законика о кривичном поступку (пре свега у односу на фазе поступка те промењене улоге службених актера поступка у појединим процесним стадијумима)

Рок: IV квартал 2020.

Активност није реализована

Стање непромењено у извештајном периоду. Министарство правде припремило је нацрт измена и допуна Закона који је упућен Европској комисији на мишљење. Рад на Нацрту се наставља ради усаглашавања са коментарима ЕК. Додатно, реализација ове активности зависи од процеса измена и допуна Кривичног законика и Законика о кривичном поступку, као општих закона који регулишу ову материју.

3.4.4.11. Унапредити рад Савета за праћење и унапређење рада органа кривичног поступка и извршења кривичних санкција према малолетницима у циљу остваривања координације државних органа, правосуђа и невладиног сектора у поступању са малолетним учиниоцима кривичних дела кроз:

- одржавање редовних састанака Савета;
 - одржавање редовних састанака Савета са другим релевантним органима и невладиним сектором;
 - покретање иницијатива за измене нормативног оквира,
-

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

- усвајање најбољих пракси и других корака потребних за развој правосуђа по мери детета

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Нема нових информација у односу на претходни извештај.

Ранији извештаји

Током четвртог квартала 2022. године одржано је два састанка Савета и размотрени су извештаји добијен од васпитно-поправних установа. Представници Савета су посетили Васпитно поправни дом у Крушевцу. У сарадњи са Управом за извршење кривичних санкција пружена је помоћ у решавању одређених проблема у раду.

3.4.4.12. Повећање примене васпитних налога и давање приоритета ресторативном приступу у поступању са малолетним учиниоцима кривичних дела у циљу њихове реинтеграције и смањења стопе рецидивизма, кроз:

- пилотирање нацрта подзаконског акта којим се уређује примена васпитних налога у Београду, Нишу, Новом Саду и Крагујевцу,
- дефинисање улоге органа старатељства као надлежног за организацију примене васпитних налога;
- уређење питања дугорочног финансирања примене васпитних налога; - унапређену примену алтернативних санкција;
- унапређење мере прикупљања података спроведене уз увођење нових механизма за праћење ефикасности током времена и документовање утицаја на децу

Рок: Континуирано, до достизања адекватне стопе примене васпитних налога.

Активност је делимично реализована

Републички завод за социјалну заштиту реализовао је пројекат који се односи на унапређење примене васпитних налога у три нове средине, са циљем да се у њима унапреди пракса примене васпитних налога, поштовањем стандарда и процедура за њихову примену и успостављањем боље сарадње у овој области на локалном нивоу. Очекује се наставак пројектних активности уз подршку донатора у 2023. години.

3.4.4.13. Унапређење компетенција стручних радника у области социјалне заштите за примену васпитних налога

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Нема нових информација у извештајном периоду.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Ранији извештаји

У Регистру акредитованих програма постоје два програма чији садржаји се односе на васпитне налоге: „Улога ЦСР и других пружалаца услуга социјалне заштите у примени васпитних налога” и „Налаз и мишљење органа старатељства у кривичном поступку према малолетницима”. У оквиру пројекта Републичког завода за социјалну заштиту је планирано да се у три града реализују обуке по наведеним акредитованим програмима, а да обукама буду обухваћени стручни радници из центара за социјални рад из 18 општина које су у ингеренцији Виших судова у Краљеву, Ужицу и Суботици.

У трећем кварталу 2022.године реализоване су планиране обуке по акредитованом програму „Налаз и мишљење органа старатељства у кривичном поступку према малолетницима” следећом динамиком:

- Прва у низу планираних обука реализована је у Краљеву 21.септембра 2022.године. На обуци је било 24 учесника/це из центара за социјални рад у Краљеву и Врњачкој Бањи.
- Након обуке у Краљеву, 28.септембра је одржана и обука у Ужицу. На обуци је било 25 учесника. Осим представника ЦСР Ужице, на обуци су били и стручни радници из општина које су у ингеренцији Вишег суда у Ужицу: Пријеполје, Пожега, Нова Варош, Косјерић, Бајина Башта и Ариље. Следећа обука ће се одржати у Суботици.
- Трећа обука је одржана 4.октобра у ЦСР Суботица. На обуци је било укупно 27 учесника/ца из центара за социјални рад у Суботици, Сенти, Малом Иђошу, Кањижи и Бачкој Тополи

Своје компетенције за израду налаза и мишљења органа старатељства у кривичном поступку према малолетницима унапредило је 76 стручних радника из центара за социјални рад.

У четвртном кварталу су у све три средине реализоване обуке по акредитованом програму „Улога ЦСР и других пружалаца услуга социјалне заштите у примени васпитних налога”:

- Прва обука је реализована 10.новембра у Краљеву. На обуци је било 35 учесника из центара за социјални рад Краљево и Рашка, као и из Дневног боравка СОС Дечијег села у Краљеву.
- Друга обука је реализована 15.новембра у Суботици. Обуку је похађало 22 полазника из ЦСР Суботица, Бачка Топола и Мали Иђош.
- Трећа обука је одржана 18.новембра у Ужицу. На обуци је било 24 учесника из Градског центара за услуге социјалне заштите у Ужицу и центара за социјални рад у Ужицу, Прибоју, Косјерићу, Ариљу, Пожеги, Пријеполју и Новој Вароши. Обуци је присуствовала и представница Удружења дистрофичара златиборског округа, које је један од партнера ЦСР Ужице у спровођењу васпитних налога.

Овим циклусом обука 81 стручни радник је унапредио своје компетенције да васпитне налоге спроводи у складу са стандардима и процедурама.

3.4.4.14. Донети подзаконске акте којима се ближе уређује примена васпитних налога у складу с приступом који примену васпитних налога ставља у контекст одговорности заједнице

Рок: До II квартала 2021

Активност није реализована

Стање непромењено у извештајном периоду. Како нису усвојене измене и допуне Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетника нису усвојени ни пратећи подзаконски акти. Додатно, реализација ове активности зависи од процеса измена и допуна Кривичног законика и Законика о кривичном поступку, као општих закона који регулишу ову материју.

3.4.4.15. Спровести обуке за специјализацију судија и тужилаца, полицијских службеника и адвоката који поступају у малолетничким предметима

Рок: Континуирано, у складу са годишњим програмом обуке

Активност се успешно реализује

Током извештајног периода су одржана 6 једнодневна семинара на тему „Малолетници као учиниоци кривичних дела и малолетна лица као оштећена кривичним делом (I и II фаза)“. Укупан број учесника је био 183, од чега 139 из редова адвоката, 3 судија, као и 41 војни полицајац.

3.4.4.16. Израда и примена специјализованих програма третмана и програма припреме за отпуст малолетних учинилаца кривичних дела

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Управа за извршење кривичних санкција – Настављена је обука запослених из свих служби у заводу за примену програма „Превенција суицида и самоповређивања у пеналним условима“.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања – У Регистру акредитованих програма постоје два програма чији садржаји се односе на васпитне налоге: „Улога ЦСР и других пружалаца услуга социјалне заштите у примени васпитних налога“ и „Налаз и мишљење органа старатељства у кривичном поступку према малолетницима“. У овом извештајном периоду није било реализованих обука.

3.4.4.17. Увођење посттрауматског саветовања и подршке за децу жртве/сведоке у кривичном поступку у оквиру услуга за подршку породици

Рок: I квартал 2016 до I квартала 2020.

Активност није реализована

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања – Израђен је Предлог АП за спровођење Националне стратегије за период 2023-2025.године у коме је учествовало и министарство преко свог представника у радној групи. Наше заједничке активности у оквиру АП планиране су у делу стандардизације пружалаца услуга служби подршке и помоћи жртвама и сведоцима кривичних дела при другим институцијама РС, ради укључивања у Националну мрежу.

3.4.4.18. Унапређење пракси за вођење података у судовима тако да се води евиденција о поштовању принципа ‘најбољег интереса детета’ у грађанском поступку

Рок: Континуирано, до IV квартала 2020

Активност је делимично реализована

Нема промена у односу на претходни извештај. Очекује се да ово питање буде размотрено кроз израду новог јединственог система за управљање предметима («супер САПС»).

3.4.4.19. Надзор над спровођењем нове Националне Стратегије за превенцију и заштиту деце од насиља и пратећег Акционог плана

Рок: Почев од II квартала 2020. до истека Стратегије

Активност је делимично реализована

Влада је на својој 42. седници од 30. марта 2023. године донела Одлуку о образовању Савета за права детета.

3.4.4.20. Усвајање новог Општег протокола за заштиту деце од злостављања и занемаривања у циљу усклађивања са најбољим праксама ЕУ

Рок: IV квартал 2020. године за усвајање Општег протокола Континуирана имплементација и мониторинг резултата

Активност је у потпуности реализована.

Нови Општи протокол за заштиту деце од злостављања и занемаривања усвојен је на седници Владе 10. фебруара 2022. године.

3.4.4.21. Израда нових посебних протокола, за заштиту деце од злостављања и занемаривања и стварање претпоставки за обавезност њихове примене а посебно у областима:

- поступања правосудних органа у заштити малолетних лица од злостављања и занемаривања;
- заштите деце у установама социјалне заштите од злостављања и занемаривања;
- поступања полицијских службеника у заштити малолетних лица од злостављања и занемаривања;
- система здравствене заштите за заштиту деце од злостављања и занемаривања;
- заштите деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама

Рок: До II квартала 2021. године (усклађивање протокола) 2021. година (интегрисање у секторска подзаконска акта)

Активност није реализована

Министарство просвете – Свим установама образовања и васпитања је у јануару 2023. године послато видео упутство за коришћење дела Националне платформе „Чувам те“ која се односи на

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

пријаве насиља између установа образовања и васпитања и министарства. До овог тренутка је 42.107 запослених у образовно-васпитним установама похађало едукације које су доступне свим запосленима на овој платформи, као и 4.784 родитеља и 16.083 ученика. Укупан број учесника видео обуке (на каналу You Tube) за примену Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање је погледало 18.000 учесника до 01. априла 2023. године <https://www.youtube.com/watch?v=XIVXRxiSYwk>. Онлајн обуке у области превенције насиља и унапређивања процедура поступања у ситуацијама насиља завршило је 360 запослених у установама. Укупан број обавештења о ситуацијама насиља трећег нивоа, које су предмет праћења Министарства, од јануара 2023. године до априла 2023. године је 175. До априла 2023. године у складу са Закључцима Радне групе за превенцију и спречавање насиља у школама завршене су припреме:

-Имена Закона о основама система образовања и васпитања.

-Имена Закона о основном образовању и васпитању.

- Имена Закона о средњем образовању и васпитању.

-Имене Правилника о протоколу поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање

-Имене Правилника о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада.

Предложене измене треба да доведу до ефикаснијих решења када је у питању смањивање, односно ефикасније реаговање институција на појаву насиља у установама образовања и васпитања. Формирана је Радна група за припрему Стручног упутства за међусекторску сарадњу у области заштите од насиља. Завршено је Стручно упутство за рад одељенских старешина у области јачања васпитне улоге школе и достављено свим основним и средњим школама. Све установе су добиле допис Министарства са циљем усмеравања на примену законске регулативе у области примене мера у односу на родитеље који не сарађују и употребу мобилних телефона у школама ради превенције ризичног понашања. У марту 2023, одржана је регионална конференција у оквиру пројекта РЕВИС у оквиру које су ученици имали прилике да преставе своје радове на пројекту. Министарство просвете континуирано делује на терену, кроз рад са школама у циљу јачања компетенција за примену законске регулативе у поступању у ситуацијама насиља кроз сарадњу са школским управама.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања планира да у што скоријем року приступи изради новог Посебног протокола за заштиту деце од насиља у установама социјалне заштите. За израду нацрта потребно је обезбедити додатна средства.

Министарство унутрашњих послова – Стање непромењено у извештајном периоду. Активност у току (Континуирано се ради на припреми и изради предлога Посебног протокола о поступању полиције у заштити деце од насиља у складу са новим Општим протоколом.

Министарство правде – Ово питање биће разматрано приликом рада на изменама и допунама Законика о кривичном поступку. Додатно, имајући у виду да је планирано усвајање измена и допуна Закона о парничном поступку, ово питање ће такође бити разматрано приликом рада на изменама овог закона.

3.4.4.22. Примена механизма за решавање случајева нестале новорођенчади из породилице у вези са пресудом Зорица Јовановић против Србије (представка бр. 21794/08) како би се омогућило свим родитељима у сличним ситуацијама да добију одговарајуће одговоре и накнаду, у складу са Законом о утврђивању чињеница о статусу новорођене деце за коју се сумња да су нестала из породилице у Републици Србији („Службени гласник РС“, број 18 од 3. марта 2020)

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Република Србија
Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Врховни касациони суд - Ова активност се континуирано одвија. Статистички подаци о броју ових предмета решених током 2022. године наведени суд у следећој табели:

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПЕРИОД 01.01. - 31.12.2022. ГОДИНЕ

	Врста суда	Уписник	Број судија	Нерешено на почетку	Примљено	Укупно решено	Нерешено на крају
1.	Виши судови	Р5	30	532	35	319	248
2.	Апелациони судови	Гж5	32	3	74	69	8

Министарство унутрашњих послова – Стање непромењено у извештајном периоду први квартал 2023. године. У извештајном периоду четврти квартал 2022. године полицијски службеници криминалистичке полиције наставили су рад у 309 предмета за утврђивање чињеница о статусу новорођене деце за коју се сумња да су нестала из породилица у Републици Србији по захтевима Вишег суда у Београду, Крагујевцу, Нишу и Новом Саду.

3.5. Процесне гаранције

3.5.1.1. Анализа усклађености процесних закона са Законом о бесплатној правној помоћи и накнадне измене

Рок: До I квартала 2021

Активност је у потпуности реализована

Министарству правде је достављена анализа потребних амандмана. Предложене измене и допуне Законика о парничном поступку садржане су у Нацрту измена и допуна Законика о парничном поступку.

У извештајном периоду први квартал 2023. године, пројекат „Flexible Facility за ПГ23“ пружа експертску подршку Министарству правде у изради анализе постојећег система бесплатне правне помоћи, укључујући и ефекте примене закона и усклађеност процесних закона са Законом о бесплатној правној помоћи. Усаглашена је методологија рада и отпочела је припрема израде анализе.

3.5.1.2. Обезбедити адекватну алокацију буџетских средстава за финансирање система бесплатне правне помоћи, нарочито у погледу обавезе јединица локалне самоуправе

Рок: Континуирано, почев од усвајања закона

Активност се успешно реализује

У периоду од 01.01.2023. до 31.03.2023. године поднето је 104 захтева за повраћај исплаћених средстава од стране јединице локалне самоуправе за бесплатну правну помоћ, од чега је исплаћено 57 захтева, у укупном износу од 629.500 динара.

3.5.1.3. Спровести обуку:

- пружалаца бесплатне правне помоћи у вези са почетком примене закона;
- запослених у јединицама локалне самоуправе који одлучују о захтеву за бесплатну правну помоћ

Рок: Континуирано, почев од III квартала 2019.

Активност се успешно реализује

Пројекат „Flexible Facility за ПГ23“ пружа подршку Министарству правде у реализацији ове активности, те је за други квартал 2023. године планирано организовање тренинга за релевантне субјекте.

Ранији извештаји

У сарадњи са Министарством државне управе и локалне самоуправе одржано је дана 13. октобра, 30. новембар и 6. децембар 2022. године три круга обука којима су присуствовали запослени пружаоци бесплатне правне помоћи у ЈСЛ на тему Значај међусобне координације учесника у процесу уписа у матичну књигу рођених у случајевима рођења детета чија мајка нема лична документа.

3.5.1.4. Спровести кампању у циљу пружања информација грађанима о закону о бесплатној правној помоћи

Рок: Континуирано, почев од I квартала 2020.

Активност се успешно реализује

Министарство правде и Министарство државне управе и локалне самоуправе потписали су Заједничку изјаву за унапређење примене Закона о бесплатној правној помоћи. Потписивањем ове Заједничке изјаве потврђено је покретање заједничке кампање и низа пројектних активности које имају за циљ подизање свести јавности о доступности бесплатне правне помоћи најугроженијим и маргинализованим појединцима.

Ранији извештаји

Представници Министарства правде континуирано пружају информације у вези са могућношћу коришћења бесплатне правне помоћи. Истовремено, локалне самоуправе пружају информације грађанима. Шира кампања је одложена због епидемиолошке ситуације. У децембру 2021. године, YUCOM је организовао конференцију за запослене у ЈЛС на којој су учествовали и представници Министарства правде. Фокус је био на повећању видљивости односно унапређењу знања грађана о доступности бесплатне правне помоћи.

3.5.1.5. Надзор над спровођењем Закона о бесплатној правној помоћи и анализа резултата и трошкова спровођења

Рок: Континуирано, почев од II квартала 2020.

Активност се успешно реализује.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Израђен је Годишњи извештај Министарства правде са подацима за 2022. годину и биће доступан на интернет страници Министарства правде.

Надзор над применом закона врши се редовно, укључујући надзор по службеној дужности од стране Министарства, као и поступање по притужбама грађана.

3.5.1.6. Анализа ефеката примене Закона о суђењу у разумном року

Рок: I-III квартал 2021.

Активност је у потпуности реализована

Финализован је текст анализе који су израдили експерти пројекта Савета Европе („Јачање ефикасних правних средстава за спречавање кршења људских права у Србији“, у оквиру заједничког програма Европске уније и Савета Европе „Хоризонтални механизам за Западни Балкан и Турску 2019-2022“). Ова верзија је представљена Врховном касационом суду и Министарству правде на састанку одржаном у Врховном касационом суду 7. октобра 2022. године којом приликом су судије Врховног касационог суда које поступају у предметима заштите права на суђење у разумном року дале своје коментаре оцењујући у начелу да је Анализа добро структурирана и коректно урађена. На основу датих коментара, наведени Нацрт је измењен и достављен Министарству правде 02. новембра 2022. године.

3.5.1.7. Изменити Законик о кривичном поступку на основу препорука из анализе у циљу усклађивања са:

- Директивом 2013/48/ЕУ, у погледу јачања права на приступ адвокату осумњичених и окривљених лица без одлагања и пре било каквог саслушања од стране истражних органа у кривичном поступку и поступку по европском налогу за хапшење.
- Директивом 2010/64/ЕУ о праву на тумачење и превођење у циљу прецизног дефинисања одрицања од права на превођење.
- Директивом 2012/13/ЕУ о праву на информисање, у циљу побољшања остваривања права на информисање,
- Директива (ЕУ) 2016/343 Европског парламента и Савета од 9. марта 2016. о Нјачању одређених аспеката претпоставке невиности и права на присуство суђењу у кривичном поступку.
- Директивом (ЕУ) 2016/800 Европског парламента и Савета од 11. маја 2016. о процесним гаранцијама за децу која су осумњичена или оптужена у кривичном поступку,
- Директивом (ЕУ) 2016/1919 Европског парламента и Савета од 26. октобра 2016. о правној помоћи за осумњичене и оптужене у кривичном поступку и за тражене особе у европском налогу за хапшење,
- и две препоруке (1) о процесним гаранцијама за рањиве особе [C(2013) 8178], (2) о праву на правну помоћ за осумњичена или оптужена лица у кривичном поступку [C(2013) 8179].

Рок: до IV квартала 2021.

Активност није реализована

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

У мају 2021. године основана је Радна група за измене Законика о кривичном поступку. У извештајном периоду први квартал 2023. године Радна група је наставила да ради на усклађивању кривичног законодавства са релевантним прописима Европске уније (*Acquis*), уз експертску подршку коју пружа пројекат „Flexible Facility за ПГ23“.

3.5.1.8. Анализа ефеката примене измена и допуна Законика о кривичном поступку у вези са процесним гаранцијама, са посебним освртом на законодавне, оперативне и финансијске аспекте

Рок: Континуирано, почев од I квартала 2022.

Активност није реализована

У мају 2021. године основана је Радна група, која је отпочела са радом на изменама и допунама Законика о кривичном поступку. У извештајном периоду први квартал 2023. године Радна група је наставила рад на свим релевантним питањима, што укључује и процесне гаранције. Уз подршку пројекта „Flexible Facility за ПГ23“ припремљена је и усаглашена методологија за израду анализе ефеката примене измена и допуна Законика о кривичном поступку у вези са процесним гаранцијама и ради се на финализацији предметне анализе.

3.5.1.9. Изменити Законик о кривичном поступку у циљу обезбеђења привремене правне помоћи која се одобрава без непотребног одлагања након лишења слободе и пре било каквог испитивања од стране полиције, другог органа за спровођење закона или судског органа за потребе кривичног поступка у коме учествује осумњичени или окривљени

Рок: До IV квартала 2021.

Активност није реализована.

У мају 2021. године основана је Радна група, која је отпочела са радом на изменама и допунама Законика о кривичном поступку. У извештајном периоду први квартал 2023. године Радна група је наставила рад на свим релевантним питањима, што укључује и привремену правну помоћ. Уз подршку пројекта „Flexible Facility за ПГ23“ припремљена је и усаглашена методологија за израду анализе ефеката примене измена и допуна Законика о кривичном поступку у вези са процесним гаранцијама и ради се на финализацији предметне анализе.

3.5.1.10. Израдити „Писмо о правима“ које се обезбеђује ухапшеном/осумњиченом/окривљеном лицу од стране полиције и/или тужилаштва

Рок: До IV квартал 2021.

Активност није реализована

У мају 2021. године основана је Радна група, која је отпочела са радом на изменама и допунама Законика о кривичном поступку. У извештајном периоду први квартал 2023. године, Радна група је наставила рад на свим релевантним питањима Пројекат „Flexible Facility за ПГ23“ пружа експертску и техничку подршку Министарству правде у спровођењу ове активности која ће бити реализована након измена и допуна Законика о кривичном поступку.

3.5.1.11. Дистрибуирати „Писмо о правима“ у свим полицијским станицама и тужилаштву како би се омогућила континуирана доступност: - на српском језику; - на језику националних мањина у срединама у којима живе; - на енглеском језику. Обезбеђивање превода „Писма о правима“ од стране судског тумача најезик који осумњичени или оптужени разуме уколико се тај језик разликује од горе наведених

Рок: Континуирано, почев од I квартала 2022.

Активност није реализована.

Друга активност (3.5.1.10.) је предуслов за реализацију ове активности. Пројекат „Flexible Facility за ПГ23“ пружа подршку Министарству правде у спровођењу ове активности.

3.5.1.12. Спровести обуку полицијских службеника, тужилаца заменика тужилаца и судија у погледу остваривања чвршћих процесних гаранција у пракси

Рок: Континуирано, почев од I квартала 2022.

Активност се успешно реализује.

Министарство правде – Пројекат „Flexible Facility за ПГ23“ пружа експертску подршку у спровођењу ове активности кроз процену потреба и припрему материјала за обуке, као и спровођење обука, чија је реализација планирана за трећи квартал 2023. године.

Правосудна академија – Како су у претходном кварталу одржане обуке, планира се са наставком спровођења обука у наредном периоду.

Ранији извештаји

У четвртом кварталу 2022. године, у оквиру два HELP курс програма, као тематска целина обрађене су и процесне гаранције. Учесници ових програма били су корисници почетне обуке Правосудне академије.

Током октобра у сарадњи са канцеларијом Савета Европе у Београду, реализован је двомесечни HELP курс под менторском подршком „Међународна сарадња у кривичним стварима“ за XII генерацију корисника почетне обуке која је посебно прилагођена курикулуму почетне обуке и концепту образовања уз рад.

Током октобра у сарадњи са канцеларијом Савета Европе у Београду, реализован је двомесечни HELP курс под менторском подршком „Образлагање судских одлука и људска права“ за X и XI генерацију корисника почетне обуке која је посебно прилагођена курикулуму почетне обуке и концепту образовања уз рад.

3.5.1.13. Изменити нормативни оквир у циљу ефикасне примене минималних стандарда у вези права, подршке и заштите жртава криминала/оштећених страна у циљу усклађивања са Директивом 2012/29/ЕУ а у складу са анализом усклађености

Рок: До IV квартала 2021.

Активност није реализована.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

У мају 2021. године основана је Радна група за измене Кривичног законика. У наредном периоду Радна група ће наставила да ради на усклађивању кривичног законодавства са релевантним прописима Европске уније (*Acquis*), уз експертску подршку коју пружа пројекат „Flexible Facility за ПГ23“.

3.5.1.14. Креирати и дистрибуирати брошуру/књижицу која ће садржати информације о правима жртава (правна помоћ, психолошка подршка, заштита, итд.) у складу са чланом 4. Директиве 2012/29/ ЕУ

Рок: Континуирано, почев од II квартала 2021.

Активност је делимично реализована.

Стање непромењено у извештајном периоду. Нацрт лифлета постоји али се прилагођава институцији која дистрибуира, (суд, тужилаштво или полиција).

Тренутно је лифлет усаглашен са полицијом и за њих ће бити штампан, а што се тиче правосуђа чека се успостављање мреже служби за заштиту жртава и сведока.

Ова активност спроводи се уз подршку ЕУ Пројекта „Подршка жртвама и сведоцима кривичних дела у Републици Србији“, који се имплементира од стране ОЕБСа.

3.5.1.15. Јачање професионалних капацитета у области остваривања права жртава и сведока кривичних дела у Републици Србији (судије, јавни тужиоци, припадници правосудне полиције, адвокати и полицијски службеници)

Веза са Стратегијом за жртве мера 1.4

Рок: Континуирано, почев од IV квартала 2020.

Активност се успешно реализује

Током извештајног периода, у првом кварталу 2023. године, Правосудна академија је спровела две радионице на тему ратних злочина, у којима је значајан део обуке посвећен заштити и подршци жртвама. Одржана је једна дводневна радионица у Београду, на тему: „Суђења за ратне злочине: Ефикасна комуникација и односи са јавношћу у правосуђу“, за укупно 18 учесника (тужилачки помоћници и полицијски службеници). Такође, одржана је једна дводневна радионица у Београду, на тему: „Суђења за ратне злочине: Међународно хуманитарно право и његова примена у суђењима за ратне злочине у Србији“, за укупно 21 учесника (тужиоци, тужилачки помоћници, судије и судијски помоћници).

3.5.1.16. Усвајање Националне стратегије за остваривање права жртава и сведока са пратећим Акционим планом

Рок: III квартал 2020.

Активност је у потпуности реализована

Национална стратегије за остваривање права жртава и сведока са пратећим Акционим планом за прве три године важења стратегије је усвојена у јуну 2020. године.

3.5.1.17. Пуна примена и редован надзор над спровођењем Националне стратегије за остварење права жртава и сведока са пратећим Акционим планом

Рок: Континуирано, почев од IV квартала 2020

Активност се успешно реализује

У овом извештајном периоду одржан је састанак Радне групе за израду Акционог плана (2023-2025) за спровођење Националне стратегије за остваривање права жртава и сведока кривичних дела у Републици Србији уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији, 16. и 17. јануара 2023. године у Вршцу. Поред тога, спроведен је процес јавне расправе, а сви релевантни акти били су доступни на страници Е-консултације (на линку <https://ekonsultacije.gov.rs/topicOfDiscussionPage/133/1>). Дана 28. фебруара 2023. године одржан је округли сто у оквиру јавне расправе, уз подршку ОЕБС-а на којем су чланови Радне групе, представници државних органа, цивилног друштва и адвокати износили своје коментаре и сугестије на текст Предлога акционог плана. Поменути документ је тренутно у процедури доношења, а јавна расправа је окончана 5. марта 2023. године.

3.5.1.18. Успостављање мреже служби на нивоу целе земље за подршку жртвама, сведоцима и оштећеним у истрази и свим фазама кривичног поступка

Рок: Континуирано – до 2022. године

Активност је делимично реализована.

Стање непромењено у извештајном периоду. У сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у Србији, као део ЕУ пројекта под називом „Подршка жртвама и сведоцима кривичних дела у Србији“, вишим судовима у Београду, Новом Саду, Крагујевцу, Нишу и Новом Пазару, додељене су посебно опремљене просторије у којима ће се сведочења одвијати путем аудио-видео линка. Такође, у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у Србији припремљени су обрасци за извештавање који ће омогућити праћење спровођења Националне стратегије за остваривање права жртава и сведока кривичних дела у Републици Србији.

3.5.1.19. Пуна имплементација јачих процесних гаранција за жртве ратних злочина у складу са Националном стратегијом за унапређење права жртава и сведока са пратећим Акционим планом и изменама и допунама Законика о кривичном поступку у делу који се односи на процесне гаранције

Рок: Континуирано, у складу са динамиком примене измена и допуна Законика о кривичном поступку

Активност се успешно реализује

Као у претходном извештајном периоду. На интернет страници Тужилаштва у посебној секцији „Организација“ – „Служба за информисање и подршку оштећенима и сведоцима“ презентоване су најважније информације о раду те Службе, између осталог и контакт подаци чланова Службе, брошура Републичког јавног тужилаштва за сведоке и оштећене, као и стратешки документи од значаја за ту област, а све у циљу олакшања приступа заинтересованих лица овој Служби.

Усклађивању даљег поступања приступиће се након реализације планираних измена нормативног оквира у области казненог права у делу који се односи на процесне гаранције, у складу са

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Националном стратегијом за остваривање права жртава и сведока кривичних дела у Републици Србији.

3.5.1.20 Наставак сарадње са организацијама цивилног друштва специјализованим за пружање подршке жртвама у циљу унапређења услуга подршке жртвама насилних кривичних дела

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Стање непромењено у извештајном периоду. Активност се континуирано спроводи. Републичко јавно тужилаштво наставило је раније успостављену сарадњу са организацијама цивилног друштва специјализованим за пружање подршке жртвама различитих врста кривичних дела.

3.5.1.21. Измена и допуна нормативног оквира у циљу усклађивања са појмом жртве у међународним споразумима о заштити људских права

Рок: IV квартал 2020.

Активност није реализована

У мају 2021. године основана је Радна група за измене Кривичног законика. У наредном периоду Радна група ће наставити да ради на усклађивању кривичног законодавства са релевантним прописима Европске уније (Acquis), уз експертску подршку коју пружа пројекат „Flexible Facility за ПГ23“.

3.6. Положај националних мањина

3.6.1.1. Праћење реализације активности из Акционог плана за остваривање права националних мањина

Рок: Континуирано до испуњења Акционог плана

Активност се успешно реализује.

Покренут је поступак именовања новог састава радне групе за припрему Предлога новог Акционог плана за остваривање права националних мањина. Надлежни државни органи и институције су доставиле предлоге за именовање нових чланова, међутим представници националних савета још увек нису одређени јер су национални савети тражили продужење рока за именовање својих представника.

Имајући у виду да је Одлуком о избору Владе РС, коју је Народна скупштина донела 26. октобра 2022. године, дошло до одређених промена које су се рефлектовале на састав и чланове Савета за националне мањине, министарство је упутило Предлог о измени Одлуке о образовању Савета за националне мањине, коју је Влада усвојила 16. марта 2023. године. У наредном периоду очекује одржавање конститутивне седнице Савета, којом ће и даље председавати председница Владе.

3.6.1.2. Анализа ефеката примене Посебног акционог плана за остваривање права националних мањина, укључујући препоруке за даље активности на унапређењу остваривања права националних мањина

Рок: За анализу: III-IV квартал 2020.

Активност је у потпуности реализована

Анализу ефеката примене Акционог плана за остваривање права националних мањина ирадили су независни експери у овину Заједничког програма Европске уније и Савета Европе *Промоција различитости и равноправности у Србији*. Основни циљ анализе био је да обезбеди процену учинака Акционог плана, односно да оцени његову релевантност, ефективност, ефикасност и одрживост, како би се донела одлука о будућим корацима у планирању јавних политика у области права националних мањина.

Мониторинг кварталних извештаја послужио је за доношење закључка како се Акциони план реализовао у пракси, односно да ли су се предвиђене активности спроводиле планираном динамиком, какав је напредак постигнут и да ли су испуњени индикатори постављени на нивоу активности. На основу налаза, процењивало се да ли су остварени Општи резултати и индикатори постављени уз резултате.

У завршној фази израде, на основу анализе, закључака, ставова и мишљења представника националних савета националних мањина и организација цивилног друштва, израђене су препоруке као помоћ да се побољша реализација Акционог плана и начин његовог спровођења.

Анализа ефеката примене Акционог плана представљена је 9. септембра 2021. године. Представљању Анализе присуствовали су представници релевантних државних органа, независних тела, међународних организација и представници националних савета националних мањина.

Препоруке за даље активности на унапређењу остваривања права националних мањина су достављене релевантним државним органима, независним телима и националним саветима националних мањина.

Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог је 30. новембра 2021. године образовало Посебну радну групу за припрему текста Предлога Акционог плана за остваривање права националних мањина. Радна група је састављена од представника надлежних институција, националних савета националних мањина и организација цивилног друштва.

За рад на припреми овог стратешког документа, у оквиру пројекта „Промоција различитости и равноправности у Србији”, који је део заједничког програма Европске уније/Савета Европе „Horizontal Facility за Западни Балкан и Турску 2019-2022”, обезбеђена је и експертска подршка домаћих консултаната.

Акциони план ће бити базиран, између осталог, на Извештају о напретку у процесу приступања Србије Европској унији, препорукама из Четвртог мишљења Саветодавног комитета о спровођењу Оквирне конвенције за заштиту националних мањина, као и закључцима и препорукама из Ex-post анализе о реализацији Акционог плана за остваривање права националних мањина.

Први састанак Посебне радне групе за припрему текста Предлога Акционог плана за остваривање права националних мањина одржан је 20. децембра 2021. године. На састанку је представљена методологија, динамика рада, као и планирани рокови за израду новог акционог плана.

Даље активности у вези са припремом новог Акционог плана за остваривање права националних мањина представљене су у активности 3.6.1.1.

3.6.1.3. Унапредити информисање националних мањина, кроз:

- **пројектно финансирање;**
-

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

- повећање количине садржаја на језицима националних мањина на јавним медијским сервисима (РТС/РТВ);
- праћење емитовања програмских садржаја на језицима националних мањина за приватизоване медије, који су у својим програмским елаборатима имали обавезу емитовања на језицима националних мањина, а у смислу извршавања уговорних обавеза.

Истовремено анализирати утицај ефеката приватизације и дигитализације на медије које емитују садржаје на језицима националних мањина, а у консултацији са националним мањинама

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Стање непромењено у извештајном периоду први квартал 2023. године. У четвртном кварталу 2022. године расписан је Конкурс за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја на језицима националних мањина у 2023. години одређено је 41. 000. 000,00 динара.

Очекивани рок за завршетак рада на изради радне верзије Нацрта закона о изменама и допунама Закона о јавном информисању и медијима и отпочињању јавне расправе је крај априла месеца.

3.6.1.4. Обезбедити довољно и стабилно финансирање којим се гарантује одрживост медија на језицима националних мањина кроз:

- наставак буџетске подршке за медије у власништву националних савета националних мањина;
- расписивање конкурса за суфинансирање медија на језицима националних мањина уз пуно уважавање предлога и мишљења националних савета о начину расподеле средстава и поштовање прописа о јавним набавкама;
- обезбеђивање ко-финансирања медија на језицима националних мањина из Буџетског фонда за националне мањине.
- обезбеђивање учешћа савета националних мањина у раду савета регулаторног тела за електронске медије на основу транспарентних правила

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује.

Министарство информисања и телекомуникација У овом извештајном периоду расписан је Конкурс за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја на језицима националних мањина у 2023. години за који су одређена средства у износу од 41.000.000,00 динара.

Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама

1. За финансирање медија на језицима националних мањина, који су у власништву националних савета националних мањина обезбеђена су средства у укупном износу од 490.000.000,00 динара. Средства су обезбеђена Покрајинском скупштинском одлуком о буџету АП Војводине за 2023. – раздео 07, Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама, функционална класификација 830 – Услуге емитовања и штампања, Програм 1024 Систем јавног информисања, Програмска активност 1005 Подршка јавном

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

информисању националних мањина, економска класификација 451...- Текуће субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама у износу од 490.000.000,00 динара.

Наведена средства су обезбеђена за 9 издавача новина, чији су оснивачи национални савети националних мањина, са укупно 22 листа (1 дневни, 5 недељних, 3 месечна и 13 омладинских, односно дечијих), којима су средства додељена на следећи начин:

-Мађар со доо, Нови Сад (1 дневни и 3 омладинска/дечија листа) 166.400.000,00

-Хет нап доо, Суботица (1 недељни лист)

48.603.000,00

-НИУ Хлас људу, Нови Сад (1 недељни и 2 омладинска/дечија листа)

62.760.000,00

- НИУ Либертатеа, Панчево (1 недељни и 2 омладинска/дечија листа)

61.980.000,00

- НИУ Хрватска ријеч, Суботица (1 недељни и 2 омладинска / дечија листа)

60.460.000,00

-НИУ Руске слово, Нови Сад (1 недељни и 2 омладинска, односно дечија листа)

57.520.000,00

- НИУ Буњевачки информативни центар, Суботица (1 месечни и 1 омладински/дечији лист)

15.280.000,00

-НИУ Македонски информативни центар; Панчево (1 месечни лист)

9.500.000,00

-НИУ Ридне слово, Нови Сад (1 месечни и 1 омладински/дечији лист)

7.497.000,00

Укупно: 490.000.000,00

Од опредељених средстава за 2023. годину, издавачима, односно листовима који су у власништву националних савета националних мањина до 31. марта 2023. године исплаћено је 122.500.000,00 динара.

2. За суфинансирање пројеката производње медијских садржаја из области јавног информисања у 2023. години опредељено је укупно 9.000.000,00 за производњу медијских садржаја на језицима националних мањина – 4.500.000,00 за приватна предузећа и 4.500.000,00 за невладине организације.

Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама је објавио конкурс за суфинансирање производње ових садржаја 25. јануара 2023 године.

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице, на основу Покрајинске скупштинске одлуке о начину и критеријумима доделе буџетских средстава за националне савете националних мањина („Сл.лист АПВ“, број

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

8/2019) у 2023. години планирао је Националним саветима националних мањина укупна средства у износу од 61.600.000,00 динара. За намену редовне делатности, која подразумева и финансирање рада установа, фондација и привредних друштава, чији је оснивач или суоснивач национални савет или чија су оснивачка права делимично или у целини пренета на национални савет, Секретаријат је у 2023. години издвојио 30.800.000,00 динара. У претходна 3 месеца Секретаријат је закључио уговоре о додели средстава и извршио пренос средстава за ову намену националним саветима са седиштем на територији АПВ, за први квартал 2023. године, у износу од 7.519.370,00 динара. По овом основу, између осталог, посредно се врши и суфинансирање рада новинско-издавачких установа, односно медија у власништву националних савета националних мањина.

3.6.1.5. Подизање свести јавности о правима националних мањина и уважавање културних и језичких различитости кроз подршку производњи медијских садржаја ради остваривања једнаких права

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Министарство информисања и телекомуникација – У овом извештајном периоду у току је реализација пројеката подржаних у 2022. години на конкурсима за суфинансирање медијских садржаја у области јавног информисања укључујући пројекте који заговарају мултикултуралност, који промовишу демократске вредности и толеранцију. Министарство континуирано пружа потребну саветодавну техничку подршку корисницима средстава.

Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама - Посебна пажња је посвећена предлозима и мишљењима савета националних мањина у процесу расподеле средстава за медијске садржаје о правима националних мањина и промовисање културне и језичке разлике и културе толеранције. Континуирано се спроводи активност. За сваки пројекат финансиран од стране Покрајинског секретаријата за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама, прибавља се и мишљење националног савета националне мањине на коју се наведени пројекат односи.

3.6.1.6. Пуна имплементација Закона о уџбеницима којом се трајно обезбеђује потребан број уџбеника на језицима националних мањина за сваку школску годину

Рок: Континуирано, почев од II квартала 2018. године

Активност се успешно реализује

Ученицима који целокупну наставу похађају на једном од осам језика националне мањине (албанском, босанском, бугарском, мађарском, русинском, румунском, словачком и хрватском језику), као и ученицима припадницима националних мањина који наставу прате на српском језику а похађају изборни програм *Матерњи језик/говор са елементима националне културе*, на располагању је укупно **950 уџбеничких јединица, од којих је 575 објављено по реформисаним програмима наставе** који се налазе у Каталогу уџбеника на језицима националних мањина за предшколску установу, основну и средњу школу за школску 2022/24. годину (<https://mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2022/03/Katalog-udzbenika-na-jezicima-nacionalnih-manjina.pdf>).

Уџбеници на језицима националних мањина, Каталог уџбеника за школску 2023/24.

Република Србија
Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Језик националне мањине	Укупан број уџбеника	Број уџбеника реформисаних
Албански језик	59	49
Босански језик	108	66
Бугарски језик	97	31
Мађарски језик	167	126
Русински језик	110	58
Словачки језик	150	86
Хрватски језик	105	81
Румунски језик	99	46
Српски као нематерњи језик	31	18
Словеначки језик са ел. националне културе	1	
Буњевачки језик са ел. националне културе	12	10
Македонски језик са ел. националне културе	3	
Чешки језик са ел. националне културе	2	1
Ромски језик са ел. националне културе	6	3
Влашки говор са ел. националне културе	1	
Украјински језик са ел. националне културе	8	
УКУПНО:	959	575

Такође, и у текућој, школској 2022/23. години наставља се добра пракса обезбеђивања уџбеника на језицима националних мањина у програму бесплатних уџбеника како би се пружила подршка ученицима из социјално и материјално угрожених породица. За школску 2022/23. годину обезбеђено је 64.689 бесплатних уџбеника на језицима националних мањина.

Следи табела о **проценту испуњености плана уџбеника** за наставу на језицима националних мањина **према реформисаним школским програмима наставе и учења:**

Језик	Разред							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Албански језик	85%	60%	85%	85%	60%	80%	75%	58%
Босански језик	70%	58%	70%	40%	100%	90%	90%	55%
Бугарски језик	57%	55%	14%	14%	80%	100%	10%	10%
Мађарски језик	85%	95%	85%	60%	90%	70%	83%	70%
Румунски језик	85%	85%	85%	95%	100%	72%	65%	15%
Русински језик	100%	90%	85%	78%	85%	64%	100%	90%
Словачки језик	100%	80%	95%	45%	100%	85%	100%	95%
Хрватски језик	90%	95%	55%	55%	85%	85%	90%	90%

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице у периоду јануар – март 2023. године издао 2 решења за употребу уџбеника на језицима националних мањина, а у процедури одобравања је још 5 уџбеника. Више информација у Анексу 1. Центар за нискотиражне уџбенике Завода за уџбенике у периоду јануар–март 2023. године добио је одобрење за 3 (три) нова уџбеника на језицима националних мањина по реформисаним програмима: Словачки језик – 1 уџбеник; Румунски језик – 2 уџбеника.

3.6.1.7. Праћење примене новог подзаконског акта који регулише реаговање установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује.

У установама образовања и васпитања настављена је примена Правилника о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности и Водича за његову примену.

3.6.1.8. Увођење садржаја и тема које развијају знање о правима националних мањина и основним карактеристикама националних мањина које живе у Републици Србији, унапређују културу толеранције између припадника већинског народа и националних мањина, као и за увођење таквих програма у програме формалног образовања.

Спровођење сталне оцене учинка, праћење и унапређење ефеката уведених програма

Рок: Утврђивање и увођење основних тема и облика рада у формално образовање
Спровођење сталне оцене учинка, праћење и унапређење ефеката уведених програма
Континуирано, почев од усвајања новог закона о уџбеницима
–Континуирано почев од увођења

Активност се успешно реализује.

Министарство просвете је у сарадњи са Заводом за унапређивање образовања и васпитања, а уз подршку организације Memorial de la Shoah из Париза, организовало циклус обука о неговању културе сећања у систему образовања. У том смислу, у Београду је (март 2023) одржана међународна тродневна обука – „Холокауст као полазна тачка“. Садржаји обухваћени обуком систематизују и знања о националним мањинама из области образовања о Холокаусту, а примери добре праксе и корисних извора за учење постављени су на сјту Завода <https://zuov.gov.rs/kultura-secanja/>. Трећи циклус обуке Наши ученици у свету критичког мишљења и медијске писмености, нуди практична знања која промовишу вредности демократске културе у школама и заједници. Циљ програма је, поред осталог, унапређивање компетенција наставника у процесу планирања, остваривања и вредновања наставе и учења, којим се заједно са стручним знањима развијају и знања и вешине неопходне за интеркултурно учење. У току су завршне активности учесника наведеног програма и припрема сертификата за наставнике из земље и региона, а међу наставницима из Републике Србије значајан је број учесника припадника националних мањина. Настављена је добра пракса подршке васпитно-образовној пракси на јединственој платформи Пасош за учење која се налази на сјту Завода <https://srbija.learningpassport.org/>, а која је и у протеклом периоду допуњена додатним материјалима. Она је лако доступна свима и постављена је на српском и на девет језика националних мањина (ромском, албанском, мађарском, бугарском, хрватском, босанском, русинском, слофачком и румунском). Завод за унапређивање образовања и васпитања наставља да унапређује компетенције наставника који предају предмет Српски као нематерњи језик, и у току је припрема тродневне обуке, која има за циљ даље осигуравање квалитета реализације датог предмета, побољшање система језичких знања ученика припадника националних мањина, превазилажење језичких, културних и комуникацијских баријера, неговање интеркултурности, толеранције и уважавања, те развијање академске компетенције ученика.

3.6.1.9. Унапређење квалитета садржаја уџбеника, наставних планова и програма као и других наставних материјала на свим нивоима образовања и елиминисање дискриминаторских садржаја који се односе на националне мањине, кроз:

- континуирано праћење садржаја уџбеника и наставних материјала на свим нивоима образовања;
- примену стандарда и стручних упутстава

Рок: Праћење садржаја уџбеника и наставних материјала, у складу са стандардима и стручним упутствима и мониторинг:

Континуирано, у складу са димаником одобравања нових уџбеника

Активност се успешно реализује

У претходном периоду је настављена ревизија програма наставе и учења општеобразовних предмета у средњим стручним школама у складу са захтевима актуелне образовне парадигме. Програми Матерњи језик и изборни програм Матерњи језик/говор са елементима националне културе, обухваћени су наведеном активношћу, а изабраним радним групама пружа се континуирана стручна подршка од стране стручњака Завода за унапређивање образовања и васпитања. Одржана су два онлајн састанка са представницима националних савета националних мањина и ауторима програма. Своје програме су припремили национални савети словачке, мађарске, русинске и хрватске националне мањине, док је стручни тим Националног савета немачке националне мањине приредио предлоге програма наставе и учења изборног програма Немачки језик са елементима националне културе за седми и осми разред основне школе.

3.6.1.10. Подизање квалитета основног и средњег образовања на језицима националних мањина кроз расписивање конкурса за финансирање и суфинансирање активности, програма и пројеката организација чији су оснивачи национални савети националних мањина и организација цивилног друштва које се баве заштитом и унапређењем права националних мањина

Рок: Континуирано, сваке године се расписује конкурс

Активност се успешно реализује

Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог - У извештајном периоду настављен је поступак провере и праћења извештавања о реализацији пројекта за девет корисника средстава из Буџетског фонда за националне мањине у 2021. години који су, на захтев Министарства, доставили допуњену финансијску документацију.

У поступку контроле формалне исправности и законитости достављених извештаја о реализацији и утрошку средстава, утврђено је да је свих 78 установа и удружења наменски утрошило додељена средства, као и да су реализовали циљеве пројеката и тиме допринели унапређењу образовања националних мањина у Републици Србији.

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – У 2023. години опредељено је 1.000.000,00 динара, на основу Конкурса за финансирање и суфинансирање активности програма и пројеката националних савета националних мањина у области основног и средњег образовања у АП Војводини за 2023. годину за дотирање припреме и израде тестова и задатака на мањинским језицима

Расписивање горенаведеног конкурса се планира за 3. квартал 2023. године.

3.6.1.11. Унапређење учења српског језика, као другог језика по методологији учења страних језика

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује.

Министарство просвете, Завод за унапређивање образовања и васпитања, Уницеф и Центар за образовне политике, припремили су још један круг обуке од јавног интереса под називом Обука наставника за примену плана и програма наставе и учења и општих стандарда постигнућа за Српски као страни језик, који ће се одржати 20. и 21. априла 2023. Програмом ће бити обухваћено нових 42 наставника из основних и средњих школа у којима се образују страни држављани, лица без држављанства и ученици који не познају језик наставе. Циљ програма обуке јесте унапређивање компетенција запослених у образовноваспитним установама у области примене Плана и програма наставе и учења и Стандарда образовних постигнућа Српског као страног језика, планирања, праћења и вредновања процеса наставе и учења те развијања сопствених методичких алата, како би се наведеним ученицима омогућило да неометано прате и усвајају знања из свих наставних предмета. Програм обуке доприноси превазилажењу језичких, културних и комуникацијских баријера, неговању интеркултурности, толеранције и уважавања, и развијању академске компетенције ученика. У складу са тим, учесницима значајну подршку пружа и унапређени Приручник „Српски као страни језик“ који нуди теме заступљене обуком и додатне материјале за унапређивање образовне праксе, који се заједно са примерима добре праксе и корисним изворима знања налази на посебној секцији Српски као страни језик на линку Завода <https://zuov.gov.rs/srpski-ka-strani-jezik/>.

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице – У првом тромесечју 2023. године није било активности по овој планираној мери и активности на покрајинском нивоу.

3.6.1.12. Пружање основне и додатне обуке наставницима који су задужени за образовање на језицима националних мањина

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Педагошки завод Војводине је, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања у периоду јануар - март 2023. године, вршио проверу остваривања реализације 15 програма сталног стручног усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника за 1393 учесника. У оквиру својих надлежности Педагошки завод Војводине је у периоду јануар – март 2023. године одобрио и пратио реализацију једног стручног скупа са укупно 180 учесника на мађарском језику, у циљу сталног стручног усавршавања и стицања знања наставника, васпитача и стручних сарадника (више у Анексу 1).

На сајту Завода за унапређивање образовања и васпитања у Каталогу програма стручног усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника за школску 2022/2023, 2023/2024. и 2024/2025. годину (<https://zuov-katalog.rs>) налазе се програми из области образовања и васпитања на језицима националних мањина. У понуди је пет програма: Бошњачка књижевност XX стољећа; Жанрови старије бошњачке књижевности у настави на босанском језику у Републици Србији; Жанрови усмене бошњачке књижевности у настави на босанском језику у Републици Србији; Правописна норма босанскога језика и Савремени приступ наставним садржајима језика и

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

књижевности у настави на босанском језику. Осим тога у истоименом Каталогу у оквиру приоритетне области III Примена инклузивног и демократског приступа у васпитању и образовању у циљу обезбеђивања квалитетног образовања за све, налази се 85 програма стручног усавршавања који обухватају следеће: индивидуализација и диференцијација, превенција осипања из образовања, пружање додатне образовне подршке ученицима из осетљивих група укључујући и подршку преласку ученика на следећи ниво образовања и васпитања, рад са даровитим ученицима. У том смислу, наставници који реализују наставу на језицима националних мањина су полазници свих програма како оних из каталога тако и обука од јавног интереса, којима се унапређују наставничке компетенције из свих области образовања, а информације о полазницима и обукама су доступне на сајту Завода <https://zuov.gov.rs/>.

3.6.1.13. Подизање свести међу широм јавности и државним службеницима на свим нивоима о постојању националних мањина у земљи, њиховим правима као и правима на афирмативне мере где су оне неопходне

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог – Током извештајног периода одржан је састанак са генералним секретаром Сталне конференције градова и општина о унапређивању сарадње у неколико области из надлежности Министарства, као што су инклузија Рома, антидискриминација, родна равноправност и оснаживање капацитета цивилног друштва (23. јануара); активно учествовали на округлом столу у ПКС посвећеном инклузији и учешћу Рома и других маргинализованих група на тржишту рада (26. јануара); поводом Међународног дана сећања на жртве Холокауста отворили у Дому културе Студентски град изложбу под називом „Расна дијагноза – Цигани“ која је посвећена очувању сећања на нацистички погром над Ромима и Синтима (27. јануара).

Подизање свести државних службеника о значају унапређења права националних мањина, јачање капацитета националних савета националних мањина, јачање савета за међунационалне односе на локалном нивоу, те успостављање система праћења реализације Акционог плана за националне мањине биле су главне теме састанака са директором Европског центра за мањинска питања – ЕСМП и представницима Делегације ЕУ у Србији и ГИЗ-а (8. фебруара). Представљене активности, усмерене су ка реализацији Акционог плана за поглавље 23 у делу који се односи на унапређење положаја националних мањина, а које ће спроводити пројектни тим ЕСМП уз подршку активности у оквиру пројекта „Подршка јачању владавине права у Републици Србији“, које финансира Делегација ЕУ и ГИЗ.

Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог је у сарадњи са Фондацијом за образовање Рома (РЕФ) и националним саветом ромске националне мањине организовало скуп под називом „Дана отворених врата“ посвећен инклузији и интеграцији Рома, нарочито на тржишту рада, а коме је присуствовало неколико десетина младих Ромкиња и Рома који ће у народном периоду бити у прилици да конкуришу за стажирање у органима државне управе (9. фебруара). Организован је свечани пријем за представнике новооснованих националних савета националних мањина (24), којем су представљене активности и даљи планови око финансирања и унапређења рада националних савета (22. фебруара).

Представници Министарства обишли су Пожаревац и Смедеревску Паланку како би пропатили спровођење пројекта „Подстицање запошљавања високо образованих Рома и Ромкиња“ у оквиру програма „Инклузија Рома и других маргинализованих група у Србији“, који спроводи ГИЗ у сарадњи са Министарством (1. март).

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

На националном дијалогу о социјалном укључивању и економском оснаживању Рома и Ромкиња и других маргинализованих група „Кроз сарадњу и добру праксу до одрживих решења“, који је као последњи у низу одржан 15. марта, посебна пажња посвећена је положају Рома на тржишту рада и нормативном оквиру за постизању пуне равноправности и заштите, као и њиховом економском јачању и укључивању. На конференцији су представљене Препоруке које су развијене у циљу унапређења постојећих пракси и политика релевантних за социјално укључивање Рома и Ромкиња, у циљу боље ефикасности спровођења Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2022-2030. године.

У оквиру кампање „Месец ромског женског активизма“ и поводом Међународног дана борбе против расизма учествовали на конференцији за медије посвећеној феминизму и положају и правима маргинализованих група коју је организовала Ромска женска мрежа Баната (20. марта).

Представници Министарства, Републичке изборне комисије и Службе Координационог тела Владе Републике Србије за општине Прешево, Бујановац и Медвеђа, уз подршку Мисије ОЕБС у Републици Србији, одржали су у Медвеђи, Бујановцу и Прешеву обуке у циљу информисања припадника албанске националне мањине о прописаним процедурама за подношење електорских пријава и спровођењу електорске скупштине за чланове Националног савета албанске националне мањине. Обуке су одржане 21. марта у Медвеђи, а 22. марта 2023. године у Бујановцу и Прешеву. Након тога, 24. марта 2023. године расписани су избори путем електорске скупштине за избор чланова Националног савета албанске националне мањине која ће се одржати 7. маја 2023. године у Бујановцу.

На конференцији која је организована поводом 20 година рада више од 250 педагошких асистената за подршку образовању деци ромске националности, представили важност постојања овог механизма за укључивање једне од најрањивијих друштвених групе у образовни систем Србије (30. марта).

Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог, у сарадњи са Фондацијом за образовање Рома (REF), расписало је јавни позив за обављање стручног стажирања за припаднике ромске националне мањине за четири плаћене позиције у министарству, који је био отворен од 15. до 24. марта 2023. године. Стажисти ће радити на имплементацији активности које је креирао Сектор за антидискриминациону политику и унапређење родне равноправности. Имаће прилику да учествују у истраживањима која се баве инклузијом Рома, у националним програмима инклузије, као и да буду део имплементације акционих планова, мониторинга и евалуације. Програм стручног стажирања траје три месеца (април-јун).

Национална академија за јавну управу - Онлајн обуку „Права припадника националних мањина – службена употреба језика и писама националних мањина“ од почетка 2023. године завршио је 7, укупно број полазника коли су завршили је 93 од тренутка постављања на платформу. Обуку Права припадника националних мањина је у извештајном периоду похађало 46 полазника.

Национална академија за јавну управу припрема и спроводи Општи програм обуке државних службеника, Општи програм обуке запослених у јединицама локалне самоуправе, Програм обуке руководиоца у државним органима и Програм обуке руководиоца у јединицама локалне самоуправе које усваја Влада Републике Србије.

У оквиру Општег програма обуке државних службеника за 2023. годину - тематска област „Заштита људских права и тајности података“, развијени су следећи програми обука: Заштита људских права, Права припадника националних мањина. Развијена је и онлајн обука Права припадника националних мањина – службена употреба језика и писама националних мањина. У оквиру Секторског програма континуираног стручног усавршавања запослених у јединицама локалне самоуправе, који је део Општег програма обуке запослених у ЈЛС за 2023. годину, у оквиру тематске области „Остваривање, заштита и унапређење људских и мањинских права“ развијени су, између осталих, и следећи програми обука: Остваривање права припадника

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

националних мањина у ЈЛС, Развој, спровођење и праћење мера за социјалну инклузију Рома на локалном нивоу, Социјална инклузија Рома на локалном нивоу-онлајн обука.

3.6.1.14. Спровођење ефикасне истраге и санкционисање међунационалних инцидената, а нарочито оних који стичу обележја кривичног дела, изазивања расне, националне и верске мржње и нетрпељивости

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Активност се континуирано спроводи. Јавна тужилаштва наставила су спровођење истраге и кривично гоњење учинилаца кривичних дела у вези са међунационалним инцидентима.

У извештајном периоду нису организоване обуке јавних тужилаца у вези са кривичним делима са елементима дискриминације и кривичних дела из побуда мржње.

3.6.1.15. Ефикасна примена Правилника о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности за предлагање и избор кандидата за носиоца јавно тужилачке функције укључујући одредбе о примени чл. 82 Закона о јавном тужилаштву, који наводи да се при предлагању и избору јавних тужилаца и заменика јавног тужиоца води рачуна о националном саставу становништва, одговарајућој заступљености припадника националних мањина и познавању стручне правне терминологије на језицима националних мањина који је у службеној употреби у суду

Рок: Континуирано, при сваком избору кандидата

Активност се успешно реализује

Стање непромењено у извештајном периоду. Ова активност се спроводи континуирано. Додатно, ово питање ће бити регулисано у оквиру промена релевантног нормативног оквира, а које ће проистећи из уставних амандмана.

3.6.1.16. Ефикасна примена Правилника о критеријумима и мерилима, за оцену стручности, оспособљености и достојности за избор судија и председника судова укључујући одредбе о примени чл. 46. Закона о судијама, који наводи да се при предлагању и избору судија води рачуна о националном саставу становништва, одговарајућој заступљености припадника националних мањина и познавању стручне правне терминологије на језицима националних мањина који је у службеној употреби у суду

Рок: Континуирано, при сваком избору кандидата

Активност се успешно реализује.

Високи савет судства – Поступак избора и предлагања за избор судија и председника судова Савет континуирано спроводи у складу са одредбама Правилника о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности за избор судије на сталној судијској функцији у

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

други или виши суд и о критеријумима за предлагање кандидата за председника суда („Службени гласник РС”, број 94/16) и Правилника о програму и начину полагања испита на коме се оцењује стручност и оспособљеност кандидата за судију који се први пут бира („Службени гласник РС”, број 7/18), у свему укључујући и одредбе о примени члан 46. Закона о судијама („Службени гласник РС”, бр. 116/2008, 58/2009 – одлука УС, 104/2009, 101/2010, 8/2012 – одлука УС, 121/2012, 124/2012 – одлука УС, 101/2013, 111/2014 – одлука УС, 117/2014, 40/2015, 63/2015 – одлука УС, 106/2015, 63/2016 – одлука УС, 47/2017 и 76/2021), којим је прописано да се при предлагању и избору судија води рачуна о националном саставу становништва, одговарајућој заступљености припадника националних мањина и познавању стручне правне терминологије на језицима националних мањина који је у службеној употреби у суду.

Додатно, имајућу у виду да је у извештајном периоду усвојен нови Закон о судијама („Службени гласник РС”, број 10/23), у складу са којим ће у законском року бити донет и нови подзаконски акт Савета којим се ближе уређују критеријуми и показатељи за вредновање, начин и поступак вредновања рада судије, односно председника суда, те да је новим законским решењима на исти начин, као и претходно, гарантована забрана дискриминације при предлагању за избор судије и избору судије, по било ком основу, а да нарочито право ужива забрана дискриминације по основу националне припадности (члан 52. Закона о судијама), Савет ће, стога без правног вакума, континуирано, при сваком избору кандидата, и то од дана конституисања (тј. од дана почетка примене нових законских и подзаконских решења и аката за избор судијске функције и функције председника суда) наставити са реализацијом предметне активности.

3.6.1.17. Спровођење обуке судија о међународним документима и стандардима у области заштите од дискриминације националних мањина и пракси ЕСЉП

Рок: Континуирано, у складу са програмом обуке

Активност се успешно реализује.

Током извештајног периода одржан је састанак представника ОЕБС-а и Правосудне академије на којем је договорено да у наредном периоду треба да се одрже онлајн обуке за укупно 90 учесника (3 обуке од по 30 учесника – судије које поступају у предметима за заштиту од дискриминације). Током извештајног периода корисницима почетне обуке који су прошли онлајн обуку из недискриминације, као и представницима виших судова из већих градова дистрибуирани су приручници „Истраживање судске праксе у парницама за заштиту од дискриминације и појам и значај стратешких парница повереника за заштиту равноправности“. Укупан дистрибуирани тираж био је 200 примерака.

3.6.1.18. Спровођење конкурса за суфинансирање организација националних мањина у А. П. Војводина за пројекте мултикултуралног карактера с циљем развијања духа толеранције и подстицања промовисања културне диверсификације

Спровођење конкурса за суфинансирање програма и пројеката организација чији су оснивачи национални савети националних мањина и организација цивилног друштва које се баве заштитом и унапређењем права националних мањина у другим крајевима у којима живе националне мањине, обезбеђењем средстава из Буџетског фонда за пројекте мултикултуралног карактера с циљем развијања духа толеранције и подстицања промовисања културне диверсификације

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог - Настављено је праћење утrophка средстава као и реализације циљева ради чијег остваривања су средства расподељена, на основу достављених допуњених завршних наративних и финансијских извештаја о реализацији пројеката за девет корисника средстава, укључујући и мултикултурне пројекте.

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице - У претходна 3 месеца, Секретаријат је расписао следеће конкурсе, објављене фебруара 2023. године:

- Конкурс за суфинансирање програма и пројеката усмерени на унапређење права националних мањина – националних заједница у Ап Војводини у 2023 години (расписан на износ од 33.000.000,00 динара)

- Конкурс за суфинансирање програма и пројеката очувања и неговања мултикултуралности и међунационалне толеранције у Ап Војводини у 2023. Години (расписан на износ од 14.000.000,00 динара)

- Конкурс за доделу буџетских средстава органима и организацијама у Аутономној покрајини Војводини у чијем раду су у службеној употреби језици и писма националних мањина – националних заједница за 2023. годину (расписан на износ од 10.000.000,00 динара)

Резултати наведених конкурса биће објављени на сајту Секретаријата у току другог квартала 2023. године.

3.6.1.19. Омогућити пуну имплементацију Закона о локалној самоуправи у вези са оснивањем савета за међунационалне односе у свим национално мешовитим општинама у складу са Законом. Вршити надзор над спровођењем Закона о локалној самоуправи у циљу формирања савета за међунационалне односе у свим јединицама локалне самоуправе у складу са законом

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује.

У вези са овом мером Министарство државне управе и локалне самоуправе остаје при претходној информацији.

Према прикупљеним подацима, од укупно 73 национално мешовитих јединица локалне самоуправе, које имају обавезу оснивања савета за међунационалне односе у складу са Законом и статутима јлс, на основу прикупљених података утврђено је да су у 54 јединице локалне самоуправе основани наведени савети, док у 19 јединица локалне самоуправе савети нису основани или су у поступку оснивања, односно избора, оних којим је мандат истекао.

У 19 јединица локалне самоуправе које имају основане савете, тај савет је заседао у 2022. години.

3.6.1.20. Обезбеђење посебних средстава у буџету Аутономне покрајине Војводине мањине за финансијску подршку рада националних савета националних мањина

Обезбеђење средстава у Буџетском фонду за националне мањине за финансирање програма и пројеката организација чији су оснивачи национални савети

Република Србија
Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23
националних мањина и организација цивилног друштва које се баве заштитом и
унапређењем права националних мањина

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује.

Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог - Сви корисници средстава из Буџетског фонда за националне мањине у 2021. години (78 установа и удружења) доставили су завршне наративне и финансијске извештаје о реализацији пројеката. Након извршене контроле формалне исправности и законитости достављених извештаја о реализацији и утрошку средстава за пројекте, утврђено је да су сви корисници средстава, додељена средства користили наменски, према активностима и буџету предвиђеном у пројекту, као и да су уз наведене извештаје доставили уредну финансијску и рачуноводствену документацију.

У току је припрема Извештаја о утрошку средстава и реализацији циљева по јавном конкурсном доделу средстава из Буџетског фонда за националне мањине у 2021. години, ради прибављања мишљења Министарства просвете у чијем делокругу је област програма и пројеката за коју се извештај подноси, односно област за коју су финансирани пројекти и програми из Буџетског фонда за националне мањине у 2021. години

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице, на основу Покрајинске скупштинске одлуке о начину и критеријумима доделе буџетских средстава за националне савете националних мањина („Сл.лист АПВ“, број 8/2019) у 2023. години планирао је Националним саветима националних мањина укупна средства у износу од 61.600.000,00 динара. Средства се додељују на основу закључених уговора о додели средстава са националним саветима који имају седиште на територији АПВ, у једнаким деловима од укупних средстава, за двојаку намену: Сталне трошкове и редовну делатност. У сталне трошкове спадају: трошкови за изнајмљивање и коришћење просторија националног савета; зараде, порези и доприноси запослених у националном савету; хонорари и доприноси за обављен рад за потребе националног савета; путни трошкови и дневнице за службена путовања; набавка канцеларијског материјала и опреме за рад националног савета; књиговодствене услуге; трошкови годишње ревизије; трошкови одржавања интернет странице националног савета. Намена редовне делатности, подразумева финансирање и суфинансирање трошкова за програме и пројекте у области образовања, културе, обавештавања и службене употребе језика и писма националне мањине и финансирање рада установа, фондација и привредних друштава, чији је оснивач или суоснивач национални савет или чија су оснивачка права делимично или у целини пренета на национални савет. У претходна 3 месеца Секретаријат је потписао уговоре са саветима и извршио пренос средстава за обе намене, у износу од 15.069.980,00 динара.

3.6.1.21. Анализа ефеката примене обавезне инструкције у вези са остваривањем права на упис личних података у одговарајуће матичне књиге на језику и писму националне мањине

Рок: Континуирано, кроз годишњи извештај

Активност се успешно реализује.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице - У оквиру инспекцијских надзора у 2023. години у области службене употребе језика и писама, који се врше од стране инспекције Секретаријата, на основу члана 76. Закона о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине („Сл. гл.РС“, бр. 99/2009 и 67/2012 – одлука УС), инспекција је, између осталих питања која се односе на службену употребу језика и писама, извршила надзор, на основу контролне листе, и над питањем да ли се припадницима националних мањина омогућава право на уписивање личног имена и имена своје деце у све јавне исправе, службене евиденције и збирке личних података према језику и правопису припадника националне мањине и није утврдила неправилности у примени овог права.

3.6.1.22. Пуна примена Закона о Централном регистру обавезног социјалног осигурања у вези са успостављањем регистра органа и организација јавне управе и запослених у систему јавне управе у оквиру кога се уводи могућност добровољног изјашњења запослених у органима јавне управе о националној припадности, а у циљу прикупљања података о одговарајућој заступљености националних мањина у органима јавне управе, локалном нивоу, полицији и правосуђу, у складу са правилима о заштити података о личности

Рок: За успостављање: до I квартала 2021. године. За доступност статистичких података: почев од II квартала 2021. године.

Активност је у потпуности реализована.

У јануару 2021. године пуштен је у рад Регистар запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних средстава у оквиру информационог система Централног регистра обавезног социјалног осигурања, у оквиру којег постоји могућност доставе података о националности за запослена и ангажована лица код корисника јавних средстава. Напомена коју смо раније истакли је да је наведено поље опционо и да се попуњава на основу дате изричите сагласности лица на које се односи, јер се ради о посебно осетљивим личним подацима.

Увидом у податке поменутог Регистра, уочили смо да ниједан корисник јавних средстава није унео ове податке, па из тог разлога није могуће дати извештај о броју припадника националних мањина у јавној управи и правосуђу. Могућност уноса ових података постоји, али се не користи.

3.6.1.23. Процена ефеката примене Уредбе којом се, *inter alia*, уређује познавање језика и писама националних мањина, као посебан услов за обављање послова на појединим радним местима и уредбе којом се обезбеђује сразмернија заступљеност припадника националних мањина међу службеницима и намештеницима

Рок: За анализу ефеката III квартал 2021. године

Активност је у потпуности реализована.

Министарство државне управе и локалне самоуправе, у складу са обавезом предвиђеном Акционим планом за Поглавље 23, је израдило **Анализу ефеката примене подзаконских аката донетих на основу Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе**(„Службени гласник“ РС, бр. [21/16](#), [113/17](#), [113/17](#) - други закон и [95/18](#), у даљем тексту: Закон о запосленима у АП и ЈЛС). Циљ наведене анализе је да се утврди да ли се непосредно примењују одредбе Закона о запосленима у АП и ЈЛС и подзаконских аката донетих ради спровођења овог закона, а којима су предвиђене афирмативне мере за припаднике

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

националних мањина, које се огледају у остваривању права грађана на употребу језика и писма националне мањине који је у службеној употреби, као и обезбеђивања адекватне заступљености припадника националних мањина међу запосленима у органима ЈЛС и ако се примењују у којој мери је одговорено на спровођење прописаних мера. За потребе спровођења наведене анализе Министарство држане управе и локалне самоуправе је упутило допис свим јединицама локалне самоуправе (145), а одговоре је доставило 100 ЈЛС што чини (68,96%). Од укупног броја ЈЛС, у 43 ЈЛС је у службену употребу уведен неки од језика и писма националних мањина, било на целој или делу територије (према подацима којима располаже Министарство државне управе и локалне самоуправе), од којих је 40 ЈЛС доставило одговор на упитник што чини (93,02%) и што представља задовољавајући резултат за анализу.

Анализом података добијених из одговора на упитник може се закључити да јединице локалне самоуправе по правилу примењују подзаконске акте донете у циљу спровођења Закона о запосленима у АП и ЈЛС, односно Уредбу о критеријумима за разврставање радних места и мерилима за опис радних места службеника у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе и Уредбу о критеријумима за раврставање радних места и мерила за опис радних места намештеника у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, којима су прописане афирмативне мере, а које имају за циљ остваривање права грађана на службену употребу језика и писма националних мањина, као и да допринесу адекватнијој заступљености припадника националних мањина међу запосленима у органима АП и ЈЛС.

Анализа је показала да од 40 ЈЛС (93,02%) које су доставиле одговоре на упитник, а у којима је у службеној употреби језик и писмо националне мањине/мањина, у 28 јединица локалних самоуправа правилником о организацији и систематизацији радних места је утврђено радно место/места за које је као посебан услов прописано познавање језика и писма националних мањина који су у службеној употреби (70%), што је значајан проценат, посебно што само 3 ЈЛС (6,98%), које по евиденцији Министарства државне управе и локалне самоуправе имају на својој територији у службеној употреби језик и писмо националне мањине, нису доставиле одговоре на упитник.

У погледу анализе примене Уредбе о спровођењу интерног и јавног кокурса за попуњавање радних места у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, у ЈЛС у којима је у службену употребу уведен језик и писмо националне мањине/мањина, може да се изведе закључак да се одредбе ове уредбе директно примењују у спровођењу афирмативних мера у ЈЛС у којима је утврђена потреба за адекватном заступљеношћу. Наиме, анализа је показала да од 36 ЈЛС, које су доставиле одговоре на упитник и које су дале одговор на питање да ли се примењује члан 7. ст. 2-4. и члан 23. став 6. Уредбе, утврђено је да је 16 ЈЛС дало потврдан одговор (44,44%), док је одричан одговор дало 20 ЈЛС (55,56%).

Разлози за недовољну могућност примене ове уредбе могу се наћи пре свега, у забрани запошљавања у јавном сектору, која је уведена Законом о начину одређивања о максималног броја запослених у јавном сектору који је престао да се примењује 31. децембра 2019. године и наставила се ограничењем који прописује Закон о буџетском систему, у смислу да је потребно прибавити сагласност од Комисије за давање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код КЈС за свако ново запошљавање.

Један број ЈЛС већ има адекватну заступљеност припадника националних мањина у органима ЈЛС, те с тим у вези нема потребе за применом прописаних афирмативних мера. Поред тога, један од значајних разлога за непоступање ЈЛС по прописаним афирмативним мерама јесте недовољан проценат запослених који су се изјаснили о својој националној припадности (потребно је да се бар 30% укупног броја запослених изјасни о својој националној припадности), што представља предуслов за правилну примену наведених одредби којима су прописане афирмативне мере за запошљавање припадника националних мањина. Анализом су дате и препоруке ЈЛС за унапређење примене наведених прописа.

3.6.1.24. Расписивање конкурса за расподелу буџетских средстава органима локалне самоуправе у циљу: -обуке запослених у органима и организацијама локалних самоуправа у чијем раду су у службеној употреби језици и писма мањинских националних заједница; -унапређења система електронске управе за рад у условима вишејезичности / у срединама у којима живе националне мањине; -обезбеђења средстава за израду и постављање двојезичких топографских ознака и штампање двојезичких или вишејезичких образаца, службених гласила и других јавних публикација

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

На Конкурс за доделу буџетских средстава органима и организацијама у Аутономној покрајини Војводини у чијем раду су у службеној употреби језици и писма националних мањина – националних заједница за 2023. годину, који је расписан у првом кварталу 2023. године (22.02.2023. године) на укупан износ од 10.000.000,00 динара, поднето је 110 пријава. Резултати о додели средстава на наведеном конкурс у биће објављени на сајту Секретаријата у току другог квартала 2023. године.

3.6.1.25. Пружање подршке Националним саветима националних мањина у реализацији њихових надлежности, кроз:

- финансирање рада НСНМ;
- јачање управљачких капацитета и способности за финансијско извештавање НСНМ

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог - Средства за финансирање рада националних савета националних мањина за 2023. годину увећана су линеарно свим регистрованим националним саветима у износу од 17%. Од укупно обезбеђених средстава, у периоду јануар-март 2023. године исплаћено је 74.581.152,00 динара, чиме је обезбеђено стабилно финансирање рада националних савета.

У оквиру пројекта „Заштита мањина у процесу приступања ЕУ“ који реализује Европски центар за мањинска питања (ЕСМЦ) у сарадњи са ГИЗ-ом и Министарством за људска и мањинска права и друштвени дијалог предвиђено је одржавање три једнодневна тренинга из области финансијског и организационог управљања за представнике свих регистрованих националних савета. Планирано је да се тренинзи одрже крајем априла 2023. године у Суботици, Новом Саду и Крагујевцу .

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице, на основу Покрајинске скупштинске одлуке о начину и критеријумима доделе буџетских средстава за националне савете националних мањина („Сл.лист АПВ“, број 8/2019) пружа финансијску подршку Националним саветима националних мањина са седиштем на територији АПВ, кроз финансирање њиховог рада у складу са критеријумима из горенаведене одлуке, а на основу покрајинског буџета.

Видети тачку 3.6.1.20. овог извештаја.

3.6.2.1. Израда и пуна имплементација АП 2019-2020 за спровођење нове Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у РС за период 2016 - 2025 који садржи мерљиве СМАРТ индикаторе

Рок: За усвајање: до IV квартала 2020 године За примену: Континуирано, почев од усвајања Акционог плана

Активност се успешно реализује

Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог ће у сарадњи са Координационим телом за унапређење положаја и социјално укључивање Рома и Ромкиња и праћење реализације Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2016 до 2025. године, како је одређено новим Акционим планом за период 2022-2024. године, извештавати Владу Републике Србије о реформским процесима и праћењу имплементације наведеног документа. Формирањем нове Владе Републике Србије престао је мандат претходно именованим члановима Координационог тела. Праћење имплементације Акционог плана спроводиће се и кроз Јединствени информациони систем, сходно Закону о планском систему Републике Србије (члан 47.)

3.6.2.2. Мониторинг остварености циљева нове Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2016-2025 кроз:

- **Континуирани рад Координационог тела за социјално укључивање Рома и Ромкиња Редовне састанке са надлежним органима, укључујући локалне самоуправе и јавна предузећа,**
- **Редовно извештавање**
-

Рок: Континуирано, до истека важења Стратегије

Активност се успешно реализује.

У извештајном периоду припремљен је Предлог одлуке о оснивању Координационог тела за унапређење положаја и социјално укључивање Рома и Ромкиња и праћење реализације Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2016 до 2025. године, којим председава председница Владе. Предлог је достављен на мишљења свим министарствима, Националном савету ромске националне мањине, Републичком секретаријату за јавне политике и Републичком секретаријату за законодавство. У наредном периоду очекује се усвајање Предлога од стране Владе, како би конститутивна седница била одржана у најскоријем периоду. Нови сазив Координационог тела чиниће представници свих министарства, што до сада није био случај.

3.6.2.3. Редовно одржавање координационих састанака о пројектима за унапређење положаја Рома

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Министарство за европске интеграције – Успостављањем Министарства за европске интеграције, координација и дискусија пројектних активности које су усмерене на одређене корисничке групе (као што су маргинализоване групе, Роми, питања родне равноправности и слично) су искључиво део рада Секторских радних група (СРГ) за програмирање и координацију средстава ИПА и остале развојне помоћи. Као што је прописано, СРГ обезбеђују дијалог између учесника око националних стратегија за сваки сектор / тематску област и на тај начин осигуравају ефикасно учешће и координацију институција у оквиру датог сектора. Интерну координацију институција унутар одређеног сектора врше „водеће секторске институције“, док је НИПАК, односно Технички секретаријат НИПАК-а (НИПАК ТС) одговоран за оквирну координацију свих институција у свим секторима и тематским областима. Водаће секторске институције за релевантне СРГ, које између осталог имају и унапређење положаја Рома за циљ су: за СРГ Правда – Министарство правде и за СРГ Развој људских ресурса и друштвени развој – Министарство рада, запошљавања и социјалне политике. И у наредном периоду, све теме од значаја за инклузију Рома биће разматране на састанцима СРГ, укључујући пројектне активности и активности кандидоване за ИПА и донаторску подршку у складу са дефинисаним приоритетима.

Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог – Одржано је неколико састанака са представницима Министарства за европске интеграције и Делегације Европске уније у Републици Србији у вези са три предлога пројекта Министарства за људска и мањинска права. Један од предлога пројекта „Combating Antigypsyism - Equal Opportunities for All“ односи се на унапређење људских и мањинских права Рома. Специфични циљ овог пројекта је смањење дискриминације и антициганизма као облика расизма према ромској националној мањини. На састанцима су договорени даљи кораци везано за подршку овом пројекту у оквиру ИПА25, као и могућност експертске подршке у овој године у оквиру ТАИЕХ – инструмента за техничку помоћ и размену информација.

3.6.2.4. Праћење реализације мера из пет приоритетних области (образовање, запошљавање, становање, здравствена и социјална заштита) на локалном нивоу кроз прикупљање и обраду података преко „једношалтерског“ тела – базе

Рок: Континуирано, у складу са динамиком извештавања

Активност је делимично реализована.

Нема нових информација у овом извештајном периоду. Неопходно је ускладити Базу са новом Стратегијом за социјално укључивање Рома и Ромкиња, за период 2022-2030. године. С тим у вези потребно је пронаћи донатора. Након усклађивања База ће бити доступна.

3.6.2.5. Развој и даље јачање мреже ромских координатора, укључујући повећање њиховог броја, у складу са локалним потребама, у циљу остваривања блиске сарадње са другим релевантним механизмима за побољшање положаја Рома

Рок: до 2021. године

Активност се успешно реализује

Нема нових информација у овом извештајном периоду. Наведена активност предвиђена је новом Стратегијом и припадајућим Акционим планом, а биће и предмет разматрања на састанку Стручне групе Координационог тела. На терену се наставља са проценом стања и јачањем капацитета

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

јединица локалних самоуправа како би се што боље одговорило на захтеве припадника ромске популације.

3.6.2.6. Успостављање механизма за остваривање модела интегрисане социјалне заштите кроз активно тражење решења за кориснике социјалне помоћи који су радно способни у циљу вишег степена инклузије Рома

Рок: Континуирано, до 2021. године

Активност се успешно реализује

Уставни суд на седници од 21.4.2022. године, у предмету оцене уставности закона утврдио је да одредбе члана 80, ст.3. и 4. Закона о социјалној заштити нису у сагласности са Уставом Републике Србије.

Број радно способних корисника новчане социјалне помоћи креће се око 80 до 100.000 зависно од периода године с обзиром да ови корисници остварују право на новчану социјалну помоћ свега 9 месеци у току календарске године. То је око 50% свих корисника НСП.

3.6.2.7. Приступ личним документима Праћење стања у области остваривања права на упис у матичне књиге сагласно: -Закона о матичним књигама, Закону о ванпарничном поступку, укључујући и број лица која су уписана у ту евиденцију, - Закону о држављанству, -Закону о пребивалишту и боравишту грађана

Рок: Континуирано, у складу са Оперативним закључцима

Активност се успешно реализује

Министарство државне управе и локалне самоуправе – Праћењем стања у остваривању права грађана на упис рођења у матичну књигу рођених, на основу података прикупљених од Управног инспектората, у управном поступку накнадног уписа чињенице рођења у 2022. години 772 лица је остварило право на упис у матичну књигу рођених. Лица која чињеницу рођења нису могла доказати у управном поступку, право на упис у матичну књигу рођених остварила су у поступку утврђивања времена и места рођења у складу са Законом о ванпарничном поступку, тако је према подацима Министарства правде у 2022. години донето 348 судских решења на основу којих се уписује чињеница рођења у матичну књигу рођених.

Министарство унутрашњих послова –У периоду од 01. јануара 2023. године до 31. марта 2023. године, по Правилнику о обрасцу пријаве пребивалишта на адреси установе, односно центара за социјални рад, Министарство унутрашњих послова је за 110 лица, међу којима је већина припадника ромске популације, који живе у неформалним насељима, решењем утврдило пребивалиште на адреси надлежних Центара за социјални рад, након чега су истима издата и лична документа.

3.6.2.8. Измене и допуне подзаконских аката којима се уређује поступак уписа у матичне књиге рођених и упис у матичне књиге рођених (тачке 10 и 24 Упутства за вођење матичних књига рођених и обрасци извода из матичне књиге рођених и члан 5 Правилника о поступку издавања извода из матичне књиге рођених и образац за регистрацију рођења деце у здравственој установи) како би се омогућила регистрација у матичној књизи рођених одмах након рођења деце чији родитељи немају лична документа

Рок: До II квартала 2021.

Активност се успешно реализује

Министарство државне управе и локалне самоуправе спроводи у свему остаје при претходној информацији, с тим што напомиње да Министарство наставља праћење стања у области остваривања права на упис у матичну књигу рођених, и у том правцу планирано је да се у току 2023. године настави са информативним сесијама за представнике ромске заједнице, ради упознавања на који начин и коме могу да се обрате како би остварили право на упис у матичну књигу рођених и прибавили лична документа.

3.6.2.9. Наставити информисање Рома о њиховим правима везаним за регулисање личног статуса и наставити пружање бесплатне правне помоћи припадницима ромске заједнице у овим поступцима од стране надлежних органа и организација цивилног друштва које се баве заштитом људских и мањинских права. Ојачати приступ бесплатној правној помоћи у складу са Законом о бесплатној правној помоћи и осигурати пун приступ правима припадницима ромске заједнице

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Стање непромењено у извештајном периоду

Министарство правде - Предлогом Акционог плана за спровођење Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији, који ће обухватити период од 2022. до 2024. године, Министарство правде је предвиђено као носилац, односно партнер у реализацији активности, које се тичу информисања и пружања бесплатне правне помоћи Ромима и Ромкињама. Министарство унутрашњих послова Републике Србије приоритетно решава захтеве за стицање држављанства Републике Србије поднетих од стране Рома, благовремено и потпуно информише исте о поступцима за издавање личних исправа и предузима друге неопходне мере које омогућавају да се сваки конкретни поступак издавања личног документа овој категорији лица обави на поједностављен и ефикасан начин.

3.6.2.10. Кроз пружање могућности пријаве места пребивалишта на адреси Центра за социјални рад, омогућити испуњавање захтева за пријаву адресе боравишта или пребивалишта при подношењу захтева за издавање личних документа

Надзор над остваривањем права на пријаву места пребивалишта на адреси Центра за социјални рад од стране лица која не могу да на други начин пријаве пребивалиште

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује.

У периоду од 01. јануара 2023. године до 31. марта 2023. године, по Правилнику о обрасцу пријаве пребивалишта на адреси установе, односно центара за социјални рад, Министарство унутрашњих послова је за 110 лица, међу којима је већина припадника ромске популације, који живе у неформалним насељима, решењем утврдило пребивалиште на адреси надлежних Центара за социјални рад, након чега су истима издата и лична документа.

3.6.2.11. Даље ширење мреже педагошких асистената на основу аналитичке студије потреба изведене од стране надлежних државних органа

Рок: Аналитичка студија: III квартал 2020. године. Ширење мреже: Континуирано, до 2022. године.

Активност се успешно реализује

Стање непромењено у извештајном периоду. Настављено је стручно усавршавање новоангажованих педагошких асистента који пружају подршку деци и ученицима ромске националности кроз обуку "Програм обуке за педагошког асистента за децу и ученике ромске националности којима је потребна додатна подршка у образовању". Обука се налази на Националној образовној платформи Завода за унапређивање образовања и васпитања, што омогућава одрживи систем стручног усавршавања за садашње и будуће педагошке асистенте.

3.6.2.12. Праћење примене подзаконског акта којим се прецизира делокруг рада са конкретним задацима, стандардима квалитета рада, наставак изградње капацитета педагошких асистената

Рок: IV квартал 2020.

Активност се успешно реализује

Наставља се подршка новоангажованим педагошким асистентима који пружају подршку деци и ученицима ромске националности кроз отворен приступ обуци Програм обуке за педагошког асистента за децу и ученике ромске националности којима је потребна додатна подршка у образовању, отворено је за све педагошке асистенте који нису похађали дату обуку. Обука је организована на Националној образовној платформи Завода за унапређивање образовања и васпитања <https://obuke.zuov.gov.rs/>, што систем стручног усавршавања чини одрживим за садашње и будуће педагошке асистенте. Истовремено, Завод за унапређивање образовања и васпитања, у сарадњи са Министарством просвете, реализовао је Програм обуке за педагошког асистента за децу и ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом. Циљ програма обуке за педагошког асистента за децу и ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом је оспособљавање педагошких асистената за обављање послова педагошког асистента који пружа подршку деци и ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом, а учесници су били у прилици да развију основна знања везана за карактеристике деце/ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом у

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

контексту стратегија подршке у учењу овој деци/ученицима и за подршку деци/ученицима и васпитачима/наставницима у инклузивном образовно-васпитном окружењу.

3.6.2.13. Мониторинг над имплементацијом и ефектима подзаконског акта који дефинише превенцију и забрану дискриминаторног понашања у систему образовања и васпитања

Рок: Континуирано, кроз годишње извештаје

Активност се успешно реализује

Наставља се са праћењем примене Правилника о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности ("Сл. гласник РС", бр. 65/2018) у установама образовања и васпитања.

3.6.2.14. Развијање система праћења ефеката примене афирмативних мера уписа ученика ромске националне мањине у средњим школама, са циљем да се смањи јаз између ученика ромске националне мањине и остале деце Развијање система подршке ученицима ромске националне мањине уписаних у средњу школу применом афирмативних мера са циљем да се смањи јаз између ученика ромске националне мањине и остале деце

Рок: Континуирано, до 2021.

Активност се успешно реализује

Наставља се са праћењем ефеката афирмативних мера у средњошколском образовању.

Ранији извештаји

Применом афирмативних мера за школску 2022/23. годину у први разред средње школе уписано је 3860 ученика ромске националности. У академској 2022/23. годни додељено је два студентска кредита (толико је било и кандидата) студентима ромске националности, а право на студентске стипендије остварило је 107 ромских студената.

3.6.2.15. Успостављање механизма за спречавање осипања и раног напуштања образовања уз подршку транзицији на свим нивоима образовања

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Установе образовања и васпитања континуирано примењују систем за рану идентификацију и реаговање у циљу спречавања осипања из образовног система.

3.6.2.16. Формулисање мера системске подршке на нивоу школе и на нивоу јединица локалне самоуправе на основу налаза и препорука из анализе и накнадно пилотирање и промоција мера системске подршке у циљу подршке образовање ромске деце на локалном нивоу и на нивоу школе

Рок: Континуирано, од IV квартала 2020.

Активност се успешно реализује

Министарство просвете наставља са праћењем ефеката системских мера подршке на нивоу установа образовања и васпитања.

Ранији извештаји

За школску 2022/2023. годину, ученицима који су припадници ромске националне мањине, одобрено је 1082 ученичких стипендија. Месечни износ ученичке стипендије, као и ученичког кредита износи 8.100,00 динара и исплаћује се 10 једнаких месечних рата.

У академској 2022/23. годни додељено је два студентска кредита (толико је било и кандидата) студентима ромске националности, а право на студентске стипендије остварило је 107 ромских студената.

3.6.2.17. Даље јачање раног образовања деце од 3 до 5 година кроз систем подршке усмерен ка деци а не институцијама, који је успостављен кроз: -подршку развојним програмима за помоћ у раном детињству, -увођење интегративних, специјализованих и додатних програма у предшколско образовање, -омогућавање активне инклузије већег броја ромске деце и родитеља у развојне програме за помоћ у раном детињству

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Укупан обухват деце предшколским васпитањем и образовањем (деца узраста од 6 месеци-6,5 година) за 2021/22. годину износи 58,6% (према подацима РЗС-а).

Ранији извештаји

У оквиру пројекта „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“, који се имплементира уз подршку из кредита Светске банке завршена је примена модела Заједница професионалног учења у 45 ПУ док је у 83 ПУ у току. Примена модела подразумева обавезно бављење темом инклузивности уз помоћ понуђених сценарија за састанке и размене практичара. У оквиру примене модела реализовано је и 11 Једнодневних професионалних скупова у којима је учествовало 68 вртића језгара промене из 45 ПУ. Кроз Грант програм (Пројекат „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“) у 34 општине континуирано се одвијају локални пројекти финансирани из средстава Гранта. Те 34 општине добиле су средства/подстицаје да организују (између осталог) флексибилне предшколске програме (полудневне, 2-3 пута недељно), прилагођене потребама породица из осетљивих друштвених група становништва. Значајан број ромске деце је имао користи од ових програма, јер су им поред програма обезбеђене и основне потрепштине (као што су одећа, обућа, храна, тоалетни прибор, итд.) и на тај начин су додатно мотивисани да редовно похађају програме. Један од најзначајнијих резултата Грант Програма је аспект одрживости активности започетих кроз ЕЦЕЦ пројекат. Неколико ЈЛС који су корисници грантова је већ

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

преузело финансирање из локалног буџета нових предшколских програма који су иницирани кроз пројекат, претежно у малим и удаљеним сеоским срединама (у којима предшколске услуге раније нису биле доступне). Такође, проактивно се приступа породицама из осетљивих друштвених група у циљу мотивације за упис деце у овакве програме.

3.6.2.18. Повећање обухвата деце у образовном систему, од обавезног предшколског програма до високог образовања, кроз:

- развој система подршке који обухвата активно учешће родитеља из ромске популације;
- усвајање подзаконских аката о стандардима живота ученика

Рок: Континуирано, почев од III квартала 2018

Активност се успешно реализује.

Министарство просвете наставља са активностима које су део континуираних мера подршке за децу из осетљивих друштвених група, са фокусом на децу из ромске заједнице.

Ранији извештаји

У оквиру комуникационе кампање пројекта „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“ која, између осталог, доприноси повећању обухвата деце из осетљивих група предшколским васпитањем и образовањем, као и већој партиципацији родитеља у васпитању и образовању на узрасту до поласка у школу, настављена је медијска кампања подршке родитељству емитовањем едукативних скечева „Мале приче“ и пласирањем едукативних/комуникационих материјала путем штампаних и електронских медија и друштвених група. Такође, реализован је и четврти сајам родитељства (ЈС Лозница). Током 2022. године, организована су укупно 3 сајма родитељства које је посетило више од 1200 родитеља са децом. Од укупног броја учесника, у просеку је око 20% припадника ромске популације, родитеља и деце, који су учествовали у пројектним активностима (едукативне и креативне радионице) и још толико представника породица које припадају осетљивим друштвеним групама (корисници социјалне помоћи, породице са децом са сметњама у развоју и инвалидитетом, породице из руралних подручја...).

3.6.2.19. Унапређење образовног статуса Рома на основу боље сарадње између постојећих механизма кроз:

- пружање подршке за упис Рома у школе и спречавање раног напуштања школе кроз програм стипендија за ученике средњих школа са просечном оценом вишом од 2.5, чиме се доприноси смањењу раног напуштања школе.
- обезбеђење општег уписа ромске деце у редовне школе и припремни предшколски програм
- праћење примене активности и указивање на потенцијалне недостатке у систему

*Детаљнији приказ ће бити доступан у оквиру посебног АП за Стратегију за унапређење положаја Рома у Републици Србији за период 2015-2025

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Министарство просвете наставља са праћењем примене афирмативних мера кроз доделу

стипендија.

Ранији извештаји

У школску 2022/23. годину применом афирмативне мере уписано је 3860 ученика ромске националности у средње школе. До сада уписано применом ове мере подршке укупно 16.287 ученика (од тога 55% девојчица). За школску 2022/2023. годину, ученицима који су припадници ромске националне мањине, одобрено је 1082 ученичких стипендија. У академској 2022/23. годни додељено је два студентска кредита (толико је било и кандидата) студентима ромске националности, а право на студентске стипендије остварило је 107 ромских студената.

3.6.2.20. Обезбеђење средстава за услуге у заједници које су усмерене на социјалну инклузију ромске деце, кроз пружање подршке у учењу, укључивању у ван-наставне активности и развој додатних вештина неопходних за тржиште рада

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Нема нових информација у извештајном периоду. Током последњег квартала 2022. године настављена је финансијска подршка деци и родитељима из осетљивих друштвених група у склопу пројекта „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“, кроз грантове додељене за 34 града/општине у Србији. Подршка је превасходно намењена укључивању у систем ПВО деце која до тада нису имала прилику или могућност да се укључе (нпр. у удаљеним сеоским срединама, породице из ромских насеља), али се односи и на подршку раном развоју и у оквиру породице (едукације родитеља) и на нивоу целе локалне заједнице. Овим средствима до сада је подржано преко 4000 деце из осетљивих група (укључујући и ромске породице), узраста 0 до 6,5 година. До краја пројекта планирано је да укупно 4400 деце добије неку врсту подршке у домену рада локалних институција (ПУ, ЦСР, ДЗ).

3.6.2.21. Наставити спровођење афирмативних мера кроз менторски систем и доделу стипендија за образовање

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Нема нових информација у извештајном периоду.

Ранији извештаји

За школску 2022/2023. годину, ученицима који су припадници ромске националне мањине, одобрено је 1082 ученичких стипендија. Месечни износ ученичке стипендије, као и ученичког кредита износи 8.100,00 динара и исплаћује се 10 једнаких месечних рата.

У академској 2022/23. годни додељено је два студентска кредита (толико је било и кандидата) студентима ромске националности, а право на студентске стипендије остварило је 107 ромских студената.

3.6.2.22. Усвајање годишњег плана за образовање одраслих на основу искустава из “Second Chance” IPA пројекта којим се омогућује да: -особе које заврше основну школу наставе своје образовање уз подршку кроз афирмативне мере, односно -да особе старије од 17 година заврше средњу школу уз додатну финансијску подршку

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

У овом извештајном периоду, међуресорна Радна група радила је на припреми Предлога ГПОО за 2023. годину. Дефинисани су приоритети: повећање обухвата/укључености одраслих у програме образовања и обучавања и унапређивање услова за целоживотно учење и осигурање квалитета у образовању одраслих. Министарство просвете је, директно и преко школских управа, прикупило податке о плановима и активностима образовања одраслих за 2023. годину, од јединица локалне самоуправе, привредних комора, удружења послодаваца, као и од других релевантних министарстава и организација. Прикупљени подаци односе се на области формалног образовања одраслих (основно образовање одраслих по програму ФООО, средње образовање одраслих, програми преквалификација, доквалификација и специјализације) и неформалног образовања одраслих (где су прикупљани подаци од релевантних министарстава и других организација, и подаци о акредитованим програмима ЈПОА).

У овом извештајном периоду сачињен је Извештај о реализацији ГПОО за 2022. годину, и постављен је на web страницу <https://prosveta.gov.rs/wp-content/uploads/2023/03/Izvestaj-GPOO-2022.pdf>.

Прикупљени су подаци од школа, који се односе на праћење редовности похађања наставе, на проблем осипања полазника, на мере које су школе примењивале у сузбијању овог феномена, као и податке о реализацији пробног завршног испита.

Прикупљени су подаци о редовности похађања наставе и успешном завршавању започетог разреда у ФООО. Први циклус уписало је 1465 полазника, а завршило 958 њих (65,4% успешности), пети разред је уписало 1664 полазника, а завршило њих 1125 (67,6% успешности), а седми разред је уписало 1888 полазника а завршило њих 1356 (72,3% успешности). Од 2117 полазника осмог разреда, 1626 је припадника ромске популације (76,8%). У првом циклусу забележено је самњење друп аута од 26%, пети разред успешно завршава 5,5% полазника више него прошле године, а седми разред 10% више. До овог побољшања је дошло захваљујући мерама које је применило Министарство просвете у борби против друп аута, а то су пре свега: 1. праћење завршавања започетог циклуса, односно разреда, након сваке завршене целине, заједно са праћењем промена у ЦЕНУС-у, и 2. спровођење обука за наставнике. Спроведено је 15 обука за унапређивање компетенција за рад са одраслима, за око 300 наставника.

У Заводу за вредновање квалитета образовања и васпитања припремљен је инструмент за полазнике програма функционалног основног образовања одраслих за пробни завршни испит у школској 2022/23. години – на српском и на језицима националних мањина. Пробни завршни испит реализован је 25. марта 2023. године. Пробном завршном испиту приступило је 913 полазника, од укупно 1692 полазника VIII разреда по Програму ФООО, односно 53,95%. Међу полазницима VIII разреда по Програму ФООО, удео ромске популације износи 76,8% па се процењује да је ПЗИ приступило око 700 ромских полазника.

У овом извештајном периоду ОШ “Доситеј Обрадовић” из Смедерева је добила верификацију издвојеног одељења у Окружном затвору у Смедереву и започела је реализацију програма ФООО у сва три циклуса.

У Заводу за вредновање квалитета образовања и васпитања припремљен је инструмент за полазнике програма функционалног основног образовања одраслих за пробни завршни испит у

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

школској 2022/23. години – на српском и на језицима националних мањина. Пробни завршни испит реализован је 24. марта 2023. године.

3.6.2.23. Развој системских модела подршке за децу и ученике миграната/повратника кроз програме учења српског језика као нематерњег и подршка учењу током летњег распуста. као и програме усмерене ка подршци и помагању школској деци у усавршавању школског програма и градива

Рок: За развој системских модела подршке: III квартал 2016. године

За примену: Конитуирано, почев од IV квартала 2016. Године

Активност се успешно реализује

Министарство просвете - Настављене су мере подршке за ученике који су враћени у Србију по споразуму о реадмисији. Педагошки асистенти су значајна подршка и ученицима враћеним по споразуму о реадмисији. Тренутно је у систему образовања и васпитања (финансирани са локалног и републичког нивоа) ангажовано 260 ПА, 221 у основним школама, 7 у средњим школама, 32 педагошка асистента у предшколским установама.

Комесаријат за избеглице и миграције - У извештајном периоду четврти квартал 2022. године није било јавних позива за финансирање предлога програма од значаја за популацију повратника по основу Споразума о реадмисији.

3.6.2.24 Наставити унапређење рада Центра за целоживотно учење Филолошког факултета Универзитета у Београду у циљу обуке наставника и истраживача за предавања и научни рад у области ромског језика и културе

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује.

Стање непромењено у извештајном периоду. Програм стручног усавршавања за запослене у образовању под називом „Методика наставе за изборни програм – Ромски језик са елементима националне културе“ реализован је за 15 наставника који изводе наставу изборног програма *Ромски језик са елементима националне културе*. Наставници изборног програма *Ромски језик са елементима националне културе* из 14 основних школа на територији АП Војводине оценили су програм веома успешним и препоручили би га колегама, а знања која су стекли сматрају примењивим у образовном раду. Такође, наставници су исказали велико задовољство тиме што је обука реализована на њиховом матерњем, ромском језику.

3.6.2.25. Унапређивање квалитета наставе изборног предмета Ромски језик са елементима националне културе

Рок: до краја 2021. године

Активност се успешно реализује

У току је рад на обезбеђивању уџбеника на ромском језику за седми и осми разред основне школе за изборни програм Ромски језик са елементима националне културе.

3.6.2.26. Успостављање законодавног оквира у области социјалног предузетништва који ће омогућити повећање радне активације радно способних лица која се налазе у систему социјалне заштите, теже запошљивих незапослених лица у складу са прописима из области запошљавања (укључујући и Роме) и осталих теже запошљивих лица из посебно осетљивих категорија, у складу са најбољим праксама Европске уније.

Рок: IV квартал 2020.

Активност је у потпуности реализована.

У складу са чланом 20. Закона о социјалном предузетништву, Влада је на седници од 19. маја 2022. године донела Одлуку о оснивању Савета за социјално предузетништво („Службени гласник РС”, број 59/22). **Закон о социјалном предузетништву** („Службени гласник РС”, број 14/22) усвојен је 7. фебруара 2022. године.

Кроз нормативно уређење области социјалног предузетништва, допринеће се његовом развоју у циљу остваривања већег степена социјалне укључености припадника друштвено осетљивих група и њиховој интеграцији у друштво, повећању запослености, као и њиховом економском оснаживању. Циљ Закона је стварање повољног пословног окружења за развој социјалног предузетништва, развијање свести о значају социјалне економије и социјалног предузетништва и задовољење идентификованих друштвених потреба.

3.6.2.27. Активна промоција и примена политика и мера које се односе на повећање запослености Рома, са посебним нагласком на жене из ромске популације, нарочито кроз: -објављивање јавних позива за samozapošljavanje, -организовање јавних радова који подстичу ангажовање теже запошљивих лица, укључујући лица ромске популације

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Анкета о радној снази (основно анкетно истраживање којим се прикупљају подаци о стању, кретањима и трендовима на тржишту рада) не садржи податке о основним индикаторима тржишта рада по основу припадности националној мањини. Сходно наведеном, једини извор података о карактеристикама незапослености припадника ромске националне мањине представљају административни подаци Националне службе за запошљавање (НСЗ).

Када је у питању регистрована незапосленост Рома и Ромкиња указује се да је пријављивање лица на евиденцију НСЗ, односно начин вођења евиденције и садржај података о лицу дефинисано Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености и Правилником о ближој садржини података и начину вођења евиденције у области запошљавања („Службени гласник РС“, бр. 15/10, 7/19 и 51/19). Националност или етничка припадност је само један од личних података предвиђених чланом 5. наведеног Правилника. Податак се евидентира на основу **изјаве лица**, односно изјашњавање није обавезно, имајући у виду законске одредбе које се односе на забрану дискриминације приликом тражења посла и запошљавања.

Са стањем на дан 31. март 2023. године, на евиденцији незапослених налазило се 424.747 лица (237.560 жена), од којих се 28.047 лица (14.290 жена) изјаснило као припадници ромске националне мањине, што представља удео од 6,6% у укупној регистрованој незапослености.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Посматрано према *образовној структури*, лица ромске националности без квалификација или са ниским нивоом квалификација чине 87,1% укупне регистроване незапослености Рома и Ромкиња, лица са средњим нивоом образовања 11,9%, док је удео лица са високим образовањем 1%. Неповољна образовна структура (која је знатно неповољнија у односу на овај показатељ за укупну регистровану незапосленост¹) ограничава масовнију проходност незапослених Рома и Ромкиња ка мерама активне политике запошљавања, где је као услов потребно средње или високо образовање (нпр, мера стручне праксе, приправништво, Програм подстицања запошљавања младих „Моја прва плата”).

Посматрано према *старосној структури*, лица ромске националности до 30 година старости учествују са 27,5%, док је удео лица старијих од 50 година 25,2% (што је повољније у односу на овај показатељ за укупну регистровану незапосленост²).

Године старости	Роми	
	Укупно	Жене
15 - 19 година	1,811	899
20 - 24 године	2,769	1,433
25 - 29 година	3,122	1,554
30 - 34 године	3,439	1,824
35 - 39 година	3,316	1,712
40 - 44 године	3,270	1,693

¹ 35,1%, 51,2% и 13,7% респектабилно за укупну регистровану незапосленост

² 19,1% и 38,8% респектабилно за укупну регистровану незапосленост

Република Србија
Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

45 - 49 година	3,243	1,692
50 - 54 године	2,799	1,438
55 - 59 година	2,434	1,225
60 - 64 године	1,844	820
УКУПНО	28,047	14,290

Посматрано према дужини тражења посла, 68,6% регистроване незапослености Рома и Ромкиња чине лица која посао траже дуже од 12 месеци (66,1% за укупну регистровану незапосленост).

У складу са Акционим планом за период од 2021. до 2023. године за спровођење Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године и на основу закљученог Споразума о учинку Националне службе за запошљавање за 2023. годину, Национална служба за запошљавање је дана **20. фебруара 2023. године** расписала 13 јавних позива и конкурса за реализацију мера активне политике запошљавања у 2023. години (укључујући и Јавни позив за незапосленима ромске националности за доделу субвенције за самозапошљавање у 2023. години).

У периоду јануар-март 2023. године у мере активног тражења посла (тзв. нефинансијске мере - обука за активно тражење посла, сајам запошљавања и сл.) укључено је 1.736 незапослених Рома (863 Ромкиње), док је у мере активне политике запошљавања (тзв. финансијске мере – мере додатног образовања и обуке, субвенције за запошљавање и самозапошљавање, јавни радови) укључено 56 Рома (35 Ромкиња).

Јавни конкурс за организовање спровођења јавних радова на којима се ангажују незапослена лица у 2023. години (Роми су једна од 5 циљних група незапослених лица за укључивање у меру), затворен је 27. марта 2023. године и у току је обрада поднетих захтева и одлучивање о истим.

3.6.2.28. Покретање конкретних пројеката који повезују образовање (стручна спрема, универзитет) са запошљавањем

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује.

Министарство просвете – Одржане су јавне расправе о Нацрту закона о изменама и допунама Закона о дуалном образовању. Предложено је да обим учења кроз рад за трогодишње образовне профиле износи најмање 60% односно за четворогодишње образовне профиле најмање 40% од укупног броја часова стручних предмета, с тим да се учење кроз рад по разредима може реализовати у обиму до 80% броја часова стручних предмета у том разреду, у складу са планом и програмом наставе и учења. Посебно, предложене измене треба да омогуће поједностављење акредитације послодавца, и то кроз израду документа - програм реализације учења кроз рад у сарадњи послодавца и школе на основу којег се послодавац акредитује, а који садржи све релевантне описе о остваривању исхода учења плана и програма наставе и учења брзо учење кроз рад и испуњеност услова. Уместо исказивање интересовања послодавца, одмах се подноси захтев за акредитацију уз програм реализације учења кроз рад, што скраћује поступак акредитације.

Одржане су промоције Националног модела дуалног образовања и Националног оквира квалификација у Новом Пазару, Зрењанину, Београду. Потписан је Меморандум о разумевању између Канцеларије за дуално образовање и Национални оквир квалификација и Европске банке за обнову и развој. Потписан је Меморандум о сарадњи на развоју тренинг центара у железничком,

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

ваздушном и водном саобраћају између Канцеларије за дуално образовање и Национални оквир квалификација и Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.

У првом кварталу 2023. године у Регистар НОКС је унето 4686 квалификација, 92 стандарда квалификација, 129 јавно призната организатора образовања одраслих. У првој фази активности описа 350 квалификација у оквиру ERASMUS EQF IBA, урађен је опис за 122 квалификације које представљају тренутну образовну понуду у Републици Србији, а које ће бити преведене на енглески језик и унете у Регистар НОКС. У оквиру исте фазе пројекта преведено је 70 стандарда квалификација, Портал НОКС и 400 акредитованих програма обука неформалног образовања.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања - У оквиру Програма „Инклузија Рома и других маргинализованих група у Србији“, који је реализовао GIZ, а који је завршен 31. марта 2023. године, спроведене су следеће активности, у вези са индикатором резултата:

- Израђен је концепт за укључивање теже запошљивих лица на тржиште рада;
- Израђена је мапа пута за укључивање организација цивилног друштва као пружаоца услуга у запошљавању; одржана је обука за представнике организација цивилног друштва „Од досезања корисника до укључивања на тржиште рада-модел из Немачке” и одржана су два регионална (Нови Сад и Ниш) и један национални округли сто (Београд) о улози организација цивилног друштва као пружаоца услуга у запошљавању;
- подржано је 10 јединица локалних самоуправа (ЈЛС) (Бач, Бор, Кула, Младеновац, Нови Сад, Нови Пазар, Пожаревац, Сремска Митровица, Ваљево и Звездара) за спровођење иновативних решења за развој локалне политике запошљавања - зелено запошљавање у сектору рециклаже текстила, запошљавање у дигиталном маркетингу, оснивање социјалног предузећа и др.

Уз финансијску и техничку подршку Програма „Миграције за развој ПП”, који реализује GIZ, подржано је осам (8) јединица локалних самоуправа за пилот спровођење иновативних решења у области локалне политике запошљавања (Град Крагујевац, Општина Књажевац, Град Пирот, Град Нови Пазар, Град Врање, Општина Бач, Општина Врњачка Бања и Општина Ћићевац). Рок за завршетак пројектних активности је 31. мај 2023. године.

3.6.2.29. Подстицање укључивања локалних органа власти у смањење незапослености Рома, кроз реализацију локалних акционих планова запошљавања

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

У складу са одредбама Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености и Акционим планом за период од 2021. до 2023. године за спровођење Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године, Национална служба за запошљавање објавила је дана 4. јануара 2023. године Информацију о учешћу у финансирању мера активне политике запошљавања у 2023. години из републичког буџета.

Захтев за учешће у финансирању мера активне политике запошљавања предвиђених локалним планским документима у области запошљавања поднеле су 94 јединице локалне самоуправе. На основу обраде поднетих захтева, дат је предлог да се подржи 93 поднетих захтева, са пројектованим обухватом од 3.243 незапослених лица. Поступак доношења ове одлуке на основу које се мере активне политике запошљавања из локалних планских докумената финансирају једним делом из буџета јединица локалних самоуправа а једним делом из буџета РС (у оквиру Финансијског плана НСЗ) је у току.

3.6.2.30. Развој афирмативних мера, материјалних и нематеријалних подстицаја као што су субвенције за самозапошљавање у циљу подршке запошљавању Рома и покретању одрживих пословних активности Рома

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује.

У складу са Акционим планом за период од 2021. до 2023. године за спровођење Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године и на основу закљученог Споразума о учинку Националне службе за запошљавање за 2023. годину, Национална служба за запошљавање је дана 20. фебруара 2023. године расписала 13 јавних позива и конкурса за реализацију мера активне политике запошљавања у 2023. години, укључујући и Јавни позив за незапосленима ромске националности за доделу субвенције за самозапошљавање у 2023. години. Рок за подношење захтева за доделу субвенције за самозапошљавање истекао је 10. априла 2023. године и у току је обрада поднетих захтева и одлучивање о истим.

3.6.2.31. Пружање информација о расположивим мерама активне политике запошљавања (у складу са текућим јавним позивима и конкурсима) и могућностима за запошљавање

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује.

Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог - Током извештајног периода настављене су активности везане за спровођење Закључка о сагласности са радним ангажовањем припадника ромске националне мањине, који је Влада РС усвојила јуна 2022. године, а који су успешно завршили Програм стручног усавршавања Рома за 2021. годину организованог од стране Националне академије за јавну управу. Наведени програм имао је за циљ развој и унапређење професионалних компетенција као предуслова за бољу запошљивост припадника ромске националне мањине у органима државне управе, као и веће учешће Рома у јавном и политичком животу.

Након извршених консултација са 37 кандидата и 30 институција/организација, органа ЈЛС и јавних установа у циљу изјашњавања о могућностима за радно ангажовање, отпочета је процедура за потписивање споразума о сарадњи, децембра 2022. године.

Закључно са првим кварталом текуће године, закључено је активних 10 споразума у циљу ангажовања 11 лица.

У периоду од 15.12. до 29.12.2022. закључено је седам споразума у циљу ангажовања седморо лица, обзиром да је један је у међувремену раскинут, ангажовано је шест лица; у периоду од 1.01. до 31.03.2023.г. закључено је пет, односно четири споразума (један је у процедури раскида) те је по основу активних споразума ангажовано петоро лица.

Министарство за државну управу и локалну самоуправу и Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог споразуме су закључили са: (2022) ЦСР Кикинда, ЦСР „Свети Сава“ Ниш, ЦСР „Др Михајло Ступар“ Књажевац, Културним центром Крушевац, Спортско-културним центром „Пожега“ из Пожеге, Предшколском установом „Драгица Лаловић“, Министарством

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

унутрашњих послова и Министарством просвете (у процедури раскида споразума) (2023) ОШ „22. ОКТОБАР“ Сурчин, Министарство заштите животне средине, Министарство унутрашњих послова и Градом Крушевцем (са којим је закључен и споразум о немогућности извршења споразума).

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања - У складу са одредбама Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености, Национална служба за запошљавање и незапослено лице утврђују индивидуални план запошљавања (ИПЗ), најкасније у року од 90 дана од увођења у евиденцију незапосленог, а исти се прилагођава карактеристикама незапосленог и потребама тржишта рада, најмање једном у шест месеци. ИПЗ представља основни инструмент у раду са незапосленим лицем и основ за укључивање у мере активне политике запошљавања (АПЗ). У ИПЗ се утврђују занимања у којима ће се лицу посредовати, активности које ће лице предузети и мере АПЗ у које ће се укључивати са циљем унапређења запошљивости или запошљавања. Током стручног саветодавног разговора са саветником за запошљавање, незапослено лице се информише о стању и потражњи на тржишту рада, као и о расположивим мерама АПЗ. Такође, незапослена лица имају могућност коришћења услуга информисања о могућностима за развој каријере, саветовања о могућностима за развој каријере и информативно-саветодавне услуге у Пословном центру, за заинтересоване за samozapošljavanje.

Информације о текућим јавним позивима и конкурсима за реализацију мера активне политике запошљавања, као и оглашеним позицијама по пријави потребе за запошљавањем од стране послодаваца, доступне су на званичној интернет страни Националне службе за запошљавање: <https://www.nsz.gov.rs/>.

У периоду јануар-март 2023. године, информативно-саветодавне услуге у Пословном центру користило је 469 лица (203 жена) ромске националности, док је услуге информисања и саветовања о могућностима за развој каријере користило 60 лица (36 жена) ромске националности. Услугом селекције било је обухваћено 25 Рома (16 Ромкиња).

3.6.2.32. Развој приручника и смерница о процедурама надлежних органа за релокацију неформалних насиља, са посебним нагласком на улогу и обавезе локалне самоуправе

Дистрибуција приручника и смерница свим релевантним управним органима., - Успостављање јасног механизма праћења и извештавања

Рок: IV квартал 2020.

Активност је делимично реализована.

У складу са новом динамиком утврђеном у Извештају 4/2020 о спровођењу АП за ПГ 23, Смернице су израђене до предвиђеног рока до краја марта 2022. До краја године ће бити урађен скраћени Приручник на основу смерница и биће дистрибуиран јединицама локалних самоуправа до краја I квартала 2023 године.

Механизам праћења и извештавања ће се успоставити након усвајања измена и допуна Закона о становању и одржавању зграда и измене подзаконског акта који прописује образац извештаја о стамбеним потребама и условима становања у ЈЛС из чл. 115. и 121. Закона.

3.6.2.33. Изналажење решења за постојећа неформална насеља Рома кроз: - обезбеђена подршка за израду техничке документације за укупно 60 подстандардних насеља, - планске документације за 10 подстандардних насеља, - стручна подршка у процесу легализације за 10 јединица локалних самоуправа - формирање 30 нових мобилних тимова

Рок: IV квартал 2020.

Активност у потпуности реализована

- Пружена подршка за израду техничке документације за преко 60 подстандардних насеља.
- Планска документација припремљена за преко 10 подстандардних насеља.
- Пружена стручна подршка у процесу легализације за 10 јединица локалних самоуправа. Поднето је 2.153 захтева за легализацију (индивидуално или преко општинске / градске управе). Пружена је правна помоћ за 247 припадника ромске популације.
- Формирано и оснажено 37 мобилних тимова.

3.6.2.34 Изналажење решења за интерно расељене Роме са Косова и Метохије који у великој мери не планирају да се врате, кроз финансирање програма за унапређење животних услова интерно расељених лица, укључујући и Роме

Рок: Континуирано, до 2021

Активност се успешно реализује.

Стање непромењено у извештајном периоду. Комесаријат за избеглице и миграције приликом планирања и реализације буџетских и донаторских средстава води рачуна да овим програмима обухвати јединице локалне самоуправе (ЈЛС) на чијој територији живи велики број интерно расељених лица. Роми који су интерно расељена лица могу да конкуришу у свим програмима за унапређење животних услова интерно расељених лица. Погледати тачку 3.7.1.4 обзиром да се све наведено односи на најугроженија интерно расељена лица, укључујући Роме.

Напомена: Не постоји обавеза да се интерно расељена лица изјасне по националној припадности.

3.6.2.35. Идентификација нових неформалних насеља у којима је неопходно унапређење животних услова, укључујући:

- припрему планске документације;-
- дефинисање услова за унапређење инфраструктурних мрежа;
- активности усмерене ка релокацији становника у нове социјалне станове

Рок: I квартал 2019 - 2021. године

Активност се успешно реализује

- Реализована је припрема планске документације за 11 јединица локалне самоуправе.
- Користи од унапређења комуналне и путне инфраструктуре остварило је преко 5000 особа.
-

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

- Изграђено је 114 стамбених јединица у кућама и 12 станова, а реконструисано је 59 кућа. Укупан број припадника ромске популације са решеним стамбеним питањем је преко 750.
- Кроз имплементацију ИПА 2018 пројекта „Подршка Европске уније социјалном становању и активној инклузији“ – Грант шема, планирана је изградња социјалних станова (421 породица са око 1500 чланова домаћинства) кроз 14 споразума о грант уговорима са општинама / градовима Чачак, Љубовија, Свилајнац, Топола, Панчево, Гацин Хан, Лозница, Шабац, Кула, Врњачка Бања, Жагубица, Рашка, Коцељева и Владичин Хан. Општине / градови Нови Пазар, Вршац, Бољевац, Озаци и Лебане су одустали од имплементације пројекта јер нису били у могућности да обезбеде предвиђено суфинансирање.
- Након још два додатна успешно спроведена јавна позива, потписани су грант уговори са изабраним јединицама локалне самоуправе -Бујановац, Сомбор, Пирот, Опово, Ваљево и Жабала. Укупан број активних пројеката социјалног становања и активне инклузије који се имплементирају у ЈЛС је 20.

3.6.2.36. Ажурирање или усвајање локалних стратегија и акционих планова како би се обухватили прецизнији подаци о Ромима становницима неформалних насеља, као и да би се предложиле мере за регулисање и консолидацију животних услова у постојећим неформалним насељима

Рок: I квартал 2021

Активност није реализована

Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог - У Акционом плану за период 2022-2024. године за спровођење Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2022-2030. године, који је усвојен 8. септембра 2022. године, предвиђен је Посебан циљ 6: Побољшани услови становања за становништво ромске националности. Имплементација Посебног циља 6. планирана је кроз следеће прве три мере: Озакоњење објеката који задовољавају основне услове животног стандарда; Опремање подстандардних ромских насеља комуналном инфраструктуром; Унапређење подстандардних објеката како би задовољавали основне услове животног стандарда.

Институција одговорна за праћење и контролу реализације наведених мера, укључујући легализацију ромских насеља, је Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (спровођење предвиђено за период 3. квартал 2022 – 4. квартала 2024. године).

У оквиру четврте мере (6.4.) Решавање стамбених потреба бескућника, интерно-расељених лица, повратника као и особа ромске националности које морају бити расељене, једна од посебно предвиђена активности је ажурирање и управљање ГИС базом која се односи на подстандардна ромска насеља (активност 6.4.5), чији је рок завршетка 4. квартал 2024. године. Институција одговорна за праћење и контролу реализације мере је Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог, орган надлежан за спровођење активности везане за базу података је Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, у координацији са јединицама локалне самоуправе, Комесаријатом за избеглице и миграције и Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре – Кашњење у реализацији је због погрешно утврђене надлежности за спровођење активности, која припада Министарству за људска и мањинска права и друштвени дијалог, а не Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.

3.6.2.37. Унапређење система услуга социјалне заштите у заједници релевантних за откривање и заштиту од злоупотребе дечјег рада, са посебним нагласком на децу ромске националности (ширење мреже прихватилишта за децу, свратишта за децу, дневних боравака, услуге породичног сарадника, итд.)

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Одржива финансијска подршка за развој услуга у заједници као што су прихватилишта за децу, свратишта за децу, дневни боравци и сл. редовно се обезбеђује на годишњем нивоу преко механизма наменских трансфера којим се средства из републичког буџета трансферишу оним локалним самоуправама које су испод републичког нивоа развијености и не могу саме да обезбеде средства за ове намене. За подршку јединицама локалних самоуправа планирана су 500 милиона динара у складу са Уредбом о наменским трансферима.

Број лиценцираних прихватилишта за децу и младе је 3 док је број лиценцираних свратишта за децу -3. Број лиценцираних дневних боравака за децу и младе са проблемима у понашању је 3.

Успостављање ових услуга је у надлежности ЈЛС које очито не препознају довољно важност и потребу за овим услугама у својим срединама.

На иницијативу МОР-а израђен је Програм „Дечији рад: превенција, препознавање и интервенције“ који је предат Одбору за акредитацију при Републичком заводу за социјану заштиту. Овај програм биће намењен пре свега запосленим стручним радницима при центрима за социјални рад али и другим професионалцима који раде са децом у ризику, посебно која су изложена злоупотреби дечијег рада.

3.6.2.38. Организовање подршке за децу која живе и/или раде на улици, уз повећану употребу капацитета установа социјалне заштите које пружају услуге повременог или трајног смештаја, укључујући и услуге интензивне терапије за децу са структуралним поремећајима личност и/или понашања (ПИТ програм)

Рок: Континуирано, почев од I квартала 2016.

Активност се успешно реализује

Акредитовани програми који су усмерени на ову корисничку групу су: „Програм интензивног третмана деце са вишеструким сметњама у понашању, емоционалном и социјалном развоју и функционисању – ПИТ” и програм „Програм подршке породици”, који као крајње кориснике има и породице деце која живе и/или раде на улици.

Актуелно раде 3 лиценцирана прихватилишта за децу и младе и то: 1 у Београду 1 у Крагујевцу и 1 у Нишу као и 3 лиценцирана свратишта за децу– сва три у Београду.

3.6.2.39. Интензивнија инклузија деце Рома у локалне услуге социјалне заштите, унапређење програма подршке за мајке и јачање саветодавне улоге у раду са породицама Рома

Рок: Континуирано, почев од I квартала 2019. године

Активност није реализована

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Услуга породични сарадник биће успостављена у центрима за децу, младе и породицу након доношења правног основа за њихово формирање кроз измене Закона о социјалној заштити. Након усвајања измена и допуна ЗСЗ дошло би до успостављања центара за децу, младе и породицу који би развијали услугу породичног сарадника и имали саветодавну улогу у раду са породицама Рома. Ови центри би се налазили у садашњим установама за децу без родитељског старања и представљали би један корак напред ка деинституционализацији.

Рад на изменама и допунама ЗСЗ биће настављен након формирања нове радне групе, а доношење Закона ће директно зависити од обезбеђивања средстава у буџету РС за све предвиђене измене. Министарство планира да у наредном периоду уради стандардизацију услуга интензивне подршке породици као и услуге породичног сарадника како би омогућило лиценцирање организацијама из општег сектора за пружање ове услуге, док ће се у центрима за децу, младе и породицу пружати након њиховог формирања.

3.6.2.40. Анализа предлога модела одрживе институционализације здравствених медијаторки

Рок: III квартал 2020. године

Активност је делимично реализована.

Спровођење у току.

Ранији извештаји – У систему здравствене заштите Министарство здравља континуирано примењује модел ангажовања здравствених медијаторки (85), за чије ангажовање се средства обезбеђују у буџету Министарства здравља. Такође је у току и спровођење пројекта „Подршка раду здравствених медијаторки - мониторинг и едукација“, како би се унапредио тренутни модел ангажовања здравствених медијаторки. Партнери наведеног пројекта су Институт друштвених наука, Министарство здравља, УНИЦЕФ-а и УГ Асоцијација здравствених медијаторки. Пројекат се бави:

- Питањем доступности благовремених податка о здравственом стању ромске популације као и приступу и квалитету услуга
 - Питањем обављања квалитетнијег рада медијаторки посебно у домену раног развоја и подршке породицама са децом – координација и осигурање квалитета рада засновано на праћењу, бољем повезивању унутар здравственог система и ван њега, повећање компетенција за рад у приоритетним областима итд.
 - Недостатком одрживог система за праћење учинка здравствених медијаторки који би указао на додатне недостатке и потребе корисника као и самих медијаторки;
 - Недостатком теренске координације односно особе задужене (фокал поинт) за комуникацију између три актера: Министарства здравља, здравствених медијаторки и домова здравља;
 - Недостатком перманентне обуке здравствених медијаторки неопходне за обављање специфичних и осетљивих послова које свакодневно обављају, нарочито када је у питању подршка будућим родитељима и породицама са малом децом у домену превенције и заштите здравља и добробити целе породице;
 - Питањем додатног јачања система здравствене заштите како би се пружала квалитетна услуга кроз смањење дискриминације и кроз јачање интерсекторске координације
 - Недостатак система едукација за различите циљне групе у вези са друштвеним и медицинским аспектима здравља Рома и Ромкиња;
-

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

- Потребама за обуком здравственог особља ради што успешнијег усвајања анти-дискриминаторне политике и пракси као и ради осмишљавања и увођења политике и пракси интегративне мултикултуралности са циљем инклузије Ромске популације.

3.6.2.41. Спровођење усвојеног одрживог модела институционализације здравствених медијаторки које ће укључивати:

- одговарајући облик запошљавања и адекватне надокнаде;
- одговарајуће описе радних места;
- институцију компатибилну с њиховом улогом

Рок: II квартал 2021. Године

Активност није реализована.

Нема нових информација у извештајном периоду.

3.6.2.42. Обезбедити додатна средства како би се постепено повећао број здравствених медијатора, на основу анализе потреба

Рок: до 2021. године

Активност је делимично реализована.

Трошкови ће бити прецизирани у оквиру буџета Министарства здравља. Биће спроведено кроз Стратегију за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2022-2030. године и кроз Програм „Унапређење доступности здравствене заштите ромској популацији“.

3.6.2.43. Унапређење система заштите и подршке жртава насиља у породици, у складу са новом Стратегијом за борбу против насиља у породици

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања – Праћење Стратегије поверено је Координационом телу за родну равноправност које ће израђивати извештаје о спровођењу Стратегије на основу прилога свих релевантних органа и организација..

Заводи за социјалну заштиту својим мандатним деловањем дају континуирани допринос унапређењу система заштите и подршке жртвама насиља у породици кроз пружање стручне подршке центрима за социјални рад, учешће представника завода на конференцијама случаја у организацији ЦСР, као и кроз пружање стручне подршке у појединачним случајевима по захтеву ЦСР или надлежног Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова. Такође подршка је пружана и путем супервизијских састанака који су обрађивали теме насиља у породици и заштите жртава.

Министарство правде – Дана 14.03.2023. године одржана је седница Савета за сузбијање насиља у породици у новом сазиву којом је председавала министарка правде. На седници су у циљу унапређења система заштите и подршке жртвама насиља у породици донете следеће препоруке:

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Препорука да је у циљу ојачавања заштите жена од сваке врсте родно заснованог насиља и насиља у породици, потребно усклађивања Општег протокола о поступању и сарадњи установа, органа и организација у ситуацијама насиља над женама у породици и у партнерским односима као и посебних протокола са Законом о спречавању насиља у породици, с обзиром да је Закон донет 2016. године а да је Општи протокол Влада усвојила 2011. године.

Препорука да је у циљу побољшања механизма праћења Закона о спречавању насиља у породици ради ефикаснијег сузбијања родно заснованог насиља као и пружања подршке жртвама кривичних дела из чл. 4. Закона о спречавању насиља у породици, потребно да се Министарству правде од Републичког јавног тужилаштва на месечном нивоу стижу подаци о томе колико је састанака одржала свака Група за координацију и сарадњу којом је председавао заменик вишег јавног тужиоца, о броју размотрених случајева из чл. 4. Закона о спречавању насиља у породици, о броју стављених предлога за продужење хитних мера и броју продужених хитних мера, броју израђених индивидуалних планова заштите и подршке, као и броју присутних жртава састанцима Група за координацију и сарадњу. Такође, у циљу праћења примене Закона о спречавању насиља у породици, потребно је да из Републичког јавног тужилаштва стижу и подаци о примени Закона о спречавању насиља у породици, који се односе и на друга кривична дела из чл. 4 овог закона, а која су у надлежности основног суда пред којим јавну оптужбу заступа основно јавно тужилаштво.

Министарство унутрашњих послова - У извештајном периоду, извршено је 100 кривичних дела Насиље у породици, из члана 194 Кривичног законика. Полиција је поднела 1.023 кривичне пријаве против 1.012 учиниоца, а број оштећених лица је 1.181. Полицији је пријављено 6.765 догађаја са елементима насиља у породици. У наведеном периоду изречене су 7.374 хитне мере на основу Закона о спречавању насиља у породици, од чега 2.301 хитна мера Привремено удаљење учиниоца из стана, као и 5.073 хитне мере Привремена забрана учиниоцу да контактира жртву насиља и прилази јој. Укупно је продужено 5.027 хитних мера, а прекршено је 300 хитних мера.

Дана 14.03.2023. године одржана је прва седница Савета за сузбијање насиља у породици на којој је учествовао и представник Министарства унутрашњих послова, као члан Савета- заменик председника Савета. Након тога, Савету је достављен извештај представника Министарства унутрашњих послова који се односи на Припрему извештаја за Савет за сузбијање насиља у породици за 2022. годину и одређен је члан Оперативног тима Савета.

Дана 23.03.2023. и 29.03.2023. године одржани су припремни састанци у просторијама Палате Србија поводом надзорне посете Европске комисије против расизма и нетолеранције-ECRI у оквиру 6. циклуса мониторинга на којем су учествовали представници Министарства унутрашњих послова.

Министарство за бригу о породици и демографију формирало је Радну групу за израду Предлога Стратегије за унапређење положаја старијих лица у Републици Србији за период од 2024. до 2030. године, чији је члан представник Министарства унутрашњих послова.

3.6.2.44. Унапређење система превенције, заштите, подршке и реинтеграције жртва трговине људима у складу са новом Стратегијом превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом и заштите жртва 2017-2022. Веза са АП за ПГ 24

Рок: Континуирано, до 2022. године

Активност се успешно реализује.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања - У првом кварталу 2023. године, формално је идентификовано 18 жртва трговине људима. Од тога је 9 малолетно а 9 пунолетно. 14 идентификованих жртва су женског, а 4 мушког пола. За сваку идентификовану жртву израђен је план заштите и креирана мрежа подршке. За сваку од њих је затражен статус

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

посебно осетљивог сведока, а за сваку жртву која учествује у судском поступку обезбеђен је адвокат.

Центар је објавио нови статистички извештај за 2022. годину, са значајно детаљнијим подацима и анализом у односу на претходне године, што је производ новог софтвера и новог начина вођења евиденције.

У сарадњи са Саветом Европе, образована је експертска група, коју чине представници тужилаштва, Врховног касационог суда, професор криминалистике и стручни радници Центра. Њен циљ је да изради правилник за писање стручних налаза и мишљења које Центар шаље правосудним органима и да се унапреди подршка жртвама које сведоче у кривичним поступцима.

Центар је организовао трибину за родитеље у Основној школи „Браћа Новаков“, којој је присуствовало 30 учесника и радионицу за 12 штићеника Дома „Васа Стајић“.

Потписан је меморандум о сарадњи између Центра и ГАК Народни фронт.

Министарство унутрашњих послова - Полицијски службеници Министарства унутрашњих послова Републике Србије у периоду јануар-март 2023. године надлежним јавним тужилаштвима поднели су укупно 5 кривичних пријава за кривично дело Трговина људима из члана 388. КЗ РС, којим је обухваћено 10 осумњичених лица и 7 оштећених лица - жртва трговине људима. Према полу оштећених-жртва трговине људима, 5 жртва је женског пола, а 2 мушког.

У периоду од 14-15. новембра 2022, године у Београду, реализована је дводневна радионица на којој је израђен нацрт индикатора за прелиминарну идентификацију жртва трговине људима за област здравља, а 28.11.2022 године, у Београду, одржана је обука за 15 здравствених радника за употребу индикатора за идентификацију жртва и потенцијалних жртва трговине људима и стандардних оперативних процедура (СОП) у ванредним ситуацијама. Наведене активности је реализовало Министарство здравља у сарадњи са Немачком организацијом за међународну сарадњу (ГИЗ), у оквиру регионалног пројекта РаСТ.

3.6.2.45. Унапређење софтвера којим се омогућава размена података који се односе на Роме, између базе података Министарства здравља и осталих релевантних сектора, у складу са Законом о заштити података о личности, како би се остварила већа инклузија Рома кроз услуге социјалне заштите

Рок: Континуирано

Активност је делимично реализована.

Стање непромењено у извештајном периоду. Активности предвиђене пројектом се успешно спроводе.

3.7. Положај избеглица и интерно расељених лица

3.7.1.1. Обезбеђивање трајних стамбених решења за избеглице кроз реализацију Регионалног програма за стамбено збрињавање избеглица и редовних националних програма збрињавања

Рок: Континуирано, до 2022. године

Активност се успешно реализује

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Нема нових информација у извештајном периоду први квартал 2023.године.

Ранији извештаји

Република Србија наставља да спроводи одобрене потпројекте у оквиру Регионалног стамбеног програма којим је предвиђено обезбеђивање стамбених решења за избеглице из Босне и Херцеговине и Републике Хрватске. У извештајном периоду четврти квартал 2022. године реализовано је 285 стамбених решења и то: 159 станова, 2 монтажне куће, 6 сеоских кућа и 118 пакета грађевинског материјала. Закључно са 31. децембром 2022. године у оквиру Регионалног стамбеног програма обезбеђено је 2526 станова, 382 монтажне куће, 1710 сеоских кућа са окућницом и 2266 пакета грађевинског материјала, укупно 6884 стамбених решења.

Средства предвиђена Буџетом РС – предвиђена средства за ове намене у 2022. годину су утрошена у прва два квартала године. У току 2022. године обезбеђено је укупно 186 стамбених решења (59 сеоских кућа и 127 пакета грађевинског материјала).

3.7.1.2. Обезбедити бесплатну правну помоћ у циљу обезбеђивања пуног приступа правима укључујући личне документе за интерно расељена лица и избеглице

Рок: Континуирано, почев од IV квартала 2019.

Активност се успешно реализује.

Закон о бесплатној правној помоћи се ефикасно спроводи. Веза са 3.5.1.

3.7.1.3. Ефикасно спровођење Закона о ванпарничном поступку, нарочито у делу који се односи на обезбеђивање уписа у матичне књиге за лица без личних докумената

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Стање непромењено у извештајном периоду. Судови у Републици Србији поступају по овом питању на основу одредаба Закона о ванпарничном поступку и закључка Грађанског одељења Врховног касационог суда.

Ради уједначавања судске праксе Грађанско одељење Врховног касационог суда је на основу члана 31. Закона о уређењу судова, донело закључак о надлежности ванпарничног суда у поступку уписа у матичну књигу рођених на седници Грађанског одељења одржаној 3.7.2020. године који је доступан на вебсајту Врховног касационог суда.³У пракси основних судова, у ванпарничном поступку, утврђује се чињеница рођења, као претпоставка накнадног уписа у матичне књиге рођених у управном поступку, о чему постоји значајан број предмета пресуђених пред основним судовима на подручју града Београда, Аутономне покрајине Војводине и другде.

3.7.1.4. Побољшање услова становања интерно расељених лица док су у расељеништву кроз:

- доделу помоћи за побољшање услова становања;

³<https://www.vk.sud.rs/sites/default/files/attachments/Zakljucak%20-%20Nadleznost%20vanparnicnog%20suda%20u%20postupku%20upisa%20u%20maticnu%20knjigu%20rodjenih.pdf>

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

- доделу грађевинског материјала за започету изградњу непокретности;
- доделу помоћи при куповини сеоских кућа са окућницом;
- доделу помоћи при прибављању и изградњи монтажних кућа и другог стамбеног простора;
- доделу помоћи за решавање проблема тзв. неформалних колективних центара

Рок: Континуирано, до 2022. године

Активност се успешно реализује.

Нема нових информација у извештајном периоду први квартал 2023.године.

Ранији извештаји

У извештајном периоду четврти квартал 2022. године су донете одлуке о додели средстава јединицама локалне самоуправе за програме стамбеног збрињавања интерно расељених лица из Буџета РС, а који су расписани у трећем кварталу. Додељено 11 сеоских кућа и 24 пакета грађевинског материјала. Укупно у току године је додељено 156 стамбених решења.

3.7.1.5. Обезбеђивање комплементарних мера у циљу одрживе интеграције избеглица кроз програме намењене економском оснаживању

Рок: Континуирано, до 2022. године

Активност се успешно реализује.

Нема нових информација у извештајном периоду први квартал 2023.године.

Ранији извештаји

У извештајном периоду четврти квартал 2022. године није било јавних позива за доделу средстава намењених за економско оснаживање избеглица, али је додељено 20 једнократних помоћи ради обезбеђивања одрживости стамбених решења (комунални прикључци, прикључак на електро-мрежу и сл.) за најугроженије корисничке породице.

3.7.1.6. Успостављање механизма за редовно праћење остваривања приступа правима Рома интерно расељених лица кроз сарадњу са здравственим медијаторкама, педагошким асистентима у циљу процене њиховог равноправног остваривања права и потенцијалног унапређења

Рок: Континуирано

Активност се успешно реализује

Нема нових информација у извештајном периоду први квартал 2023. године. Наведена активност предвиђена је новом Стратегијом и припадајућим Акционим планом, а биће и предмет разматрања на састанку Стручне групе Координационог тела. На терену се наставља са проценом стања и јачањем капацитета јединица локалних самоуправа како би се што боље одговорило на захтеве припадника ромске популације.

3.7.1.7. Спровођење информативне кампање подизања свести избеглица и интерно расељених лица у циљу њихове друштвене интеграције и доступних механизма за остваривање права

Рок: Континуирано, до 2022. године

Активност се успешно реализује

Нема нових информација у извештајном периоду први квартал 2023.године.

Ранији извештаји

У извештајном периоду четврти квартал 2022. године није било јавних позива за финансирање предлога програма од значаја за популацију избеглица и интерно расељених лица.

3.8. Мере против расизма и ксенофобије

3.8.1.1. Организовати заједничке обуке за судије, јавне тужиоце и полицијске службенике у циљу унапређења знања и вештина неопходних за ефикасно гоњење злочина из мржње

Рок: Континуирано, у складу са годишњим програмом обуке

Активност се успешно реализује.

Током извештајног периода одржан је састанак представника ОЕБС-а и Правосудне академије на којем је договорено да се у наредном периоду организује једна дводневна обука за новоименоване контакт тачке за поступање у предметима са елементима кривичног дела злочин из мржње као и за учеснике који нису били у могућности да присуствују раније организованим обукама.

3.8.1.2. Јачање свести у погледу елиминације злочина из мржње кроз:

- организовање стручних састанака у циљу успостављања механизма борбе против злочина из мржње у Републици Србији
- сарадњу са међународним и регионалним организацијама у области борбе против говора мржње и злочина из мржње

Рок: Континуирано, почев од II квартала 2019

Активност се успешно реализује

Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог: Национална контакт-особа за борбу против злочина из мржње је запримила ОДИХР Упитник о злочинима из мржње за 2022. годину који ОЕБС Канцеларија за демократске институције и људска права (ОДИХР) сваке године доставља свим националним контакт-особама у земљама чланицама ОЕБС-а. Рок за достављање одговора на први део ОДИХР Упитника је 30. јун 2023. године, а рок за достављање одговора на други део ОДИХР Упитника је 30. септембар 2023. године.

У извештајном периоду Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог је организовало више међусекторских припремних састанака поводом најављене посете Европске комисије против расизма и нетолеранције.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Европска комисија против расизма и нетолеранције Савета Европе (ECRI) у оквиру Шестог циклуса мониторинга посетила је нашу државу у периоду од 3. до 7. априла 2023. године, фокусирајући се на три теме: ефективна једнакост и приступ правима; говор мржње и насиље мотивисано мржњом, интеграција и инклузија, као и једну специфичну тему за државу у којој се врши мониторинг. Обављени су дијалози са представницима Народне скупштине Републике Србије, ресорних министарстава, Националном службом за запошљавање, Заводом за унапређење васпитања и образовања, Регулаторним телом за електронске медије, Заштитником грађана, Повереником за заштиту равноправности и Повереником за информације од јавног значаја. ЕКРИ је посетио и АП Војводина, где су разговарали са представницима локалне власти у Новом Саду, покрајинским секретаријатима, покрајинским заштитником грађана и представницима Техничке школе у Бечеју.

Интересовање ЕКРИ-ја за стање у области расне дискриминације на територији АП Косово и Метохија није постојало, упркос незаинтересованошћу представник Канцеларије за КиМ је изнела своје излагање говорећи о кршењу људских права на територији АП КИМ у трајању од два минута.

На завршном састанку 7. априла 2023. године, делегација ЕКРИ-а је најавила две приоритетне препоруке које треба наша држава да спроведе у року од две године од објављивања званичног извештаја о Републици Србији. Једна се односи на регулисање истополних заједница, а друга на спровођење свеобухватног истраживања у области говора мржње, његовим изворима, утицају на циљне групе, уз потребне мере за спречавање.

3.8.1.3. Унапређење координације активности органа државне управе и надлежних националних спортских савеза на спречавању насиља на спортским приредбама кроз деловање Националног савета за спречавање негативних појава у спорту

Рок : Континуирано, почев од I квартала 2018.

Активност је делимично реализована.

Министарство унутрашњих послова – Влада Републике Србије донела је Одлуку о образовању Националног савета за спречавање негативних појава у спорту, која је објављена у Службеном гласнику број 18 од дана 03.03.2023. године.

Задатак Савета је да усклађује активности на спречавању насиља и недоличног понашања гледалаца на спортским приредбама, допинга у спорту, намештања утакмица и других негативних појава у спорту, као и испуњавање међународних обавеза у тим областима.

Председник Савета је министар унутрашњих послова, господин Братислав Гашић, док је његов заменик потпредседник Владе и министар одбране, господин Милош Вучевић.

Министарство спрота – Влада је донела Одлуку о изменама и допунама Одлуке о образовању Националног савета за спречавање негативних појава у спорту. Доношењем предметне одлуке којом је измењен састав радног тела стекли су се услови за његов даљи рад.

3.9. Заштита података о личности

3.9.1.1. Спровођење обуке за примену новог Закона о заштити података о личности

Рок: почев од III квартала 2019

Активност се успешно реализује.

Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података личности организовао је следеће обуке

- Дана 22.3.2023 године одржана је обука за лица ангажована у фирмама која се баве стандардним оперативним поступцима у оквиру клиничких испитивања лекова у Републици Србији, као и за лица за заштиту података и представнике руковоаца и обрађивача који се баве клиничким испитивањима лекова. На обуци, која је организована путем Zoom апликације учествовало је преко 80 лица.
- Дана 22.3.2023. године, одржана је панел дискусија „Праћење спровођења Закона о заштити података о личности у Суботици. На панелу су учествовали представници руковалаца, организације цивилних друштава и медији.
- Дана 16.3.2023. године одржана је обука за представнике јавних тужилаштава на територији АП Војводине у Новом Саду из области примене Закона о заштити података о личности.
- Дана 2.3.2023. године одржана је обука лица за заштиту података о личности за спровођење Закона о заштити података о личности у Крагујевцу. Обуци су присуствовали представници руковалаца, организације цивилних друштава и медији. На обуци је учествовало 50 лица.
- Дана 28.2.2023. године одржано је предавање полазницима кратког програма студија „Правна заштита података и приступ информацијама“ Правног факултета у Крагујевцу.
- Дана 23.2.2023 године, ЕУ експерткиња за заштиту личних података, Росана Лемут Стрле је одржала дводневну обуку запосленима стручне службе Повереника на тему побољшања метода и методологије инспекције обраде података с фокусом на искуства из ЕУ о методама планирања и спровођења обуке о обради података о личности.
- Дана 22.2.2023 године одржана је тематска обука из области Закона о заштити података о личности, на захтев Заједнице института Србије.
- Дана 10.2.2023. године, одржана је обука у Новом Саду из области заштите података о личности. Обука је била намењена запосленима у покрајинским органима.
- Дана 23.1.2023. године, одржана је панел дискусија „Праћење спровођења Закона о заштити података о личности“ у Нишу. На панелу су учествовали представници руковалаца, организације цивилних друштава и медији. података о личности за 17 представника Националне организације особа са инвалидитетом.

3.9.1.2. Анализа секторских прописа и израда плана за њихово усклађивање са новим Законом о заштити личних података

Рок: II–IV квартал 2020.

Активност је делимично реализована

Министарство правде – Уз подршку пројекта „Flexible Facility за ПГ23“, у сарадњи са YUCOM-ом, ангажована је међународна и локална експертска подршка за израду анализе прописа који треба да буду усклађени за Законом о заштити података о личности. Израда анализе је отпочела у јануару 2023. године и предвиђено је да буде завршена до јуна 2023. године.

Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података личности је, у току својих редовних активности, дао мишљење на законе, подзаконска акта и друга акта, са становишта усклађености са одредбама закона из своје надлежности:

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања – Мишљење на Нацрт закона о безбедности и здрављу на раду, из надлежности Повереника;

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Републички завод за статистику – Мишљење на Нацрт закона о званичној статистици, из надлежности Повереника;

Министарство унутрашњих послова – Мишљење на Предлог основе за закључивање Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Италије о узајамном признавању и замени возачких дозвола из надлежности Повереника;

Министарство информисања и телекомуникација – Мишљење на Нацрт закона о електронским комуникацијама, из надлежности Повереника;

Министарство за бригу о породици и демографију – Мишљење на Нацрт закона о финансијској подршци породици са децом, из надлежности Повереника;

Министарство за европске интеграције – Мишљење на Предлог текста Секторског споразума између Владе Републике Србије и Европске комисије о механизму примене финансијске помоћи Уније Републици Србији у оквиру Инструмената за претприступну помоћ у области подршке програма руралног развоја (ИПАРД III) из надлежности Повереника;

Министарство унутрашњих послова – Мишљење на Предлог основе за вођење преговора и закључивање Споразума између Републике Србије и Европске уније о оперативним активностима које спроводи Европска агенција за граничну и обалску стражу у Републици Србији, из надлежности Повереника;

Министарство науке, технолошког развоја и иновација – Мишљење на Предлог закључка којим Влада усваја Етичке смернице за развој, примену и употребу поуздане и одговорне вештачке интелигенције, из надлежности Повереника;

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре – Мишљење на Нацрт закона о изменама и допунама Закона о железници, са образложењем и Анализом ефеката закона у прилогу, из надлежности Повереника;

3.9.1.3. Ојачати кадровске капацитете Повереника за информације одјавног значаја и заштиту података о личности у складу са постојећим Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места

Рок: Континуирано, почев од I квартала 2016., до попуњавања тренутне систематизације

Активност је делимично реализована

Стање непромењено у извештајном периоду. Број запослених у Служби Повереника је 103 државних службеника и намештеника на неодређено време.

3.9.1.4. Спровести анализу потреба за јачањем кадровских капацитета Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, у вези са новим надлежностима које произилазе из новог Закона о заштити података о личности, а нарочито у погледу:

- организационе структуре
- броја запослених
- потреба за обукама, у циљу усаглашавања са новим надлежностима прописаним Законом о заштити података о личности

Рок: за анализу: I квартал 2021., а за поступање у складу са анализом: III квартал 2021.

Република Србија
Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Активност се успешно реализује

Активност је спроведена. Испуњене су све активности. Обезбеђена су средства и Министарство финансија је дало сагласност на предложени кадровски план Поверника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности. Тренутно се чека да надлежни одбор Народне скупштине да финалну сагласност на одобрени кадровски план.

3.9.1.5. Спровођење промотивних активности за ширу јавност о правима и обавезама у вези са заштитом личних података у складу са новим Законом о заштити података о личности

Рок: Од III квартала 2019

Активност се успешно реализује.

Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности учествује у Дигиталној експедицији, караван дигиталних вештина, писмености и безбедности који је иницирала председница Владе. Дигитална експедиција нуди радионице за грађане, децу и њихове родитеље, као и радионице запосленима у градској односно општинској управи и старијим суграђанима који су окупљени око локалног удружења пензионера. Повереник се укључио у дигиталну експедицију у циљу едукације деце као најосетљивије категорије о томе шта су подаци о личности, на који начин могу бити злоупотребљени, како да заштите своје податке и коме да се обрате у случају да су им подаци злоупотребљени.

Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности учествује у четворогодишњем пројекту „Подршка јачању владавине права у Републици Србији“ Циљ пројекта је да допринесе испуњавању обавеза које произилазе из Поглавља 23 - Правосуђе и основна права. У првом кварталу 2023. године одржана је обука у Крагујевцу и панел дискусија у Суботици.

3.9.1.6 Праћење примене новог Закона о заштити података о личности

Рок: Од IV квартала 2019

Активност се успешно реализује.

	Јануар	Фебруар	Март
Преостали предмети у раду	519	831	882
Примљени предмети	347	760	584
Решени предмети	879	458	533
- мишљења у вези са заштитом података о личности	21	21	45
- анализа	1	0	0
- претходно мишљење (чл.55.),	0	0	0
- мишљење на кодекс (чл.59),	0	0	0

Република Србија
Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

- притужба због повреде права	11	17	26
- инспекцијски надзор	15	17	125
- одговори на тужбе	1	2	0
- одговори на представке	24	18	33
- обрађене контролне листе	619	52	57
- обрађене евиденције о лицима за заштиту података о личности	98	298	167
- обрађени предмети којима се Повереник обавештава о повреди података	7	2	10
захтев за пренос података	0	0	0
- решење за одобрење обавезујућих пословних правила	2	0	1
Евиденције о захтевима за приступ задржаним подацима	80	31	1
Унапређење заштита и превентива	0	0	68

3.9.1.7 Израда и усвајање закона и релевантних подзаконских аката о употреби видео надзора, ради усклађивања са Законом о заштити података о личности

Рок : II квартал 2021

Активност је делимично реализована

Министарство унутрашњих послова – У претходном периоду формирана је Радна група за израду Упутства о коришћењу "Боди камера" и вођењу службених евиденција и изради Стандардних процедура и процене утицаја намераваних радњи обраде коришћењем "Боди камера" на заштиту података о личности. Наведено Упутство је сачињено и у поступку је доношења.

Република Србија

Координационо тело за спровођење Акционог плана за Поглавље 23

Формирана је радна група за унапређење информационо-комуникационих капацитета Дирекције полиције са циљем имплементације информационо-комуникационих технологија и успостављања инфраструктуре и напредних ИКТ сервиса.

У извештајном периоду **Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности** није давао мишљења на акте којима се уређује област видео надзора.